

Exodus

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיִם אֶת יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ: 1:1
וְאֵלֶּיךָ שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דָּעְלוּ לְמִצְרַיִם עִם יַעֲקֹב גִּבֹּר וְאִנֶּשׁ בֵּיתָה עָלוּ: 1:1
1:1 Now these are the names of the sons of Israel who came to Egypt with Jacob; they came each one with his household:

רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וַיהוּדָה: 1:2
רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וַיהוּדָה: 1:2
1:2 Reuben, Simeon, Levi and Judah;

יִשָּׁשְׁכָר זְבוּלֹן וּבִנְיָמִן: 1:3
יִשָּׁשְׁכָר זְבוּלֹן וּבִנְיָמִן: 1:3
1:3 Issachar, Zebulun and Benjamin;

דָּן וְנַפְתָּלִי גָד וָאֲשֵׁר: 1:4
דָּן וְנַפְתָּלִי גָד וָאֲשֵׁר: 1:4
1:4 Dan and Naphtali, Gad and Asher.

וַיְהִי כָּל-נֶפֶשׁ יִצְחָק יֶרֶךְ-יַעֲקֹב שִׁבְעִים נֶפֶשׁ וַיּוֹסֶף הָיָה בְּמִצְרַיִם: 1:5
וַהֲוָה וְהוּא כָּל נֶפֶשׁ נֶפֶשׁ יִצְחָק יֶרֶךְ יַעֲקֹב שִׁבְעִין נֶפֶשׁ וַיּוֹסֶף עִם יוֹסֵף דָּהָה בְּמִצְרַיִם: 1:5
1:5 All the persons who came from the loins of Jacob were seventy in number, but Joseph was *already* in Egypt.

וַיָּמָת יוֹסֵף וְכָל-אָחָיו וְכָל הַדּוֹר הַהוּא: 1:6
וַיָּמָת יוֹסֵף וְכָל אָחָיו וְכָל דָּרָא הַהוּא: 1:6
1:6 Joseph died, and all his brothers and all that generation.

וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעֲצֻמוּ בְּמֶאֱדָה מְאֹד וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ אֹתָם: פ 1:7
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נִפְּשׁוּ וַאֲתִילְדוּ וַאֲתִילִידוּ וַסִּגּוּ וַתִּקְיֹפוּ לַחֲדָא לַחֲדָא וַאֲתִמְלִיאת אַרְעָא מִנְהוֹן: 1:7
1:7 But the sons of Israel were fruitful and increased greatly, and multiplied, and became exceedingly mighty, so that the land was filled with them.

וַיָּקָם מֶלֶךְ-חֲדָשׁ עַל-מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא-יָדָע אֶת-יוֹסֵף: 1:8
וַקָּם מֶלֶךְא חֲדָתָא עַל מִצְרַיִם דְּלֹא מְקִיִּים גִּזִּירַת יוֹסֵף: 1:8
1:8 Now a new king arose over Egypt, who did not know Joseph.

וַיֹּאמֶר אֶל-עַמּוֹ הִנֵּה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וַעֲצוּם מִמֶּנּוּ: 1:9
וַאֲמַר לְעַמִּיהָ הָא עַמָּא בְנֵי יִשְׂרָאֵל סִגּוּ וַתִּקְפִּין וַתִּקְפִּין מִנָּא: 1:9
1:9 He said to his people, "Behold, the people of the sons of Israel are more and mightier than we.

הָבָה נִתְחַכְמָה לוֹ פְּנִי-יִרְבָּה וְהָיָה כִּי-תִקְרָאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסֶף גַּם-הוּא עַל-שְׂנָאֵינוּ וְנִלְחַם-בָּנוּ וְעָלָה מִן-הָאָרֶץ: 1:10
הָבוּ נִתְחַכֵּם לְהוֹן דְּלָמָּא יִסְגּוֹן וַיְהִי אֲרִי יַעֲרֵינָא תַעֲרֵינָא קָרָב 1:10

וַיִּתְּסְפוּן אֶף אִינוֹן עַל סָנְאָנָא בַּעֲלֵי־דַבְּבָנָא וַיִּנְיֹחוּן בְּנֵא קָרַב וַיִּסְקוּן מִן אַרְעָא:

1:10 "Come, let us deal wisely with them, or else they will multiply and in the event of war, they will also join themselves to those who hate us, and fight against us and depart from the land."

1:11 וַיִּשְׁמְרוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עֲנֹתוֹ בְּסַבְלָתָם וַיִּבְנוּ עָרֵי מִסְכָּנוֹת לְפָרְעָה
אֶת־פִּתּוֹם וְאֶת־רַעַמְסֵס:

1:11 וּמִנֵּיוּ וּמִנִּיאוֹ עָלִיהוֹן שְׁלוֹשֹׁנִין מִבְּאֲשִׁין בְּדִיל לְעֲנוֹאִיהוֹן בְּפֹלְחָנְהוֹן וּבְנוֹ
קְרוּי בֵּית־אוֹצְרֵי לְפָרְעָה יֵת פִּיתוֹם וַיֵּת רַעַמְסֵס:

1:11 So they appointed taskmasters over them to afflict them with hard labor. And they built for Pharaoh storage cities, Pithom and Raamses.

1:12 וּכְאֲשֶׁר יַעֲנוּ אֹתוֹ כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ וַיִּקְצֹוּ מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל:

1:12 וּכְמָא דְּמַעֲנֵן לָהוֹן יִתְהוֹן כֵּין סָנֹן וְכֵין תְּקַפִּין וְעַקְתָּ לְמִצְרָאִי מִן־קָדָם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל:

1:12 But the more they afflicted them, the more they multiplied and the more they spread out, so that they were in dread of the sons of Israel.

1:13 וַיַּעֲבְדוּ מִצְרַיִם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרָד:

1:13 וַאֲפִלְחוּ מִצְרָאִי יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִשְׁיוֹ:

1:13 The Egyptians compelled the sons of Israel to labor rigorously;

1:14 וַיִּמְרְרוּ אֶת־חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בַּחֲמֹר וּבִלְבָּנִים וּבְכָל־עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה אֵת
כָּל־עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר־עָבְדוּ בָּהֶם בְּפָרָד:

1:14 וַאֲמָרוּ וַאֲמָרְרוּ יֵת חַיֵּיהוֹן בְּפֹלְחָנָא קָשִׁיא בְּטִינָא וּבִלְבָּנִי וּבִלִּיבְנִין וּבְכָל
פֹּלְחָנָא בַּחֲקָלָא יֵת כָּל פֹּלְחָנְהוֹן דְּאִפְלְחוּ בָּהוֹן בְּקִשְׁיוֹ:

1:14 and they made their lives bitter with hard labor in mortar and bricks and at all kinds of labor in the field, all their labors which they rigorously imposed on them.

1:15 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ מִצְרַיִם לַמִּילְדֹת הָעִבְרִית אֲשֶׁר שֵׁם הָאֶחָת שִׁפְרָה וְשֵׁם
הַשֵּׁנִית פּוּעָה:

1:15 וַאֲמַר מֶלֶכָּא דְּמִצְרַיִם לַחֲיִתָּא יְהוּדִיתָא דְּשֵׁם דְּשׁוּם חֲדָא שִׁפְרָה וְשׁוּם
תַּנִּיתָא פּוּעָה:

1:15 Then the king of Egypt spoke to the Hebrew midwives, one of whom was named Shiphrah and the other was named Puah;

1:16 וַיֹּאמֶר בִּילְדֹכֶן אֶת־הָעִבְרִיֹת וּרְאִיתֶן עַל־הָאֲבָנִים אִם־בֶּן הוּא וְהִמָּתֵן אֹתוֹ
וְאִם־בַּת הִיא וְחִיָּה:

1:16 וַאֲמַר כֹּד תְּהוֹיִן מִילְדֹן יֵת יְהוּדִיתָא וְתַחֲזִין עַל מַתְבָּרָא אִם בָּרָא הוּא
וְתַקְטִלֵן יִתִּיה וְאִם בַּרְתָּא הִיא תְּקַיְמִינָה:

1:16 and he said, "When you are helping the Hebrew women to give birth and see *them* upon the birthstool, if it is a son, then you shall put him to death; but if it is a daughter, then she shall live."

1:17 וַתִּירָאֵן הַמִּילְדֹת אֶת־הָאֱלֹהִים וְלֹא עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶן מֶלֶךְ מִצְרַיִם
וְתַחֲיִין אֶת־הַיִּלְדִּים:

1:17 וּדְחִילָא חֲיִתָּא מִן־קָדָם יוּי וְלֹא עָבְדָּא כְּמָא דְּמַלִּיל עֲמָהוֹן מֶלֶכָּא
דְּמִצְרַיִם וְקַיְמָא יֵת בְּנִיָּא:

1:17 But the midwives feared God, and did not do as the king of Egypt had commanded them, but let the boys live.

1:18 וַיִּקְרָא מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לַמִּילְדֹת וַיֹּאמֶר לָהֶן מַדּוּעַ עָשִׂיתֶן הַדָּבָר הַזֶּה וַתַּחֲיִין
אֶת־הַיִּלְדִּים:

1:18 וַקְרָא מֶלֶכָּא דְּמִצְרַיִם לַחֲתָנָא וַאֲמַר לְהוֹן לְהוֹן מֶדִּין עֲבַדְתִּין פִּתְגָּמָא
הָדִין וְקִינְמִתִּין יֵת בְּנֵיָא:

1:18 So the king of Egypt called for the midwives and said to them, "Why have you done this thing, and let the boys live?"

1:19 וַתֹּאמְרֵן הַמִּילָדֹת אֶל־פֶּרְעָה כִּי לֹא כְנָשִׁים הַמִּצְרַיִת הָעִבְרִית כִּי־חַיֹּת
הָנָה בְּטָרִם תָּבוֹא אֲלֵהֶן הַמִּילָדֹת וַיִּלְדוּ:

1:19 וַאֲמָרָא חֲתָנָא לְפֶרְעָה אָרִי לֹא כְנָשִׁיָּא מִצְרַיִתָּא יְהוּדִיתָּא אָרִי חֲכִימָן
אֵינִין עַד־לֹא עָלָא עַלֹת לִוְתֵּהוֹן לִוְתֵּהִין חֲתָנָא וַיִּלְדֹּן וַיִּלְדִּין:

1:19 The midwives said to Pharaoh, "Because the Hebrew women are not as the Egyptian women; for they are vigorous and give birth before the midwife can get to them."

1:20 וַיֵּיטֵב אֱלֹהִים לַמִּילָדֹת וַיִּרְבֵּה הָעָם וַיַּעֲצֻמוּ מְאֹד:

1:20 וְאוֹטִיב יוֹי לַחֲתָנָא וּסְגִי עָמָא וּתְקִיפּוּ לַחֲדָא:

1:20 So God was good to the midwives, and the people multiplied, and became very mighty.

1:21 וַיְהִי כִּי־יִרְאוּ הַמִּילָדֹת אֶת־הָאֱלֹהִים וַיַּעַשׂ לָהֶם בָּתִּים:

1:21 וַהֲוֶה כַד דְּחִילָא חֲתָנָא מִן־קֹדֶם יוֹי וְעַבְד לְהוֹן בָּתִּין:

1:21 Because the midwives feared God, He established households for them.

1:22 וַיִּצַּן פֶּרְעָה לְכָל־עַמּוֹ לֵאמֹר כָּל־הַבֵּן הַיֵּלֹד הַיֹּאֲרָה תִשְׁלִיכֻהוּ וְכָל־הַבֶּת
תַּחֲיוּן: ס

1:22 וּפְקִיד פֶּרְעָה לְכָל עַמִּיה לְמִימַר כָּל בֶּרֶךְ דִּיתִילִיד לִיהוּדָאִי בְּנֵהָרָא
תִּרְמוֹנִיה וְכָל בֶּרֶתָא תְּקוּמוֹן:

1:22 Then Pharaoh commanded all his people, saying, "Every son who is born you are to cast into the Nile, and every daughter you are to keep alive."

2:1 וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֵוִי וַיִּקַּח אֶת־בֶּת־לֵוִי:

2:1 וַאֲזַל גְּבָרָא מִדְּבֵית לֵוִי וְנָסִיב יֵת בֶּת לֵוִי:

2:1 Now a man from the house of Levi went and married a daughter of Levi.

2:2 וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתֵּלֶד בֶּן וַתֵּרָא אָתּוּ כִּי־טוֹב הוּא וַתַּצְפִּנְהוּ שְׁלֹשָׁה יָרְחִים:

2:2 וְעַד־יָאֵת אִיתָתָא וַיִּלֵּידֹת בֶּר וַחֲזַת יָתִיה אָרִי טָב הוּא וְאַטְמַרְתִּיה תִּלְתָּה
יָרְחִין:

2:2 The woman conceived and bore a son; and when she saw that he was beautiful, she hid him for three months.

2:3 וְלֹא־יָכְלָה עוֹד הַצִּפְיָנוּ וַתִּקַּח־לוֹ תִּבְת גֹּמָא וַתַּחְמֶרָה בַּחֲמֹר וּבַזָּפֶת וַתִּשֶׂם
בָּהּ אֶת־הַיֶּלֶד וַתִּשֶׂם בְּסוּף עַל־שִׁפְת הַיָּאֵר:

2:3 וְלֹא יָכִילֹת עוֹד לְאַטְמָרוּתִיה וְנָסִיבֹת לִיה תִּיבּוּתָא דְּגוּמָא דְּגוּמָא וַחֲפָתָה
בְּחִימָרָא וּבַזָּפֶתָא וְשׁוּיָאֵת בֶּר בַּה יֵת רַבִּיָּא וְשׁוּיָתָה בִּיעָרָא עַל־כִּיף נֶהְרָא:

2:3 But when she could hide him no longer, she got him a wicker basket and covered it over with tar and pitch. Then she put the child into it and set it among the reeds by the bank of the Nile.

2:4 וַתִּתְצַב אַחֲתּוּ מִרְחָק לְדַעָה מַה־יַּעֲשֶׂה לוֹ:

2:4 וְאַתְעַתְדַת אַחֲתִיה מִרְחִיק לְמִידַע מָא יִתְעַבִּיד לִיה:

2:4 His sister stood at a distance to find out what would happen to him.

2:5 וַתֵּרָד בַּת־פֶּרְעָה לְרַחֵץ עַל־הַיָּאֵר וְנַעֲרָתֶיהָ הִלְכֹת עַל־יַד הַיָּאֵר וַתֵּרָא
אֶת־הַתִּבָּהּ בְּתוֹךְ הַסּוּף וַתִּשְׁלַח אֶת־אִמָּתָהּ וַתִּקְחָהּ:

2:5 וּנְחַתֹת בֶּת פֶּרְעָה לְמַסְחִי עַל נֶהְרָא וְעוֹלִימָתָהּ מִהֲלָכֵן עַל־כִּיף נֶהְרָא

וַחֲזַת יֵת תִּיבוֹתָא בְּגוּ יַעֲרָא וְאוֹשִׁיטַת יֵת אִמָּתָהּ וְנִסִּיבְתָּהּ:

2:5 The daughter of Pharaoh came down to bathe at the Nile, with her maidens walking alongside the Nile; and she saw the basket among the reeds and sent her maid, and she brought it to her.

וַתִּפְתַּח וַתִּרְאֶהוּ אֶת־הַיֶּלֶד וְהִנֵּה־נֹעַר בֶּכֶה וַתַּחֲמֹל עָלָיו וַתֹּאמֶר מִי־לָדִי הָעִבְרִים זֶה:

וַתִּפְתַּח וַחֲזַת יֵת רַבִּיא וְהָא עוֹלִימָא בָּכִי וַחֲסַת עֲלוּהִי וַאֲמַרַת מִבְּנֵי יְהוּדָאִי הוּא דִּין:

2:6 When she opened it, she saw the child, and behold, the boy was crying. And she had pity on him and said, "This is one of the Hebrews' children."

וַתֹּאמֶר אַחְתּוֹ אֶל־בַּת־פַּרְעֹה הַאֵלֶּךְ וּקְרָאתִי לָךְ אִשָּׁה מִיִּנְקַת מִן הָעִבְרִית וְתִינֶק לָךְ אֶת־הַיֶּלֶד:

וַאֲמַרַת אַחְתִּיהָ לְבַת פַּרְעֹה הַאִיזִיל וְאֶקְרִי וְאֶקְרִי לִיךְ אִיתָא מִיִּנְקָא מִן יְהוּדִיתָא וְתִינֶק וְתוֹנֶיךָ לִיךְ יֵת רַבִּיא:

2:7 Then his sister said to Pharaoh's daughter, "Shall I go and call a nurse for you from the Hebrew women that she may nurse the child for you?"

וַתֹּאמֶר־לָהּ בַּת־פַּרְעֹה לָכִי וְתֵלֶךְ הֵעֵלְמָהּ וַתִּקְרָא אֶת־אִם הַיֶּלֶד:
וַאֲמַרַת לָהּ בַּת פַּרְעֹה אִיזִילִי וְאִזְלַת עוֹלִימָתָא וּקְרַת יֵת אִמִּיהָ לֹאִמִּיהָ דְּרַבִּיא:

2:8 Pharaoh's daughter said to her, "Go ahead." So the girl went and called the child's mother.

וַתֹּאמֶר לָהּ בַּת־פַּרְעֹה הִילִיכִי אֶת־הַיֶּלֶד הַזֶּה וְהִינַקְהוּ לִי וְאֲנִי אֶתֶּן אֶת־שְׂכָרְךָ וַתִּקַּח הָאִשָּׁה הַיֶּלֶד וְתִנַּקְהוּ:
וַאֲמַרַת לָהּ בַּת פַּרְעֹה הִלִּיכִי אוֹבִילִי יֵת רַבִּיא הָדִין וְאוֹנִיקְיָהּ וְאוֹנִיקְיָהּ לִי וְאֲנָא אֶתֵּן יֵת אַגְרִיךָ וְנִסִּיבַת אִיתָא יֵת רַבִּיא וְאוֹנִיקְיָהּ:

2:9 Then Pharaoh's daughter said to her, "Take this child away and nurse him for me and I will give you your wages." So the woman took the child and nursed him.

וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַתִּבְאֶהוּ לְבַת־פַּרְעֹה וַיְהִי־לָהּ לְבֵן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מֹשֶׁה וַתֹּאמֶר כִּי מִן־הַמַּיִם מָשִׁיתִהוּ:

וּרְבָא רַבִּיא וְאִיתִיתִיהָ לְבַת פַּרְעֹה וְהָוָה לָהּ לְבֵר וּקְרַת שְׁמִיהָ מֹשֶׁה וַאֲמַרַת אֲרִי מִן מִיָּא שְׁחַלְתִּיהָ:

2:10 The child grew, and she brought him to Pharaoh's daughter and he became her son. And she named him Moses, and said, "Because I drew him out of the water."

וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה וַיֵּצֵא אֶל־אֶחָיו וַיֵּרָא בְּסִבְלָתָם וַיֵּרָא אִישׁ מִצְרִי מַכֶּה אִישׁ־עִבְרִי מֵאֶחָיו:

וְהָוָה בְּיוֹמָא הָאֵינֹן וּרְבָא מֹשֶׁה וּנִפֵּק לָתֵת אַחוּהִי וַחֲזָא בְּפוֹלְחָנָהּ וַחֲזָא גִבֹּר מִצְרִי מַחִי לְגִבֹּר יְהוּדִי מֵאֶחָיו:

2:11 Now it came about in those days, when Moses had grown up, that he went out to his brethren and looked on their hard labors; and he saw an Egyptian beating a Hebrew, one of his brethren.

וַיִּפֶּן כַּה וְכֵה וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ וַיִּךְ אֶת־הַמִּצְרִי וַיִּטְמְנֶהוּ בַּחֹל:

וַאֲתַפְּנִי לְכָא וּלְכָא וַחֲזָא אֲרִי לִית אָנֶשׁ גִּבֹּר וּמַחָא יֵת מִצְרָאָה וְטַמְרִיהָ וַאֲטַמְרִיהָ בַּחֲלָא:

2:12 So he looked this way and that, and when he saw there was no one around, he struck down the Egyptian and hid him in the sand.

וַיֵּצֵא בְּיוֹם הַשְּׁנַי וְהִנֵּה שְׁנֵי־אֲנָשִׁים עִבְרִים נֹצִים וַיֹּאמֶר לְרָשָׁע לָמָּה תִּכֶּה

רַעַף:

2:13 וּנִפֵּק בַּיּוֹמָא תְּנִינָא וְהָא תְּרִין גְּבָרִין יְהוּדָאִין נִצָּן וְאָמַר לְחִיבָא לָמָּא אַתְּ מַחֵי לְחִבְרָךְ:

2:13 He went out the next day, and behold, two Hebrews were fighting with each other; and he said to the offender, "Why are you striking your companion?"

2:14 וַיֹּאמֶר מִי שְׁמוֹךְ לְאִישׁ שֶׁר וְשִׁפְטִי עָלֶינִי הֲלִהְרַגְנִי אַתָּה אָמַר כֹּאשֶׁר הִרְגֵּת אֶת־הַמִּצְרִי וַיִּירָא מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אָכֵן נֹדַע הִדְבָּר:

2:14 וְאָמַר מִן שׁוֹיךְ לְגִבֹּר רַב רַב וְדִיין עֲלָנָא הַלְמַקְטְלִי אַתָּה אָמַר כִּמָּא דְקַטְלָתָּא יַת מִצְרָאָה וּדְחִיל מֹשֶׁה וְאָמַר בְּקוֹשְׁטָא אַתִּידַע פִּתְגָמָא:

2:14 But he said, "Who made you a prince or a judge over us? Are you intending to kill me as you killed the Egyptian?" Then Moses was afraid and said, "Surely the matter has become known."

2:15 וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה וַיִּבְקֹשׁ לַהֲרֹג אֶת־מֹשֶׁה וַיִּבְרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פַרְעֹה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־מִדְיָן וַיֵּשֶׁב עַל־הַבְּאֵר:

2:15 וּשְׁמַע פַּרְעֹה יַת פִּתְגָמָא הָדִין וּבִעָא לְמַקְטֵל יַת מֹשֶׁה וְעָרַק מֹשֶׁה מִן־קֶדֶם פַּרְעֹה וַיְתִיב בְּאֶרְעָא דְּמִדְיָן וַיְתִיב עַל בִּירָא:

2:15 When Pharaoh heard of this matter, he tried to kill Moses. But Moses fled from the presence of Pharaoh and settled in the land of Midian, and he sat down by a well.

2:16 וּלְכַהֵן מִדְיָן שִׁבְעָה בָנוֹת וַתִּבְאֵנָה וַתְּדַלְּנָה וַתִּמְלְאֵנָה אֶת־הַרְהָטִים לְהַשְׁקוֹת צֹאן אֲבִיהֶן:

2:16 וּלְרִבְאָ דְּמִדְיָן שִׁבְעָה בָנִין וְאַחְתָּאָה וּדְלָאָה וּמִלְאָה וְאַתָּאן וּדְלָאן וּמִלְיָאן יַת רַטִּיאָ רַהֲטִיא לְאַשְׁקָאָה יַת עֲנָא דְּאַבּוּהוֹן דְּאַבּוּהִין:

2:16 Now the priest of Midian had seven daughters; and they came to draw water and filled the troughs to water their father's flock.

2:17 וַיָּבֹאוּ הָרָעִים וַיִּגְרָשׁוּם וַיִּקָּם מֹשֶׁה וַיּוֹשַׁעַן וַיִּשְׁק אֶת־צֹאנָם:

2:17 וְאַתּוּ רַעִיא וּטְרִדּוֹנִין וְקָם מֹשֶׁה וּפְרָקִינִין וְאַשְׁקִי יַת עֲנָהוֹן עֲנָהוֹן:

2:17 Then the shepherds came and drove them away, but Moses stood up and helped them and watered their flock.

2:18 וַתִּבְאֵנָה אֶל־רְעוּאֵל אֲבִיהֶן וַיֹּאמֶר מִדּוּעַ מֵהֶרְתָּן בָּא הַיּוֹם:

2:18 וְאַחְתָּאָה לֹות רְעוּאֵל אֲבּוּהוֹן אֲבּוּהִין וְאָמַר מִדְיָן אוּחִיתִין לְמִיתִי יוֹמָא דִּין:

2:18 When they came to Reuel their father, he said, "Why have you come back so soon today?"

2:19 וַתֹּאמְרֵן אִישׁ מִצְרִי הִצִּילָנוּ מִיַּד הָרָעִים וְגַם־דָּלָה דָּלָה לָנוּ וַיִּשְׁק אֶת־הַצֹּאן:

2:19 וְאָמַרָא גְבָרָא מִצְרָאָה שִׁיזְבְּנָא מִיָּדָא דְּרַעִיא וְאַף מִדְּלָא דְּלָא לָנָא וְאַשְׁקִי יַת עֲנָא:

2:19 So they said, "An Egyptian delivered us from the hand of the shepherds, and what is more, he even drew the water for us and watered the flock."

2:20 וַיֹּאמֶר אֶל־בָּנָתָיו וְאִיו לָמָּה זֶה עֹזְבֶתֶן אֶת־הָאִישׁ קִרְאָן לוֹ וַיֹּאכֵל לֶחֶם:

2:20 וְאָמַר לְבָנָתֶיהָ וְאֵן הוּא לָמָּא דִּנֵּן דִּין שְׁבַקְתִּין יַת גְּבָרָא קִרְיָן קִרְיָן לִיָּה וַיִּיכּוֹל לְחַמָּא:

2:20 He said to his daughters, "Where is he then? Why is it that you have left the man behind? Invite him to have something to eat."

2:21 וַיּוֹאֵל מֹשֶׁה לְשִׁבֶּת אֶת־הָאִישׁ וַיִּתֵּן אֶת־צִפּוֹרָה בָּתּוֹ לְמֹשֶׁה:

2:21 וַצְבִּי מֹשֶׁה לְמִתָּב עִם גְּבָרָא וַיְהִיב יַת צִפּוֹרָה בְּרִיתָהּ לְמֹשֶׁה:

2:21 Moses was willing to dwell with the man, and he gave his daughter Zipporah to Moses.

2:22 וַתֵּלֶד בֶּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גֶרְשֹׁם כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נֹכְרִיָּה: פ
2:22 וַיֵּלֶדֶת בֶּר וַיִּקְרָא יָת שְׁמִיָּה גֶרְשֹׁם אָרִי אָמַר דִּיֵּיר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ
נוֹכְרָאָה:

2:22 Then she gave birth to a son, and he named him Gershom, for he said, "I have been a sojourner in a foreign land."

2:23 וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֹּאנְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הָעֲבָדָה
וַיִּזְעֻקוּ וַתַּעַל שׁוֹעַתָם אֶל־הָאֱלֹהִים מִן־הָעֲבָדָה:
2:23 וַהּוּהָ בְיוֹמָא סְנִיֹּאִיָּה הָאִינוֹן וּמִית מֶלֶכָא דְּמִצְרַיִם וַאֲחֹאנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
מִן פּוֹלְחָנָא דְּהָוָה קָשִׁי קָשִׁי עֲלֵיהוֹן וּזְעִיקוֹ וּסְלִיקַת קְבִילַתְהוֹן לְקָדָם יוֹי מִן
פּוֹלְחָנָא:

2:23 Now it came about in *the course of* those many days that the king of Egypt died. And the sons of Israel sighed because of the bondage, and they cried out; and their cry for help because of *their* bondage rose up to God.

2:24 וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־בְּרִיתוֹ אֶת־אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק
וְאֶת־יַעֲקֹב:
2:24 וּשְׁמִיעַ קָדָם יוֹי יָת קְבִילַתְהוֹן וּדְכִיר יוֹי יָת קְוִמִּיָּה דְּעָם אַבְרָהָם דְּעָם
יִצְחָק וּדְעָם יַעֲקֹב:

2:24 So God heard their groaning; and God remembered His covenant with Abraham, Isaac, and Jacob.

2:25 וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּדַע אֱלֹהִים: ס
2:25 וּגְלִי קָדָם יוֹי שְׁעִבּוּדָא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמַר בְּמִימְרִיָּה לְמַפְרָקְהוֹן יוֹי:
2:25 God saw the sons of Israel, and God took notice *of them*.

3:1 וּמֹשֶׁה הָיָה רֹעֶה אֶת־צֹאן יִתְרוֹ חֹתָנוֹ כִּתָּן מִדִּין וַיִּנְהֲגֵה אֶת־הַצֹּאן אַחֵר
הַמִּדְבָּר וַיָּבֹא אֶל־הָר הָאֱלֹהִים חֹרֶבָה:
3:1 וּמֹשֶׁה הָוָה רָעִי יָת עֲנָא דִּיתְרוֹ חֻמוֹהִי רַבָּא דְּמִדִּין וּדְבַר וּדְבַר יָת עֲנָא
לְאַתֵּר שְׁפַר רָעִיָּא לְמִדְבָּרָא וַאֲתָא לְשׁוּרָא דְּאַתְגְּלִי עֲלוֹהִי יִקְרָא דִּיּוֹי לְחוּרְבָּ:
3:1 Now Moses was pasturing the flock of Jethro his father-in-law, the priest of Midian; and he led the flock to the west
side of the wilderness and came to Horeb, the mountain of God.

3:2 וַיֵּרָא מֶלֶאכְךָ יְהוָה אֵלָיו בְּלַבַּת־אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסִּנֶּה וַיֵּרָא וַהֲגָה הַסִּנֶּה בְּעַר
בָּאֵשׁ וַהֲסִנֶּה אֵינָנוּ אֹכֵל:
3:2 וַאֲתְגְּלִי מֶלֶאכְכָּא דִּיּוֹי לִיָּה בְּשִׁלְהוּבִית אִישְׁתָּא מְגוֹ אֲסַנָּא וַחֲזָא וְהָא אֲסַנָּא
בְּעַר בְּאִישְׁתָּא וַאֲסַנָּא לִיתוּהִי מִתְּאֲכִיל:
3:2 The angel of the LORD appeared to him in a blazing fire from the midst of a bush; and he looked, and behold, the
bush was burning with fire, yet the bush was not consumed.

3:3 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲסַרְהֶנָּא וְאַרְאֶה אֶת־הַמְּרָאָה הַגָּדֹל הַזֶּה מַדּוּעַ לֹא־יִבְעַר
הַסִּנֶּה:
3:3 וַאֲמַר מֹשֶׁה אֲתַפְּנִי אֲתַפְּנִי כְעַן וְאַחֲזִי וְאַחֲזִי יָת חֲזוֹנָא חֲזוֹנָא רַבָּא הָרִין
מִדִּין לֹא מִתּוֹקֵד אֲסַנָּא:

3:3 So Moses said, "I must turn aside now and see this marvelous sight, why the bush is not burned up."

3:4 וַיֵּרָא יְהוָה כִּי סָר לְרֹאזוֹת וַיִּקְרָא אֵלָיו אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסִּנֶּה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הֲנִנִּי:
3:4 וַחֲזָא וּגְלִי קָדָם יוֹי אָרִי אֲתַפְּנִי לְמַחֲזִי וַיִּקְרָא לִיָּה יוֹי מְגוֹ אֲסַנָּא וַאֲמַר
מֹשֶׁה וַאֲמַר הָאֲנָא:

3:4 When the LORD saw that he turned aside to look, God called to him from the midst of the bush and said, "Moses,

Moses!" And he said, "Here I am."

3:5 וַיֹּאמֶר אֶל־תִּקְרַב הָלֵם שֶׁל־נַעֲלֶיךָ מֵעַל רִגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עומד עָלָיו אֶדְמַת־קֹדֶשׁ הוּא:
3:5 וַאֲמַר לֹא תִקְרַב הֶלְכָּא לְהֵלֵא שְׂרִי סִינָךְ מֵעַל רִגְלֶךָ רִיגְלֶךָ אֲרִי אַתְרָא דַּאת קָאִים עָלוּהִי אַתְר אַרְע קֹדִישׁ הוּא:

3:5 Then He said, "Do not come near here; remove your sandals from your feet, for the place on which you are standing is holy ground."

3:6 וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֱלֹהֵי אָבִיךָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב וַיִּסְתֵּר מֹשֶׁה פָּנָיו כִּי יָרָא מִהַבִּיט אֶל־הָאֱלֹהִים:

3:6 וַאֲמַר אֲנֹא אֱלֹהִיהָ דְּאִבּוּךָ דְּאַבְרָהָם אֱלֹהִיהָ דְּיִצְחָק וְאֱלֹהִיהָ דְּיַעֲקֹב וּכְבַשְׁיָנוֹן מֹשֶׁה לְאַפּוּהִי אֲרִי דְחִיל מְלֵאסְתְּכֵלָא בְּצִית בְּזִיו יִקְרָא דְיוֹי:

3:6 He said also, "I am the God of your father, the God of Abraham, the God of Isaac, and the God of Jacob." Then Moses hid his face, for he was afraid to look at God.

3:7 וַיֹּאמֶר יְהוָה רָאֵה רָאִיתִי אֶת־עַנְי עַמִּי אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם וְאֶת־צַעֲקָתָם שָׁמַעְתִּי מִפְּנֵי נִגְשָׁיו כִּי יַדְעֹתִי אֶת־מַכָּאֲבָיו:

3:7 וַאֲמַר יוֹי מְגָלָא גְלִי קִדְמִי יֵת שַׁעְבוֹד עַמִּי דְּבִמְצָרִים וְיֵת קְבִילְתָהוֹן שְׁמִיעַ קִדְמִי מִן־קֶדֶם מִפְּלַחִיהוֹן מִפְּלַחִיהוֹן שְׁלֹטוֹנִיהוֹן אֲרִי גְלִי קִדְמִי כִּיבְהוֹן:

3:7 The LORD said, "I have surely seen the affliction of My people who are in Egypt, and have given heed to their cry because of their taskmasters, for I am aware of their sufferings."

3:8 וְאֵרֹד לְהַצִּילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם וְלְהַעֲלֹתוֹ מִן־הָאֶרֶץ הַהִוא אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה וְרַחֲבָה אֶל־אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדִבְשׁ אֶל־מְקוֹם הַפִּנְעָנִי וְהַחֲתִי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי:

3:8 וְאַתְגְּלִיתִי לְשִׁיזְבוֹתָהוֹן מִיָּדָא דְּמִצְרָאִי וְלֵאסְקוֹתָהוֹן מִן אֶרְעָא הַהִיא לְאַרְע טָבָא וּפְתִיא וּפּוֹתִיא לְאַרְע עֲבָדָא חֶלֶב וְדִבְשׁ לְאַתְר כְּנַעֲנָאִי וְחִיתָאִי וְאַמּוֹרָאִי וּפְרִזָּאִי וְחִיּוּאִי וַיְבוּסָאִי:

3:8 "So I have come down to deliver them from the power of the Egyptians, and to bring them up from that land to a good and spacious land, to a land flowing with milk and honey, to the place of the Canaanite and the Hittite and the Amorite and the Perizzite and the Hivite and the Jebusite."

3:9 וְעַתָּה הִנֵּה צַעֲקַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי וְגַם־רָאִיתִי אֶת־הַלַּחֲץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לֹחֲצִים אֹתָם:

3:9 וּכְעַן הָא קְבִילַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עָלַת עָלַת לְקִדְמִי וְאַף גְּלִי קִדְמִי דּוּחָקָא דְּמִצְרָאִי דְּחִקִּין לְהוֹן:

3:9 "Now, behold, the cry of the sons of Israel has come to Me; furthermore, I have seen the oppression with which the Egyptians are oppressing them."

3:10 וְעַתָּה לָכֵה וְאַשְׁלַחְךָ אֶל־פַּרְעֹה וְהוֹצֵא אֶת־עַמִּי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם:

3:10 וּכְעַן אֵיתָא וְאַשְׁלַחִינְךָ לִזְוֹת פַּרְעֹה וְאַפִּיק יֵת עַמִּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם:

3:10 "Therefore, come now, and I will send you to Pharaoh, so that you may bring My people, the sons of Israel, out of Egypt."

3:11 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָאֱלֹהִים מִן אֲנֹכִי כִּי אֵלֶךְ אֶל־פַּרְעֹה וְכִי אוֹצִיא אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם:

3:11 וַאֲמַר מֹשֶׁה קֶדֶם יוֹי מִן אֲנֹא אֲרִי אִיזִיל לִזְוֹת פַּרְעֹה וְאַרִי אַפִּיק יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם:

3:11 But Moses said to God, "Who am I, that I should go to Pharaoh, and that I should bring the sons of Israel out of Egypt?"

3:12 וַיֹּאמֶר כִּי־אֵלֶיָּה עֹמֵד וְזֶה־לְךָ הָאוֹת כִּי אֲנִכִּי שְׁלַחְתִּיךָ בְּהוֹצִיאֲךָ אֶת־הָעָם מִמִּצְרַיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת־הָאֱלֹהִים עַל הָהָר הַזֶּה:

3:12 וַאֲמַר אֲרִי יְהִי מִיָּמְרִי בְּסַעֲדָךְ וְדִין לְךָ אֶתָּא אֲרִי אֲנִי שְׁלַחְתָּךְ בְּאַפְקוֹתֶךָ יֵת עֲמָא מִמִּצְרַיִם תַּפְלִחוּן קֳדָם יוֹי עַל שׁוּרָא הָרִין:

3:12 And He said, "Certainly I will be with you, and this shall be the sign to you that it is I who have sent you: when you have brought the people out of Egypt, you shall worship God at this mountain."

3:13 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָאֱלֹהִים הֲנֵה אֲנִכִּי בְּאֵל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמַרְתִּי לָהֶם אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם שְׁלַחְנִי אֲלֵיכֶם וַאֲמַרְוּ־לִי מַה־שְּׁמוֹ מַה אֹמַר אֲלֵהֶם:

3:13 וַאֲמַר מֹשֶ�ה קֳדָם יוֹי הָאָנָא אֲתִי לְוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמַר לְהוֹן אֱלֹהָא דְאַבְהַתְכוֹן שְׁלַחְנִי לְוֹתְכוֹן וַיִּמְרוּן לִי מִן מַה שְּׁמָה מָא אֵימַר לְהוֹן:

3:13 Then Moses said to God, "Behold, I am going to the sons of Israel, and I will say to them, 'The God of your fathers has sent me to you.' Now they may say to me, 'What is His name?' What shall I say to them?"

3:14 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה אֱהִיָּה אֲשֶׁר אֱהִיָּה וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֱהִיָּה שְׁלַחְנִי אֲלֵיכֶם:

3:14 וַאֲמַר יוֹי לְמֹשֶׁה אֱהִיָּה אֱהִיָּה עַל מַה דֹּאֶהָא וַאֲמַר כְּדָנָן כְּדִין תִּימַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁלַחְנִי לְוֹתְכוֹן:

3:14 God said to Moses, "I AM WHO I AM"; and He said, "Thus you shall say to the sons of Israel, 'I AM has sent me to you.'"

3:15 וַיֹּאמֶר עוֹד אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה כֹּה־תֹאמַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב שְׁלַחְנִי אֲלֵיכֶם זֶה־שְּׁמִי לְעָלַם וְזֶה זִכְרִי לְדֹר דֹּר:

3:15 וַאֲמַר עוֹד יוֹי לְמֹשֶׁה כְּדָנָן תִּימַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹי אֱלֹהָא דְאַבְהַתְכוֹן אֱלֹהֵיהִ דְאַבְרָהָם אֱלֹהֵיהִ דִּיצְחָק וְאֱלֹהֵיהִ דִּיעֲקֹב שְׁלַחְנִי לְוֹתְכוֹן דִּין שְּׁמִי לְעָלַם וְדִין דְּזִכְרִנִּי לְכָל דֹּר וְדֹר:

3:15 God, furthermore, said to Moses, "Thus you shall say to the sons of Israel, 'The LORD, the God of your fathers, the God of Abraham, the God of Isaac, and the God of Jacob, has sent me to you.' This is My name forever, and this is My memorial-name to all generations."

3:16 לְךָ וְאַסְפַּתְּ אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמַרְתָּ אֲלֵהֶם יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם נִרְאָה אֵלַי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב לֵאמֹר פֶּקֶד פְּקַדְתִּי אֶתְכֶם וְאֶת־הָעֲשׂוֹי לָכֶם בְּמִצְרַיִם:

3:16 אִיזִיל וְתַכְנוּשׁ יֵת סְבִי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר לְהוֹן יוֹי אֱלֹהָא דְאַבְהַתְכוֹן אֲתַנְגְּלִי לִי אֱלֹהָה דְאַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב לְמִימַר מְדַכָּר דְּכִירְנָא יִתְכוֹן וְיֵת דְּאֲתַעְבִּיד לְכוֹן בְּמִצְרַיִם:

3:16 "Go and gather the elders of Israel together and say to them, 'The LORD, the God of your fathers, the God of Abraham, Isaac and Jacob, has appeared to me, saying, "I am indeed concerned about you and what has been done to you in Egypt."

3:17 וַאֲמַר אֲעֲלֶה אֶתְכֶם מִעֲנֵי מִצְרַיִם אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֶל־אֶרֶץ זָבֶת חֶלֶב וְדָבָשׁ:

3:17 וַאֲמַרִּית אֲסִיק יִתְכוֹן מִשְׁעָבוֹד מִצְרָאִי לְאֶרֶע כְּנַעֲנָאִי וְחִיתָאִי וְאִימֹרָאִי וּפְרִיזָאִי וְחִוָּאִי וַיְבוּסָאִי לְאֶרֶע עֲבָדָא חֶלֶב וְדָבָשׁ:

3:17 "So I said, I will bring you up out of the affliction of Egypt to the land of the Canaanite and the Hittite and the Amorite and the Perizzite and the Hivite and the Jebusite, to a land flowing with milk and honey."

3:18 וְשָׁמְעוּ לְקִלְגַּךְ וּבָאתָ אִתָּהּ וּזְקֵנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל-מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְאָמְרָתֶם אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִיִּים נִקְרָה עָלֵינוּ וְעַתָּה נֵלְכֶה-נָּא דֶרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בְּמִדְבָּר וְנִזְבַּחַה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ:

3:18 וַיִּקְבְּלוּן מִיָּנֶךְ לְמִימָרְךָ וְתִיתִי אֹת וְסָבִי יִשְׂרָאֵל לָוֶת מַלְכָּא דְּמִצְרַיִם וְתִימְרוּן לִיה יוֹי אֱלֹהֵא דִּיהוּדָאִי אִתְגְּלִי עֲלֵנָא וּכְעֵן נִיזִיל נִיהָךְ כְּעֵן מַהֲלַךְ תִּלְתָּה יוֹמִין בְּמִדְבָּרָא וְנִדְבַח קָדָם יוֹי אֱלֹהֵנָא:

3:18 "They will pay heed to what you say; and you with the elders of Israel will come to the king of Egypt and you will say to him, 'The LORD, the God of the Hebrews, has met with us. So now, please, let us go a three days' journey into the wilderness, that we may sacrifice to the LORD our God.'

3:19 וְאֲנִי יָדַעְתִּי כִּי לֹא-יִתֶּן אִתְּכֶם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לֵהֲלֹךְ וְלֹא בִיד חֲזָקָה:

3:19 וּקְדָמִי גְלִי אֲרִי לֹא יִשְׁבּוּק יִתְּכוֹן מַלְכָּא דְּמִצְרַיִם לְמִיזִל לְמַהֲלַךְ וְלֹא אֱלֹהִין מִן-קָדָם דְּחִילִיה תְּקִיף:

3:19 "But I know that the king of Egypt will not permit you to go, except under compulsion.

3:20 וְשַׁלַּחְתִּי אֶת-יָדִי וְהִפֵּיתִי אֶת-מִצְרַיִם בְּכָל נִפְלְאוֹתֵי אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה בְּקִרְבּוֹ וְאַחֲרֵי-כֵן יִשְׁלַח אִתְּכֶם:

3:20 וְאֶשְׁלַח פּוֹן יָת מַחַת גְּבוּרָתִי וְאֶמְחִי יָת מִצְרָאִי בְּכָל פְּרִישְׁתִּי פְּרִישוֹתִי דְּאֶעֱבִיד בִּינִיהוֹן וּבְתֵר כִּין יִשְׁלַח יִתְּכוֹן:

3:20 "So I will stretch out My hand and strike Egypt with all My miracles which I shall do in the midst of it; and after that he will let you go.

3:21 וְנָתַתִּי אֶת-חֶן הָעַם-הַזֶּה בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וְהָיָה כִּי תֵלְכוּן לֹא תֵלְכוּ רִיקָם:

3:21 וְאִיתִין יָת עָמָא הָרִין לְרַחֲמִין בְּעֵינֵי מִצְרָאִי וְיִהִי אֲרִי תִהְיוֹן לֹא תִהְיוֹן רִיקָן רִיקָנִין:

3:21 "I will grant this people favor in the sight of the Egyptians; and it shall be that when you go, you will not go empty-handed.

3:22 וְשָׁאַלָה אִשָּׁה מִשְׁכַּנְתָּהּ וּמִגֵּרַת בֵּיתָהּ כֹּסֶף וְכֹלִי זָהָב וְשִׁמְלֹת וְשִׁמְטוֹת עַל-בְּנֵיהֶם וְעַל-בָּנֹתֵיהֶם וְנִצַּלְתֶּם אֶת-מִצְרַיִם:

3:22 וְתִשְׁאַל אִיתְתָּא מִשִּׁיבְתָּהּ מִשִּׁיבְתָּהּ וּמִקְרִיבַת בֵּיתָהּ מָנִין דְּכֹסֶף וּמָנִין דְּזָהָב וּלְבוּשִׁין וְתִשׁוּן עַל בְּנִיכּוֹן וְעַל בָּנֹתְכוֹן וְתִרּוּקְנוֹן יָת מִצְרָאִי:

3:22 "But every woman shall ask of her neighbor and the woman who lives in her house, articles of silver and articles of gold, and clothing; and you will put them on your sons and daughters. Thus you will plunder the Egyptians."

4:1 וַיַּעַן מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר וְהֵן לֹא-יֵאֱמִינוּ לִי וְלֹא יִשְׁמְעוּ בְּקֹלִי כִּי יֹאמְרוּ לֹא-נִרְאָה אֵלֶיךָ יְהוָה:

4:1 וְאַחֲבִיב מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר וְהָא לֹא יִהְיֶמְנוּן לִי וְלֹא יִקְבְּלוּן מִנִּי בְּמִימְרֵי אֲרִי יִימְרוּן לֹא אִתְגְּלִי לָךְ יוֹי:

4:1 Then Moses said, "What if they will not believe me or listen to what I say? For they may say, 'The LORD has not appeared to you.'"

4:2 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה (מִזָּה) [מִה-זֶּה] בְּיָדְךָ וַיֹּאמֶר מִטָּה:

4:2 וַיֹּאמֶר לִיה יוֹי מִדִּין דְּבִידְךָ בִּידְךָ וַיֹּאמֶר חֹטְרָא:

4:2 The LORD said to him, "What is that in your hand?" And he said, "A staff."

4:3 וַיֹּאמֶר הֲשִׁלִּיכֶהוּ אֶרְצָה וַיִּשְׁלִיכֶהוּ אֶרְצָה וַיְהִי לְנָחֶשׁ וַיֵּנֶס מֹשֶׁה מִפָּנָיו:

4:3 וַיֹּאמֶר רְמִיָּה לְאֶרְעָא וּרְמִיָּה לְאֶרְעָא וְהָיָה לְחִיוִּי לְחִוְיָא וְעָרַק מֹשֶׁה מִן-קֶדְמוֹהִי:

4:3 Then He said, "Throw it on the ground." So he threw it on the ground, and it became a serpent; and Moses fled from

it.

4:4 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה שְׁלַח יָדְךָ וְאַחֲזוּ בַזְנָבוֹ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיַּחֲזֹק בּוֹ וַיְהִי לִמֶטֶה בְּכַפּוֹ:

4:4 וַאֲמַר יוֹי לְמֹשֶׁה אוֹשִׁיט שְׁלַח יָדְךָ וְאַחֲזוֹר וְאַיְחֲזוֹר בְּדַנְבִּיָּה בַזְנַבִּיָּה וְאוֹשִׁיט יָדִיהָ וְאַתְקִיף בֵּיהָ וַיְהִי לְחוּטָרָא בִּידֶיהָ:

4:4 But the LORD said to Moses, "Stretch out your hand and grasp *it* by its tail"-- so he stretched out his hand and caught it, and it became a staff in his hand--

4:5 לְמַעַן יֵאֱמִינוּ כִּי-נִרְאָה אֵלֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב:

4:5 בְּדִיל דִּיהִימְנוּן אַרִי אַתְגְּלִי לָךְ יוֹי אֱלֹהָא דְאַבְהָתְהוֹן אֱלֹהִיהָ דְאַבְרָהָם אֱלֹהִיהָ דִּיצְחָק וְאֱלֹהִיהָ דִּיעֲקֹב:

4:5 "that they may believe that the LORD, the God of their fathers, the God of Abraham, the God of Isaac, and the God of Jacob, has appeared to you."

4:6 וַיֹּאמֶר יְהוָה לוֹ עוֹד הִבֵּא-נָא יָדְךָ בְּחִיקְךָ וַיָּבֵא יָדוֹ בְּחִיקוֹ וַיּוּצֵאָהּ וַהֲנֶה יָדוֹ מִצְרַעַת כַּשָּׁלֵג:

4:6 וַאֲמַר יוֹי לִיהָ עוֹד אַעִיל כַּעַן יָדְךָ בְּעֻטְפֶךָ וְאַעִיל יָדִיהָ בְּעֻטְפֶיהָ וְאַפְקָה וְהָא יָדִיהָ חוּרָא חִיורָא כְּתִלְגָּא:

4:6 The LORD furthermore said to him, "Now put your hand into your bosom." So he put his hand into his bosom, and when he took it out, behold, his hand was leprous like snow.

4:7 וַיֹּאמֶר הֲשֵׁב יָדְךָ אֶל-חִיקְךָ וַיָּשֵׁב יָדוֹ אֶל-חִיקוֹ וַיּוּצֵאָהּ מִחִיקוֹ וַהֲנֶה-שָׁבָה כְּבָשָׂרוֹ:

4:7 וַאֲמַר אֲתִיב יָדְךָ לְעֻטְפֶךָ וְאַתִּיב יָדִיהָ לְעֻטְפֶיהָ וְאַפְקָה מִעֻטְפֶיהָ וְהָא תִּבְתְּ הוּת כְּבַסְרִיהָ:

4:7 Then He said, "Put your hand into your bosom again." So he put his hand into his bosom again, and when he took it out of his bosom, behold, it was restored like *the rest of* his flesh.

4:8 וַהֲיָה אִם-לֹא יֵאֱמִינוּ לָךְ וְלֹא יִשְׁמְעוּ לְקֹל הָאֵת הָרִאשׁוֹן וְהֵאֱמִינוּ לְקֹל הָאֵת הָאַחֲרוֹן:

4:8 וַיְהִי אִם לֹא יְהִימְנוּן לָךְ וְלֹא יִקְבְּלוּן לְקֹל אַתָּא קַדְמָאָה וַיְהִימְנוּן לְקֹל אַתָּא בְּתַרְאָה:

4:8 "If they will not believe you or heed the witness of the first sign, they may believe the witness of the last sign.

4:9 וַהֲיָה אִם-לֹא יֵאֱמִינוּ גַם לְשֵׁנֵי הָאֵתוֹת הָאֵלֶּה וְלֹא יִשְׁמְעוּן לְקֹלְךָ וְלִקְחָתָּ מִמֵּימֵי הַיָּאֵר וְשִׁפְכָתָּ הַיִּבְשָׁה וַהֲיִי הַמַּיִם אֲשֶׁר תִּקַּח מִן-הַיָּאֵר וַהֲיִי לְדָם בַּיַּבֶּשֶׁת:

4:9 וַיְהִי אִם לֹא יְהִימְנוּן אַף לַתְּרִין אֲתִיָּא הָאֵלִין וְלֹא יִקְבְּלוּן מִינְךָ וְתִיֶסֶב מִמָּא דַּבְּנֵהָרָא וְתִישׁוֹר לִיבִשְׁתָּא וַיְהוֹן מָא דְתִיֶסֶב מִן נִהָרָא וַיְהוֹן לְדָמָא בַּיַּבֶּשֶׁתָּא:

4:9 "But if they will not believe even these two signs or heed what you say, then you shall take some water from the Nile and pour it on the dry ground; and the water which you take from the Nile will become blood on the dry ground."

4:10 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-יְהוָה בִּי אֲדֹנָי לֹא אִישׁ דְּבָרִים אֲנִכִּי גַם מִתְּמוּל גַּם מִשְׁלֹשׁ גַּם מֵאָז דְּבִרְךָ אֶל-עַבְדְּךָ כִּי כְּבֹד-פָּהּ וּכְבֹד לְשׁוֹן אֲנִכִּי:

4:10 וַאֲמַר מֹשֶׁה קְדָם יוֹי בְּבָעוּ יוֹי לֹא גִבֵּר דְּמָלוּל אֲנָא אַף מֵאֲתַמְלִי מֵאֲתַמְלִי אַף מִדְּקַדְמוּהִי מִדְּקַדְמוּהִי אַף מִעֵידָן דְּמִלִּילְתָּא עִם עַבְדְּךָ אַרִי יִקִּיר

ממלל ועמיק לישן אנא:

4:10 Then Moses said to the LORD, "Please, Lord, I have never been eloquent, neither recently nor in time past, nor since You have spoken to Your servant; for I am slow of speech and slow of tongue."

4:11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו מִי שָׁם פֶּה לְאָדָם אוֹ מִי־שׁוֹם אִלִּים אוֹ חֵרֶשׁ אוֹ פֶקֶח אוֹ עוֹר הֲלֹא אֲנֹכִי יְהוָה:

4:11 וַאֲמַר יִי לִיה מִן שׁוֹי פּוֹמָא לֹאנְשָׂא אוֹ מִן שׁוֹי אֱלִימָא אוֹ חֲרָשָׂא חֲרִישָׂא אוֹ פְתִיחָא פְקִיחָא אוֹ עוֹרָא הֲלֹא אֲנָא יוֹי:

4:11 The LORD said to him, "Who has made man's mouth? Or who makes *him* mute or deaf, or seeing or blind? Is it not I, the LORD?"

4:12 וְעַתָּה לֵךְ וְאֲנֹכִי אֶהְיֶה עִם־פִּיךָ וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תִּדְבֹּר:

4:12 וְכַעַן אֵיזִיל וּמִימְרֵי יְהִי עִם פּוֹמֶךְ וְאַלְפִינֶךָ מַה דְּתַמְלִיל:

4:12 "Now then go, and I, even I, will be with your mouth, and teach you what you are to say."

4:13 וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי שְׁלַח־נָא בְיַד־תַּשְׁלַח:

4:13 וַאֲמַר בְּבָעוּ יוֹי שְׁלַח כְּעַן בְּיַד מִן דְּכָשֵׁר לְמַשְׁלַח דְּתַשְׁלַח:

4:13 But he said, "Please, Lord, now send *the message* by whomever You will."

4:14 וַיַּחֲרֹאֶף יְהוָה בְּמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הֲלֹא אֶהְרֵן אֶחֱיָךְ הֲלֹאִי יִדְעָתִי כִּי־דִבֵּר יִדְבֹּר הוּא וְגַם הִנֵּה־הוּא יֵצֵא לִקְרֹאתְךָ וְרֹאֶךָ וְשָׁמַח בְּלִבּוֹ:

4:14 וְתַקִּיף רוֹגְזָא דְיוֹי בְּמֹשֶׁה וַאֲמַר הֲלֹא אֶהְרֵן אֶחָד לִינוּאָה גְלִי קְדָמִי אֲרִי מְלָלָא יְמִלִיל הוּא וְאַף הָא הוּא נָפִיק לְקַדְמוּתְךָ וַיַּחֲזִינֶךָ וַיַּחֲדִי בְּלִיבִיָּה:

4:14 Then the anger of the LORD burned against Moses, and He said, "Is there not your brother Aaron the Levite? I know that he speaks fluently. And moreover, behold, he is coming out to meet you; when he sees you, he will be glad in his heart."

4:15 וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו וְשַׁמַּתָּ אֶת־הַדְּבָרִים בְּפִיו וְאֲנֹכִי אֶהְיֶה עִם־פִּיךָ וְעִם־פִּיהוּ וְהוֹרִיתִי אֶתְכֶם אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן:

4:15 וְתַמְלִיל עֲמִיָּה לִיה וְתַשׁוּי יֵת פִּתְגָּמָא בְּפּוֹמִיָּה וּמִימְרֵי יְהִי עִם פּוֹמֶךְ וְעִם פּוֹמִיָּה וְאַלִּיף יִתְכוֹן יֵת דְּתַעֲבֹדוּן:

4:15 "You are to speak to him and put the words in his mouth; and I, even I, will be with your mouth and his mouth, and I will teach you what you are to do."

4:16 וְדִבַּר־הוּא לֵךְ אֶל־הָעָם וְהָיָה הוּא יְהִי־לָךְ לִפֶּה וְאַתָּה תְּהִיָּה־לוֹ לֵאלֹהִים:

4:16 וַיְמַלִּיל הוּא לֵךְ עִם עַמָּא וַיְהִי הוּא יְהִי לֵךְ לְמַתּוּרָגְמָן וְאַתָּה תְּהִי לִיה לְרֹב:

4:16 "Moreover, he shall speak for you to the people; and he will be as a mouth for you and you will be as God to him."

4:17 וְאַתָּה־מֹשֶׁה הִזֵּה תִקַּח בְּיָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־בּוֹ אֶת־הָאֵתוֹת: פ

4:17 וְיֵת חוּטְרָא הָדִין תִּסַּב בְּיָדְךָ דְּתַעֲבִיד בֵּיה יֵת אֶתְיָא:

4:17 "You shall take in your hand this staff, with which you shall perform the signs."

4:18 וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיָּשָׁב אֶל־יִתְרָא חֹתָנּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ אֵלְכָה נָא וְאֶשׁוּבָה אֶל־אֶחָי אֲשֶׁר־בְּמִצְרַיִם וְאַרְאֶה הַעוֹדָם חַיִּים וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ לְמֹשֶׁה לֵךְ לְשָׁלוֹם:

4:18 וְאַזֵּל מֹשֶׁה וְתָב לֹת יִתְרָא חֲמוּהִי וַאֲמַר לִיה אֵיזִיל כְּעַן וְאִיתּוּב לֹת אֶחָי דְּבַמְצָרִים וְאַחֲזִי הָעַד כְּעַן אֵינוֹן קְיָמִין וַאֲמַר יִתְרוֹ לְמֹשֶׁה אֵיזִיל לְשָׁלוֹם:

4:18 Then Moses departed and returned to Jethro his father-in-law and said to him, "Please, let me go, that I may return to my brethren who are in Egypt, and see if they are still alive." And Jethro said to Moses, "Go in peace."

4:19 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבָּר לֵךְ שָׁב מִצְרַיִם כִּי־מָתוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים:

הַמְבַקְשִׁים אֶת־נַפְשָׁךְ:

4:19 וַאֲמַר יוֹי לְמֹשֶׁה בְּמִדְיָן אֵיזֵל תּוֹב לַמִּצְרִים אֲרִי מִיָּתוֹ כֹּל גְּבֻרָא דְּבִעו לְמַקְטֹלֶךָ:

4:19 Now the LORD said to Moses in Midian, "Go back to Egypt, for all the men who were seeking your life are dead."

4:20 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־אִשְׁתּוֹ וְאֶת־בָּנָיו וַיִּרְכָּבֵם עַל־הַחֲמֹר וַיָּשָׁב אֶרֶצָה מִצְרַיִם וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־מִטָּה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ:

4:20 וּדְבַר מֹשֶׁה יָת אִיתְתִּיהּ וַיֵּת בְּנוֹהֵי וְאֶרְכִּיבֵינוֹן עַל חֲמֹרָא וְתָב לְאַרְעָא דְּמִצְרַיִם וְנָסִיב מֹשֶׁה יָת חֲמֹרָא דְּאִתְעִבִּידוּ בֵּיה נִסִּין מִן־קֶדֶם יוֹי בִּידֵיהּ:

4:20 So Moses took his wife and his sons and mounted them on a donkey, and returned to the land of Egypt. Moses also took the staff of God in his hand.

4:21 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּלִכְתְּךָ לָשׁוּב מִצְרַיִמָּה רְאֵה כָּל־הַמִּפְתִּיּוֹת אֲשֶׁר־שִׁמַּתִּי בְּיָדְךָ וַעֲשִׂיתָם לִפְנֵי פַרְעֹה וְאֲנִי אַחֲזֶק אֶת־לְבָבוֹ וְלֹא יִשְׁלַח אֶת־הָעָם:

4:21 וַאֲמַר יוֹי לְמֹשֶׁה בְּמַהֲכֶךָ לַמִּתָּב לַמִּצְרִים חֲזִי יָת כֹּל מוֹפְתֵיָא דְּשׁוּיָתִי בְּיָדְךָ וְתַעֲבִידֵינוֹן קֶדֶם פַּרְעֹה וְאַנָּא אֲתַקִּיף יָת לִיבִיהּ וְלֹא יִשְׁלַח יָת עַמָּא:

4:21 The LORD said to Moses, "When you go back to Egypt see that you perform before Pharaoh all the wonders which I have put in your power; but I will harden his heart so that he will not let the people go.

4:22 וַאֲמַרְתָּ אֶל־פַּרְעֹה כֹּה אָמַר יְהוָה בְּנִי בְּכֹרִי יִשְׂרָאֵל:

4:22 וְתִימַר לַפַּרְעֹה כִּדְנֹן אָמַר יוֹי בְּרִי בּוֹכְרִי יִשְׂרָאֵל:

4:22 "Then you shall say to Pharaoh, 'Thus says the LORD, "Israel is My son, My firstborn."

4:23 וַאֲמַר אֵלָיִךְ שְׁלַח אֶת־בְּנִי וַיַּעֲבִדֵנִי וְתִמְאֵן לְשַׁלְּחוֹ הִנֵּה אֲנֹכִי הֵרָג אֶת־בְּנֶךָ בְּכֹרְךָ:

4:23 וַאֲמַרְתָּ לָךְ שְׁלַח יָת בְּרִי וַיַּפְלַח קְדָמִי וּמִסְרִיב וְאִם מִסְרִיב אֵת לְשַׁלְּחוֹתִיהּ הָא אֲנָא קָטִיל יָת בְּרַךְ בּוֹכְרְךָ:

4:23 "So I said to you, 'Let My son go that he may serve Me'; but you have refused to let him go. Behold, I will kill your son, your firstborn."

4:24 וַיְהִי בַּדֶּרֶךְ בְּמַלּוֹן וַיִּפְגְּשֻׁהוּ יְהוָה וַיִּבְקֶשׁ הַמִּיתוֹ:

4:24 וְהָיָה בְּאוֹרְחָא בְּבֵית מִבְתָּא וְעָרַע בֵּיה מְלֹאכָא דִּיּוּי וּבַעַא לְמַקְטִּילֶיהּ:

4:24 Now it came about at the lodging place on the way that the LORD met him and sought to put him to death.

4:25 וַתִּקַּח צִפּוֹרָה צֹר וַתְּכַרֵּת אֶת־עֶרְלַת בְּנָהּ וַתַּגֵּעַ לְרַגְלָיו וַתֹּאמֶר כִּי חֲתָן־דְּמִים אַתָּה לִּי:

4:25 וְנָסִיבַת צִפּוֹרָה טַנְרָא וּגְזַרְתָּ יָת עֶרְלַת עֶרְלַת בְּרָהּ וְקָרִיבַת לְקַדְמוֹהִי וַאֲמַרְתָּ בְּדָמָא דְּמַהוּלְתָּא הָדִין הִדָּא אֲתִיְהִיב חֲתָנָא לָנָא:

4:25 Then Zipporah took a flint and cut off her son's foreskin and threw it at Moses' feet, and she said, "You are indeed a bridegroom of blood to me."

4:26 וַיִּרְךָ מֶמְנוּ אִזְּ אֲמָרָה חֲתָן דְּמִים לַמּוֹלַת: פ

4:26 וְנַח מְנִיָּה בְּכִין אֲמַרְתָּ אֵלּוּלִי דְּמָא דְּמַהוּלְתָּא הָדִין אֲתַחֲיִיב חֲתָנָא קְטוּל:

4:26 So He let him alone. At that time she said, "You are a bridegroom of blood" -- because of the circumcision.

4:27 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן לֵךְ לְקִרְאֵת מֹשֶׁה הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלֶךְ וַיִּפְגְּשֻׁהוּ בְּהַר הָאֱלֹהִים וַיִּשְׁקֻלּוּ:

4:27 וַאֲמַר יוֹי לְאַהֲרֹן אֵיזֵל לְקַדְמוֹת מֹשֶׁה לְמִדְבָּרָא וְאֵזֵל וְעָרַעִיהּ בְּטוֹרָא

דַּאתְגְּלִי עָלוּהִי יִקְרָא דִּיּוּ וְנָשִׁיק וּשְׁק לִיה:

4:27 Now the LORD said to Aaron, "Go to meet Moses in the wilderness." So he went and met him at the mountain of God and kissed him.

4:28 וַיִּגַּד מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן אֶת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר שְׁלָחוּ וְאֵת כָּל־הָאֱתָת אֲשֶׁר צִוָּהוּ:

4:28 וַיְחֹוּ מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן יָת כָּל פִּתְגָּמָיָא דִּיּוּ דְשַׁלְחִיה דְשַׁלְחִיה וְיָת כָּל אֲתִיָּא דַּפְקָדִיה:

4:28 Moses told Aaron all the words of the LORD with which He had sent him, and all the signs that He had commanded him to do.

4:29 וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֵּאסְפוּ אֶת־כָּל־זִקְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל:

4:29 וַאֲזַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּכְנָשׁוּ וּאֲכַנִּישׁוּ יָת כָּל סְבִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל:

4:29 Then Moses and Aaron went and assembled all the elders of the sons of Israel;

4:30 וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן אֶת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיַּעַשׂ הָאֱתָת לְעֵינֵי הָעָם:

4:30 וַיִּמְלִיל אַהֲרֹן יָת כָּל פִּתְגָּמָיָא דְמַלִּיל יוּ עִם מֹשֶׁה וַעֲבַד אֲתִיָּא לְעֵינֵי עַמָּא:

4:30 and Aaron spoke all the words which the LORD had spoken to Moses. He then performed the signs in the sight of the people.

4:31 וַיֵּאֱמֶן הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ כִּי־פָקֵד יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִי רָאָה אֶת־עֲנִיָּם וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ:

4:31 וְהַיּוֹמִין עָמָא וּשְׁמַעוּ אַרִי דְכִיר יוּ יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַרִי גְלִי קְדָמוּהִי יָת שַׁעֲבֻדָּהוֹן וּכְרַעוּ וּסְגִידוּ:

4:31 So the people believed; and when they heard that the LORD was concerned about the sons of Israel and that He had seen their affliction, then they bowed low and worshiped.

5:1 וְאַחֲרַיִם בָּאוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁלַח אֶת־עַמִּי וַיַּחֲגֹוּ לִי בַּמִּדְבָּר:

5:1 וּבְחֵר כֵּין עָלּוּ אַתּוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַאֲמַרוּ לְפַרְעֹה כַּדָּן אָמַר יוּ אֱלֹהָא דִּישְׂרָאֵל שְׁלַח יָת עַמִּי וַיַּחֲגֹוּן וַיַּחֲגֹוּן קְדָמִי בַּמִּדְבָּרָא:

5:1 And afterward Moses and Aaron came and said to Pharaoh, "Thus says the LORD, the God of Israel, 'Let My people go that they may celebrate a feast to Me in the wilderness.'"

5:2 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה מִי יְהוָה אֲשֶׁר אֲשַׁמַּע בְּקֹלוֹ לְשַׁלַּח אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַעְתִּי אֶת־יְהוָה וְגַם אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלַּח:

5:2 וַאֲמַר פַּרְעֹה שָׁמָא דִּיּוּ לֹא אֲתַגְּלִי לִי דְאַקְבִּיל לְמִימְרִיה לְשַׁלַּח יָת יִשְׂרָאֵל לֹא אֲתַגְּלִי לִי שָׁמָא דִּיּוּ וְאַף יָת יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלַּח:

5:2 But Pharaoh said, "Who is the LORD that I should obey His voice to let Israel go? I do not know the LORD, and besides, I will not let Israel go."

5:3 וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהֵי הָעִבְרִים נִקְרָא עָלֵינוּ נִלְכָּה נָא דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר וְנִזְבַּחַה לְיְהוָה אֱלֹהֵינוּ פֶּן־יַפְגִּיעֵנוּ בַּדֶּבֶר אוֹ בַּחֶרֶב:

5:3 וַאֲמַרוּ אֱלֹהָא דִּיהוּדָאִי אֲתַקְרִי אֲתַגְּלִי עָלֵנָא נִיזִיל נִיהֵךְ כְּעֵן מַהֲלַךְ תַּלְתָּה יוֹמִין בַּמִּדְבָּרָא וְנִדְּבַח קֶדֶם יוּ אֱלֹהֵנָא דְלָמָא יַעֲרַעֲינָנָא בְּמוֹת אוֹ בְּקַטּוֹל:

5:3 Then they said, "The God of the Hebrews has met with us. Please, let us go a three days' journey into the wilderness that we may sacrifice to the LORD our God, otherwise He will fall upon us with pestilence or with the sword."

5:4 וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְמָה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן תַּפְרִיעוּ אֶת־הָעָם מִמַּעֲשָׂיו

לָכוּ לְסַבְּלִיכֶם:

5:4 וַאֲמַר לַהּוֹן מֶלֶכָא דְּמִצְרַיִם לְמֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן תְּבַטְּלוּן יִת עֲמָא
מִעִיבִידְתַּהוֹן מַעֲבֻדִּיהוֹן אִיזִילוּ לְפֻלְחָנִכוֹן:

5:4 But the king of Egypt said to them, "Moses and Aaron, why do you draw the people away from their work? Get back to your labors!"

5:5 וַיֹּאמֶר פֶּרְעֹה הֵן־רַבִּים עִתָּה עִם הָאָרֶץ וְהִשְׁבַּתֶּם אֹתָם מִסַּבְּלָתָם:

5:5 וַאֲמַר פֶּרְעֹה הֵא סִנְיָאִין מִדְּסִנְיָאִין כְּעַן עֲמָא דִּארְעָא וְתְבַטְּלוּן יִתַּהוֹן
מִעִיבִידְתַּהוֹן מִפְּלַחְנֵהוֹן:

5:5 Again Pharaoh said, "Look, the people of the land are now many, and you would have them cease from their labors!"

5:6 וַיֵּצֵא פֶּרְעֹה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־הַנְּשִׁים בְּעַם וְאֶת־שֹׁטְרֵיוּ לֵאמֹר:

5:6 וּפְקִיד פֶּרְעֹה בְּיוֹמָא הַהוּא יִת שְׁלֹטוֹנִי עֲמָא וְיִת סָרְכוּהִי לְמִימְרֵי:

5:6 So the same day Pharaoh commanded the taskmasters over the people and their foremen, saying,

5:7 לֹא תֹאסְפוֹן לָתֵת תְּבִין לָעַם לְלֶבֶן הַלְּבָנִים כְּתַמּוֹל שְׁלֶשֶׁם הֵם יִלְכוּ וְקִשְׁשׁוּ
לָהֶם תְּבִין:

5:7 לֹא תוֹסְפוֹן תִּיסְפוֹן לְמִיתָן תְּבִנָא לְעֲמָא לְמִרְמֵי לְבִנִין כְּמִיִּאתְמָלִי
וּמִדְּקִמּוּהִי וּמִדְּקִמּוּהִי אִינוֹן יִיזְלוּן יִהְיוּ וַיִּגְבְּבוּן וַיִּגְבּוּן לַהּוֹן תְּבִנָא:

5:7 "You are no longer to give the people straw to make brick as previously; let them go and gather straw for themselves.

5:8 וְאֶת־מִתְכַּנֹּת הַלְּבָנִים אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים תַּמּוֹל שְׁלֶשֶׁם תְּשִׁימוּ עֲלֵיהֶם לֹא
תִּגְרְעוּ מִמֶּנּוּ כִּי־נִרְפִּים הֵם עַל־כֵּן הֵם צָעֲקִים לֵאמֹר נִלְכָּה נִזְבַּחַה לֵאלֹהֵינוּ:

5:8 וְיִת סָכוֹם סָכוֹם סָכוֹם לְבִנְיָא דִּאִינוֹן עֲבָדִין מֵאֲתְמָלִי וּמִדְּקִמּוּהִי
וּמִדְּקִמּוּהִי תַמְנוֹן תְּשוּוֹן עֲלִיהוֹן לֹא תִמְנְעוֹן מִנִּיה אֲרִי בְּטַלְנִין אָנוֹן עַל כֵּין
אִינוֹן מִצּוֹחִין צוּחִין לְמִימְרֵי נִיזִיל נִדְּבַח קָדָם אֱלֹהֵנָא:

5:8 "But the quota of bricks which they were making previously, you shall impose on them; you are not to reduce any of it. Because they are lazy, therefore they cry out, 'Let us go and sacrifice to our God.'

5:9 תְּכַבֵּד הָעֶבֶדְהָ עַל־הָאֲנָשִׁים וַיַּעֲשׂוּ־בָהּ וְאֶל־יֹשְׁעוֹ בְּדִבְרֵי־שָׁקֶר:

5:9 יִתְקַר תַּחְקַר תַּחֲקַר פּוֹלְחָנָא עַל גְּבִרְיָא וַיִּתְעַסְקוֹן וַיַּעֲבֻדוּן בָּהּ בֵּיה וְלֹא
יִתְעַסְקוֹן בְּפִתְגָמִין בְּטִילִין:

5:9 "Let the labor be heavier on the men, and let them work at it so that they will pay no attention to false words."

5:10 וַיֵּצְאוּ נְגִשֵׁי הָעָם וְשֹׁטְרֵיוּ וַיֹּאמְרוּ אֶל־הָעָם לֵאמֹר כֹּה אָמַר פֶּרְעֹה אִינוֹנִי
נָתַן לָכֶם תְּבִין:

5:10 וּנְפִקוּ שְׁלֹטוֹנֵי עֲמָא וְסָרְכוּהִי וַאֲמָרוּ לְעֲמָא לְמִימְרֵי כְּדָנָן אָמַר פֶּרְעֹה לִית
אָנָּא יְהִיב לָכוֹן תְּבִנָא:

5:10 So the taskmasters of the people and their foremen went out and spoke to the people, saying, "Thus says Pharaoh, 'I am not going to give you any straw.

5:11 אֲתֵם לָכוּ קַחוּ לָכֶם תְּבִין מֵאֲשֶׁר תִּמְצְאוּ כִּי אֵין נִגְרַע מִעֲבַדְתְּכֶם דְּבָר:

5:11 אַתּוֹן אִיזִילוּ סֻבּוּ סֻבּוּ לָכוֹן תְּבִנָא מֵאַתֵּר דְּתִשְׁכַּחוּן אֲרִי לֹא יִתְמַנֶּע
מִפּוֹלְחָנִכוֹן מִדְּעַם:

5:11 "You go and get straw for yourselves wherever you can find it, but none of your labor will be reduced."

5:12 וַיִּפֹּץ הָעָם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם לְקַשֵּׁשׁ קֹשׁ לַתְּבִין:

5:12 וַאֲתַבְּדֵר וּבְדֵר עֲמָא בְּכָל אֶרְעָא דְּמִצְרַיִם לְגִבְבָּא גְּלִי לַתְּבִנָא:

5:12 So the people scattered through all the land of Egypt to gather stubble for straw.

5:13 וְהַנִּגְשִׁים אָצִים לֵאמֹר כָּל־יְמֵיכֶם דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ כַּאֲשֶׁר בְּהִיּוֹת הַתָּבֶן:
 5:13 וְשִׁלְטוֹנָא דְּחֻקִּין לְמִימַר אֲשִׁלְמוּ שְׁלִימוֹ עֲבִידְתְּכוֹן עוֹבְדִיכוֹן פִּתְגָם יוֹם
 בְּיוֹמִיָּה כִּמָּא דְּהִוִּיתוֹן עֲבָדִין כִּד מִתִּיָּהִב לְכוֹן תִּבְנָא:

5:13 The taskmasters pressed them, saying, "Complete your work quota, *your* daily amount, just as when you had straw."

5:14 וַיִּכּוּ שְׂטָרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־שָׂמוּ עֲלֵהֶם נִגְשֵׁי פֶרֶעַה לֵאמֹר מָדוּעַ לֹא
 כָּלִיתֶם חֻקְכֶם לְלִבְּן כְּתֻמּוֹל שְׁלֹשׁ גַּם־תֻּמּוֹל גַּם־הַיּוֹם:
 5:14 וּלְקוֹ סָרְכֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל דְּמִנֵּי עָלִיהוֹן שְׁלִטוֹנֵי פֶרֶעַה לְמִימַר מָדִין לֹא
 אֲשִׁלַּמְתוֹן גְּזִירְתְּכוֹן לְמַרְמֵי לְבָנִין כִּמְאֻתְמָלִי וּמִדְקָמוּהִי וּמִדְקָמוּהִי אֵף
 אֲתֻמָּלִי תֻמָּלִי אֵף יוֹמָא דִּין הַדִּין:

5:14 Moreover, the foremen of the sons of Israel, whom Pharaoh's taskmasters had set over them, were beaten and were asked, "Why have you not completed your required amount either yesterday or today in making brick as previously?"

5:15 וַיָּבֹאוּ שְׂטָרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּצְעֲקוּ אֶל־פֶּרֶעַה לֵאמֹר לָמָּה תַעֲשֶׂה כֹה
 לְעַבְדֶּיךָ:

5:15 וְאֵתוּ סָרְכֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּצְחֻ קָדָם פֶּרֶעַה לְמִימַר לָמָּה מִתְעַבִּיד כְּדִין
 לְעַבְדְּךָ:

5:15 Then the foremen of the sons of Israel came and cried out to Pharaoh, saying, "Why do you deal this way with your servants?"

5:16 תָּבֵן אֵין נָתַן לְעַבְדֶּיךָ וּלְבָנִים אֹמְרִים לָנוּ עֲשׂוּ וְהִנֵּה עַבְדֶּיךָ מַכִּים וְחָטְאֵת
 עִמָּךְ:

5:16 תִּבְנָא לֹא מִתִּיָּהִב לְעַבְדְּךָ וּלְבִנְיָא אֹמְרִין לָנָא עֲבִידוּ וְהָא עַבְדְּךָ
 לָקוּ וְחָטְן עָלִיהוֹן עִמָּךְ:

5:16 "There is no straw given to your servants, yet they keep saying to us, 'Make bricks!' And behold, your servants are being beaten; but it is the fault of your *own* people."

5:17 וַיֹּאמֶר נִרְפִּים אַתֶּם נִרְפִּים עַל־כֵּן אַתֶּם אֹמְרִים גִּלְכָּה נִזְבַּחָה לַיהוָה:

5:17 וְאֹמֵר בְּטִלְנִין אַתוֹן בְּטִלְנִין עַל כֵּין אַתוֹן אֹמְרִין נִיזִיל נִדְבַח קָדָם יוֹי:

5:17 But he said, "You are lazy, *very* lazy; therefore you say, 'Let us go *and* sacrifice to the LORD.'"

5:18 וְעַתָּה לָכוּ עֲבֹדוּ וְתָבֵן לֹא־יִנָּתֵן לָכֶם וְתָכֵן לְבָנִים תִּתְּנוּ:

5:18 וּכְעַן אִיזִילוּ פְּלוּחוּ פְּלוּחוּ וְתִבְנָא לֹא מִתִּיָּהִב לְכוֹן וְסָכוּם וְסָכוּם וְסָכוּם
 לְבִנְיָא לְבִינְיָא תִּתְּנוּן:

5:18 "So go now *and* work; for you will be given no straw, yet you must deliver the quota of bricks."

5:19 וַיֵּרְאוּ שְׂטָרֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֹתָם בָּרַע לֵאמֹר לֹא־תִגְרְעוּ מִלְּבַנִּיכֶם דְּבַר־יוֹם
 בְּיוֹמוֹ:

5:19 וַחֲזוּ סָרְכֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל יְתָהוֹן בְּבִישׁ לְמִימַר לֹא תִמְנְעוּן מִלְּבַנִּיכוֹן פִּתְגָם
 יוֹם בְּיוֹמִיָּה:

5:19 The foremen of the sons of Israel saw that they were in trouble because they were told, "You must not reduce *your* daily amount of bricks."

5:20 וַיִּפְגְּעוּ אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן נֹצְבִים לְקִרְאָתָם בְּצֵאתָם מֵאֵת פֶּרֶעַה:

5:20 וְעָרְעוּ יֵת מֹשֶׁה וְיֵת אַהֲרֹן קִימִין לְקַדְמוֹתָהוֹן בְּמִיפְקָהוֹן מִלּוֹת מִן־קֶדֶם
 פֶּרֶעַה:

5:20 When they left Pharaoh's presence, they met Moses and Aaron as they were waiting for them.

5:21 וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם יְהוָה יִרְאֵה עֲלֵיכֶם וַיִּשְׁפֹּט אֲשֶׁר הִבְאִשְׁתֶּם אֶת־רִיחֲנוּ בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי עַבְדָּיו לַחֲתֹחַר־בַּיָּדָם לְהַרְגָּנוּ:
5:21 וַיֹּאמְרוּ לַהּוֹן אֲתַגְּלִי יָדוֹן יוֹי עֲלֵיכֶן וַיִּתְּפַרַע דָּאֲבִישְׁתוֹן יֵת רִיחָנָא בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי עַבְדֵּיהִי לְמִיתָן חֲרָבָא בְּיַדְהוֹן לְמַקְטִלָּנָא:

5:21 They said to them, "May the LORD look upon you and judge you, for you have made us odious in Pharaoh's sight and in the sight of his servants, to put a sword in their hand to kill us."

5:22 וַיָּשָׁב מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי לָמָּה הִרְעַתָּה לָעָם הַזֶּה לָמָּה זֶה שְׁלַחְתָּנִי:
5:22 וְתָב מֹשֶׁה לִקְדָּם קָדָם יוֹי וַאֲמַר יוֹי לָמָּא אֲבִישְׁתָּא לְעָמָא הָדִין לָמָּא דָּנָן שְׁלַחְתָּנִי:

5:22 Then Moses returned to the LORD and said, "O Lord, why have You brought harm to this people? Why did You ever send me?"

5:23 וּמֵאָז בָּאתִי אֶל־פַּרְעֹה לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ הִרַע לָעָם הַזֶּה וְהֵצֵל לֹא־הֵצֵלְתָּ אֶת־עַמּוּךְ:
5:23 וּמִעַדָּן דְּעֵלִית לֹות פַּרְעֹה לְמַלְלָא בְּשִׁמְךָ אֲתַבָּאֵשׁ אֲתַבָּאִישׁ אֲבִישׁ לְעָמָא הָדִין וְשִׁיזְבָּא לָא שִׁיזְיִבְתָּא יֵת עַמּוּךְ:

5:23 "Ever since I came to Pharaoh to speak in Your name, he has done harm to this people, and You have not delivered Your people at all."

6:1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲתָה תֵּרְאֶה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לְפַרְעֹה כִּי בִיד חֲזָקָה יִשְׁלַחַם וּבִיד חֲזָקָה יִגְרֹשֶׁם מֵאֶרְצוֹ: ס
6:1 וַאֲמַר יוֹי לְמֹשֶׁה כְּעַן תַּחֲזִי דְאַעֲבִיד לְפַרְעֹה אֲרִי בִיד תְּקִיפָא יִשְׁלַחִינוּן וּבִיד תְּקִיפָא יִתְרִכִינוּן מֵאֶרְעִיהּ:

6:1 Then the LORD said to Moses, "Now you shall see what I will do to Pharaoh; for under compulsion he will let them go, and under compulsion he will drive them out of his land."

6:2 וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה:
6:2 וּמִלִּיל יוֹי עִם מֹשֶׁה וַאֲמַר לִיה אָנָּא יוֹי:

6:2 God spoke further to Moses and said to him, "I am the LORD;

6:3 וְאָנֹכִי אֶל־אַבְרָהָם אֶל־יִצְחָק וְאֶל־יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדַּי וְשְׁמִי יְהוָה לֹא נִדְעֵתִי לָהֶם:
6:3 וְאַתְגְּלִיתִי לְאַבְרָהָם לִיצְחָק וּלְיַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדַּי וְשְׁמִי יוֹי לֹא הוֹדַעִית אוֹדַעִית לַהּוֹן:

6:3 and I appeared to Abraham, Isaac, and Jacob, as God Almighty, but by My name, LORD, I did not make Myself known to them.

6:4 וְגַם הִקְמַתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּם לָתֵת לָהֶם אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן אֵת אֶרֶץ מִגְרֵיהֶם אֲשֶׁר־גָּרוּ בָּהּ:
6:4 וְאַף אֶקִּימִית יֵת קְנִמִי קְנִמִי עַמְהוֹן לְמַתָּן לַהּוֹן יֵת אֶרְעָא דְכְנַעַן יֵת אֶרֶע תּוֹתְבוֹתְהוֹן דְּאַתּוֹתְבוּ בָּהּ:

6:4 "I also established My covenant with them, to give them the land of Canaan, the land in which they sojourned.

6:5 וְגַם אֲנִי שָׂמַעְתִּי אֶת־נְאֻקַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מַעֲבִדִּים אִתָּם וְאַזְכֹּר אֶת־בְּרִיתִי:
6:5 וְאַף קְדָמִי שְׁמִיעַ יֵת קְבִילַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּמַעֲרָאִי מִפְּלַחִין מִפְּלַחִין בַּהּוֹן וּדְכִירְנָא יֵת קְנִמִי קְנִמִי:

6:5 "Furthermore I have heard the groaning of the sons of Israel, because the Egyptians are holding them in bondage, and I have remembered My covenant.

6:6 לֵכֵן אָמַר לְבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סְבֻלַּת מִצְרַיִם
וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעַבְדֵּתָם וְנָאֵלְתִּי אֶתְכֶם בְּזִרְעוֹ נְטוּיָה וּבְשִׁפְטִים גְּדֹלִים:
6:6 בֵּכִין אֵימַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יוֹי וְאֶפִּיק יִתְכּוֹן מִגּוֹ דְּחוּק פּוֹלְחַן מִצְרָאִי
וְאֲשִׁיזִיב יִתְכּוֹן מִפּוֹלְחָנָהוּן וְאֶפְרוֹק יִתְכּוֹן בְּדֶרֶעַ מִרְמָם וּבִדְיֻנִּין רַב־רִבּוּי:

6:6 "Say, therefore, to the sons of Israel, 'I am the LORD, and I will bring you out from under the burdens of the Egyptians, and I will deliver you from their bondage. I will also redeem you with an outstretched arm and with great judgments.

6:7 וְלִקְחָתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וַיִּדְעֻם כִּי אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם הַמוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סְבֻלֹת מִצְרַיִם:
6:7 וְאֶקְרִיב יִתְכּוֹן קִדְמִי לְעָם וְאֶהְיֶה וְאֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהֵי וְתִידְעוּן אֲרִי
אֲנִי יוֹי אֱלֹהֵיכֶם דֹּאֶפִיק יִתְכּוֹן מִגּוֹ דְּחוּק פּוֹלְחַן מִצְרָאִי:

6:7 Then I will take you for My people, and I will be your God; and you shall know that I am the LORD your God, who brought you out from under the burdens of the Egyptians.

6:8 וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁאָתִי אֶת־יְדֵי לְתַת אֶתָּה לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב וְנָתַתִּי אֶתָּה לָכֶם מוֹרְשָׁה אֲנִי יְהוָה:
6:8 וְאֶעֱיֵל יִתְכּוֹן לְאַרְעָא דְקַיִימִית בְּמִימְרֵי לְמַתָּן יְתָה לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
וּלְיַעֲקֹב וְאִיתִין יְתָה לָכֶם יְרוּתָא אֲנִי יוֹי:

6:8 'I will bring you to the land which I swore to give to Abraham, Isaac, and Jacob, and I will give it to you for a possession; I am the LORD.'

6:9 וַיִּדְבֹּר מֹשֶׁה בֶּן אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה מִקְצֶר רוּחַ וּמֵעַבְדָּה
קָשָׁה: פ

6:9 וּמַלְּיֵל מֹשֶׁה כִּין עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא קִבְּלוּ מִן מֹשֶׁה מַעֲיָק רוּחַ
וּמִפּוֹלְחָנָא דְהָהּ דְהוּת קָשִׁי קָשִׁי עָלֶיהוּן:

6:9 So Moses spoke thus to the sons of Israel, but they did not listen to Moses on account of *their* despondency and cruel bondage.

6:10 וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

6:10 וּמַלְּיֵל יוֹי עִם מֹשֶׁה לְמִימְרֵי:

6:10 Now the LORD spoke to Moses, saying,

6:11 בֹּא דַבֵּר אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּשְׁלַח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶצוֹ:

6:11 עוֹל מַלְּיֵל עִם פַּרְעֹה מֶלֶכָא דְּמִצְרַיִם וַיִּשְׁלַח יְתָ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶעִיהּ:

6:11 "Go, tell Pharaoh king of Egypt to let the sons of Israel go out of his land."

6:12 וַיִּדְבֹּר מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה לֵאמֹר הֵן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא־שָׁמְעוּ אֵלַי וְאִידָּהּ
יִשְׁמְעֵנִי פַרְעֹה וְאֲנִי עֶרְל שִׁפְתִּים: פ

6:12 וּמַלְּיֵל מֹשֶׁה קִדְמֵי יוֹי לְמִימְרֵי הָא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא קִבְּלוּ מִנִּי וְאִיכְדִין
יִקְבִּיל מִנִּי פַרְעֹה וְאֲנִי יְקִיר מִמְּלָל:

6:12 But Moses spoke before the LORD, saying, "Behold, the sons of Israel have not listened to me; how then will Pharaoh listen to me, for I am unskilled in speech?"

6:13 וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וַיֹּצֵאם אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ
מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: ס

6:13 וּמַלְּיֵל יוֹי עִם מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּפְקִידֵיהֶן לְתַת עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְתַת וְעַל
פַּרְעֹה מֶלֶכָא דְּמִצְרַיִם לְאַפְקָא יְתָ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶעִי דְּמִצְרַיִם:

6:13 Then the LORD spoke to Moses and to Aaron, and gave them a charge to the sons of Israel and to Pharaoh king of Egypt, to bring the sons of Israel out of the land of Egypt.

6:14 אֵלֶּה רָאשֵׁי בֵּית־אֲבֹתָם בְּנֵי רְאוּבֵן בְּכֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוּךְ וּפִלּוּא חֲצֹרֹן
וְכַרְמִי אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת רְאוּבֵן:
6:14 אֵלֶּין רִישֵׁי בֵּית־אֲבֹתָהוֹן בְּנֵי רְאוּבֵן בּוֹכְרָא דִּישְׂרָאֵל חֲנוּךְ וּפִלּוּא חֲצֹרֹן
וְכַרְמִי אֵלֶּין זִרְעֵית רְאוּבֵן:

6:14 These are the heads of their fathers' households. The sons of Reuben, Israel's firstborn: Hanoch and Pallu, Hezron and Carmi; these are the families of Reuben.

6:15 וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וַיְמִין וְאֶהֱד וַיְכִין וְצָחָר וּשְׂאוּל בֶּן־הַכְּנַעֲנִית אֵלֶּה
מִשְׁפַּחַת שִׁמְעוֹן:
6:15 וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וַיְמִין וְאֶהֱד וַיְכִין וְצָחָר וּשְׂאוּל בֶּר כְּנַעֲנִיתָא אֵלֶּין
זִרְעֵית שִׁמְעוֹן:

6:15 The sons of Simeon: Jemuel and Jamin and Ohad and Jachin and Zohar and Shaul the son of a Canaanite woman; these are the families of Simeon.

6:16 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־לֵוִי לְתֹלְדֹתָם גֵּרְשׁוֹן וַקָּהָת וּמֶרָרִי וּשְׁנֵי חַיִּי לֵוִי שֶׁבַע
וּשְׁלֹשִׁים וּמֵאָת שָׁנָה:
6:16 וְאֵלֶּין שְׁמֹת בְּנֵי לֵוִי לְתוֹלְדֹתָהוֹן גֵּרְשׁוֹן וַקָּהָת וּמֶרָרִי וּשְׁנֵי חַיִּי לֵוִי מֵאָה
וּתְלָתִין וּשְׁבַע שָׁנִין:

6:16 These are the names of the sons of Levi according to their generations: Gershon and Kohath and Merari; and the length of Levi's life was one hundred and thirty-seven years.

6:17 בְּנֵי גֵרְשׁוֹן לְבִנֵּי וּשְׁמֵעִי לְמִשְׁפַּחַתָּם:
6:17 בְּנֵי גֵרְשׁוֹן לְבִנֵּי וּשְׁמֵעִי לְזִרְעֵיתָהוֹן:

6:17 The sons of Gershon: Libni and Shimei, according to their families.

6:18 וּבְנֵי קָהָת עֲמָרָם וַיִּצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעִזִּיאֵל וּשְׁנֵי חַיִּי קָהָת שְׁלֹשׁ וּשְׁלֹשִׁים
וּמֵאָת שָׁנָה:
6:18 וּבְנֵי קָהָת עֲמָרָם וַיִּצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעִזִּיאֵל וּשְׁנֵי חַיִּי קָהָת מֵאָה וּתְלָתִין
וּשָׁנִין:

6:18 The sons of Kohath: Amram and Izhar and Hebron and Uzziel; and the length of Kohath's life was one hundred and thirty-three years.

6:19 וּבְנֵי מֶרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת הַלֵּוִי לְתֹלְדֹתָם:
6:19 וּבְנֵי מֶרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי אֵלֶּין זִרְעֵית לֵוִי לִיִּנְאִי לְתוֹלְדֹתָהוֹן:

6:19 The sons of Merari: Mahli and Mushi. These are the families of the Levites according to their generations.

6:20 וַיִּקַּח עֲמָרָם אֶת־יֹכְבֶּד בַּת־לֵוִי לֵוִי לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לּוֹ אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־מֹשֶׁה
וּשְׁנֵי חַיִּי עֲמָרָם שֶׁבַע וּשְׁלֹשִׁים וּמֵאָת שָׁנָה:
6:20 וַנְּסִיב וּדְבַר עֲמָרָם יֵת יֹכְבֶּד אַחַת אֶבְרָהִי לִיָּה לְאִיתּוֹ לֵאמֹר
וַיֵּלֶידֶת לִיָּה יֵת אַהֲרֹן וַיֵּת מֹשֶׁה וּשְׁנֵי חַיִּי עֲמָרָם מֵאָה וּתְלָתִין וּשְׁבַע שָׁנִין:

6:20 Amram married his father's sister Jochebed, and she bore him Aaron and Moses; and the length of Amram's life was one hundred and thirty-seven years.

6:21 וּבְנֵי יִצְהָר קֹרַח וְנַפְגִּי וַזִּיחְרִי:
6:21 וּבְנֵי יִצְהָר קֹרַח וְנַפְגִּי וַזִּיחְרִי:

6:21 The sons of Izhar: Korah and Nepheg and Zichri.

6:22 וּבְנֵי עִזִּיאֵל מִישָׁאֵל וְאַלְצָפָן וְסֹתָרִי:

6:22 ובני עזיאל מישאל ואלצפן וסחרי:

6:22 The sons of Uzziel: Mishael and Elzaphan and Sithri.

6:23 ויקח אהרן את־אלישבע בת־עמינדב אחות נחשון לו לאשה ותלד לו את־נדב ואת־אביהוא את־אלעזר ואת־איתמר:

6:23 ונסיב אהרן ית אלישבע בת עמינדב אחתיה דנחשון ליה לאיתו לאנתו וילידת ליה ית נדב וית אביהוא ית אלעזר וית איתמר:

6:23 Aaron married Elisheba, the daughter of Amminadab, the sister of Nahshon, and she bore him Nadab and Abihu, Eleazar and Ithamar.

6:24 ובני קרח אסיר ואלקנה ואביאסף אלה משפחת הקרחי:

6:24 ובני קרח אסיר ואלקנה ואביאסף אלן זרעית קרח:

6:24 The sons of Korah: Assir and Elkanah and Abiasaph; these are the families of the Korahites.

6:25 ואלעזר בן־אהרן לקח־לו מבנות פוטיאל לו לאשה ותלד לו את־פינחס אלה ראשי אבות הלויים למשפחתם:

6:25 ואלעזר בר אהרן נסיב ליה מבנת פוטיאל ליה לאיתו לאנתו וילידת ליה ית פנחס אלן רישי אבהת ליואי לזרעית־הון:

6:25 Aaron's son Eleazar married one of the daughters of Putiel, and she bore him Phinehas. These are the heads of the fathers' households of the Levites according to their families.

6:26 הוא אהרן ומשה אשר אמר יהוה להם הוציאו את־בני ישראל מארץ מצרים על־צבאתם:

6:26 הוא אהרן ומשה דאמר יוי להון אפיקו ית בני ישראל מארעא דמצרים על חיליהון:

6:26 It was *the same* Aaron and Moses to whom the LORD said, "Bring out the sons of Israel from the land of Egypt according to their hosts."

6:27 הם המדברים אל־פרעה מלך־מצרים להוציא את־בני־ישראל ממצרים הוא משה ואהרן:

6:27 אנון דממללין עם פרעה מלכא דמצרים לאפקא ית בני ישראל ממצרים הוא משה ואהרן:

6:27 They were the ones who spoke to Pharaoh king of Egypt about bringing out the sons of Israel from Egypt; it was *the same* Moses and Aaron.

6:28 ויהי ביום דבר יהוה אל־משה בארץ מצרים: פ

6:28 והוה ביומא דמליל יוי עם משה בארעא דמצרים:

6:28 Now it came about on the day when the LORD spoke to Moses in the land of Egypt,

6:29 וידבר יהוה אל־משה לאמר אני יהוה דבר אל־פרעה מלך מצרים את כל־אשר אני דבר אליך:

6:29 ומליל יוי עם משה למימר אנא יוי מליל עם פרעה מלכא דמצרים ית כל דאנא ממליל עימדך לד:

6:29 that the LORD spoke to Moses, saying, "I am the LORD; speak to Pharaoh king of Egypt all that I speak to you."

6:30 ויאמר משה לפני יהוה הן אני ערל שפתיים ואיך ישמע אלי פרעה: פ

6:30 ואמר משה קדם יוי האנא יקיר ממלל ואיכדין יקביל מני פרעה:

6:30 But Moses said before the LORD, "Behold, I am unskilled in speech; how then will Pharaoh listen to me?"

7:1 ויאמר יהוה אל־משה ראה נתתיך אלהים לפרעה ואהרן אחיך יהיה

נְבִיאָד:

7:1 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה חֲזִי דְמִנִּיתְךָ רַב לְפָרְעָה וְאַהֲרֹן אַחֲוֶיךָ יִהְיֶה מְתוּרַגְמָנְךָ:
7:1 Then the LORD said to Moses, "See, I make you *as* God to Pharaoh, and your brother Aaron shall be your prophet.

7:2 אַתָּה תְּדַבֵּר אֶת כָּל-אֲשֶׁר אֶצְוֶךָ וְאַהֲרֹן אֲחִיךָ יְדַבֵּר אֶל-פָּרְעֹה וְשַׁלַּח
אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶצוֹ:

7:2 אֶת תַּמְלִיל יָת כָּל דַּאֲפַקְדִּינְךָ וְאַהֲרֹן אַחֲוֶיךָ יִמְלִיל עִם פָּרְעָה וְיִשְׁלַח יָת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶעִיהָ:
7:2 "You shall speak all that I command you, and your brother Aaron shall speak to Pharaoh that he let the sons of Israel
go out of his land.

7:3 וְאֲנִי אֶקְשֶׁה אֶת-לֵב פָּרְעָה וְהִרְבִּיתִי אֶת-אַתָּתִי וְאֶת-מוֹפְתִי בָאָרֶץ מִצְרַיִם:
7:3 וְאֲנֹא אֶקְשִׁי יָת לִיבָא דְפָרְעָה וְאֶסְגִּי יָת אַתָּתִי וְיָת מוֹפְתִי בְּאֶרֶעַ דְּמִצְרַיִם:
7:3 "But I will harden Pharaoh's heart that I may multiply My signs and My wonders in the land of Egypt.

7:4 וְלֹא-יִשְׁמַע אֲלֵכֶם פָּרְעָה וְנָתַתִּי אֶת-יָדִי בַּמִּצְרַיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת-עַבְדָּאִי
אֶת-עַמִּי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשַׁפְטִים גְּדֹלִים:
7:4 וְלֹא יִקְבִּיל מִנְכוֹן פָּרְעָה וְאִיתִין יָת מַחַת גְּבוּרָתִי בַּמִּצְרַיִם וְאֶפִּיק יָת חִילִי
יָת עַמִּי בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶעַ דְּמִצְרַיִם בְּדִינִין רַב־רַבִּין:
7:4 "When Pharaoh does not listen to you, then I will lay My hand on Egypt and bring out My hosts, My people the sons
of Israel, from the land of Egypt by great judgments.

7:5 וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי-אֲנִי יְהוָה בְּנִטְתִּי אֶת-יָדִי עַל-מִצְרַיִם וְהוֹצֵאתִי
אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם:
7:5 וְיָדְעוּן מִצְרָאִי אֲרִי אֲנֹא יְיָ כַּד אֲרִים יָת מַחַת גְּבוּרָתִי עַל מִצְרַיִם וְאֶפִּיק
יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבִּינְיהוֹן:
7:5 "The Egyptians shall know that I am the LORD, when I stretch out My hand on Egypt and bring out the sons of
Israel from their midst."

7:6 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתָם כֵּן עָשׂוּ:
7:6 וְעָבַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כְּמֹא דְפַקִּיד יְיָ יְתְּהוֹן כֵּין עֲבָדוּ:
7:6 So Moses and Aaron did *it*; as the LORD commanded them, thus they did.

7:7 וּמֹשֶׁה בֶּן-שְׁמֹנִים שָׁנָה וְאַהֲרֹן בֶּן-שָׁלֹשׁ וּשְׁמֹנִים שָׁנָה בְּדַבָּרָם אֶל-פָּרְעֹה: פ
7:7 וּמֹשֶׁה בַּר תְּמָנָן תְּמִינִין שָׁנִין וְאַהֲרֹן בַּר תְּמָנָן תְּמִינִין וּתְלַת שָׁנִין בְּמַלְלוֹתְהוֹן
עִם פָּרְעָה:
7:7 Moses was eighty years old and Aaron eighty-three, when they spoke to Pharaoh.

7:8 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן לֵאמֹר:
7:8 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן לְמִימַר:
7:8 Now the LORD spoke to Moses and Aaron, saying,

7:9 כִּי יְדַבֵּר אֲלֵכֶם פָּרְעָה לֵאמֹר תִּנּוּ לָכֶם מוֹפֵת וְאָמַרְתָּ אֶל-אַהֲרֹן קַח
אֶת-מַטֶּיךָ וְהִשְׁלַךְ לִפְנֵי-פָרְעָה יִהְיֶה לְתַנִּין:
7:9 אֲרִי יִמְלִיל עִמְכוֹן פָּרְעָה לְמִימַר הִבּוּ לָכוֹן אֶתָּא מוֹפֵת וְתִימַר לְאַהֲרֹן סֵב
יָת חוּטְרְךָ וּרְמִי וּרְמִי קָדָם פָּרְעָה יִהְיֶה לְתַנִּינָא:
7:9 "When Pharaoh speaks to you, saying, 'Work a miracle,' then you shall say to Aaron, 'Take your staff and throw *it*
down before Pharaoh, *that* it may become a serpent."

7:10 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל-פָּרְעֹה וַיַּעַשׂוּ כֵן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וַיִּשְׁלַךְ אַהֲרֹן

אֶת־מִטָּהוּ לִפְנֵי פַרְעֹה וּלְפָנַי עֲבָדָיו וַיְהִי לְתַנּוּן:

7:10 וְעַל וְאַתָּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לֹות פֶּרַעַה וְעֲבָדָיו כִּין כָּמָא דְּפָקִיד יוֹי וּרְמָא אַהֲרֹן יֵת חֹוטְרִיָּה קָדָם פֶּרַעַה וּקָדָם וּלְקָדָם עֲבָדָיו וַיְהִי לְתַנּוּנָא:

7:10 So Moses and Aaron came to Pharaoh, and thus they did just as the LORD had commanded; and Aaron threw his staff down before Pharaoh and his servants, and it became a serpent.

7:11 וַיִּקְרָא גַם־פַּרְעֹה לַחֲכָמִים וּלְמַכְשָׁפִים וַיַּעֲשׂוּ גַם־הֵם חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם בְּלַהֲטֵיהֶם כֵּן:

7:11 וּקְרָא אַף פֶּרַעַה לְחַכְמֵיָא וּלְחַרְשֵׁיָא וְעֲבָדוּ אַף אֵינוֹן חֲרָשֵׁי מִצְרַיִם בְּלַחֲשִׁיהוֹן כֵּין:

7:11 Then Pharaoh also called for *the* wise men and *the* sorcerers, and they also, the magicians of Egypt, did the same with their secret arts.

7:12 וַיִּשְׁלִיכוּ אִישׁ מִטָּהוּ וַיְהִיוּ לְתַנּוּנִים וַיִּבְלַע מִטָּה־אַהֲרֹן אֶת־מִטָּתָם:

7:12 וּרְמֹו גִבֵּר חֹוטְרִיָּה וְהוּוֹ לְתַנּוּנִין וּבִלַּע חֹוטְרָא דַּאֲהֲרֹן יֵת חֹוטְרִיָּהוֹן:

7:12 For each one threw down his staff and they turned into serpents. But Aaron's staff swallowed up their staffs.

7:13 וַיַּחֲזֹק לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שָׁמַע אֱלֹהִים כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: פ

7:13 וְאַיִתְקַף לִיבָא דְּפֶרַעַה וְלֹא קִבִּיל מְנַהוֹן כָּמָא דְּמַלִּיל יוֹי:

7:13 Yet Pharaoh's heart was hardened, and he did not listen to them, as the LORD had said.

7:14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כִּבְדֵּךְ לֵב פַּרְעֹה מֵאֵן לְשַׁלַּח הָעָם:

7:14 וְאָמַר יוֹי לְמֹשֶׁה אֲתִינְקֵר יָקִיר לִיבָא דְּפֶרַעַה סָרִיב לְשַׁלְחָא עָמָא:

7:14 Then the LORD said to Moses, "Pharaoh's heart is stubborn; he refuses to let the people go.

7:15 לֵךְ אֶל־פַּרְעֹה בִּבְקֹר הַנֶּה יֵצֵא הַמִּימָה וְנִצַּבְתָּ לִקְרֹאתוֹ עַל־שַׁפַּת הַיָּאֵר וְהַמִּטָּה אֲשֶׁר־נִהְפָךְ לִנְחָשׁ תִּקַּח בְּיָדְךָ:

7:15 אִיזִיל לֹות פֶּרַעַה בְּצַפְרָא הָא נָפִיק לְמִיָּא וְתַתַּעְתֵּד לְקַדְמוּתִיהָ עַל כִּיף נִהְרָא וְחֹוטְרָא דַּאֲתַהְפִּיךְ לַחוּי לַחוּיָא תִּסֵּב בְּיָדְךָ:

7:15 "Go to Pharaoh in the morning as he is going out to the water, and station yourself to meet him on the bank of the Nile; and you shall take in your hand the staff that was turned into a serpent.

7:16 וְאָמַרְתָּ אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שְׁלַחְנִי אֵלֶיךָ לֵאמֹר שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וַיַּעֲבֹדֵנִי בַּמִּדְבָּר וְהִנֵּה לֹא־שָׁמַעְתָּ עַד־כֹּה:

7:16 וְתִימַר לִיהִי יוֹי אֱלֹהָא דִּיהוּדָאִי שְׁלַחְנִי לְוֹתֵךְ לְמִימַר שַׁלַּח יֵת עַמִּי וַיַּפְלַחוּן קָדָמִי בַּמִּדְבָּרָא וְהָא לֹא קִבִּילְתָּא עַד כְּעַן:

7:16 "You shall say to him, "The LORD, the God of the Hebrews, sent me to you, saying, "Let My people go, that they may serve Me in the wilderness. But behold, you have not listened until now."

7:17 כֹּה אָמַר יְהוָה בְּזֹאת תֵּדַע כִּי אֲנִי יְהוָה הֵנָּה אֲנֹכִי מִכָּה בַּמִּטָּה אֲשֶׁר־בְּיָדִי עַל־הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּיָּאֵר וְנִהְפְכוּ לָדָם:

7:17 כְּדָנָן אָמַר יוֹי בְּדָא תֵּדַע אַרִי אָנָא יוֹי הָאָנָא מַחִי בְּחֹוטְרָא דְּבִידִי עַל מִיָּא דְּבִנְהָרָא וְיִתְהַפְכוּן לָדָמָא:

7:17 "Thus says the LORD, "By this you shall know that I am the LORD: behold, I will strike the water that is in the Nile with the staff that is in my hand, and it will be turned to blood.

7:18 וְהָדְגָה אֲשֶׁר־בַּיָּאֵר תָּמוּת וּבָאֵשׁ הַיָּאֵר וְנִלְאֹו מִצְרַיִם לְשִׁתּוֹת מַיִם מִן־הַיָּאֵר:

ס

7:18 וְנוֹנִי דְּבִנְהָרָא יָמוּתוּן וְיִסְרִי נִהְרָא וְיִלְאוּן מִצְרַאִי לְמִשְׁתֵּי מִיָּא מִן נִהְרָא:

7:18 "The fish that are in the Nile will die, and the Nile will become foul, and the Egyptians will find difficulty in drinking water from the Nile."

7:19 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה אֲמַר אֶל-אַהֲרֹן קַח מִטֵּךְ וְנָטָה יָדְךָ עַל-מִימֵי מִצְרַיִם
עַל-נְהַרְתָּם עַל-יְאֻרֵיהֶם וְעַל-אֲגֻמֵיהֶם וְעַל כָּל-מְקוֹה מִימֵיהֶם וַיְהִי-יָדָם וַיְהִי
דָם בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם וּבְעֵצִים וּבְאֲבָנִים:

7:19 וַאֲמַר יוֹי לְמֹשֶׁה אֵימָר לְאַהֲרֹן סֹב חוֹטֶרֶךְ וְאַרְיִם יָדְךָ עַל מֵיֵא דְמִצְרַיִם
עַל נְהַרְיָהוֹן וְעַל אֲרִיתִיהוֹן וְעַל אֲגֻמֵיהוֹן וְעַל כָּל בֵּית כְּנִישַׁת כְּנִישַׁת
מִימֵיהוֹן וַיְהִי דָמָא וַיְהִי דָמָא בְּכָל אֶרֶעֶא דְמִצְרַיִם וּבְמִנִּי אָעֵא וּבְמִנִּי אֲבָנָא:
7:19 Then the LORD said to Moses, "Say to Aaron, 'Take your staff and stretch out your hand over the waters of Egypt,
over their rivers, over their streams, and over their pools, and over all their reservoirs of water, that they may become
blood; and there will be blood throughout all the land of Egypt, both in *vessels of wood* and in *vessels of stone*.'"

7:20 וַיַּעֲשׂוּ-כֵן מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וַיִּרָם בַּמָּטֶה וַיִּךְ אֶת-הַמַּיִם אֲשֶׁר
בַּיָּאֵר לְעֵינֵי פְרַעְה וּלְעֵינֵי עֲבָדָיו וַיִּהְיֶה כָּל-הַמַּיִם אֲשֶׁר-בַּיָּאֵר לְדָם:

7:20 וַעֲבָדוּ כִּין מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כְּמָא דְפִקִּיד יוֹי וְאַרְיִם בְּחוֹטְרָא וּמִחָא יֵת מֵיֵא
דְּבִנְהָרָא לְעֵינֵי פְרַעְה וּלְעֵינֵי עֲבָדוֹהִי וְאַתְהָפִיכוּ כָּל מֵיֵא דְּבִנְהָרָא לְדָמָא:
7:20 So Moses and Aaron did even as the LORD had commanded. And he lifted up the staff and struck the water that
was in the Nile, in the sight of Pharaoh and in the sight of his servants, and all the water that was in the Nile was turned to
blood.

7:21 וַהֲדָגָה אֲשֶׁר-בַּיָּאֵר מָתָה וַיָּבֹאשׁ הַיָּאֵר וְלֹא-יָכְלוּ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מַיִם
מִן-הַיָּאֵר וַיְהִי הַדָּם בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם:

7:21 וְנוֹנִי דְּבִנְהָרָא מִיתוּ וּסְרֵי נְהָרָא וְלֹא יָכִילוּ מִצְרָאִי לְמִשְׁתִּי מֵיֵא מִן נְהָרָא
וַהֲוָה דָּמָא בְּכָל אֶרֶעֶא דְמִצְרַיִם:
7:21 The fish that *were* in the Nile died, and the Nile became foul, so that the Egyptians could not drink water from the
Nile. And the blood was through all the land of Egypt.

7:22 וַיַּעֲשׂוּ-כֵן חֲרֻטְמֵי מִצְרַיִם בְּלִטְיָהֶם וַיַּחֲזֹק לִב־פְּרַעְה וְלֹא-שָׁמַע אֱלֹהִים
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה:

7:22 וַעֲבָדוּ כִּין חֲרָשֵׁי מִצְרַיִם בְּלַחֲשִׁיהוֹן וְאִיתְקַף לִיבָא דְּפְרַעְה וְלֹא קָבִיל
מִינְהוֹן כְּמָא דְּמַלִּיל יוֹי:
7:22 But the magicians of Egypt did the same with their secret arts; and Pharaoh's heart was hardened, and he did not
listen to them, as the LORD had said.

7:23 וַיִּפֶּן פְּרַעְה וַיָּבֹא אֶל-בֵּיתוֹ וְלֹא-שָׁתָה לְבוֹ גַּם-לְזֹאת:
7:23 וְאַתְפְּנִי פְרַעְה וְעַל לְבִיתִיהָ וְלֹא שׁוּי לְבִיהָ אַף לְדָא:

7:23 Then Pharaoh turned and went into his house with no concern even for this.

7:24 וַיַּחֲפְרוּ כָּל-מִצְרַיִם סְבִיבַת הַיָּאֵר מַיִם לִשְׁתּוֹת כִּי לֹא יָכְלוּ לִשְׁתּוֹת מִמֵּיֵא
הַיָּאֵר:

7:24 וַחֲפְרוּ כָּל מִצְרָאִי סוּחֲרָנוֹת סוּחֲרָנוֹת נְהָרָא מֵיֵא לְמִשְׁתִּי אַרְיֵי לֹא יָכִילוּ
לְמִשְׁתִּי מִמֵּיֵא דְּבִנְהָרָא:
7:24 So all the Egyptians dug around the Nile for water to drink, for they could not drink of the water of the Nile.

7:25 וַיִּמָּלֵא שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרֵי הַכּוֹת־יְהוָה אֶת-הַיָּאֵר: פ

7:25 וּשְׁלִימוּ שְׁבַעַת יוֹמִין בְּתֵר דְּמִחָא יוֹי יֵת נְהָרָא:
7:25 Seven days passed after the LORD had struck the Nile.

7:26 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה בֹּא אֶל-פְּרַעְה וְאֲמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה שְׁלַח
אֶת-עַמִּי וַיַּעֲבְדֵנִי:

7:26 וַאֲמַר יוֹי לְמֹשֶׁה עוֹל לָוֹת פְּרַעְה וְתִימַר לִיהָ כִּדְנָן אָמַר יוֹי שְׁלַח יֵת עַמִּי

ויפֿלחון קדמי:

8:1 Then the LORD said to Moses, "Go to Pharaoh and say to him, 'Thus says the LORD, "Let My people go, that they may serve Me.

7:27 ואם־מֵאֵן אַתָּה לְשַׁלַּח הַנֶּה אֶנְכִּי נֹגֵף אֶת־כָּל־גְּבוּלְךָ בַּצִּפְרָדַיִם:

7:27 ואם מִסְרִיב אַתָּה לְשַׁלַּח הָאֵנָּה מַחִי יָת כָּל תְּחוּמְךָ בְּעוֹרֵד־עֲנִיָּא:

8:2 "But if you refuse to let *them* go, behold, I will smite your whole territory with frogs.

7:28 וּשְׂרָץ הַיָּאָר צִפְרָדַיִם וְעָלוּ וַבָּאוּ בְּבֵיתְךָ וּבְחֲדָר מִשְׁכְּבְּךָ וְעַל־מִטָּתְךָ

וּבְבֵית עֲבָדֶיךָ וּבְעֵמֶךָ וּבְתִנּוּרֶיךָ וּבְמִשְׁאָרוֹתֶיךָ:

7:28 וּרְבִי נִהְרָא עוֹרֵד־עֲנִיָּא וְיִסְקֹן וְיִיעָלוּן בְּבֶתְךָ וּבְאִידִירוֹן בֵּית מִשְׁכְּבְּךָ וְעַל

עֶרְסֶתְךָ עֶרְסָךְ וּבְבֵית עֲבָדְךָ וּבְעֵמֶךָ וּבְתִנּוּרְךָ וּבְאֻצּוֹתְךָ:

8:3 "The Nile will swarm with frogs, which will come up and go into your house and into your bedroom and on your bed, and into the houses of your servants and on your people, and into your ovens and into your kneading bowls.

7:29 וּבִכָּה וּבְעֵמֶךָ וּבְכָל־עֲבָדֶיךָ יַעָלוּ הַצִּפְרָדַיִם:

7:29 וּבְךָ וּבְעֵמֶךָ וּבְכָל עֲבָדְךָ יִסְקֹן עוֹרֵד־עֲנִיָּא:

8:4 "So the frogs will come up on you and your people and all your servants.""

8:1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אָמַר אֶל־אַהֲרֹן נִטֵּה אֶת־יָדְךָ בְּמִטָּה עַל־הַנְּהָרֹת

עַל־הַיָּאָרִים וְעַל־הָאֲנָמִים וְהָעַל אֶת־הַצִּפְרָדַיִם עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:

8:1 וַאֲמַר יוֹי לְמֹשֶׁה אֵימַר לְאַהֲרֹן אֲרִים יָת יָדְךָ בַּחוּטְךָ עַל נִהְרִיָּא עַל

אֲרִיתִיָּא אֲרִישִׁיָּא וְעַל אֲנָמִיָּא אֲנָמִיָּא וְאַסִּיק יָת עוֹרֵד־עֲנִיָּא עַל אֶרְעָא דְּמִצְרַיִם:

8:5 Then the LORD said to Moses, "Say to Aaron, 'Stretch out your hand with your staff over the rivers, over the streams and over the pools, and make frogs come up on the land of Egypt.'"

8:2 וַיֵּט אַהֲרֹן אֶת־יָדוֹ עַל מִימֵי מִצְרַיִם וַתַּעַל הַצִּפְרָדַיִם וַתִּכָּס אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם:

8:2 וְאֲרִים אַהֲרֹן יָת יָדִיהָ עַל מִיָּא דְּמִצְרַיִם וְסָלִיקוּ עוֹרֵד־עֲנִיָּא וַחֲפוּ יָת אֶרְעָא

דְּמִצְרַיִם:

8:6 So Aaron stretched out his hand over the waters of Egypt, and the frogs came up and covered the land of Egypt.

8:3 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן הַחֲרָטְמִים בְּלִטְיָהֶם וַיַּעָלוּ אֶת־הַצִּפְרָדַיִם עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:

8:3 וְעָבְדוּ כֵּין חֲרָשִׁיָּא בְּלַחֲשִׁיהוֹן וְאַסִּיקוּ יָת עוֹרֵד־עֲנִיָּא עַל אֶרְעָא דְּמִצְרַיִם:

8:7 The magicians did the same with their secret arts, making frogs come up on the land of Egypt.

8:4 וַיִּקְרָא פֶּרְעֹה לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר הַעֲתִירוּ אֶל־יְהוָה וְיִסַּר הַצִּפְרָדַיִם

מִמֶּנִּי וּמִעַמִּי וְאַשְׁלַח אֶת־הָעָם וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה:

8:4 וַקְרָא פֶּרְעֹה לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַאֲמַר צְלוּ צְלוּ קָדָם יוֹי וַיַּעֲדִי וַיַּעֲדִי

עוֹרֵד־עֲנִיָּא מִנִּי וּמִעַמִּי וְאַשְׁלַח יָת עָמָא וַיִּדְבְּחוּן קָדָם יוֹי:

8:8 Then Pharaoh called for Moses and Aaron and said, "Entreat the LORD that He remove the frogs from me and from my people; and I will let the people go, that they may sacrifice to the LORD."

8:5 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְפֶרְעֹה הִתְפָּאֵר עָלַי לְמַתִּי אַעֲתִיר לָךְ וְלַעֲבָדֶיךָ וְלַעֲמֶךָ

לְהַכְרִית הַצִּפְרָדַיִם מִמֶּךָּ וּמִבְּתִיךָ רַק בַּיָּאָר תִּשְׁאָרְנָה:

8:5 וַאֲמַר מֹשֶׁה לְפֶרְעֹה שְׁאַל לָךְ גְּבוּרָא הֵב לָךְ זְמַן לְאִימַתִּי אֲצַלִּי עֲלֶיךָ וְעַל

עֲבָדְךָ וְעַל עָמְךָ לְשִׁיצָאָה עוֹרֵד־עֲנִיָּא מִנְּךָ וּמִבְּתְךָ לְחוּד דְּבִנְהָרָא יִשְׁתְּאָרוּן:

יִשְׁתְּאָרוּן:

8:9 Moses said to Pharaoh, "The honor is yours to tell me: when shall I entreat for you and your servants and your people, that the frogs be destroyed from you and your houses, *that* they may be left only in the Nile?"

8:6 וַיֹּאמֶר לְמַחֵר וַיֹּאמֶר כְּדַבְּרֶךָ לְמַעַן תֵּדַע כִּי־אֵין פִּיהוּה אֱלֹהֵינוּ:

8:6 וַאֲמַר לְמַחֵר וַאֲמַר כְּפִתְגְּמְךָ בְּדִיל דְּחִידַע אֲרִי לִית כִּי־י אֱלֹהֵנָא:

8:10 Then he said, "Tomorrow." So he said, "May it be according to your word, that you may know that there is no one like the LORD our God.

8:7 וְסָרוּ הַצִּפְרָדִּים מִמֶּךָ וּמִבֵּיתֶיךָ וּמִעֲבָדֶיךָ וּמִיֶּעַמְךָ רַק בַּיָּאֵר תִּשְׁאָרְנָה:

8:7 וַיִּיעִידוּן עוֹרְדֵּנְיָא מִיֶּנֶךָ וּמִבֵּיתְךָ וּמִיֶּעַמְךָ לְחוּד דְּבִנְהָרָא יִשְׁתָּאֲרוּן:

8:11 "The frogs will depart from you and your houses and your servants and your people; they will be left only in the Nile."

8:8 וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מֵעַם פַּרְעֹה וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה עַל־דְּבַר הַצִּפְרָדִּים אֲשֶׁר־שָׁם לַפְּרֹעָה:

8:8 וּנִפֵּק מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מִלִּוְת מִן־קֶדֶם פַּרְעֹה וַצִּלִּי מֹשֶׁה קָדָם יוֹי עַל־עֵיסַק עוֹרְדֵּנְיָא דְּשׁוּי לַפְּרֹעָה:

8:12 Then Moses and Aaron went out from Pharaoh, and Moses cried to the LORD concerning the frogs which He had inflicted upon Pharaoh.

8:9 וַיַּעַשׂ יְהוָה כְּדַבַּר מֹשֶׁה וַיָּמָתוּ הַצִּפְרָדִּים מִן־הַבָּתִּים מִן־הַחֲצֹלֹת וּמִן־הַשָּׂדֶת:

8:9 וְעַבְדֵּי יוֹי כְּפִתְגְּמָא דְּמֹשֶׁה וּמִיתוּ עוֹרְדֵּנְיָא מִן בֵּיתָא מִן דְּרִתָּא וּמִן חֻקְלָתָא:

8:13 The LORD did according to the word of Moses, and the frogs died out of the houses, the courts, and the fields.

8:10 וַיִּצְבְּרוּ אֹתָם חֲמָרִם חֲמָרִם וַתִּבְאֵשׁ הָאָרֶץ:

8:10 וּכְנָשׁוּ יִתְהוּן דְּגוֹרִין דְּגוֹרִין וּסְרִיאוּ עַל אֶרֶעָא:

8:14 So they piled them in heaps, and the land became foul.

8:11 וַיֵּרָא פַּרְעֹה כִּי הִיָּתָה הַרוּחָה וְהַכֶּבֶד אֶת־לִבּוֹ וְלֹא שָׁמַע אֶל־הֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: ס

8:11 וַחֲזָא פַרְעֹה אֲרִי הָוֹת רִוְחָתָא רִיּוּחָתָא וַיִּקַּר יָת לִבִּיה וְלֹא קִבִּיל מִנְהוּן כְּמָא דְּמַלִּיל יוֹי:

8:15 But when Pharaoh saw that there was relief, he hardened his heart and did not listen to them, as the LORD had said.

8:12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֹמֵר אֶל־אַהֲרֹן נָטֵה אֶת־מִטְּךָ וְהָךְ אֶת־עֹפֶר הָאָרֶץ וְהָיָה לְכֹנָם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:

8:12 וַאֲמַר יוֹי לְמֹשֶׁה אֵימַר לְאַהֲרֹן אֲרִים יָת חוּטְרֶךָ וּמַחִי יָת עֹפְרָא דְּאֶרֶעָא וְהָיָה לְקַלְמִיתָא לְקַלְמִיתָא בְּכָל אֶרֶעָא דְּמִצְרַיִם:

8:16 Then the LORD said to Moses, "Say to Aaron, 'Stretch out your staff and strike the dust of the earth, that it may become gnats through all the land of Egypt.'"

8:13 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן וַיִּטּוּ אַהֲרֹן אֶת־יָדוֹ בְּמִטְּהוֹ וַיִּךְ אֶת־עֹפֶר הָאָרֶץ וַתְּהִי הַכֹּנָם בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה כָּל־עֹפֶר הָאָרֶץ הָיָה כֹּנִים בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:

8:13 וְעַבְדוּ כֵּין וְאֲרִים אַהֲרֹן יָת יָדִיה בְּחוּטְרִיה וּמַחָא יָת עֹפְרָא דְּאֶרֶעָא וַתְּהִי קַלְמִיתָא קַלְמִיתָא בְּאִנְשָׁא וּבַבְּעִירָא כָּל עֹפְרָא דְּאֶרֶעָא הָוֹת קַלְמִיתָא קַלְמִיתָא בְּכָל אֶרֶעָא דְּמִצְרַיִם:

8:17 They did so; and Aaron stretched out his hand with his staff, and struck the dust of the earth, and there were gnats on man and beast. All the dust of the earth became gnats through all the land of Egypt.

8:14 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן הַחֲרָטְמִים בְּלִטְיָהֶם לְהוֹצִיא אֶת־הַכֹּנִים וְלֹא יָכְלוּ וַתְּהִי הַכֹּנָם בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה:

8:14 וְעַבְדוּ כֵּין חֲרָשְׁיָא בְּלַחֲשִׁיהוּן לְאַפְקָא יָת קַלְמִיתָא קַלְמִיתָא וְלֹא יָכִילוּ

וְהָיוּ קְלִמָּתָא קְלִמִּיתָא בְּאַנְשָׁא וּבַבְעִירָא:

8:18 The magicians tried with their secret arts to bring forth gnats, but they could not; so there were gnats on man and beast.

8:15 וַיֹּאמְרוּ הַחֲרָטְמִים אֶל־פֶּרֶעָה אֲצַבֵּעַ אֱלֹהִים הוּא וַיַּחֲזֹק לִב־פֶּרֶעָה

וְלֹא־שָׁמַע אֱלֹהִים כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: ס

8:15 וַיֹּאמְרוּ חֲרָשָׁיָא לְפֶרֶעָה מָחָא מִן־קָדָם יוֹי הִיא וַאֲיִתְקַף לִיבָא דְּפֶרֶעָה וְלֹא קָבִיל מִנְהוֹן כְּמָא דְּמַלִּיל יוֹי:

8:19 Then the magicians said to Pharaoh, "This is the finger of God." But Pharaoh's heart was hardened, and he did not listen to them, as the LORD had said.

8:16 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִשָּׁכֶם בְּבֹקֶר וְהִתְיַצַּב לִפְנֵי פֶרֶעָה הִנֵּה יוֹצֵא

הַמַּיִמָּה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה שְׁלַח עַמִּי וַיַּעֲבֹדְנִי:

8:16 וַיֹּאמֶר יוֹי לְמֹשֶׁה אֲקִידִים בְּצַפְרָא וְאִתְעַתֵּד קָדָם פֶּרֶעָה הָא נָפִיק לְמִיָּא וְתִימָר לִיה כְּדָנָן אָמַר יוֹי שְׁלַח עַמִּי וַיִּפְלַחוּן קְדָמִי:

8:20 Now the LORD said to Moses, "Rise early in the morning and present yourself before Pharaoh, as he comes out to the water, and say to him, 'Thus says the LORD, "Let My people go, that they may serve Me.

8:17 כִּי אִם־אֵינְךָ מוֹשְׁלַח אֶת־עַמִּי הִנְנִי מוֹשְׁלִיחַ בְּךָ וּבַעֲבָדֶיךָ וּבַעֲמָךָ וּבְבִתֶּיךָ

אֶת־הָעֶרֶב וּמָלְאוּ בְּתֵי מִצְרַיִם אֶת־הָעֶרֶב וְגַם הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־הֵם עָלֶיהָ:

8:17 אֲרִי אִם לִיתֶךָ מוֹשְׁלַח יֵת עַמִּי הָאֲנָא מוֹשְׁלַח מִגְרִי בְךָ וּבַעֲבָדְךָ וּבַעֲמָךָ

וּבְבִתְךָ יֵת עֲרוּבָא וְיִתְמָלוּן בְּתֵי מִצְרַיִם יֵת עֲרוּבָא וְאִף אֲרַעָא דְּאֲנוּן עֲלָה:

8:21 "For if you do not let My people go, behold, I will send swarms of insects on you and on your servants and on your people and into your houses; and the houses of the Egyptians will be full of swarms of insects, and also the ground on which they dwell.

8:18 וְהִפְלִיתִי בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־אֶרֶץ גֹּשֶׁן אֲשֶׁר עַמִּי עֹמֵד עָלֶיהָ לְבִלְתִּי הִיוֹת־שָׁם

עֶרֶב לְמַעַן תֵּדַע כִּי אֲנִי יְהוָה בִּקְרֹב הָאָרֶץ:

8:18 וְאַפְרִישׁ בַּיּוֹמָא הַהוּא יֵת אֲרַעָא דְּגוֹשֶׁן דְּעַמִּי שְׂרִי קֵאִים עֲלָה בְּדִיל דְּלֹא

לְמַהוּי תִּמְן עֲרוּבָא בְּדִיל דְּתִידַע אֲרִי אֲנָא יוֹי שְׁלִיט בְּגוֹ אֲרַעָא:

8:22 "But on that day I will set apart the land of Goshen, where My people are living, so that no swarms of insects will be there, in order that you may know that I, the LORD, am in the midst of the land.

8:19 וְשִׁמַּתִּי פִּדְתָּ בֵּין עַמִּי וּבֵין עַמָּךָ לְמַחֵר יְהִיָּה הָאֵת הַזֶּה:

8:19 וְאַשְׁוֵי פּוֹרְקָן פּוֹרְקָן לְעַמִּי וְעַל עַמָּךָ אִיתִי אִיתִי מָחָא לְמַחֵר יְהִי אָתָּא

הָרִיו:

8:23 "I will put a division between My people and your people. Tomorrow this sign will occur.""

8:20 וַיַּעַשׂ יְהוָה כֵּן וַיָּבֹא עֶרֶב כְּבֹד בֵּיתָהּ פֶּרֶעָה וּבֵית עֲבָדָיו וּבְכָל־אֶרֶץ

מִצְרַיִם תִּשְׁחַח הָאָרֶץ מִפְּנֵי הָעֶרֶב:

8:20 וַעֲבַד יוֹי כֵּן וְאָתָּא וְאִיתִי עֲרוּבָא תְּקִיף לְבֵית פֶּרֶעָה וּלְבֵית עֲבָדוּהִי

וּבְכָל אֲרַעָא דְּמִצְרַיִם אִתְחַבְּלַת אֲרַעָא מִן־קָדָם עֲרוּבָא:

8:24 Then the LORD did so. And there came great swarms of insects into the house of Pharaoh and the houses of his servants and the land was laid waste because of the swarms of insects in all the land of Egypt.

8:21 וַיִּקְרָא פֶּרֶעָה אֶל־מֹשֶׁה וְלֹא־הָרָן וַיֹּאמֶר לְכוּ זִבְחוּ לֵאלֹהֵיכֶם בְּאֶרֶץ:

8:21 וַיִּקְרָא פֶּרֶעָה לְמֹשֶׁה וְלֹא־הָרָן וַיֹּאמֶר אִיזִילוּ דְּבַחוּ קָדָם אֱלֹהֵיכוֹן בְּאֲרַעָא:

8:25 Pharaoh called for Moses and Aaron and said, "Go, sacrifice to your God within the land."

8:22 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לֹא נִכּוֹן לַעֲשׂוֹת כֵּן כִּי תוֹעֵבַת מִצְרַיִם נִזְבַּח לִיהוָה אֱלֹהֵינוּ

הֵן נִזְבַּח אֶת־תוֹעֵבַת מִצְרַיִם לְעֵינֵיהֶם וְלֹא יִסְקָלְנוּ:

8:22 וַאֲמַר מֹשֶׁה לֹא תִקֵּן לְמַעַבְדְּךָ כִּי־נֶאֱמַר בְּעֵינֵי דְמִצְרָאִי דְחָלִין לִיָּה מִנִּיה אֲנַחְנָא נִסְבִּין לְדַבְּחָא קֳדָם יוֹי אֱלֹהֵנָא הָא נִדְבַח יָת בְּעֵינֵי דְמִצְרָאִי דְחָלִין לִיָּה וְאֲנִין יְהוֹן חָזֵן הָלֹא יִימְרוּן לְמַגְרִמָּנָא:

8:26 But Moses said, "It is not right to do so, for we will sacrifice to the LORD our God what is an abomination to the Egyptians. If we sacrifice what is an abomination to the Egyptians before their eyes, will they not then stone us?"

8:23 דְּרַךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים נִלְךְ בַּמִּדְבָּר וּזְבַחְנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֶׁר יֹאמַר אֱלֹהֵינוּ:

8:23 מַה־לְךְ תִּלְתֶּה יוֹמִין נִיזִיל בַּמִּדְבָּרָא וּנְדַבַּח קֳדָם יוֹי אֱלֹהֵנָא כְּמָא דִּיִּימַר לְנָא:

8:27 "We must go a three days' journey into the wilderness and sacrifice to the LORD our God as He commands us."

8:24 וַיֹּאמַר פִּרְעֹה אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וּזְבַחְתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם בַּמִּדְבָּר רַק הִרְחַק לֹא-תִרְחִיקוּ לָלֶכֶת הָעֲתִידוֹ בְּעַדִּי:

8:24 וַאֲמַר פִּרְעֹה אֲנִי אֲשַׁלַּח יָתְכוֹן וּתְדַבְּחוּן קֳדָם יוֹי אֱלֹהֵכוֹן בַּמִּדְבָּרָא לְחוּד בְּרַם אֶרְחָקָא רַחְקָא לֹא תִרְחָקוּן לְמִיזִל צִלוּ אִף עָלַי:

8:28 Pharaoh said, "I will let you go, that you may sacrifice to the LORD your God in the wilderness; only you shall not go very far away. Make supplication for me."

8:25 וַיֹּאמַר מֹשֶׁה הִנֵּה אֲנֹכִי יוֹצֵא מֵעַמְּךָ וְהִעֲתַרְתִּי אֶל-יְהוָה וְסָר הָעֶרֶב מִפְּרֹעָה מֵעַבְדָּיו וּמֵעַמּוֹ מִחַר רַק אֶל-יוֹסֵף פִּרְעֹה הִתֵּל לְבַלְתִּי שַׁלַּח אֶת-הָעָם לְזִבְח לַיהוָה:

8:25 וַאֲמַר מֹשֶׁה הֲאֵנָּה נִפִּיק מֵעַמְּךָ וְאֲצַלִּי קֳדָם יוֹי וְיַעֲדִי עֲרוּבָא מִפְּרֹעָה מֵעַבְדוֹהִי וּמֵעַמִּיה מִחַר לְחוּד לֹא יוֹסֵף פִּרְעֹה לְשַׁקְרָא בְּדִיל דְּלֹא לְשַׁלַּח יָת עַמָּא לְדַבְּחָא קֳדָם יוֹי:

8:29 Then Moses said, "Behold, I am going out from you, and I shall make supplication to the LORD that the swarms of insects may depart from Pharaoh, from his servants, and from his people tomorrow; only do not let Pharaoh deal deceitfully again in not letting the people go to sacrifice to the LORD."

8:26 וַיֵּצֵא מֹשֶׁה מֵעַם פִּרְעֹה וַיַּעֲתַר אֶל-יְהוָה:

8:26 וּנִפֵּק מֹשֶׁה מִלִּוְת מִן-קֳדָם פִּרְעֹה וְצַלִּי קֳדָם יוֹי:

8:30 So Moses went out from Pharaoh and made supplication to the LORD.

8:27 וַיַּעַשׂ יְהוָה כְּדִבְרֵי מֹשֶׁה וַיֹּסֶר הָעֶרֶב מִפְּרֹעָה מֵעַבְדָּיו וּמֵעַמּוֹ לֹא נִשְׁאַר אֶחָד:

8:27 וַעֲבַד יוֹי כְּפִתְגָמָא דְּמֹשֶׁה וְאֲעִדִּי עֲרוּבָא מִפְּרֹעָה מֵעַבְדוֹהִי וּמֵעַמִּיה לֹא אֲשַׁתָּאֵר חַד:

8:31 The LORD did as Moses asked, and removed the swarms of insects from Pharaoh, from his servants and from his people; not one remained.

8:28 וַיִּכְבֵּד פִּרְעֹה אֶת-לְבָבוֹ גַּם בַּפְּעַם הַזֹּאת וְלֹא שַׁלַּח אֶת-הָעָם: פ

8:28 וַיִּקַּר פִּרְעֹה יָת לְבִיָּה אִף בְּזִמְנָא הָדָא הֲדִין וְלֹא שַׁלַּח יָת עַמָּא:

8:32 But Pharaoh hardened his heart this time also, and he did not let the people go.

9:1 וַיֹּאמַר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה בֹּא אֶל-פִּרְעֹה וְדַבַּרְתָּ אֵלָיו כֹּה-אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שַׁלַּח אֶת-עַמִּי וַיַּעֲבֹדֵנִי:

9:1 וַאֲמַר יוֹי לְמֹשֶׁה עוֹל לָוֶת פִּרְעֹה וּתְמַלִּיל וְתִימַר עַמִּיה כְּדִין אָמַר יוֹי אֱלֹהֵא דִּיהוּדָאִי שַׁלַּח יָת עַמִּי וַיַּפְלִחוּן קֳדָמִי:

9:1 Then the LORD said to Moses, "Go to Pharaoh and speak to him, 'Thus says the LORD, the God of the Hebrews, "Let My people go, that they may serve Me."

9:2 כִּי אִם-מָאֵן אַתָּה לְשַׁלַּח וְעוֹדֶךָ מַחֲזִיק בָּם:

9:2 אָרִי אִם מִסְרִיב אַתָּה לְשַׁלַּח יָת עַמִּי וְעַד כֵּעַן אַתָּה מַתְקִיף מִתְקִיף בְּהוֹן:
9:2 "For if you refuse to let *them* go and continue to hold them,

9:3 הִנֵּה יַד-יְהוָה הוֹיָה בְּמִקְנֶךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בְּסוֹסִים בַּחֲמֹרִים בַּגְּמָלִים בַּבָּקָר
וּבְצֹאן דָּבָר כָּבֵד מְאֹד:

9:3 הָא מַחָא מִן-קֶדֶם יוֹי הוֹיָא בְּבַעֲרֶיךָ בְּגִיתֶךָ דְּבַחְקָא בְּסוֹסוֹתָא בַּחֲמֹרִי
בַּחֲמֹרִין בַּגְּמָלִי וּבַגְּמָלִין בַּחֲוֵרִי בַּחֲוֵרִין וּבַעֲנָא מוֹתָא סְגִי תְקִיף לַחֲדָא:
9:3 behold, the hand of the LORD will come *with* a very severe pestilence on your livestock which are in the field, on
the horses, on the donkeys, on the camels, on the herds, and on the flocks.

9:4 וְהַפְלָה יְהוָה בֵּין מִקְנֵה יִשְׂרָאֵל וּבֵין מִקְנֵה מִצְרַיִם וְלֹא יָמוּת מִכָּל-לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל דָּבָר:

9:4 וְיַפְרִישׁ יוֹי בֵּין בְּעִירָא דִּישְׂרָאֵל וּבֵין בְּעִירָא דְּמִצְרָאִי וְלֹא יָמוּת מִכּוֹלָא
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִדְּעַם:
9:4 "But the LORD will make a distinction between the livestock of Israel and the livestock of Egypt, so that nothing
will die of all that belongs to the sons of Israel."

9:5 וַיֵּשֶׁם יְהוָה מוֹעֵד לֵאמֹר מָחָר יַעֲשֶׂה יְהוָה הַדָּבָר הַזֶּה בָּאָרֶץ:

9:5 וְשׁוּי יוֹי זְמַנָּא לְמִימַר מָחָר יַעֲבִיד יוֹי פְּתִגְמָא הָדִין בָּאֲרַעָא:
9:5 The LORD set a definite time, saying, "Tomorrow the LORD will do this thing in the land."

9:6 וַיַּעַשׂ יְהוָה אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה מִמָּחָרֹת וַיָּמוּת כָּל מִקְנֵה מִצְרַיִם וּמִמִּקְנֵה
בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל לֹא-מָת אֶחָד:

9:6 וְעַבְד יוֹי יָת פְּתִגְמָא הָדִין בְּיוֹמָא דְּבִתְרוּהִי וּמִית כָּל בְּעִירָא דְּמִצְרָאִי
וּמִבְּעִירָא דְּבִנֵּי יִשְׂרָאֵל לֹא מִית חָד:
9:6 So the LORD did this thing on the next day, and all the livestock of Egypt died; but of the livestock of the sons of
Israel, not one died.

9:7 וַיִּשְׁלַח פָּרְעֹה וְהִנֵּה לֹא-מָת מִמִּקְנֵה יִשְׂרָאֵל עַד-אֶחָד וַיִּכְבֹּד לֵב פָּרְעֹה
וְלֹא שִׁלַּח אֶת-הָעָם: פ

9:7 וְשִׁלַּח פָּרְעֹה וְהָא לֹא מִית מִבְּעִירָא דִּישְׂרָאֵל עַד חָד וְאַתִּיקַר לִיבָא
דְּפָרְעָה וְלֹא שִׁלַּח יָת עַמָּא:
9:7 Pharaoh sent, and behold, there was not even one of the livestock of Israel dead. But the heart of Pharaoh was
hardened, and he did not let the people go.

9:8 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן קְחוּ לָכֶם מִלֵּא חֲפִינִיכֶם פִּיחַ כִּבְשָׁן
וּזְרְקוּ מֹשֶׁה הַשְּׂמִימָה לְעֵינֵי פָרְעֹה:

9:8 וַאֲמַר יוֹי לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן סִבּוּ סִבּוּ לָכוֹן מִלֵּי חוּפְנִיכוֹן פִּיחַ דְּאַתּוֹנָא
דְּאַתּוֹנָא וַיִּזְרְקִינִיה מֹשֶׁה לְצִית עַד-צִית שְׂמִיָּא לְעֵינֵי פָרְעֹה:
9:8 Then the LORD said to Moses and Aaron, "Take for yourselves handfuls of soot from a kiln, and let Moses throw it
toward the sky in the sight of Pharaoh.

9:9 וְהָיָה לְאַבֶּק עַל כָּל-אֶרֶץ מִצְרַיִם וְהָיָה עַל-הָאָדָם וְעַל-הַבְּהֵמָה לְשַׁחֲתָן פָּרַח
אֲבַעְבֻּעַת בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם:

9:9 וְהָיָה לְאַבְקָא עַל כָּל אֲרַעָא דְּמִצְרַיִם וְהָיָה עַל אָנְשָׁא וְעַל בְּעִירָא לְשַׁחֲתָן
סְגִי אֲבַעְבֻּעֵין בְּכָל אֲרַעָא דְּמִצְרַיִם:
9:9 "It will become fine dust over all the land of Egypt, and will become boils breaking out with sores on man and beast
through all the land of Egypt."

9:10 וַיִּקְחוּ אֶת־פִּיחַ הַכִּבְשָׁן וַיַּעֲמֵדוּ לִפְנֵי פַרְעֹה וַיִּזְרֹק אֹתוֹ מֹשֶׁה הַשָּׁמַיְמָה וַיְהִי שָׁחִין אֲבַעְבֻּעֵת פֶּרֶחַ בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה:

9:10 וּנְסִיבוּ יָת פִּיחַ דָּאֲתוֹנָא דָּאֲתוֹנָא וְקָמוּ קָדָם פַּרְעֹה וַיִּזְרֹק יִתְיָה מֹשֶׁה לְצִית שָׁמַיָא וַהֲוָה שָׁחִין אֲבַעְבֻּעֵין סְנִי בְּאִנְשָׁא וּבַבְּעִירָא:

9:10 So they took soot from a kiln, and stood before Pharaoh; and Moses threw it toward the sky, and it became boils breaking out with sores on man and beast.

9:11 וְלֹא־יָכְלוּ הַחֲרָטְמִים לַעֲמֹד לִפְנֵי מֹשֶׁה מִפְּנֵי הַשָּׁחִין כִּי־הָיָה הַשָּׁחִין בְּחֲרָטְמָם וּבְכָל־מִצְרַיִם:

9:11 וְלֹא יָכִילוּ חֲרָשִׁיאַ לְמָקָם קָדָם לְקָדָם מֹשֶׁה מִן־קָדָם שָׁחֵנָא אֲרִי הָוָה שָׁחֵנָא בְּחֲרָשִׁיאַ וּבְכָל מִצְרַאִי:

9:11 The magicians could not stand before Moses because of the boils, for the boils were on the magicians as well as on all the Egyptians.

9:12 וַיַּחֲזֹק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שָׁמַע אֱלֹהִים כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה: ס

9:12 וְתַקִּיף וְאֲתַקִּיף יוֹי יָת לִיבָא דַּפְרַעָה וְלֹא קִבִּיל מְנַהוּן כְּמָא דְּמַלִּיל יוֹי עִם מֹשֶׁה:

9:12 And the LORD hardened Pharaoh's heart, and he did not listen to them, just as the LORD had spoken to Moses.

9:13 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִשָּׁכֶם בִּבְקָר וְהִתְיַצֵּב לִפְנֵי פַרְעֹה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שְׁלַח אֶת־עַמִּי וַיַּעֲבֹדֵנִי:

9:13 וְאָמַר יוֹי לְמֹשֶׁה אֶקְדִּים בְּצַפְרָא וְאֲתַעְתֵּד קָדָם פַּרְעֹה וְתִימַר לִיה כַּדָּנָן אָמַר יוֹי אֱלֹהָא דִּיהוּדָאִי שְׁלַח יָת עַמִּי וַיִּפְלָחוּן וַיִּפְלָחוּן קָדָמִי:

9:13 Then the LORD said to Moses, "Rise up early in the morning and stand before Pharaoh and say to him, 'Thus says the LORD, the God of the Hebrews, "Let My people go, that they may serve Me.

9:14 כִּי בַּפֶּעַם הַזֹּאת אֲנִי שְׁלַח אֶת־כָּל־מִגֹּפְתֵי אֶל־לִבְךָ וּבְעַבְדֶּיךָ וּבְעַמְּךָ בַּעֲבוּר תִּדַּע כִּי אִין כְּמִנִּי בְּכָל־הָאָרֶץ:

9:14 אֲרִי בְּזִמְנָא הָדָא אֲנָא שְׁלַח יָת כָּל מַחְתִּי מַחְתִּי בְּלִיכְךָ וּבְעַבְדְּךָ וּבְעַמְּךָ בְּדִיל דְּתִידַע אֲרִי לִית דְּכֹתִי שְׁלִיט בְּכָל אֶרֶעָא:

9:14 "For this time I will send all My plagues on you and your servants and your people, so that you may know that there is no one like Me in all the earth.

9:15 כִּי עַתָּה שְׁלַחְתִּי אֶת־יָדִי וְאָדָּא אוֹתְךָ וְאֶת־עַמְּךָ בַּדֶּבֶר וְתִפְחַד מִן־הָאָרֶץ:

9:15 אֲרִי כְעַן קָרִיב קָדָמִי דְּשִׁלְחִית דְּאִשְׁלַח פּוֹן יָת מַחַת גְּבוּרְתִּי וּמַחִית וּמַחִיתִי יָתְךָ וְיָת עַמְּךָ בְּמוֹתָא וְאִשְׁתִּיצִיתָא מִן אֶרֶעָא:

9:15 "For if by now I had put forth My hand and struck you and your people with pestilence, you would then have been cut off from the earth.

9:16 וְאוּלָם בַּעֲבוּר זֹאת הָעֲמֻדָתִיךָ בַּעֲבוּר הָרֹאשָׁתְךָ אֶת־כַּחַתִּי וּלְמַעַן סַפֵּר שְׁמִי בְּכָל־הָאָרֶץ:

9:16 וּבִרְם בְּדִיל דָּא קִיַּמְתְּךָ בְּדִיל לְאַחֲזִיזְתְּךָ יָת חִילִי וּבְדִיל דִּיהוּן מִשְׁתַּעַן מִשְׁתַּעַן גְּבוּרַת שְׁמִי בְּכָל אֶרֶעָא:

9:16 "But, indeed, for this reason I have allowed you to remain, in order to show you My power and in order to proclaim My name through all the earth.

9:17 עוֹדְךָ מִסְתַּלֵּל בְּעַמִּי לְבַלְתִּי שְׁלָחָם:

9:17 עַד כְּעַן אַתְּ כְּבִישַׁת לִיה לְעַמִּי בְּדִיל דְּלֹא לְשַׁלְּחֻתְהוּן:

9:17 "Still you exalt yourself against My people by not letting them go.

9:18 הִנְנִי מִמָּטִיר כֶּעָת מַחֲר בָּרָד כָּבֵד מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־הָיָה כָמוֹהוּ בְּמִצְרַיִם
לְמִן־הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד־עַתָּה:

9:18 הָאֲנָא מַחִית מִיטְרָא כְּעִידָנָא הָרִין מַחֲר בָּרָדָא תְּקִיף לַחְדָּא דְלֹא הָוָה
דְּכֻתִּיָּה בְּמִצְרַיִם לְמִן יוֹמָא דְאַשְׁתַּכְלַלַת וְעַד כְּעַן:

9:18 "Behold, about this time tomorrow, I will send a very heavy hail, such as has not been *seen* in Egypt from the day it was founded until now.

9:19 וְעַתָּה שְׁלַח הָעוֹ אֶת־מִקְנֶךָ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר לָךְ בַּשָּׂדֶה כָּל־הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה
אֲשֶׁר־מִצָּא בַשָּׂדֶה וְלֹא יֵאָסֵף הַבֵּיתָה וְיֵרֵד עֲלֵהֶם הַבָּרָד וּמָתוּ:

9:19 וּכְעַן שְׁלַח כְּנוֹשׁ יָת בְּעִירְךָ גִּיתְךָ וְיֵת כָּל דְלָךְ בַּחֲקָלָא כָּל אִנְשָׁא
וּבְעִירָא דִישְׁתַּכַּח בַּחֲקָלָא וְלֹא יִתְכַנִּישׁ לְבֵיתָא וְיִיחֻת עֲלֵיהוֹן בָּרָדָא וְיָמוּתוּן:

9:19 "Now therefore send, bring your livestock and whatever you have in the field to safety. Every man and beast that is found in the field and is not brought home, when the hail comes down on them, will die."

9:20 הִירָא אֶת־דְּבַר יְהוָה מַעֲבְרֵי פֶרַעַה הֵנִיס אֶת־עַבְדָּיו וְאֶת־מִקְנֵהוּ
אֶל־הַבָּתִּים:

9:20 דְּדַחִיל דְּדַחִיל מִפְתָּנְמָא דִּיּוּי מַעֲבְרֵי פֶרַעַה כְּנִשׁ כְּנִשׁ יָת עַבְדוּהִי וְיָת
בְּעִירִיה גִּיתִיה לְבַתִּיא:

9:20 The one among the servants of Pharaoh who feared the word of the LORD made his servants and his livestock flee into the houses;

9:21 וְאֲשֶׁר לֹא־שָׁם לְבוֹ אֶל־דְּבַר יְהוָה וַיַּעֲזֹב אֶת־עַבְדָּיו וְאֶת־מִקְנֵהוּ בַשָּׂדֶה: פ

9:21 וּדְלֹא שׁוּי לְבִיָּה לְפִתְנָמָא דִּיּוּי שְׂבַק יָת עַבְדוּהִי וְיָת בְּעִירִיה בַּחֲקָלָא:

9:21 but he who paid no regard to the word of the LORD left his servants and his livestock in the field.

9:22 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נִטֵּה אֶת־יָדְךָ עַל־הַשָּׁמַיִם וְיִהְיֶה בָּרָד בְּכָל־אֶרֶץ
מִצְרַיִם עַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל כָּל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:

9:22 וַאֲמַר יוּי לְמֹשֶׁה אֲרִים יָת יָדְךָ עַל־צִית לְצִית שָׁמַיָא וְיִהְיֶה בָּרָדָא בְּכָל
אֶרֶעָא דְּמִצְרַיִם עַל אִנְשָׁא וְעַל בְּעִירָא וְעַל כָּל עֶסְבָּא דְּחֲקָלָא בְּאֶרֶעָא
דְּמִצְרַיִם:

9:22 Now the LORD said to Moses, "Stretch out your hand toward the sky, that hail may fall on all the land of Egypt, on man and on beast and on every plant of the field, throughout the land of Egypt."

9:23 וַיִּט מֹשֶׁה אֶת־מִטְהוֹ עַל־הַשָּׁמַיִם וַיְהִי וַיִּהְיֶה נָתַן קֶלֶת וּבָרָד וַתִּהְלֶךְ אֵשׁ אֲרָצָה
וַיִּמָּטֵר יְהוָה בָּרָד עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:

9:23 וְאֲרִים מֹשֶׁה יָת חֹטְרִיה עַל־צִית שָׁמַיָא וְיִי יְהִי קָלִין וּבָרָד וּמַהֲלָכָא
אִישְׁתָּא עַל אֶרֶעָא וְאִמָּטֵר יוּי בָּרָדָא עַל אֶרֶעָא דְּמִצְרַיִם:

9:23 Moses stretched out his staff toward the sky, and the LORD sent thunder and hail, and fire ran down to the earth. And the LORD rained hail on the land of Egypt.

9:24 וְיִהְיֶה בָּרָד וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת בְּתוֹךְ הַבָּרָד כָּבֵד מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־הָיָה כָמוֹהוּ
בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאִזְּ הַיְּתָה לְגוּי:

9:24 וְהָוָה בָּרָדָא וְאִישְׁתָּא מִשְׁתַּלְהָבָא מִשְׁתַּלְהָבָא בְּגוֹ בָּרָדָא תְּקִיף לַחְדָּא דְלֹא
הָוָה דְּכֻתִּיָּה בְּכָל אֶרֶעָא דְּמִצְרַיִם מְעִידֵן דִּהּוֹת לְעַם:

9:24 So there was hail, and fire flashing continually in the midst of the hail, very severe, such as had not been in all the land of Egypt since it became a nation.

9:25 וַיֵּךְ הַבָּרָד בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֵת כָּל־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה וְאֵת
כָּל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה הִכָּה הַבָּרָד וְאֶת־כָּל־עֵץ הַשָּׂדֶה שִׁבַּר:

9:25 ומחא ברדא בכל ארעא דמצרים ית כל דבחקלא מאנשא ועד בעירא
וית כל עסבא דחקלא מחא ברדא וית כל אילני חקלא חבר:

9:25 The hail struck all that was in the field through all the land of Egypt, both man and beast; the hail also struck every plant of the field and shattered every tree of the field.

9:26 רק בארץ גושן אשר-שם בני ישראל לא היה ברד:

9:26 לחד בארעא דגושן דתמן בני ישראל לא הוה ברדא:

9:26 Only in the land of Goshen, where the sons of Israel were, there was no hail.

9:27 וישלח פרעה ויקרא למשה ולאהרן ויאמר אלהם חטאתי הפעם יהוה
הצדיק ואני ועמי הרשעים:

9:27 ושלח פרעה וקרא למשה ולאהרן ואמר להון חבית זמנא דא יוי זכא
ואנא ועמי חייבין:

9:27 Then Pharaoh sent for Moses and Aaron, and said to them, "I have sinned this time; the LORD is the righteous one, and I and my people are the wicked ones.

9:28 העתירו אליהוה ורב מהית קלת אלהים וברד ואשלחה אתכם ולא
תספון לעמוד:

9:28 צלו קדם יוי וסני קדמוהי רוח דלא יהון עלנא קליו דלנט כאלין
מן-קדם יוי וברד ואשלח יתכון ולא תוספון תיספון לאתעכבא:

9:28 "Make supplication to the LORD, for there has been enough of God's thunder and hail; and I will let you go, and you shall stay no longer."

9:29 ויאמר אליו משה כצאתי את-העיר אפרש את-כפי אליהוה הקלות
יחדלון והברד לא יהיה-עוד למען תדע כי ליהוה הארץ:

9:29 ואמר ליה משה כמפקי ית מן קרתא אפרוס ית ידי בצלו קדם יוי
קליא יתמנעון וברדא לא יהי עוד בדיל דתדע ארי דיוי ארעא:

9:29 Moses said to him, "As soon as I go out of the city, I will spread out my hands to the LORD; the thunder will cease and there will be hail no longer, that you may know that the earth is the LORD'S."

9:30 ואתה ועבדיך ידעתי כי טרם תיראון מפני יהוה אלהים:

9:30 ואת ועבדך ידענא ארי עד כען לא אתכנעתון מן-קדם יוי אלהים:

9:30 "But as for you and your servants, I know that you do not yet fear the LORD God."

9:31 והפשתה והשערה נפתה כי השערה אביב והפשתה גבעל:

9:31 וכיתנא וסערי לקו ארי סעריא אביב אבב וכיתנא גבעולין:

9:31 (Now the flax and the barley were ruined, for the barley was in the ear and the flax was in bud.

9:32 והחטה והפסמת לא נכו כי אפילת הנה:

9:32 וחיטיא וכונתיא וכוניתא לא לקאה לקו ארי אפלתא אפילתא אנין:

9:32 But the wheat and the spelt were not ruined, for they ripen late.)

9:33 ויצא משה מעם פרעה את-העיר ויפרש כפיו אליהוה ויחדלון הקלות
והברד ומטר לא-נתד ארצה:

9:33 ונפק משה מלות פרעה ית קרתא ופרס ידוהי בצלו קדם יוי ואתמנעו
קליא וברדא ומטרא דהוה נחית לא מטא על עד ארעא:

9:33 So Moses went out of the city from Pharaoh, and spread out his hands to the LORD; and the thunder and the hail ceased, and rain no longer poured on the earth.

9:34 וירא פרעה כי-חדל המטר והברד והקלת ויסף לחטא ויכבד לבו הוא

וַעֲבָדֵיו:

9:34 וַחֲזָא פֶּרַעַה אֲרִי אֶת־מִנֵּעַ מִטָּרָא וּבִרְדָּא וְקִלְיָא וְאוֹסִיף לְמַחֲטִי וַיִּקְרִיהַ לְלִיבִיָּה וַיִּקֶּר ית לִיבִיָּה הוּא וְעַבְדֹּהִי:

9:34 But when Pharaoh saw that the rain and the hail and the thunder had ceased, he sinned again and hardened his heart, he and his servants.

9:35 וַיַּחֲזֹק לֵב פֶּרַעַה וְלֹא שִׁלַּח אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה: פ

9:35 וַאִיתְקַף לְבָא דְּפֶרַעַה וְלֹא שִׁלַּח ית בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמָא דְּמַלִּיל יוֹי בִּידָא דְּמֹשֶׁה:

9:35 Pharaoh's heart was hardened, and he did not let the sons of Israel go, just as the LORD had spoken through Moses.

10:1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פֶּרַעַה כִּי־אָנִי הִכְבַּדְתִּי אֶת־לִבּוֹ וְאֶת־לֵב עַבְדָּיו לִמְעַן שְׁתִּי אֶתְחִי אֵלָה בְּקִרְבּוֹ:

10:1 וַאֲמַר יוֹי לְמֹשֶׁה עוֹל לֹת פֶּרַעַה אֲרִי אָנָּא יִקְרִית ית לִבִּיָּה וַיִּת לִיבָא דְּעַבְדֹּהִי בְּדִיל לְשׁוֹאָה אֶתִּי אֶתּוֹתִי אֵלֶין בִּינִיהוֹן:

10:1 Then the LORD said to Moses, "Go to Pharaoh, for I have hardened his heart and the heart of his servants, that I may perform these signs of Mine among them,

10:2 וּלְמַעַן תְּסַפֵּר בְּאָזְנִי בְנֶךְ וּבֶן־בְּנֶךְ אֵת אֲשֶׁר הִתְעַלְלָתִּי בְּמִצְרַיִם וְאֶת־אֶתְחִי אֲשֶׁר־שָׂמַתִּי בָם וַיִּדְעָתָם כִּי־אָנִי יְהוָה:

10:2 וּבְדִיל דְּתַשְׁתַּעֵי קָדָם בְּרַךְ וּבֶר בְּרַךְ ית נְסִין דְּעַבְדִּית בְּמִצְרַיִם וַיִּת אֶתּוֹתִי אֶתּוֹתִי דְּשׁוּיָתִי בְּהוֹן וְתִידְעוֹן אֲרִי אָנָּא יוֹי:

10:2 and that you may tell in the hearing of your son, and of your grandson, how I made a mockery of the Egyptians and how I performed My signs among them, that you may know that I am the LORD."

10:3 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־פֶּרַעַה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִיִּים עַד־מָתִי מֵאַנְתָּ לַעֲנֹת מִפְּנֵי שִׁלַּח עַמִּי וַיַּעֲבֹדֵנִי:

10:3 וְעַל וְאַתָּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לֹת פֶּרַעַה וַאֲמָרוּ לִיה כַּדָּן אָמַר יוֹי אֱלֹהָא דִּיהוּדָאֵי עַד אִמַּתִּי מִסְרִיב אֵת לְאַתְכְּנַעָא מִן־קִדְמִי שִׁלַּח עַמִּי וַיִּפְלַחוּן קִדְמִי:

10:3 Moses and Aaron went to Pharaoh and said to him, "Thus says the LORD, the God of the Hebrews, 'How long will you refuse to humble yourself before Me? Let My people go, that they may serve Me.

10:4 כִּי אִם־מָאֵן אַתָּה לְשַׁלַּח אֶת־עַמִּי הַנִּנִּי מִבְּיַא מִחַר אֲרֵבָהּ בְּגִבְלָךְ:

10:4 אֲרִי אִם מִסְרִיב אֵת לְשַׁלַּח ית עַמִּי הָאָנָּא מִיָּתִי מִיָּתִי מִחַר גּוֹבָא בְּתַחוּמְךָ:

10:4 'For if you refuse to let My people go, behold, tomorrow I will bring locusts into your territory.

10:5 וְכִסָּה אֶת־עֵין הָאָרֶץ וְלֹא יוּכַל לִרְאֹת אֶת־הָאָרֶץ וְאָכַל אֶת־יֵתֶר הַפְּלֹטָה הַנִּשְׁאָרָה לָכֶם מִן־הַבֶּרֶד וְאָכַל אֶת־כָּל־הָעֵץ הַצֹּמַח לָכֶם מִן־הַשָּׂדֶה:

10:5 וַיַּחֲפִי ית עֵין שְׂמֶשָׁא דִּארְעָא וְלֹא יָכֹל לְמַחֲזִי ית אֲרַעָא וַיִּיכּוֹל ית שְׂאָר שִׁיזְבָּתָא דִּאֲשַׁתְּאֲרַת לְכוֹן מִן בִּרְדָּא וַיִּיכּוֹל ית כָּל אֵילָנָא דִּאֲצִמַּח לְכוֹן מִן חֻקְלָא:

10:5 'They shall cover the surface of the land, so that no one will be able to see the land. They will also eat the rest of what has escaped-- what is left to you from the hail-- and they will eat every tree which sprouts for you out of the field.

10:6 וּמָלְאוּ בְּתִיד וּבְתִי כָל־עַבְדֶּיךָ וּבְתִי כָל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־רָאוּ אֲבֹתֶיךָ וְאַבְנֹת אֲבֹתֶיךָ מִיּוֹם הַיּוֹתָם עַל־הָאָדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפֹּן וַיֵּצֵא מֵעַם פֶּרַעַה:

10:6 וַיִּתְמַלֵּין בְּתֶךְ וּבְתִי כָל עַבְדְּךָ וּבְתִי כָל מִצְרָאֵי דְלֹא חֲזוּ אֲבָהֶתְךָ וְאַבְהָתָא אֲבָהֶתְךָ מִיּוֹם מַהוּיָהוֹן עַל אֲרַעָא עַד יוֹמָא הַדִּין וְאַתְפְּנִי וּנְפַק מְלֹת מִן־קָדָם

פרעה:

10:6 Then your houses shall be filled and the houses of all your servants and the houses of all the Egyptians, *something* which neither your fathers nor your grandfathers have seen, from the day that they came upon the earth until this day." And he turned and went out from Pharaoh.

10:7 וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי פַרְעֹה אֵלָיו עַד-מָתִי יִהְיֶה זֶה לָנוּ לְמוֹקֵשׁ שְׁלַח אֶת-הָאֲנָשִׁים וַיַּעֲבְדוּ אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם הַטֶּרֶם תִּדְעַ כִּי אַבְדָּה מִצְרַיִם:
10:7 וַאֲמָרוּ עַבְדֵי פַרְעֹה לִיה עַד אִמָּתִי יִהְיֶה דִין לָנָא לְתַקְלָא שְׁלַח יָת גְּבִרְיָא וַיִּפְלְחוּן קֳדָם יוֹי אֱלֹהֵהוֹן הָעַד כָּעַן לֹא יִדְעָתָא אֲרִי אַבְדַּת מִצְרַיִם:

10:7 Pharaoh's servants said to him, "How long will this man be a snare to us? Let the men go, that they may serve the LORD their God. Do you not realize that Egypt is destroyed?"

10:8 וַיּוֹשֶׁב אֶת-מֹשֶׁה וְאֶת-אַהֲרֹן אֶל-פַּרְעֹה וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לָכוּ עַבְדוּ אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִי וּמִי הַהֲלָכִים:
10:8 וַאֲיָתָתָב וַאֲיִתּוּתָב מֹשֶׁה וַאֲהֲרֹן לְפָנֵי פַרְעֹה וַאֲמָר לְהוֹן אִיזִילוּ פְלַחוּ קֳדָם יֵת יוֹי אֱלֹהֵכוֹן מִן וּמִן אֲזִלִּין:

10:8 So Moses and Aaron were brought back to Pharaoh, and he said to them, "Go, serve the LORD your God! Who are the ones that are going?"

10:9 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּנַעַרְיָנוּ וּבְזַקְנֵינוּ גִלְדָּ בְּבָנֵינוּ וּבְבָנוֹתֵנוּ בְּצֹאנֵנוּ וּבְבָקָרֵנוּ גִלְדָּ כִּי חַג־יְהוָה לָנוּ:
10:9 וַאֲמָר מֹשֶׁה בְּעוֹלִימָנָא וּבְסַבְנָא נִיזִיל בְּבִנָנָא וּבְבִנְתָנָא בְּעַנָנָא וּבְחֹרָנָא נִיזִיל אֲרִי חָנָא קֳדָם יוֹי לָנָא:

10:9 Moses said, "We shall go with our young and our old; with our sons and our daughters, with our flocks and our herds we shall go, for we must hold a feast to the LORD."

10:10 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יְהִי כֵן יְהוָה עִמָּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲשַׁלַּח אֹתְכֶם וְאֶת-טַפְכֶּם רְאוּ כִּי רָעָה נֹגֵד פְּנֵיכֶם:
10:10 וַאֲמָר לְהוֹן יְהִי כָעַן כֵּן כַּדִּין מִימָרָא דִּיוֹי בְּסַעֲדָכוֹן בְּסַעֲדָכוֹן כַּד אֲשַׁלַּח יָתְכוֹן וְיָת טַפְלָכוֹן חִזּוּ אֲרִי בִישָׂא אֹתוֹן סְבִירִין לְמַעַבְדָּ לִית קָבִיל לְקָבִיל אִפִּיכוֹן לְאַסְתַּחֲרָא:

10:10 Then he said to them, "Thus may the LORD be with you, if ever I let you and your little ones go! Take heed, for evil is in your mind.

10:11 לֹא כֵן לָכוּ-נָא הַגְּבִרִים וַעֲבַדוּ אֶת-יְהוָה כִּי אַתָּה אַתָּם מִבְקָשִׁים וַיִּגְרַשׁ אֹתָם מֵאֵת פְּנֵי פַרְעֹה: פ
10:11 לֹא כֵין אִיזִילוּ כָעַן גְּבִרְיָא וּפְלַחוּ קֳדָם יוֹי אֲרִי יָתָה אֹתוֹן בָּעַן וְתָרִיד יָתְהוֹן מִן-קֳדָם מַלְּוֹת פַּרְעֹה:

10:11 "Not so! Go now, the men *among you*, and serve the LORD, for that is what you desire." So they were driven out from Pharaoh's presence.

10:12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה נִטָּה יָדְךָ עַל-אֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאַרְבֶּה וַיַּעַל עַל-אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֹּאכַל אֶת-כָּל-עֵשֶׂב הָאֶרֶץ אֲתָ כָל-אֲשֶׁר הִשְׁאִיר הַבָּרָד:
10:12 וַאֲמָר יוֹי לְמֹשֶׁה אֲרִים יָדְךָ עַל אַרְעָא דְּמִצְרַיִם וַיִּיתִי גֹבָא וַיִּסַּק עַל אַרְעָא דְּמִצְרַיִם וַיִּיכֹל יָת כָּל עֵסְבָא דְּאַרְעָא דְּחַקְלָא יָת כָּל דְּאַשְׁמָר מִן בְּרָדָא:

10:12 Then the LORD said to Moses, "Stretch out your hand over the land of Egypt for the locusts, that they may come up on the land of Egypt and eat every plant of the land, *even* all that the hail has left."

10:13 וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת-מִטְּהוֹ עַל-אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיְהִי נִהַג רֹיחַ קָדִים בְּאֶרֶץ

כָּל־הַיּוֹם הַהוּא וְכָל־לַיְלָה הַבֹּקֶר הָיָה וְרוּחַ הַקִּדְּמִים נָשָׂא אֶת־הָאַרְבֶּה:
 10:13 וָאֵרִים מֹשֶׁה יָת חוּטְרִיהָ עַל אֶרֶץ דְּמֻצְרִים וַיּוּי דְּבַר רוּחַ קְדוּמָא
 בָּאֶרֶעָ כָּל יוֹמָא הַהוּא וְכָל לַיְלָא צִפְרָא הָיָה וְרוּחַ קְדוּמָא נָטַל יָת גּוֹבָא:
 10:13 So Moses stretched out his staff over the land of Egypt, and the LORD directed an east wind on the land all that day and all that night; and when it was morning, the east wind brought the locusts.

10:14 וַיַּעַל הָאַרְבֶּה עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיָּנַח בְּכָל גְּבוּל מִצְרַיִם כְּבֹד מְאֹד
 לִפְנֵי וְלֹא־הָיָה כֵּן אַרְבֶּה כָּמֹהוּ וְאַחֲרָיו לֹא יְהִי־כֵן:
 10:14 וּסְלִיק גּוֹבָא עַל כָּל אֶרֶעָ דְּמֻצְרִים וּשְׂרָא בְּכָל תַּחֲוּם מִצְרַיִם תְּקִיף
 לַחֲדָא קְדֻמוֹהִי לֹא הָיָה כֵּין גּוֹבָא דְכּוֹתִיָּה וּבְתִירוֹהִי לֹא יְהִי כֵין:
 10:14 The locusts came up over all the land of Egypt and settled in all the territory of Egypt; they were very numerous. There had never been so many locusts, nor would there be so many again.

10:15 וַיִּכֹּס אֶת־עֵינֵי כָל־הָאֶרֶץ וַתַּחֲשֹׁךְ הָאֶרֶץ וַיֵּאָכֵל אֶת־כָּל־עֵשֶׂב הָאֶרֶץ וְאֵת כָּל־פְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר הוֹתִיר הַבָּרָד וְלֹא־נֹתַר כָּל־יֶרֶק בָּעֵץ וּבְעֵשֶׂב הַשָּׂדֶה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:
 10:15 וַחֲפָא יָת עֵין שְׂמֻשָּׂא דְכָל אֶרֶעָ וַחֲשׂוֹכַת אֶרֶעָ וַאֲכַל יָת כָּל עֵסְבָא
 דְּאֶרֶעָ וַיָּת כָּל פִּירֵי אֵילָנָא דְאֶשְׂתָּאֵר בְּרָדָא וְלֹא אֶשְׁתָּאֵר כָּל יְרוֹק בְּאֵילָנָא
 וּבְעֵסְבָא דְחַקְלָא בְּכָל אֶרֶעָ דְּמֻצְרִים:
 10:15 For they covered the surface of the whole land, so that the land was darkened; and they ate every plant of the land and all the fruit of the trees that the hail had left. Thus nothing green was left on tree or plant of the field through all the land of Egypt.

10:16 וַיִּמָּהֵר פַּרְעֹה לִקְרֹא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר חַטָּאתִי לִיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלָכֶם:
 10:16 וְאוֹחִי פַרְעֹה לְמִקְרִי לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַאֲמַר חַבִּית קָדָם יְיָ אֱלֹהֵכֶן וּלְכֹן:
 10:16 Then Pharaoh hurriedly called for Moses and Aaron, and he said, "I have sinned against the LORD your God and against you.

10:17 וְעַתָּה שָׂא נָא חַטָּאתִי אֵךְ הַפַּעַם וְהַעֲתִירוּ לִיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיִּסַּר מַעְלִי
 רַק אֶת־הַמּוֹת הַזֶּה:
 10:17 וּכְעַן שְׂבוּק כְּעַן לַחֲבִי בָרַם זְמַנָּא הָדָא וְצִלוּ קָדָם יְיָ אֱלֹהֵכֶן וַיַּעֲדִי
 מְנִי לַחֲדוּר יָת מוֹתָא הָדִין:
 10:17 "Now therefore, please forgive my sin only this once, and make supplication to the LORD your God, that He would only remove this death from me."

10:18 וַיֵּצֵא מֵעַם פַּרְעֹה וַיַּעֲתֵר אֶל־יְהוָה:
 10:18 וַנִּפְק מִלּוֹת פַּרְעֹה וְצִלִי קָדָם יְיָ:
 10:18 He went out from Pharaoh and made supplication to the LORD.

10:19 וַיַּהַפֵּךְ יְהוָה רוּחֵיָם חֲזָק מְאֹד וַיִּשְׂא אֶת־הָאַרְבֶּה וַיִּתְקַעְהוּ יָמָה סוּף לֹא נִשְׂאֵר אַרְבֶּה אֶחָד בְּכָל גְּבוּל מִצְרַיִם:
 10:19 וַהֲפֹךְ יְיָ רוּחַ מַעֲרָבָא מַעֲרָבָא תְּקִיף לַחֲדָא וּנְטַל יָת גּוֹבָא וּרְמָהִי לְיָמָא
 דְּסוּף לֹא אֶשְׁתָּאֵר גּוֹבָא חַד בְּכָל תַּחֲוּם מִצְרַיִם:
 10:19 So the LORD shifted the wind to a very strong west wind which took up the locusts and drove them into the Red Sea; not one locust was left in all the territory of Egypt.

10:20 וַיַּחֲזֹק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שְׁלַח אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: פ
 10:20 וַתְּקִיף וַתַּתְּקִיף יְיָ יָת לִיבָא דְּפַרְעֹה וְלֹא שְׁלַח יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
 10:20 But the LORD hardened Pharaoh's heart, and he did not let the sons of Israel go.

10:21 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נִטָּה יַדְּךָ עַל־הַשָּׁמַיִם וַיְהִי חֹשֶׁךְ עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם

וַיֹּמַשׁ חֲשֹׁךְ:

10:21 וַאֲמַר יוֹי לְמֹשֶׁה אֲרִים יָדְךָ עַל־צִית שָׁמַיָא וַיְהִי חֲשׁוֹכָא עַל אֶרֶעָא דְּמִצְרַיִם בְּתַר דִּייעִידִי קָבַל לִילְיָא:

10:21 Then the LORD said to Moses, "Stretch out your hand toward the sky, that there may be darkness over the land of Egypt, even a darkness which may be felt."

10:22 וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַשָּׁמַיִם וַיְהִי חֲשֹׁךְ־אֲפֹלָה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁלֹשֶׁת יָמִים:

10:22 וַאֲרִים מֹשֶׁה יָת יָדִיהָ עַל־צִית שָׁמַיָא וַהֲוָה חֲשׁוֹךְ קָבַל בְּכָל אֶרֶעָא דְּמִצְרַיִם תְּלָתָה יוֹמִין:

10:22 So Moses stretched out his hand toward the sky, and there was thick darkness in all the land of Egypt for three days.

10:23 לֹא־רָאוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו וְלֹא־קָמוּ אִישׁ מִתַּחַתּוֹ שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְלֹכַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אוֹר בְּמוֹשְׁבֵתָם:

10:23 לֹא חָזוּ גִבּוֹר יָת אָחִיוִּי וְלֹא קָמוּ אָנָּשׁ מִתַּחַתּוֹהִי תְּלָתָה יוֹמִין וְלֹכַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָוָה נִהוּרָא בְּמוֹתְבִינֵהוּן:

10:23 They did not see one another, nor did anyone rise from his place for three days, but all the sons of Israel had light in their dwellings.

10:24 וַיִּקְרָא פַרְעֹה אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר לְכוּ עִבְדוּ אֶת־יְהוָה רַק צֹאנְכֶם וּבָקְרְכֶם יֵצֵג גַּם־טַפְכֶּם יִלְךְ עִמָּכֶם:

10:24 וּקְרָא פַרְעֹה לְמֹשֶׁה וַאֲמַר אֵיזִילוּ פְלַחוּ קָדָם יוֹי לַחֹדֶר עֲנֻכוֹן וְתוֹרִיכוֹן שְׁבוֹקוֹן אֲפִי טַפְלָכוֹן יִזְיֵל עִמָּכוֹן:

10:24 Then Pharaoh called to Moses, and said, "Go, serve the LORD; only let your flocks and your herds be detained. Even your little ones may go with you."

10:25 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה גַם־אַתָּה תִּתֵּן בִּידֵנוּ זִבְחִים וְעֹלֹת וְעֲשִׂינוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ:

10:25 וַאֲמַר מֹשֶׁה אֲפִי אַתְּ תִּתֵּן בִּידֵנָא נִכְסֵת קוֹדֶשִׁין וְעֹלָן וְנַעֲבִיד קָדָם יוֹי אֱלֹהֵנָא:

10:25 But Moses said, "You must also let us have sacrifices and burnt offerings, that we may sacrifice *them* to the LORD our God."

10:26 וְגַם־מִקְנֵנוּ יִלְךְ עִמָּנוּ לֹא תִשָּׂאֵר פֶּרֶסָה כִּי מִמֶּנּוּ נִקַּח לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאִנְחֵנוּ לֹא־נִדְעַ מַה־נַּעֲבֹד אֶת־יְהוָה עַד־בֹּאֵנוּ שָׁמָּה:

10:26 וְאֲפִי בְּעִירָנָא יִזְיֵל עִמָּנָא לֹא נִשָּׂאֵר מִנִּיהָ מִדְּעַם אֲרִי מִנִּיהָ אִנְחָנָא נִסְבִּין לְמַפְלַח לְדַבְחָא קָדָם יוֹי אֱלֹהֵנָא וְאִנְחָנָא לִית אִנְחָנָא לֹא הוּינָא יָדְעִין מָא נַפְלַח קָדָם יוֹי עַד מִיתָנָא לְתַמּוֹן תַּמּוֹן:

10:26 "Therefore, our livestock too shall go with us; not a hoof shall be left behind, for we shall take some of them to serve the LORD our God. And until we arrive there, we ourselves do not know with what we shall serve the LORD."

10:27 וַיַּחֲזֹק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא אָבָה לְשַׁלְּחָם:

10:27 וַתְּקִיף וַתַּחֲקִיף יוֹי יָת לִיבָא דְּפַרְעֹה וְלֹא אָבָא אַבִּי לְשַׁלְּחוֹתְהוֹן:

10:27 But the LORD hardened Pharaoh's heart, and he was not willing to let them go.

10:28 וַיֹּאמֶר־לוֹ פַּרְעֹה לֵךְ מֵעַלִּי הַשֹּׁמֵר לָךְ אֶל־תִּסָּף רָאוּת פָּנִי כִּי בְּיוֹם רָאתִיךָ פָּנִי תָמוּת:

10:28 וַאֲמַר לִיהָ פַרְעֹה אֵיזִיל מֵעַלְוִי אִסְתַּמַּר אִסְתַּמַּר לָךְ דְּלִמָּא לֹא תוֹסִיף לְמַחְזִי אֲפִי אֲרִי בְּיוֹמָא דְּתַחְזִי אֲפִי תָמוּת:

10:28 Then Pharaoh said to him, "Get away from me! Beware, do not see my face again, for in the day you see my face

you shall die!"

10:29 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כֵּן דְּבַרְתָּ לֹא־אֶסְף עוֹד רְאוֹת פָּנֶיךָ: פ
10:29 וַאֲמַר מֹשֶׁה יָאוֹת מְלִילָתָא לֹא אוֹסִיף עוֹד לְמַחֲזִי אַפְךָ:

10:29 Moses said, "You are right; I shall never see your face again!"

11:1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עוֹד נֹנֵעַ אֶחָד אָבִיא עַל־פְּרַעְה וְעַל־מִצְרַיִם
אַחֲרֵי־כֵן יִשְׁלַח אֶתְכֶם מִזֶּה כְּשִׁלְחוֹ כָּלָה גֵרֶשׁ יִגְרַשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה:
11:1 וַאֲמַר יוֹי לְמֹשֶׁה עוֹד מִכְתָּשׁ מוֹכְתָשׁ חָד אֵיתִי עַל פְּרַעְה וְעַל מִצְרָאִי
בְּתַר כֵּין יִשְׁלַח יִתְכוֹן מִיכָא בְּשִׁלְחוֹתֶיהָ כְּשִׁלְחוֹתֶיהָ גְמִירָא תִרְכָּא יִתְרִיךְ
יִתְכוֹן מִיכָא:

11:1 Now the LORD said to Moses, "One more plague I will bring on Pharaoh and on Egypt; after that he will let you go from here. When he lets you go, he will surely drive you out from here completely.

11:2 דְּבַר־נָא בְּאַנְיָ הָעָם וַיִּשְׁאַלּוּ אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ וְאִשָּׁה מֵאֵת רֵעוּתָהּ
כָּל־כֶּסֶף וְכָלִי זָהָב:
11:2 מְלִיל כְּעַן קָדָם עָמָא וַיִּשְׁאַלּוּן גִּבְר מִן חֲבֵרִיה וְאִיתְתָּא מִן חֲבֵרְתָּה מְנִין
דְּכֶסֶף וּמְנִין דְּרָהָב:

11:2 "Speak now in the hearing of the people that each man ask from his neighbor and each woman from her neighbor for articles of silver and articles of gold."

11:3 וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־חֶן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם גַּם הָאִישׁ מֹשֶׁה גָּדוֹל מְאֹד בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם בְּעֵינֵי עַבְדֵי־פְרַעְה וּבְעֵינֵי הָעָם: ס
11:3 וַיְהִיב יוֹי יֵת עָמָא הָרִין לְרַחֲמִין בְּעֵינֵי מִצְרָאִי אַף גִּבְרָא מֹשֶׁה רַב רַב
לְחָדָא בֹּאֲרַעָא דְּמִצְרַיִם בְּעֵינֵי עַבְדֵי פְרַעְה וּבְעֵינֵי עָמָא:

11:3 The LORD gave the people favor in the sight of the Egyptians. Furthermore, the man Moses *himself* was greatly esteemed in the land of Egypt, *both* in the sight of Pharaoh's servants and in the sight of the people.

11:4 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כֹּה אָמַר יְהוָה כַּחֲצֹת הַלַּיְלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרַיִם:
11:4 וַאֲמַר מֹשֶׁה כַּדָּנָן אָמַר יוֹי כְּפִלְגוֹת לַיְלָא אֲנָא מוֹתְגִלִי בְּגוֹ מִצְרַיִם:

11:4 Moses said, "Thus says the LORD, 'About midnight I am going out into the midst of Egypt,

11:5 וּמֵת כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכוֹר פְּרַעְה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ עַד בְּכוֹר
הַשֹּׁפְחָה אֲשֶׁר אַחֲרֵי הָרִחִים וְכָל בְּכוֹר בְּהֵמָה:
11:5 וַיָּמוּת כָּל בּוֹכְרָא בֹּאֲרַעָא דְּמִצְרַיִם מִבּוֹכְרָא דְּפְרַעְה דְּעֵתִיד לְמוֹתָב עַל
כוֹרְסֵי מְלָכוּתָא עַד בּוֹכְרָא דְּאַמְתָּא דְּבֵבִית דְּבַתָּר רַחֲיָא אִסְרִי וְכָל בּוֹכְרָא
דְּבַעִירָא:

11:5 and all the firstborn in the land of Egypt shall die, from the firstborn of the Pharaoh who sits on his throne, even to the firstborn of the slave girl who is behind the millstones; all the firstborn of the cattle as well.

11:6 וְהִיְתָה צַעֲקָה גְדוֹלָה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר כָּמָהוּ לֹא נִהְיְתָה וְכָמָהוּ לֹא
תִּסְף:

11:6 וְתִהִי צוֹחָתָא רַבְתָּא בְּכָל אֲרַעָא דְּמִצְרַיִם דְּכֻתָּה לֹא הָוֵת וְדְכֻתָּה לֹא
תוֹסִיף:

11:6 Moreover, there shall be a great cry in all the land of Egypt, such as there has not been *before* and such as shall never be again.

11:7 וְלִכְל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִחְרֹץ־כָּלֵב לִשְׁנוֹ לְמֵאִישׁ וְעַד־בְּהֵמָה לְמַעַן תִּדְּעוּן
אֲשֶׁר יִפְלֶה יְהוָה בֵּין מִצְרַיִם וּבֵין יִשְׂרָאֵל:
11:7 וְלִכְל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִנְזִיק כָּלֵבָא בְּלִישְׁנִיהָ לְמַבַּח לְמִינַבַּח לְמִיאֲנָשָׁא

וְעַד בְּעִירָא בְּדִיל דְּתִידְעוֹן דִּיפְרִישׁ יוּי בֵּין מִצְרָאִי וּבֵין יִשְׂרָאֵל:

11:7 'But against any of the sons of Israel a dog will not *even* bark, whether against man or beast, that you may understand how the LORD makes a distinction between Egypt and Israel.'

11:8 וַיֵּרְדּוּ כָּל־עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה אֵלַי וְהִשְׁתַּחֲוּוּ־לִי לֵאמֹר צֵא אִתָּהּ וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־בְּרִגְלֶיךָ וְאַחֲרֵי־כֵן אֵצֶא וַיֵּצֵא מִעַם־פַּרְעֹה בַּחֲרִי־אָף: ס
11:8 וַיִּחַתּוּן כָּל עֲבָדְךָ אֵלָיו לֹחֲוִי וַיִּבְעוּן מִנִּי יָתִי לְמִימַר פֹּק אֶת וְכָל עַמָּא דְעִימָךְ וּבְתַר כֵּין אִיפֹק וּנְפֹק מִלֹּחֲוִי מִן־קֳדָם פַּרְעֹה בְּתַקּוּף רִגְזוֹ:

11:8 "All these your servants will come down to me and bow themselves before me, saying, 'Go out, you and all the people who follow you,' and after that I will go out." And he went out from Pharaoh in hot anger.

11:9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֹא־יִשְׁמַע אֲלֵיכֶם פַּרְעֹה לְמַעַן רַבּוֹת מוֹפְתֵי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:

11:9 וַאֲמַר יוּי לְמֹשֶׁה לֹא יִקְבִּיל מִנְּכוּן פַּרְעֹה בְּדִיל לְאַסְנָאָה מוֹפְתֵי בֹאֲרַעַא דְּמִצְרַיִם:

11:9 Then the LORD said to Moses, "Pharaoh will not listen to you, so that My wonders will be multiplied in the land of Egypt."

11:10 וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עָשׂוּ אֶת־כָּל־הַמּוֹפְתִים הָאֵלֶּה לִפְנֵי פַרְעֹה וַיִּחַזַּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא־שָׁלַח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶצוֹ: פ
11:10 וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עָבְדוּ יְת כָּל מוֹפְתֵיָּא הָאֵלִין קֳדָם פַּרְעֹה וְתַקִּיף וְאַתְקִיף יוּי יְת לִיבָא דְּפַרְעֹה וְלֹא שָׁלַח יְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרְעִיהּ:

11:10 Moses and Aaron performed all these wonders before Pharaoh; yet the LORD hardened Pharaoh's heart, and he did not let the sons of Israel go out of his land.

12:1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאַל־אַהֲרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר:

12:1 וַאֲמַר יוּי לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן בֹּאֲרַעַא דְּמִצְרַיִם לְמִימַר:

12:1 Now the LORD said to Moses and Aaron in the land of Egypt,

12:2 הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחֹדֶשִׁי הַשָּׁנָה:

12:2 יִרְחָא הָדִין לְכוּן רִישׁ יִרְחָא קֳדָמִי הוּא לְכוּן לִירְחֵי שְׁתָּא:

12:2 "This month shall be the beginning of months for you; it is to be the first month of the year to you.

12:3 דְּבָרוּ אֶל־כָּל־עַדְתִּי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּעָשֶׂר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׂה לְבֵית־אָבִת שֶׂה לְבֵית:

12:3 מְלִילוֹ עִם כָּל כְּנִשְׁתָּא דִּישְׂרָאֵל לְמִימַר בְּעֶסְרָא לִירְחָא הָדִין וַיִּסְבוּן לְהוֹן גְּבַר אִימַר לְבֵית אָבָא אִימַרָא לְבֵיתָא:

12:3 "Speak to all the congregation of Israel, saying, 'On the tenth of this month they are each one to take a lamb for themselves, according to their fathers' households, a lamb for each household.

12:4 וְאִם־יִמְעֹט הַבַּיִת מִהֵנִּית מֹשֶׁה וְלָקַח הוּא וּשְׁכֵנוֹ הַקָּרֵב אֶל־בֵּיתוֹ בְּמִכְסֵּת נִפְשָׁת אִישׁ לִפְנֵי אֹכְלוֹ תִּכְסּוּ עַל־הַשֶּׂה:

12:4 וְאִם זְעִיר יִזְעַר בֵּיתָא מִלְּאִתְּמַנָּאָה עַל אִימַרָא וַיִּסַּב הוּא וְשִׁיבְבִיָּה וְשִׁיבְבִיָּה דְּקָרִיב לְבֵיתָהּ בְּמִנְיָן נִפְשָׁתָא גְּבַר לְפֻּם מִיכְלִיָּה תַתְּמִנּוּן עַל אִימַרָא:

12:4 Now if the household is too small for a lamb, then he and his neighbor nearest to his house are to take one according to the number of persons *in them*; according to what each man should eat, you are to divide the lamb.

12:5 שֶׂה תָּמִים זָכָר בֶּן־שָׁנָה יִהְיֶה לָכֶם מִן־הַכֹּבָשִׁים וּמִן־הָעִזִּים תִּקְחוּ:

12:5 אִימַר שְׁלִים דְּכָר בֶּר שְׁתִּיָּה יְהִי לְכוּן מִן אִימַרָא וּמִן בְּנֵי עֲזִיא תִסְבוּן:

12:5 Your lamb shall be an unblemished male a year old; you may take it from the sheep or from the goats.

12:6 וְהָיָה לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד אַרְבַּעַת עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְשַׁחֲטוּ אֹתוֹ כָּל קָהָל עַדְת־יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעֶרְבִים:
 12:6 וְיִהְיֶה לָכֹון לְמִטְרָא עַד אַרְבַּעַת-עֶסְרָא יוֹמָא לִירְחָא הָרִין וְיִכְסֹון יִתִּיה כָּל קָהָלָא כְנִשְׁתָּא לְיִשְׂרָאֵל בֵּין שְׁמֹשָׁא:

12:6 'You shall keep it until the fourteenth day of the same month, then the whole assembly of the congregation of Israel is to kill it at twilight.

12:7 וּלְקַחְוּ מִן-הַדָּם וְנָתַנוּ עַל-שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת וְעַל-הַמִּשְׁקוֹף עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר-יֹאכְלוּ אֹתוֹ בָּהֶם:
 12:7 וְיִסְבֹּון מִן דְּמָא וְיִתְּנוּן עַל תְּרִין תְּרִיתִין סִיפֵיא וְעַל שְׁקָפָא שִׁיקָפָא עַל בְּתִיא דִּיכְלוֹן יִתִּיה בְּהוֹן:

12:7 'Moreover, they shall take some of the blood and put it on the two doorposts and on the lintel of the houses in which they eat it.

12:8 וְאָכְלוּ אֶת-הַבָּשָׂר בַּלֵּילָה הַזֶּה צְלִי-אֵשׁ וּמִצּוֹת עַל-מִרְרִים יֹאכְלֻהוּ:
 12:8 וְיִכְלוֹן יֵת בְּסָרָא בְּלִילֵיא הָרִין טוֹי נֹור וּפְטִיר עַל מִרְרִין יִכְלוֹנִיה:
 12:8 'They shall eat the flesh that *same* night, roasted with fire, and they shall eat it with unleavened bread and bitter herbs.

12:9 אַל-תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וּבָשָׂל מְבֻשָּׁל בַּמִּים כִּי אִם-צְלִי-אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל-כְּרַעְיוֹ וְעַל-קָרְבּוֹ:
 12:9 לֹא תִכְלוֹן מְנִיה כַּד כִּי וְאִף לֹא כַד כַּד בְּשָׂלָא מְבֻשָּׁלָא מְבֻשָּׁל בְּמִיא אֱלֵהִין טוֹי נֹור רִישִׁיה עַל כְּרַעְוֵיהִי וְעַל גּוֹיָה:
 12:9 'Do not eat any of it raw or boiled at all with water, but rather roasted with fire, *both* its head and its legs along with its entrails.

12:10 וְלֹא-תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד-בֹּקֶר וְהִנָּתַר מִמֶּנּוּ עַד-בֹּקֶר בְּאֵשׁ תִּשְׂרְפוּ:
 12:10 וְלֹא תִשְׁאֲרוּן מְנִיה עַד צִפְרָא וּדִישְׁתָּאֵר מְנִיה עַד צִפְרָא בְּנוֹרָא תוֹקְדוֹן תִּיקְדוֹן:
 12:10 'And you shall not leave any of it over until morning, but whatever is left of it until morning, you shall burn with fire.

12:11 וְכָכָה תֹאכְלוּ אֹתוֹ מִתְּנִיכֶם חֲגָרִים נָעֲלִיכֶם בְּרִגְלֵיכֶם וּמַקְלֵכֶם בְּיָדְכֶם וְאָכַלְתֶּם אֹתוֹ בַּחֲפֹזִין פָּסַח הוּא לַיהוָה:
 12:11 וְכִדִּין תִּכְלוֹן יִתִּיה חֲרָצִיכוֹן יְהוֹן אֲסִירִין אֲסִירִין מְסַנִּיכוֹן בְּרִגְלֵיכוֹן בְּרִיגְלֵיכוֹן וְחוֹטְרִיכוֹן בְּיָדְכוֹן וְתִכְלוֹן יִתִּיה בְּבִהִילוֹ פָּסַחָא הוּא קֶדֶם יוֹי:
 12:11 'Now you shall eat it in this manner: *with* your loins girded, your sandals on your feet, and your staff in your hand; and you shall eat it in haste-- it is the LORD'S Passover.

12:12 וְעָבַרְתִּי בְּאֶרֶץ-מִצְרַיִם בַּלַּיְלָה הַזֶּה וְהִכֵּיתִי כָל-בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד-בְּהֵמָה וּבְכָל-אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי יְהוָה:
 12:12 וְאַתְנָלִי וְאַתְנָלִי בְּאֶרֶא דְּמִצְרַיִם בְּלִילֵיא הָרִין וְאַקְטוֹל כָּל בּוֹכְרָא בְּאֶרֶא דְּמִצְרַיִם מְאַנְשָׁא וְעַד בְּעִירָא וּבְכָל טְעוֹת מִצְרָאִי אֶעֱבִיד דִּינִין אָנָּא יוֹי:
 12:12 'For I will go through the land of Egypt on that night, and will strike down all the firstborn in the land of Egypt, both man and beast; and against all the gods of Egypt I will execute judgments-- I am the LORD.

12:13 וְהָיָה הַדָּם לָכֶם לְאֹת עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר אַתֶּם שָׁם וְרֹאִיתִי אֶת-הַדָּם וּפָסַחְתִּי עֲלֵיכֶם וְלֹא-יְהִיָּה בְּכֶם נֹגֵף לְמִשְׁחִית בְּהַכֵּתִי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:
 12:13 וְיִהְיֶה וְתִהִי דְּמָא לָכֹון לְאֹת עַל בְּתִיא דְּאַתְוֹן תְּמֹן וְאַחְזִי יֵת דְּמָא וְאַיְחוּס

עֲלִיכוֹן וְלֹא יִהְיֶה בְּכוֹן מוֹתָא לְחַבְלָא בְּמִקְטְלֵי בֹאֲרַעָא דְּמִצְרַיִם:

12:13 "The blood shall be a sign for you on the houses where you live; and when I see the blood I will pass over you, and no plague will befall you to destroy *you* when I strike the land of Egypt.

12:14 וְהָיָה הַיּוֹם הַזֶּה לָכֶם לְזִכָּרוֹן וַחֲגֻלָּתָם אִתּוֹ חֲגֵן לַיהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם תִּחְגַּלְהוּ:

12:14 וַיְהִי יוֹמָא הָדִין דִּין לְכוֹן לְדוֹכְרָנָא וְתִיחְגֹּן יִתִּיה חֲנָא קֳדָם יְיָ לְדִרְיִכוֹן לְדֹרֹתֵיכוֹן קָיָם קָיָם עָלֵם תִּיחְגֻּנִיה:

12:14 'Now this day will be a memorial to you, and you shall celebrate it *as* a feast to the LORD; throughout your generations you are to celebrate it *as* a permanent ordinance.

12:15 שִׁבְעַת יָמִים מִצּוֹת תֹּאכְלוּ אַךְ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תִּשְׁבִּיתוּ שָׂאֵר מִבְּתִיכֶם כִּי כָּל־אֹכֶל חֲמֵץ וְנִכְרָתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִיִּשְׂרָאֵל מִיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַד־יוֹם הַשְּׁבִיעִי:

12:15 שִׁבְעָה יוֹמִין פְּטִירָא תִּיכְלוֹן בְּרִם בְּיוֹמָא קֳדָמָה תִּבְטְלוֹן חֲמִירָא מִבְּתִיכוֹן אֲרִי כָּל דְּיִיכוֹל חֲמִיעָא וְיִשְׁתִּיצִי אֲנָשָׁא הַהוּא מִיִּשְׂרָאֵל מִיּוֹמָא קֳדָמָה עַד יוֹמָא שְׁבִיעָא:

12:15 'Seven days you shall eat unleavened bread, but on the first day you shall remove leaven from your houses; for whoever eats anything leavened from the first day until the seventh day, that person shall be cut off from Israel.

12:16 וּבַיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלָאכָה לֹא־יַעֲשֶׂה בָהֶם אַךְ אֲשֶׁר יֹאכַל לְכָל־נֶפֶשׁ הוּא לִבְדּוֹ יַעֲשֶׂה לָכֶם:

12:16 בְּיוֹמָא קֳדָמָה מְעַרַע קֳדִישׁ וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָא מְעַרַע קֳדִישׁ יִהְיֶה לְכוֹן כָּל עֲבִידָא עִיבִידָא לֹא יִתְעַבִּיד בְּהוֹן בְּרִם מָא דְּמִתְאָכִיל דִּי מִתְעַבִּיד לְכָל נֶפֶשׁ הוּא בְּלַחֲדוּהִי יִתְעַבִּיד לְכוֹן:

12:16 'On the first day you shall have a holy assembly, and *another* holy assembly on the seventh day; no work at all shall be done on them, except what must be eaten by every person, that alone may be prepared by you.

12:17 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַמִּצּוֹת כִּי בַעֲצֵם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצֵאתִי אֶת־עַבְדֹּתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם:

12:17 וְתִיטְרוֹן יִתְּ פְטִירָא אֲרִי בְּכָן יוֹמָא הָדִין אֲפִיקִית יִתְּ חִילִיכוֹן מֵאֶרַע דְּמִצְרַיִם וְתִיטְרוֹן יִתְּ יוֹמָא הָדִין לְדִרְיִכוֹן קָיָם קָיָם עָלֵם:

12:17 'You shall also observe the *Feast of Unleavened Bread*, for on this very day I brought your hosts out of the land of Egypt; therefore you shall observe this day throughout your generations as a permanent ordinance.

12:18 בְּרִאשׁוֹן בְּאַרְבַּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בְּעָרֵב תֹּאכְלוּ מִצַּת עַד יוֹם הָאֶחָד וְעֶשְׂרִים לַחֹדֶשׁ בְּעָרֵב:

12:18 בְּנִיסָן בְּאַרְבַּעַת־עֶסְרָא יוֹמָא לִירְחָא בְּרִמְשָׁא תִּיכְלוֹן פְּטִירָא עַד יוֹמָא חָד וְעֶסְרִין עֶסְרִין וַחַד לִירְחָא בְּרִמְשָׁא:

12:18 'In the first *month*, on the fourteenth day of the month at evening, you shall eat unleavened bread, until the twenty-first day of the month at evening.

12:19 שִׁבְעַת יָמִים שָׂאֵר לֹא יִמָּצֵא בְּבְתִיכֶם כִּי כָּל־אֹכֶל מִחֲמֻצַּת וְנִכְרָתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעֵדֶת יִשְׂרָאֵל בְּגֵר וּבְאִזְרַח הָאָרֶץ:

12:19 שִׁבְעָה יוֹמִין חֲמִירָא לֹא יִשְׁתַּכַּח בְּבְתִיכוֹן אֲרִי כָּל דְּיִיכוֹל מִחֲמֻעָא מִחֲמֻעָא וְיִשְׁתִּיצִי אֲנָשָׁא הַהוּא מִכְּנִישְׁתָּא דְּיִשְׂרָאֵל בְּגִיּוֹרִיא וּבִנְיִיבִיא דְּאֶרֶעָא:

12:19 'Seven days there shall be no leaven found in your houses; for whoever eats what is leavened, that person shall be cut off from the congregation of Israel, whether *he is* an alien or a native of the land.

12:20 כָּל־מִחֲמֻצַּת לֹא תֹאכְלוּ בְּכָל מוֹשְׁבֵיכֶם תֹּאכְלוּ מִצּוֹת: פ

12:20 כָּל מִחֲמֻעָא מִחֲמֻעָא לֹא תִיכְלוֹן בְּכָל מוֹתְבְּנִיכוֹן תִּיכְלוֹן פְּטִירָא:

12:20 "You shall not eat anything leavened; in all your dwellings you shall eat unleavened bread."

12:21 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְכָל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מִשְׁכּוֹ וּקְחוּ לָכֶם צֹאן
לְמִשְׁפַּחְתִּיכֶם וּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח:

12:21 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְכָל סְבֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לְהוֹן אֶת־נִגְדֵי־וּ נְגִידוֹ וְסוֹבּוֹ וְסִבּוֹ
וְסִיבּוֹ לְכוֹן מִן בְּנֵי עֲנָא לְזִרְעִיתְכוֹן וְכוֹסוּ פֶסַח:

12:21 Then Moses called for all the elders of Israel and said to them, "Go and take for yourselves lambs according to your families, and slay the Passover *lamb*."

12:22 וּלְקַחְתֶּם אֲנֶדֶת אֶזוֹב וּטְבַלְתֶּם בָּדָם אֲשֶׁר־בְּסֶף וְהִנַּעְתֶּם אֶל־הַמִּשְׁקֹף
וְאֶל־שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת מִן־הַדָּם אֲשֶׁר בְּסֶף וְאַתֶּם לֹא תֵצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח־בֵּיתוֹ
עַד־בֹּקֶר:

12:22 וְתִסְבּוֹן אִיסְרַת אִיסְרַת אִיזוֹבָא וְתִטְבְּלוּן בְּדָמָא דְבִמְנָא וְתִדְרוֹן לְשִׁקְפָא
וְלַתְרִין וְלַתְרִין סִיפִיא מִן דָּמָא דְבִמְנָא וְאַתּוֹן לֹא תִיפְקוֹן אֲנָשׁ מִתְרַע בֵּיתִיה
עַד צֶפְרָא:

12:22 "You shall take a bunch of hyssop and dip it in the blood which is in the basin, and apply some of the blood that is in the basin to the lintel and the two doorposts; and none of you shall go outside the door of his house until morning."

12:23 וְעָבַר יְהוָה לָנֶגֶף אֶת־מִצְרַיִם וְרָאָה אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּשְׁקֹף וְעַל שְׁתֵּי
הַמְּזוּזוֹת וּפָסַח יְהוָה עַל־הַפֶּתַח וְלֹא יָתֵן הַמִּשְׁחָת לָבֹא אֶל־בְּתִיכֶם לָנֶגֶף:
12:23 וְיִתְנַלִּי יוֹי לְמַמְחֵי יֵת מִצְרָאִי וְיִחְזִי יֵת דָּמָא עַל שִׁקְפָא שִׁיקְפָא וְעַל תְּרִין
תְּרִין סִפִּיא וְיִיחֹס יוֹי עַל תְּרַעָא וְלֹא יִשְׁבּוֹק מִחֲבָלָא לַחֲבָלָא לְמִיעַל
לְבִתִּיכוֹן לְמַמְחֵי:

12:23 "For the LORD will pass through to smite the Egyptians; and when He sees the blood on the lintel and on the two doorposts, the LORD will pass over the door and will not allow the destroyer to come in to your houses to smite *you*."

12:24 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה לְחֻק־לָךְ וּלְבָנֶיךָ עַד־עוֹלָם:

12:24 וְתִיטְרוֹן יֵת פִּיתְגָמָא הָרִין לָקִים לָךְ וּלְבִנְךָ עַד עֹלָמָא:

12:24 "And you shall observe this event as an ordinance for you and your children forever."

12:25 וְהָיָה כִּי־תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יָתֵן יְהוָה לָכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר וּשְׁמַרְתֶּם
אֶת־הָעֲבֹדָה הַזֹּאת:

12:25 וְיִהְיֶה אֲרִי תִיעֲלוֹן לָאֲרַעָא דִּיתִין דִּיהֵב יוֹי לְכוֹן כָּמָא דְמַלִּיל וְתִיטְרוֹן יֵת
פּוֹלְחָנָא הָרִין:

12:25 "When you enter the land which the LORD will give you, as He has promised, you shall observe this rite."

12:26 וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם בְּנִיכֶם מָה הָעֲבֹדָה הַזֹּאת לָכֶם:

12:26 וְיִהְיֶה אֲרִי יִימְרוֹן לְכוֹן בְּנִיכוֹן מָא פּוֹלְחָנָא הָרִין לְכוֹן:

12:26 "And when your children say to you, 'What does this rite mean to you?'"

12:27 וַאֲמַרְתֶּם זִבְח־פֶּסַח הוּא לַיהוָה אֲשֶׁר פָּסַח עַל־בְּתֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם
בְּנִגְפוֹ אֶת־מִצְרַיִם וְאֶת־בְּתֵינוּ הִצִּיל וַיִּקַּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ:

12:27 וְתִימְרוֹן דִּיבַח חִיס הוּא קָדָם יוֹי דָּחַס עַל בְּתֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם כִּד
מָחָא יֵת מִצְרָאִי וְיֵת בְּתָנָא שִׁיזִיב וְכַרַע עָמָא וְסִגִּידוֹ:

12:27 you shall say, 'It is a Passover sacrifice to the LORD who passed over the houses of the sons of Israel in Egypt when He smote the Egyptians, but spared our homes.'" And the people bowed low and worshiped.

12:28 וַיֵּלְכוּ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כִּן עָשׂוּ: ס

12:28 וַאֲזָלוּ וַעֲבָדוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כָּמָא דְפִקִּיד יוֹי יֵת מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כִּין עָבְדוּ:

12:28 Then the sons of Israel went and did so; just as the LORD had commanded Moses and Aaron, so they did.

12:29 וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה וַיְהִי הַכָּה כָּל-בְּכוֹרֵי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר פְּרָעָה הַיֹּשֵׁב עַל-כִּסֵּאוֹ עַד בְּכוֹר הַשְּׂבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר וְכָל בְּכוֹר בַּהֲמָה:
 12:29 וַהֲוָה בַּפִּלְגֹּת לַיְלָא וַיּוֹי קָטַל כָּל בּוֹכְרָא בֶּאֱרֵעָא דְּמִצְרַיִם מִבּוֹכְרָא דְּפֶרַעָה דְּעֵתִיד לְמַתָּב עַל כּוֹרְסֵי מַלְכוּתִיהָ עַד בּוֹכְרָא דְּשִׁבְיָא דְּבֵית אֲסִירֵי אֲסִירֵי וְכָל בּוֹכְרָא דְּבַעֲרָא:

12:29 Now it came about at midnight that the LORD struck all the firstborn in the land of Egypt, from the firstborn of Pharaoh who sat on his throne to the firstborn of the captive who was in the dungeon, and all the firstborn of cattle.

12:30 וַיָּקָם פְּרָעָה לַיְלָה הוּא וְכָל-עַבְדָּיו וְכָל-מִצְרַיִם וַתְּהִי צַעֲקָה גְּדֹלָה בְּמִצְרַיִם כִּי-אֵין בֵּית אֲשֶׁר אֵין-שֵׁם מָת:
 12:30 וַקָּם פְּרָעָה בְּלַיְלָא הוּא וְכָל עַבְדֵּיהּ וְכָל מִצְרָאִי וַהֲוָת צֹחַתָּא רַבָּתָא בְּמִצְרַיִם אֲרִי לִית בֵּיתָא תַּמָּן דְּלֹא הָוָה בֵּיה תַּמָּן מִיתָא:

12:30 Pharaoh arose in the night, he and all his servants and all the Egyptians, and there was a great cry in Egypt, for there was no home where there was not someone dead.

12:31 וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן לַיְלָה וַיֹּאמֶר קוּמוּ צֵאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי גַם-אַתֶּם גַּם-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְכוּ עַבְדּוּ אֶת־יְהוָה כְּדַבְּרֵכֶם:
 12:31 וַקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן בְּלַיְלָא וַאֲמַר קוּמוּ פֻקּוּ מִגֹּו עַמִּי אַף אַתֹּן אַף בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִיזִילוּ פִּלְחוּ קָדָם יְיָ כְּמָא דְּהִוִּיתוּן אֹמְרִין:

12:31 Then he called for Moses and Aaron at night and said, "Rise up, get out from among my people, both you and the sons of Israel; and go, worship the LORD, as you have said.

12:32 גַּם-צֹאנְכֶם גַּם-בְּקָרְכֶם קָחוּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם וּלְכוּ וּבִרְכַּתֶּם גַּם-אֹתִי:
 12:32 אַף עֲנֻכּוֹן אַף תּוֹרִיכּוֹן דְּבִרוּ דְּבִרוּ כְּמָא דְּמַלִּילְתוּן וְאִיזִילוּ וְצִלוּ אַף עָלַי:
 12:32 "Take both your flocks and your herds, as you have said, and go, and bless me also."

12:33 וַתַּחֲזֹק מִצְרַיִם עַל-הָעָם לְמַהֵר לְשַׁלְּתָם מִן-הָאָרֶץ כִּי אָמְרוּ כָּלֵנוּ מֵתִים:
 12:33 וַתְּקִיפוּ וַאֲתַקִּיפוּ מִצְרָאִי עַל עַמָּא לְאַחֲאָה לְמִזְרָא לְשַׁלְּחוּתְהוֹן מִן אֶרֶעָא אֲרִי אֲמִרוּ כּוֹלָנָא מִיתִין:

12:33 The Egyptians urged the people, to send them out of the land in haste, for they said, "We will all be dead."

12:34 וַיִּשָּׂא הָעָם אֶת-בִּצְקוֹ טָרֶם יַחֲמֹץ מִשְׁאֲרֵתָם צָרַת בִּשְׁמַלְתָם עַל-שִׁכְמָם:
 12:34 וַנִּטֵּל עַמָּא יָת לִישְׁתְּהוֹן עַד לֹא חֲמַע מוֹתֵר אֲצוּתְהוֹן אֲסוּוּתְהוֹן צָרִיר בְּלִבּוּשֵׁיהוֹן עַל כְּתִפֵּיהוֹן כְּתִפֵּיהוֹן:
 12:34 So the people took their dough before it was leavened, with their kneading bowls bound up in the clothes on their shoulders.

12:35 וּבְנֵי-יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כְּדִבְרֵי מֹשֶׁה וַיִּשְׁאֲלוּ מִמִּצְרַיִם כֶּלִי-כֶסֶף וְכָלִי זָהָב וּשְׁמָלֹת:
 12:35 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל עָבְדוּ כְּפִתְגָמָא דְּמֹשֶׁה וּשְׁאִילוּ מִמִּצְרַיִם מְנִין דְּכֶסֶף וּמְנִין דְּדָהָב וּלְבוּשִׁין:

12:35 Now the sons of Israel had done according to the word of Moses, for they had requested from the Egyptians articles of silver and articles of gold, and clothing;

12:36 וַיְהִי נָתַן אֶת־חֶן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וַיִּשְׁאֲלוּם וַיִּנְצְלוּ אֶת־מִצְרַיִם: פ
 12:36 וַיּוֹי יְהִיב יָת עַמָּא לְרַחֲמִין בְּעֵינֵי מִצְרָאִי וַאֲשִׁאֲלוּן וְרוֹקִינוּ וְתִרוֹקִינוּ יָת מִצְרַיִם:

12:36 and the LORD had given the people favor in the sight of the Egyptians, so that they let them have their request. Thus they plundered the Egyptians.

12:37 וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִרַעַמְסֶס סַכָּתָה כֶּשֶׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף רִגְלֵי הַנֶּגְבִּים לְבָר
מִטָּף:

12:37 וַיִּטְּלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִרַעַמְסֶס לְסֻכּוֹת כֶּשֶׁשׁ מֵאָה אֲלָפִין גְּבָרָא גּוֹבְרִין
רִגְלָאָה בַר מִטְּפָא:

12:37 Now the sons of Israel journeyed from Rameses to Succoth, about six hundred thousand men on foot, aside from children.

12:38 וְגַם־עֶרֶב רַב עָלָה אִתָּם וּצְאֹן וּבָקָר מִקְנֶה כְּבֹד מְאֹד:

12:38 וְאֶף נוֹכְרָאִין סְגִיָּאִין סְלִיקוּ עִמָּהוֹן וְעֶנְא וְחֹרִי בְעִירָא גִיתִי סְגִי לַחֲדָא:

12:38 A mixed multitude also went up with them, along with flocks and herds, a very large number of livestock.

12:39 וַיֹּאפּוּ אֶת־הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֹגֶת מִצּוֹת כִּי לֹא חָמָץ כִּי־נִרְשׁוּ
מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהַתְמַהֲמֶה וְגַם־צָדָה לֹא־עָשׂוּ לָהֶם:

12:39 וְאִפּוּ יֵת לִישָׁא דְאַפִּיקוּ מִמִּצְרַיִם גְּרִיצָן פְּטִירָן אֲרִי לֹא לִית חֲמֵע חֲמִיע
אֲרִי אִיתְרְכוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְאַתְעֲכָבָא וְאֶף זֹדִין לֹא עָבְדוּ לַהֲוֹן:

12:39 They baked the dough which they had brought out of Egypt into cakes of unleavened bread. For it had not become leavened, since they were driven out of Egypt and could not delay, nor had they prepared any provisions for themselves.

12:40 וּמוֹשֶׁב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בְּמִצְרַיִם שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה:

12:40 וּמוֹתָב בְּנֵי וּמוֹתַבְנִיהוֹן דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל דִּיתִיבּוּ בְּמִצְרַיִם אַרְעָא מְאָה וְתַלְתִּין
שָׁנִין:

12:40 Now the time that the sons of Israel lived in Egypt was four hundred and thirty years.

12:41 וַיְהִי מִקֵּץ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיְהִי בַעֲצֹם הַיּוֹם הַזֶּה יֵצְאוּ
כָּל־צְבָאוֹת יְהוָה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

12:41 וַהֲוֶה מִסּוּף אַרְבַּע מֵאָה וְתַלְתִּין שָׁנִין וַהֲוֶה בְּכַרְן יוֹמָא הַדִּין נִפְקוּ כָל
חִילָא דְיוֹי מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם:

12:41 And at the end of four hundred and thirty years, to the very day, all the hosts of the LORD went out from the land of Egypt.

12:42 לַיִל שְׁמֹרִים הוּא לִיהוָה לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם הוּא־הַלֵּילָה הַזֶּה
לִיהוָה שְׁמֹרִים לְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדֹרֹתָם: פ

12:42 לַיִלִי לַיִל נָטִיר הוּא קֹדֶם יוֹי לְאַפְקוֹתָהוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם הוּא לַיִלָא
הַדִּין קֹדֶם יוֹי נָטִיר נָטִירִין לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדֹרֵיהוֹן:

12:42 It is a night to be observed for the LORD for having brought them out from the land of Egypt; this night is for the LORD, to be observed by all the sons of Israel throughout their generations.

12:43 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן זֹאת חֻקַּת הַפֶּסַח כָּל־בֶּן־נֹכֶר לֹא־יֹאכַל בּוֹ:

12:43 וְאָמַר יוֹי לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן דָּא גִזִּירַת פֶּסַחָא כָל בֶּר יִשְׂרָאֵל דִּישְׁתַּמֵּד לָא
יִיכּוֹל בֵּיה:

12:43 The LORD said to Moses and Aaron, "This is the ordinance of the Passover: no foreigner is to eat of it;

12:44 וְכָל־עֶבֶד אִישׁ מִקְנַת־כֶּסֶף וּמִלְתָּה אֹתוֹ אִזּוּ יֹאכַל בּוֹ:

12:44 וְכָל עֶבֶד גֶּבֶר זִבִּין זִבְיָנִי כִסְפָא וְחִגּוּר יִתִּיה בְּכִין יִיכּוֹל בֵּיה:

12:44 but every man's slave purchased with money, after you have circumcised him, then he may eat of it.

12:45 תּוֹשָׁב וְשָׂכִיר לֹא־יֹאכַל בּוֹ:

12:45 תּוֹתְבָא וְאַגִּירָא לֹא יִיכּוֹל בֵּיה:

12:45 "A sojourner or a hired servant shall not eat of it.

12:46 בְּבֵית אֶחָד יֵאָכֵל לֹא־תוֹצִיא מִן־הַבַּיִת מִן־הַבָּשָׂר חוּצָה וְעַצְם לֹא תִשְׁבְּרוּ־בּוֹ:

12:46 בַּחֲבוּרָא חֶדָּא יִתְאַכִּיל לָא תַפְקֹן תִּיפְקֹן מִן בֵּיתָא מִן בִּסְרָא לְבָרָא וְגִרְמָא לָא תִתְבָּרוּן בֵּיהּ:

12:46 "It is to be eaten in a single house; you are not to bring forth any of the flesh outside of the house, nor are you to break any bone of it.

12:47 כָּל־עֵדַת יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ אֹתוֹ:

12:47 כָּל כְּנֻשְׁתָּא דִּישְׂרָאֵל יַעֲבִדוּן יִתְעַסְקֹן יִתִּיה בֵּיהּ:

12:47 "All the congregation of Israel are to celebrate this.

12:48 וְכִי־יִגְוֹר אִתְּךָ גֵּר וְעָשָׂה פֶסַח לַיהוָה הַמּוֹל לּוֹ כָּל־זָכָר וְאִזְּ יִקְרַב לַעֲשׂוֹתוֹ וְהָיָה כְּאֶזְרַח הָאָרֶץ וְכָל־עַרְל לֹא־יֵאָכֵל בּוֹ:

12:48 וְאִרִי יִתְגַּיֵּיר עִמְכֹּן גִּיּוּרָא וְיַעֲבִיד פֶּסַחא קִדְּם יוֹי מְגֹזֵר מְגֹזֵר יִתְגֹזֵר לִיהּ כָּל דְּכוּרָא וּבִכִּין יִקְרַב לְמַעֲבְדֵיהּ וְיִהִי כְּצִיבֵי אַרְעָא וְכָל עַרְלָא חִילוּנִי לֹא יִיכּוֹל בֵּיהּ:

12:48 "But if a stranger sojourns with you, and celebrates the Passover to the LORD, let all his males be circumcised, and then let him come near to celebrate it; and he shall be like a native of the land. But no uncircumcised person may eat of it.

12:49 תּוֹרָה אֶחָת יִהְיֶה לְאֶזְרַח וְלִגֵּר הֹגֵר בְּתוֹכְכֶם:

12:49 אוֹרִיתָא חֶדָּא תְּהִי לִצִּיבֵיא וּלְגִיּוּרֵיא דִּיתְגַּיִירוּן בֵּינִיכוּן:

12:49 "The same law shall apply to the native as to the stranger who sojourns among you."

12:50 וַיַּעֲשׂוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן כֵּן עָשׂוּ: ס

12:50 וַעֲבָדוּ כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמָא דְּפִקִּיד יוֹי יֵת מֹשֶׁה וְיֵת אַהֲרֹן כִּין עֲבָדוּ:

12:50 Then all the sons of Israel did so; they did just as the LORD had commanded Moses and Aaron.

12:51 וַיְהִי בְּעַצְם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצִיא יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־צְבָאָתָם: פ

12:51 וְהָיָה בְּכֵן יוֹמָא הַדִּין אֲפִיק יוֹי יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם עַל חִילִּיהוּן:

12:51 And on that same day the LORD brought the sons of Israel out of the land of Egypt by their hosts.

13:1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

13:1 וּמִלִּיל יוֹי עִם מֹשֶׁה לְמִימַר:

13:1 Then the LORD spoke to Moses, saying,

13:2 קִדְּשִׁילִי כָּל־בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל־רֶחֶם בְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא:

13:2 אֲקִדִּישׁ קִדְּמִי כָּל בּוֹכְרָא פֶתַח כָּל וְלֶדָּא בְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאִנְשָׁא וּבַבְּעִירָא דִּילִי הוּא:

13:2 "Sanctify to Me every firstborn, the first offspring of every womb among the sons of Israel, both of man and beast; it belongs to Me."

13:3 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם זָכוֹר אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יֵצְאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים כִּי בַחֲזֹק יָד הוֹצִיא יְהוָה אֶתְכֶם מִזֶּה וְלֹא יֵאָכֵל חֻמֶּץ:

13:3 וְאָמַר מֹשֶׁה לְעַמָּא הוּוּ דְּכִירִין יֵת יוֹמָא הַדִּין דְּנִפְקִתּוּן מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עַבְדּוּתָא אִרִי בַתְּקוּף יָד אֲפִיק יוֹי יִתְכוֹן מִיכָּא וְלֹא יִתְאַכִּיל חֻמִּיעַ:

13:3 Moses said to the people, "Remember this day in which you went out from Egypt, from the house of slavery; for by

a powerful hand the LORD brought you out from this place. And nothing leavened shall be eaten.

13:4 הַיּוֹם אַתֶּם יֵצְאִים בַּחֹדֶשׁ הָאָבִיב:

13:4 יוֹמָא דִּין הָדִין אַתּוֹן נִפְקִין בִּירְחָא דְאַבִּיבָא:

13:4 "On this day in the month of Abib, you are about to go forth.

13:5 וְהָיָה כִּי־יְבִיאֲךָ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֹמֹרִי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי

אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לֵאמֹר לְךָ אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וּדְבַשׁ וְעַבַּדְתָּ אֶת־הָעַבְדָּה

הַזֹּאת בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה:

13:5 וַיְהִי אֲרִי יַעֲלִינְךָ יוֹי לָאֲרֶע כְּנַעֲנָאִי וְחִתָּאִי וְאִמּוֹרָאִי וְחִוּיָאִי וַיְבוֹסָאִי

דְּקַיִים לְאַבְרָהָם לְמִיתָן לְךָ אֲרֶע עֲבָדָא חֶלֶב וּדְבַשׁ וְתַפְלָח יָת פּוֹלְחָנָא

הָדִין הָדָא בִּירְחָא הָדִין:

13:5 "It shall be when the LORD brings you to the land of the Canaanite, the Hittite, the Amorite, the Hivite and the Jebusite, which He swore to your fathers to give you, a land flowing with milk and honey, that you shall observe this rite in this month.

13:6 שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מִצַּת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי חַג לַיהוָה:

13:6 שִׁבְעָה יוֹמִין תִּיכּוֹל פְּטִירָא וּבִיוֹמָא שְׁבִיעָאָה חֲנָא קִדְּם יוֹי:

13:6 "For seven days you shall eat unleavened bread, and on the seventh day there shall be a feast to the LORD.

13:7 מִצּוֹת יֹאכַל אֶת שִׁבְעַת הַיָּמִים וְלֹא־יֵרָאָה לְךָ חֶמֶץ וְלֹא־יֵרָאָה לְךָ שָׂאֵר

בְּכָל־גְּבֻלְךָ:

13:7 פְּטִירָא יִתְאָכִיל יָת שִׁבְעָה יוֹמִין וְלֹא יִתְחַזִּי לְךָ חֶמֶץ וְלֹא יִתְחַזִּי לְךָ

חֶמֶר בְּכָל תְּחוּמְךָ:

13:7 "Unleavened bread shall be eaten throughout the seven days; and nothing leavened shall be seen among you, nor shall any leaven be seen among you in all your borders.

13:8 וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי בְּצֵאתִי

מִמִּצְרַיִם:

13:8 וְתַחֲזִי לְבִנְךָ בִּיוֹמָא הַהוּא לְמִימַר בְּדִיל דָּא דִּין עֲבַד יוֹי לִי בְּמִפְקִי

מִמִּצְרַיִם:

13:8 "You shall tell your son on that day, saying, 'It is because of what the LORD did for me when I came out of Egypt.'

13:9 וְהָיָה לְךָ לְאוֹת עַל־יָדְךָ וּלְזִכְרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְהוָה

בְּפִיךָ כִּי בְיַד חֲזָקָה הוֹצֵאֲךָ יְהוָה מִמִּצְרַיִם:

13:9 וַיְהִי לְךָ לְאוֹת עַל יָדְךָ וּלְזִכְרוֹן בֵּין עֵינֶךָ בְּדִיל דְתַהִי אוֹרִיתָא דִּיוֹי

בְּפּוֹמְךָ אֲרִי בְיַד תְּקִיפָא בְּתַקּוּף יִדָּא אֲפָקְךָ יוֹי מִמִּצְרַיִם:

13:9 "And it shall serve as a sign to you on your hand, and as a reminder on your forehead, that the law of the LORD may be in your mouth; for with a powerful hand the LORD brought you out of Egypt.

13:10 וְשָׁמַרְתָּ אֶת־הַחֻקָּה הַזֹּאת לְמוֹעֲדָהּ מִיָּמִים יְמִימָה: ס

13:10 וְתִיטֵר יָת קְנָמָא הָדִין הָדָא בְּזַמְנִיָּהּ מִזְמָן לְזִמְן מִזְמָן לְזִמְן:

13:10 "Therefore, you shall keep this ordinance at its appointed time from year to year.

13:11 וְהָיָה כִּי־יְבִיאֲךָ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְךָ וְלְאַבְרָהָם וְנִתְּנָה

לְךָ:

13:11 וַיְהִי אֲרִי יַעֲלִינְךָ יוֹי לָאֲרֶע כְּנַעֲנָאִי כְּמָא דְקַיִים לְךָ וְלְאַבְרָהָם וְנִתְּנָה

וְיִתְּנִינָה לְךָ:

13:11 "Now when the LORD brings you to the land of the Canaanite, as He swore to you and to your fathers, and gives it to you,

13:12 וְהֵעֵבַרְתָּ כָּל־פֶּטֶר־רֶחֶם לַיהוָה וְכָל־פֶּטֶר שֹׁגֵר בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה לָּךְ הַזִּכָּרִים לַיהוָה:

13:12 וְתִיעִיבֶר וְתַעֲבֹר כָּל פֶּתַח וְלֶדָא קֶדֶם יוֹי וְכָל פֶּתַח וְלֶד בְּעִירָא דִּיהוֹן לָךְ דְּכַרִּין תַּקְדִּישׁ קֶדֶם יוֹי:

13:12 you shall devote to the LORD the first offspring of every womb, and the first offspring of every beast that you own; the males belong to the LORD.

13:13 וְכָל־פֶּטֶר חֲמֹר תַּפְדָּה בִּשָּׂה וְאִם־לֹא תַפְדָּה וְעִרְפָתוֹ וְכָל בְּכוֹר אָדָם בְּבִנְיָד תַּפְדָּה:

13:13 וְכָל בּוֹכְרָא פֶתַח וְלֶדָא דְחֲמֹרָא תַפְרוֹק בְּאִמְרָא וְאִם לֹא תַפְרוֹק וְתַקְפִּיה וְתַנְקַפִּיה וְכָל בּוֹכְרָא דְאִנְשָׁא בְּבִנְךָ תַפְרוֹק:

13:13 "But every first offspring of a donkey you shall redeem with a lamb, but if you do not redeem it, then you shall break its neck; and every firstborn of man among your sons you shall redeem.

13:14 וְהָיָה כִּי־יִשְׁאַלְךָ בְּנֶךָ מָחָר לֵאמֹר מַה־זֹּאת וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים:

13:14 וְיִהְיֶה אֲרִי יִשְׁאַלֶינְךָ בְּרֶךְ מָחָר לְמִימַר מָא דָּא וְתִימַר לִיה בְּתַקּוּף יָד אֶפְקָנָא יוֹי מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדוֹתָא:

13:14 "And it shall be when your son asks you in time to come, saying, 'What is this?' then you shall say to him, 'With a powerful hand the LORD brought us out of Egypt, from the house of slavery.'

13:15 וַיְהִי כִּי־הִקְשָׁה פַרְעֹה לְשַׁלַּחֲנוּ וַיַּהֲרֹג יְהוָה כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכוֹר אָדָם וְעַד־בְּכוֹר בְּהֵמָה עַל־כֵּן אָנִי זֹבֵחַ לַיהוָה כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם הַזִּכָּרִים וְכָל־בְּכוֹר בְּנֵי אִפְדָּה:

13:15 וְהָיָה כִּד אֶקְשִׁי פַרְעֹה לְשַׁלַּחֲנוֹתָנָא וְקָטַל יוֹי כָּל בּוֹכְרָא בְּאֶרְעָא דְּמִצְרַיִם מִבּוֹכְרָא דְאִנְשָׁא וְעַד בּוֹכְרָא דְּבַעִירָא עַל כֵּין אֲנָא דְּבַח קָדָם יוֹי כָּל פֶּתַח וְלֶד דְּכַרִּיא דּוֹכְרִיא וְכָל בּוֹכְרָא דְּבִנֵּי אֶפְרוֹק:

13:15 'It came about, when Pharaoh was stubborn about letting us go, that the LORD killed every firstborn in the land of Egypt, both the firstborn of man and the firstborn of beast. Therefore, I sacrifice to the LORD the males, the first offspring of every womb, but every firstborn of my sons I redeem.'

13:16 וְהָיָה לְאוֹת עַל־יָדְכָה וּלְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ כִּי בְחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם: ס

13:16 וְיִהְיֶה לְאוֹת עַל יָדְךָ וּלְתַפְלִין בֵּין עֵינֶיךָ אֲרִי בְּתַקּוּף יָד בִּידָא תַקִּיפָא אֶפְקָנָא יוֹי מִמִּצְרַיִם:

13:16 "So it shall serve as a sign on your hand and as phylacteries on your forehead, for with a powerful hand the LORD brought us out of Egypt."

13:17 וַיְהִי בְּשַׁלַּח פַּרְעֹה אֶת־הָעָם וְלֹא־נָתַם אֱלֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא כִּי אָמַר אֱלֹהִים פֶּן־יִנָּתֶם הָעָם בְּרֹאשָׁתָם מִלַּחְמָה וְשָׁבוּ מִצְרַיִם:

13:17 וְהָיָה כִּד שַׁלַּח פַּרְעֹה יָת עָמָא וְלֹא דְּבַרִּינוֹן יוֹי בְּאוֹרַח אֶרֶע פְּלִשְׁתָּא אֲרִי קָרִיבָא הִיא אֲרִי אָמַר יוֹי דְּלִמָּא יִזְעֹנוֹן עָמָא בְּמַחֲזִיחוֹן קָרְבָּא וְיִתּוּבּוֹן לְמִצְרַיִם:

13:17 Now when Pharaoh had let the people go, God did not lead them by the way of the land of the Philistines, even though it was near; for God said, "The people might change their minds when they see war, and return to Egypt."

13:18 וַיֹּסֶב אֱלֹהִים אֶת־הָעָם דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר יַם־סוּף וַחֲמִשִּׁים עָלוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

13:18 וַאֲסַחֵר יוֹי יְתַעַמ אֹרַח מִדְּבָרָא לְיָמָא דְסוּף וּמִזְרִין סְלִיקוּ בְנֵי
יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם:

13:18 Hence God led the people around by the way of the wilderness to the Red Sea; and the sons of Israel went up in martial array from the land of Egypt.

13:19 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הִשְׁבַּע הִשְׁבִּיעַ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר פֶּקֶד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהָעֲלִיתֶם אֶת־עֲצָמֹתַי מִזֶּה אִתְּכֶם:

13:19 וַאֲסִיק מֹשֶׁה יְתַגְרַמֵּי יוֹסֵף עִימֶיהָ אֲרִי אֹמְאָה אוֹמִי יְתַבְנֵי יִשְׂרָאֵל
לְמִימַר מִדְּכָר דְּכִיר יִדְכָר יוֹי יְתַכּוֹן וְתַסְקוֹן וְתִסְקוֹן יְתַגְרַמֵּי מִיָּכָא עִמְכוֹן:
13:19 Moses took the bones of Joseph with him, for he had made the sons of Israel solemnly swear, saying, "God will surely take care of you, and you shall carry my bones from here with you."

13:20 וַיִּסְעוּ מִסֻּכַּת וַיַּחֲנוּ בְּאֶתְם בְּקֶצֶה הַמִּדְּבָר:

13:20 וַיִּנְטְלוּ מִסֻּכּוֹת וַיִּשְׁרוּ בְּאִיתָם דְּבַסְטָר מִדְּבָרָא:

13:20 Then they set out from Succoth and camped in Etham on the edge of the wilderness.

13:21 וַיְהִי הַלֶּךְ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם בְּעָמּוֹד עָנָן לְנַחֲתָם הַדֶּרֶךְ וּלְלֵילָה בְּעָמּוֹד אֵשׁ
לְהָאִיר לָהֶם לָלֶכֶת יוֹמָם וּלְלֵילָה:

13:21 וַיּוֹי מִדְּבַר קְדָמִיהוֹן בִּימָמָא בְּעָמּוֹדָא דְּעִנְנָא לְדַבְּרוּתְהוֹן לְאִשְׁרִייתְהוֹן
בְּאוֹרְחָא וּבְלֵילָא בְּעָמּוֹדָא דְּאִשְׁתָּא לְאַנְהָרָא לְהוֹן לְמִיזַל בִּימָמָא וּבְלֵילָא:
13:21 The LORD was going before them in a pillar of cloud by day to lead them on the way, and in a pillar of fire by night to give them light, that they might travel by day and by night.

13:22 לֹא־יִמָּישׁ עָמּוֹד הָעָנָן יוֹמָם וְעָמּוֹד הָאֵשׁ לְלֵילָה לְפָנֵי הָעָם: פ

13:22 לֹא עָדִי יַעֲדִי עָמּוֹדָא דְּעִנְנָא בִּימָמָא וְאִף לֹא עָמּוֹדָא דְּאִשְׁתָּא בְּלֵילָא
מִן־קָדָם עָמָא:

13:22 He did not take away the pillar of cloud by day, nor the pillar of fire by night, from before the people.

14:1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

14:1 וּמִלִּיל יוֹי עִם מֹשֶׁה לְמִימַר:

14:1 Now the LORD spoke to Moses, saying,

14:2 דְּבַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּשְׁבוּ וַיַּחֲנוּ לְפָנֵי פִי הַחִירֹת בֵּין מִגְדֹּל וּבֵין הַיָּם
לְפָנֵי בַעַל צֶפֶן נִכְחוּ תַחְנוּ עַל־הַיָּם:

14:2 מִלִּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְתוּבוּן וַיִּשְׁרוּן קָדָם פּוֹם חִירְתָּא בֵּין מִגְדֹּל וּבֵין
יָמָא קָדָם לְקָדָם בַּעִיל צֶפֶן לְקַבְלִיָּה תִשְׁרוּן עַל יָמָא:

14:2 "Tell the sons of Israel to turn back and camp before Pi-hahiroth, between Migdol and the sea; you shall camp in front of Baal-zephon, opposite it, by the sea.

14:3 וַאֲמַר פַּרְעֹה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל נִבְכִּים הֵם בָּאָרֶץ סָגַר עֲלֵיהֶם הַמִּדְּבָר:

14:3 וַיִּימַר פַּרְעֹה עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְעַרְבָּלִין מְעַרְבָּלִין אֲנוּן בֹּאֲרַעָא אֶחָד
עֲלֵיהוֹן מִדְּבָרָא:

14:3 "For Pharaoh will say of the sons of Israel, 'They are wandering aimlessly in the land; the wilderness has shut them in.'

14:4 וְחִזַּקְתִּי אֶת־לִב־פַּרְעֹה וְרָדַף אַחֲרֵיהֶם וְאֶפְבְּדָה בְּפַרְעֹה וּבְכָל־חֵילוֹ וַיִּדְּעוּ
מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה וַיַּעֲשׂוּ־כֵן:

14:4 וְאֶתְקִיף יְתַלִּיבָא דְּפַרְעֹה וַיִּרְדּוּף בְּתַרְיָהוֹן וְאֶתְקִיף בְּפַרְעֹה וּבְכָל
מִשְׁרִיתִיָּה חֵילָה וַיִּדְּעוּן מִצְרָאִי אֲרִי אֲנָא יוֹי וַעֲבָדוּ כֵּן:

14:4 "Thus I will harden Pharaoh's heart, and he will chase after them; and I will be honored through Pharaoh and all his army, and the Egyptians will know that I am the LORD." And they did so.

14:5 וַיִּגְדַּל לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם כִּי בָרַח הָעָם וַיִּהְפֹּךְ לִבָּב פַּרְעֹה וַעֲבָדָיו אֶל־הָעָם
וַיֹּאמְרוּ מִה־זֹּאת עָשִׂינוּ כִּי־שַׁלַּחְנוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעַבְדָּנוּ:
14:5 וְאַתְחִיָּה לְמַלְכָּא דְּמִצְרַיִם אֲרִי אֲזַל עִמָּא וְאַתְהֶפֶיךְ לִיבָא דְּפַרְעָה
וְעַבְדוּהִי בְּעִמָּא וַאֲמָרוּ מָא דָּא עַבְדָּנָא אֲרִי שַׁלַּחְנָא יְתִי יִשְׂרָאֵל מִפּוֹלְחָנָא
מִלְּמִיפְלַחְנָא:

14:5 When the king of Egypt was told that the people had fled, Pharaoh and his servants had a change of heart toward the people, and they said, "What is this we have done, that we have let Israel go from serving us?"

14:6 וַיַּאֲסֵר אֶת־רֶכֶבוֹ וְאֶת־עָמּוֹ לָקַח עִמּוֹ:
14:6 וַיִּטְקִים יְתִי רְתִיכִיָּה וַיְתִי עִמִּיהֶּ דְּבַר עִמִּיהֶּ:

14:6 So he made his chariot ready and took his people with him;

14:7 וַיִּקַּח שֵׁשׁ־מֵאוֹת רֶכֶב בָּחֹר וְכָל רֶכֶב מִצְרַיִם וְשָׁלֹשׁ עַל־כָּלֹ:
14:7 וּדְבַר שֵׁית מֵאָה רְתִיכִין בְּחִירִין וְכָל רְתִיכִי מִצְרָאִי וְגִיבְרִין מִמֶּנּוּ
מִמֶּנּוּ עַל כֹּלְהוֹן כֹּלְהִין:

14:7 and he took six hundred select chariots, and all the *other* chariots of Egypt with officers over all of them.

14:8 וַיִּחַזַּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל יֹצְאִים בֵּיד רָמָה:
14:8 וַתִּקֵּיף וַאֲתִקֵּיף יוֹי יְתִי לִיבָא דְּפַרְעָה מִלְכָּא דְּמִצְרַיִם וּרְדֹף בְּתַר בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נִפְקוּ נִפְקִין בְּרִישׁ גִּלִּי:

14:8 The LORD hardened the heart of Pharaoh, king of Egypt, and he chased after the sons of Israel as the sons of Israel were going out boldly.

14:9 וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם וַיִּשְׁיִגּוּ אוֹתָם חֲנִים עַל־הֵיָם כָּל־סוּס רֶכֶב פַּרְעֹה
וּפָרָשָׁיו וַחֲיִלּוֹ עַל־פִּי הַחִירָת לִפְנֵי בַּעַל צָפֹן:
14:9 וּרְדֹפוּ מִצְרָאִי בְּתַרְיָהוֹן וַאֲדַבִּיקוּ יְתָהוֹן כַּד שָׁרֹן עַל יָמָא כָּל סוּסוֹת
רְתִיכִי פַרְעָה וּפָרָשׁוֹהִי וּמִשְׁרִיתָהּ וַחֲיִלָּהּ עַל פּוֹם חִירְתָּא קָדָם לְקָדָם בְּעִיל
צָפֹן:

14:9 Then the Egyptians chased after them *with* all the horses *and* chariots of Pharaoh, his horsemen and his army, and they overtook them camping by the sea, beside Pi-hahiroth, in front of Baal-zephon.

14:10 וּפַרְעֹה הִקְרִיב וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֵינֵיהֶם וַהֲנֶה מִצְרַיִם נֹסֵעַ אַחֲרֵיהֶם
וַיִּירָאוּ מְאֹד וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה:
14:10 וּפַרְעָה קָרִיב וּזְקָפוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל יְתִי עֵינֵיהוֹן וְהָא מִצְרָאִי נָטְלִין בְּתַרְיָהוֹן
וּדְחִילוּ לַחֲדָא וּזְעִיקוּ וּצַעֲקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל קָדָם יוֹי:

14:10 As Pharaoh drew near, the sons of Israel looked, and behold, the Egyptians were marching after them, and they became very frightened; so the sons of Israel cried out to the LORD.

14:11 וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה הַמִּבְלִי אֵין־קִבְרִים בְּמִצְרַיִם לְקַחְתָּנוּ לָמוֹת בַּמִּדְבָּר
מִה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ לְהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם:
14:11 וַאֲמָרוּ לְמֹשֶׁה הַמִּדְּלִית קִבְרִין קִיבְרִין בְּמִצְרַיִם דְּבִרְתָּנָא לִימָת בַּמִּדְבָּרָא
מָא דָּא עַבְדַּת עַבְדַּת לָנָא לְאַפְקוֹתָנָא מִמִּצְרַיִם:

14:11 Then they said to Moses, "Is it because there were no graves in Egypt that you have taken us away to die in the wilderness? Why have you dealt with us in this way, bringing us out of Egypt?"

14:12 הֲלֹא־זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֵלֶיךָ בְּמִצְרַיִם לֵאמֹר חַדַּל מִמֶּנּוּ וְנַעֲבֹדָה
אֶת־מִצְרַיִם כִּי טוֹב לָנוּ עַבְדֵּי אֶת־מִצְרַיִם מִמֹּתֵנוּ בַּמִּדְבָּר:

14:12 הָלֹא דִין פִּתְנָמָא דְּמִלִּילָנָא עִימָךְ בַּמִּצְרִים לְמִימַר שְׂבוּק פֶּסֶק מִנָּנָא וְנִפְלַח יָת מִצְרָאֵי אַרִי טָב לָנָא דְּנִפְלַח יָת מִצְרָאֵי מִדְּנִמוֹת בְּמִדְבָּרָא:

14:12 "Is this not the word that we spoke to you in Egypt, saying, 'Leave us alone that we may serve the Egyptians'? For it would have been better for us to serve the Egyptians than to die in the wilderness."

14:13 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָעָם אֶל-תִּירְאוּ הַתִּיַּצְבוּ וּרְאוּ אֶת-יְשׁוּעַת יְהוָה אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה לָכֶם הַיּוֹם כִּי אֲשֶׁר רָאִיתֶם אֶת-מִצְרַיִם הַיּוֹם לֹא תִסִּיפוּ לִרְאֹתָם עוֹד עַד-עוֹלָם:

14:13 וַאֲמַר מֹשֶׁה לְעָמָא לֹא תִדְחִלּוּן אֶתְעַתְדוּ וַחֲזוּ יָת פּוֹרְקָנָא דִּיּוּי דְּעָבִיד לְכוּן יוֹמָא דִּין אַרִי כִּמָּא דַּחֲזִיתוּן יָת מִצְרָאֵי יוֹמָא דִּין לֹא תוֹסְפוּן תִּיסְפוּן לְמַחֲזִיחוּן עוֹד עַד עֲלָמָא:

14:13 But Moses said to the people, "Do not fear! Stand by and see the salvation of the LORD which He will accomplish for you today; for the Egyptians whom you have seen today, you will never see them again forever."

14:14 יְהוָה יִלָּחֶם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִישוּן: פ

14:14 יִי בְּמִימְרֵיהּ יִגִּיחַ לְכוּן קָרֵב וְאַתּוֹן תִּשְׁתַּקּוֹן:

14:14 "The LORD will fight for you while you keep silent."

14:15 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה מַה-תַּצְעֵק אֵלַי דְּבַר אֶל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ:

14:15 וַאֲמַר יוּי לְמֹשֶׁה קְבִילִית צְלוֹתְךָ מִלִּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּטְלוּן:

14:15 Then the LORD said to Moses, "Why are you crying out to Me? Tell the sons of Israel to go forward."

14:16 וְאַתָּה הֲרָם אֶת-מִטְָךְ וְנָטָה אֶת-יָדְךָ עַל-הַיָּם וּבִקְעָהוּ וַיָּבֹאוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בִּיבְשָׁה:

14:16 וְאַתָּה טוֹל יָת חוֹטְרְךָ וְאַרְיִם יָת יָדְךָ עַל יָמָא וּבִזְעָהּ וּבִזְעָהּ וַיִּיעֲלוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגוֹ יָמָא בִּיבְשָׁתָא:

14:16 "As for you, lift up your staff and stretch out your hand over the sea and divide it, and the sons of Israel shall go through the midst of the sea on dry land."

14:17 וְאַנִּי הִנְנִי מַחֲזִק אֶת-לֵב מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם וְאֶפְרָדָה בְּפָרְעָה וּבְכָל-חֵילוֹ בָּרָכְבוֹ וּבְפָרָשָׁיו:

14:17 וְאַנָּא הָאֲנָא מַתְקִיף יָת לִיבָא דְּמִצְרָאֵי וַיִּיעֲלוּן בְּתַרְיָהוֹן וְאַתִּיקַר בְּפָרְעָה וּבְכָל מַשְׁרִיתִיָּה מַשְׁרִיתִיָּה בְּרַתְכוּהִי וּבְפָרָשׁוּהִי:

14:17 "As for Me, behold, I will harden the hearts of the Egyptians so that they will go in after them; and I will be honored through Pharaoh and all his army, through his chariots and his horsemen."

14:18 וַיֵּדְעוּ מִצְרַיִם כִּי-אֲנִי יְהוָה בְּהַפְכֹּדִי בְּפָרְעָה בָּרָכְבוֹ וּבְפָרָשָׁיו:

14:18 וַיֵּדְעוּן מִצְרָאֵי אַרִי אָנָּא יוּי בְּאַתִּיקְרוֹתֵי בְּפָרְעָה בְּרַתְכוּהִי וּבְפָרָשׁוּהִי:

14:18 "Then the Egyptians will know that I am the LORD, when I am honored through Pharaoh, through his chariots and his horsemen."

14:19 וַיִּסַּע מִלֶּאֲךָ הָאֱלֹהִים הַהֹלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּסַּע עִמּוֹד הָעֲנָן מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמֵד מֵאַחֲרֵיהֶם:

14:19 וַנִּטַּל מִלֶּאכָא דִּיּוּי דְּמִדְבַּר קָדָם מַשְׁרִיתָא דִּישְׂרָאֵל וְאַתָּא וְאִזְל מִבְּתַרְיָהוֹן וַנִּטַּל עִמּוֹדָא דְּעֲנָנָא מִן-קִדְמִיָּהוֹן וּשְׂרָא מִבְּתַרְיָהוֹן:

14:19 The angel of God, who had been going before the camp of Israel, moved and went behind them; and the pillar of cloud moved from before them and stood behind them."

14:20 וַיָּבֹא בֵּין מַחֲנֵה מִצְרַיִם וּבֵין מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הָעֲנָן וְהַחֹשֶׁךְ וַיֵּאָר אֶת-הַלֵּילָה וְלֹא-קָרֵב זֶה אֶל-זֶה כָּל-הַלַּיְלָה:

14:20 וְעַל בֵּין מִשְׁרִיתָא דְּמִצְרָאִי וּבֵין מִשְׁרִיתָא דִּישְׂרָאֵל וַהֲוָה וְהוּא עֲנָנָא וְקִבְלָא לְמִצְרָאִי וּלְיִשְׂרָאֵל נָהָר כָּל לַיְלָא וְלֹא אֶתְקִרְבוּ אֶתְקִרְבוּ קִרְיָב דִּין לְנֹחַ דִּין כָּל לַיְלָא:

14:20 So it came between the camp of Egypt and the camp of Israel; and there was the cloud along with the darkness, yet it gave light at night. Thus the one did not come near the other all night.

14:21 וַיִּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיִּזְלַךְ יְהוָה אֶת־הַיָּם בְּרוּחַ קָדִים עֹזָה כָּל־הַלַּיְלָה וַיָּשֶׂם אֶת־הַיָּם לַחֲרֹבָה וַיִּבָּקְעוּ הַמַּיִם:

14:21 וְאֲרִים מֹשֶׁה יָת יָדִיהָ עַל יָמָא וְדַבֵּר יוֹי יָת יָמָא בְּרוּחַ קְדוּמָא תְּקִיף כָּל לַיְלָא וְשׁוּי יָת יָמָא לִיבִשְׁתָּא וְאֶתְבַּזְּעוּ מַיָּא:

14:21 Then Moses stretched out his hand over the sea; and the LORD swept the sea back by a strong east wind all night and turned the sea into dry land, so the waters were divided.

14:22 וַיָּבֹאוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בִּיבֶשֶׁת וְהַמַּיִם לָהֶם חֹמָה מִיְּמִינָם וּמִשְׂמָאלָם:

14:22 וְעָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגוֹ יָמָא בִּיבִשְׁתָּא וּמַיָּא לְהוֹן שְׁוִרִין מִיְּמִינְהוֹן וּמִסְּמָלְהוֹן וּמִשְׂמָלְיְהוֹן:

14:22 The sons of Israel went through the midst of the sea on the dry land, and the waters were like a wall to them on their right hand and on their left.

14:23 וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם כָּל סוּס פָּרָעָה רָכְבוֹ וּפָרָשָׁיו אֶל־תּוֹךְ הַיָּם:

14:23 וּרְדָפוּ מִצְרָאִי וְעָלוּ בְּתַרְיְהוֹן כָּל סוֹסוֹת פִּרְעָה רְתִיכוֹהִי וּפָרָשׁוֹהִי לְגוֹ בְּגוֹ יָמָא:

14:23 Then the Egyptians took up the pursuit, and all Pharaoh's horses, his chariots and his horsemen went in after them into the midst of the sea.

14:24 וַיְהִי בְּאַשְׁמֶרֶת הַבֹּקֶר וַיִּשְׁקֹף יְהוָה אֶל־מַחֲנֶה מִצְרַיִם בְּעָמּוּד אֵשׁ וְעָנָן וַיִּהְיֶה אֶת מַחֲנֶה מִצְרַיִם:

14:24 וַהֲוָה בְּמִשְׁרַת צַפְרָא וְאַסְתְּכִי יוֹי לְמִשְׁרִיתָא דְּמִצְרָאִי בְּעָמּוּדָא דְּאִישְׁתָּא וְעֲנָנָא וְשִׁגִישׁ וְתַבֵּר יָת מִשְׁרִיתָא דְּמִצְרָאִי:

14:24 At the morning watch, the LORD looked down on the army of the Egyptians through the pillar of fire and cloud and brought the army of the Egyptians into confusion.

14:25 וַיִּסַּר אֶת אַפְּן מִרְכַּבְתָּיו וַיְנַהֲגוּ בִּכְבֹּדָת וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם אָנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי יְהוָה נֹלָחֵם לָהֶם בְּמִצְרַיִם: פ

14:25 וְאַעֲדִי יָת גִּלְגָּלִי רְתִיכִיְהוֹן וּמַדְבָּרִין לְהוֹן לְהִין בְּתַקּוּף וְאַמְרוּ מִצְרָאִי נַעֲרֹק נַעֲרוֹק מִן־קֶדֶם יִשְׂרָאֵל אֲרִי הֲלֹא דָא הִיא גְבוּרְתָּא דִּיּוּ דְּעָבִיד דְּעָבִד לְהוֹן קָרְבִּין בְּמִצְרַיִם:

14:25 He caused their chariot wheels to swerve, and He made them drive with difficulty; so the Egyptians said, "Let us flee from Israel, for the LORD is fighting for them against the Egyptians."

14:26 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נִטָּה אֶת־יָדְךָ עַל־הַיָּם וַיָּשְׁבוּ הַמַּיִם עַל־מִצְרַיִם עַל־רָכְבוֹ וְעַל־פָּרָשָׁיו:

14:26 וְאַמְרָ יוֹי לְמֹשֶׁה אֲרִים יָת יָדְךָ עַל יָמָא וַיִּתּוּבּוֹן מַיָּא עַל מִצְרָאִי עַל רְתִיכִיְהוֹן וְעַל פָּרָשִׁיְהוֹן:

14:26 Then the LORD said to Moses, "Stretch out your hand over the sea so that the waters may come back over the Egyptians, over their chariots and their horsemen."

14:27 וַיִּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיָּשֶׁב הַיָּם לַפְּנוֹת בִּקְרָא לְאִיתָנוּ וּמִצְרַיִם נָסִים לְקִרְאָתוֹ וַיִּנָּעַר יְהוָה אֶת־מִצְרַיִם בְּתוֹךְ הַיָּם:

14:27 וַאֲרִים מֹשֶׁה יָת יָדָיו עַל יָמָא וְתָב יָמָא לְעֵידָן צַפְרָא לְתוֹקֶפִיָּה וּמִצְרָאִי
עֲרָקוֹן לְקַדְמוֹתֶיהָ וְשָׁנִיק יוֹי יָת מִצְרָאִי בְּגוֹ יָמָא:

14:27 So Moses stretched out his hand over the sea, and the sea returned to its normal state at daybreak, while the Egyptians were fleeing right into it; then the LORD overthrew the Egyptians in the midst of the sea.

14:28 וַיָּשָׁבוּ הַמַּיִם וַיִּכְסּוּ אֶת־הָרֶכֶב וְאֶת־הַפָּרָשִׁים לְכָל חֵיל פְּרָעָה הַבָּאִים
אַחֲרֵיהֶם בָּיָם לֹא־נִשְׁאָר בָּהֶם עַד־אֶחָד:

14:28 וְתָבוּ מֵיָא וַחֲפוּ יָת רִתִּיכֵיָא וַיָּת פֶּרֶשִׁיָא לְכָל מִשְׁרֵית מִשְׁרֵית פֶּרָעָה
דְּעָלָא דְּעָלוּ בְּתַרְיָהוֹן בְּיָמָא לֹא אֲשַׁתָּאָר בְּהוֹן עַד חָד:

14:28 The waters returned and covered the chariots and the horsemen, even Pharaoh's entire army that had gone into the sea after them; not even one of them remained.

14:29 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בִּיבֶשֶׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם לָהֶם חֹמָה מִיְּמִינָם
וּמִשְׁמָאלָם:

14:29 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלִיכוּ בִּיבֶשֶׁתָא בִּיבִישְׁתָא בְּגוֹ יָמָא וּמֵיָא לְהוֹן שְׁוֹרִין
מִיְּמִינָהוֹן וּמִסְּמָלָהוֹן:

14:29 But the sons of Israel walked on dry land through the midst of the sea, and the waters were like a wall to them on their right hand and on their left.

14:30 וַיּוֹשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרַיִם וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם
מֵת עַל־שַׁפַּת הַיָּם:

14:30 וּפִרְק יוֹי בְּיוֹמָא הַהוּא יָת יִשְׂרָאֵל מִיָּדָא דְּמִצְרָאִי וַחֲזָא יִשְׂרָאֵל יָת
מִצְרָאִי מִיתִין עַל־כִּיף יָמָא:

14:30 Thus the LORD saved Israel that day from the hand of the Egyptians, and Israel saw the Egyptians dead on the seashore.

14:31 וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיִּירָאוּ הָעָם
אֶת־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ בִּיהוָה וּבְמֹשֶׁה עֲבָדוּ: פ

14:31 וַחֲזָא יִשְׂרָאֵל יָת גְּבוּרַת יָדָא רַבָּתָא דְּעַבְד יוֹי בְּמִצְרָאִי וּדְחִילוּ עֲמָא
מִן־קֶדֶם יוֹי וְהִימִינוּ בְּמִימָרָא דִּיּוֹי וּבְנִבְיוֹת מֹשֶׁה עֲבָדִיהָ:

14:31 When Israel saw the great power which the LORD had used against the Egyptians, the people feared the LORD, and they believed in the LORD and in His servant Moses.

15:1 אֲזַי יִשִּׁיר־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר
אֲשִׁירָה לַיהוָה כִּי־גָאָה גָּאָה סוֹס וּרְכָבוֹ רָמָה בָּיָם:

15:1 בְּכִין שָׁבַח מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יָת תּוֹשִׁבְחָתָא דְּהָא קֶדֶם יוֹי וַאֲמָרוּ לְמִימָר
נִשְׁבַּח וְנוֹדִי קֶדֶם יוֹי אֲרִי אֲתַגְּאִי עַל גִּיּוֹתַנְיָא וְגִיּוֹתָא דִּילִיָּהּ הִיא סוֹסִיָּא
וּרְכָבִיהָ רָמָא שְׂדֵי בְּיָמָא:

15:1 Then Moses and the sons of Israel sang this song to the LORD, and said, "I will sing to the LORD, for He is highly exalted; The horse and its rider He has hurled into the sea.

15:2 עֲזִי וְזִמְרַת יְהוָה וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה זֶה אֱלֹהִי וְאֲנֹהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וְאֶרְמָמְנָהוּ:

15:2 תּוֹקֶפִי וְתוֹשִׁבְחָתִי דְּחִילָא יוֹי אֲמַר בְּמִימָרִיהָ וְהוּא לִי לְפָרִיק דִּין אֱלֹהֵי
וְאֲבִנִי לִיה מְקַדֵּשׁ אֱלֹהָא דְּאַבְהָתִי וְאַפְלַח קְדָמוּהִי:

15:2 "The LORD is my strength and song, And He has become my salvation; This is my God, and I will praise Him; My father's God, and I will extol Him.

15:3 יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה יְהוָה שְׁמוֹ:

15:3 יוֹי מָרִי נִצָּחַן קָרְבָּיָא יוֹי שְׁמוֹ שְׁמִיהָ:

15:3 "The LORD is a warrior; The LORD is His name.

15:4 מִרְכַּבֹּת פָּרָעָה וְחֵילוֹ יָרָה בָּיָם וּמִבְּחַר שְׁלֹשֵׁי טַבָּעוֹ בַּיָּם-סוּף:
15:4 רְתִיכֵי פָרָעָה וּמִשְׁרִיתֶיהָ וּמִשִּׁירִיתֶיהָ שָׁדִי בִּימָא וּמִבְּחַר וּשְׁפָר גִּבְרוֹהֵי
אִיטְבָּעוּ בִּימָא דְסוּף:

15:4 "Pharaoh's chariots and his army He has cast into the sea; And the choicest of his officers are drowned in the Red Sea.

15:5 תְּהִמָּת יַכְסִּימוּ יָרְדּוּ בַּמְצוֹלֹת כְּמוֹ-אֶבֶן:
15:5 תְּהוֹמֵיָא חָפוּ עֲלֵיהוֹן נַחְתּוּ לְעוֹמְקָא כְּאַבְנָא:

15:5 "The deeps cover them; They went down into the depths like a stone.

15:6 יְמִינָךְ יְהוָה נֹאדָרִי בַּכַּח יְמִינָךְ יְהוָה תִּרְעֵץ אוֹיֵב:
15:6 יְמִינְךָ יי אֲדִירָא בְּחִילָא יְמִינְךָ יי תִּבְרַת סְנָאָה:

15:6 "Your right hand, O LORD, is majestic in power, Your right hand, O LORD, shatters the enemy.

15:7 וּבִלְבַב גְּאוֹנָךְ תִּהְרַס קִמְיָךְ תִּשְׁלַח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוּ כֶּקֶשׁ:
15:7 וּבִסְגִי וּבִסְגִיאוֹת תּוֹקֶפְךָ תִּבְרַתְנוֹן לְדַקְמוֹ עַל עִמְךָ שְׁלַחַת רֹגֶזְךָ שִׁיִּצִּינוֹן
שִׁיִּצִּיתְנוֹן כְּנוֹרָא לְקֶשָׁא:

15:7 "And in the greatness of Your excellence You overthrow those who rise up against You; You send forth Your burning anger, and it consumes them as chaff.

15:8 וּבִרְוַח אֶפִּיד' נַעֲרָמוּ מַיִם נִצְבּוּ כְּמוֹ-נֶדַח נְזִלִּים קָפְאוּ תְּהִמָּת בְּלִבָּיָם:
15:8 וּבִמְיָמָר פּוֹמֶךְ חֲכִימוֹ חֲכִימוֹ מֵיָא קָמוּ כְּשׁוֹר אֲזִלָּא קָפוּ תְּהוֹמֵי תְּהוֹמִין
בְּלִיבָא דִּימָא:

15:8 "At the blast of Your nostrils the waters were piled up, The flowing waters stood up like a heap; The deeps were congealed in the heart of the sea.

15:9 אָמַר אוֹיֵב אֲרֹדְךָ אֲשִׁיג אַחֲלֶק שָׁלַל תִּמְלָאֲמוּ נַפְשֵׁי אַרְיֵק חֲרָבֵי תוֹרִישְׁמוּ
יָדִי:
15:9 דְּהוּה אָמַר סְנָאָה אֲרֹדְךָ אַרְבִּיק אֶפְלִיג בִּיזְתָא תִּסְבַּע מְנַהוֹן נַפְשֵׁי אֲשִׁלּוּךְ
חֲרָבֵי תִּשְׁיִצִּינוֹן יָדִי:

15:9 "The enemy said, 'I will pursue, I will overtake, I will divide the spoil; My desire shall be gratified against them; I will draw out my sword, my hand will destroy them.'

15:10 נִשְׁפַּת בְּרוּחְךָ כִּסְמוֹ יָם צָלְלוּ כְּעוֹפֶרֶת בַּמַּיִם אֲדִירִים:
15:10 אָמַרְתָּ בְּמִימְרְךָ חָפָא עֲלֵיהוֹן יָמָא אֲשַׁתְּקֵעוּ כְּאַבְרָא כְּאַבְרָא בְּמִין תְּקִיפִין:
15:10 "You blew with Your wind, the sea covered them; They sank like lead in the mighty waters.

15:11 מִי-כִמְכָּה בְּאֵלִים יְהוָה מִי כִמְכָּה נֹאדָר בְּקֹדֶשׁ נֹרָא תִּהְלֹת עֲשֵׂה פִּלָּא:
15:11 לִית לִית לֹא-אִית בְּרִ-מִינְךָ אַתְּ הוּא אֱלֹהָא יְיָ לִית לִית לֹא-אִית אֵילָא
בְּרִ-מִינְךָ אֱלֹהָא אַתְּ אֲדִיר בְּקוֹדֶשׁא דְּחִיל תּוֹשְׁבְתָן עֲבִיד פְּרִישָׁן:

15:11 "Who is like You among the gods, O LORD? Who is like You, majestic in holiness, Awesome in praises, working wonders?

15:12 נָטִיתָ יְמִינָךְ תִּבְלַעְמוּ אֲרָץ:
15:12 אֲרִימַת יְמִינְךָ בְּלַעַתְנוֹן אֲרַעָא:

15:12 "You stretched out Your right hand, The earth swallowed them.

15:13 נָחִיתָ בְּחֶסֶדְךָ עִם-זוֹ גָּאֲלָתָ נְתַלְתָּ בְּעֻזְךָ אֶל-נוֹה קְדֻשָּׁךְ:
15:13 דְּבִרְהִי בְּטְבוּתְךָ בְּטִיבוּתְךָ לְעֻמָּא דְּנָן דְּפִרְקַתָּא דְּבִרְהִי סוֹבְרְהִי בְּתוֹקֶפְךָ
לְדִירָא דְּקוֹדֶשְׁךָ:

15:13 "In Your lovingkindness You have led the people whom You have redeemed; In Your strength You have guided

them to Your holy habitation.

15:14 שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָזוּן חֵיל אֲחֻזָּי שְׁבִי פִלְשֵׁת:

15:14 שָׁמְעוּ עַמִּמָּיָא וְזָעוּ דַּחְלָא אַחְדָּתָנֻן לְדִהוּ יִתְבִּין בַּפִּלְשֵׁת:

15:14 "The peoples have heard, they tremble; Anguish has gripped the inhabitants of Philistia.

15:15 אִזְ נִבְהָלוּ אֱלֹפֵי אֲדוֹם אֵילֵי מוֹאָב יֶאֱחִזְמוּ רַעַד נִמְּגוּ כָּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן:

15:15 בְּכִין אֲתַבְּהִילוּ רַבְרָבֵי אֲדוֹם תְּקִיפֵי מוֹאָב אַחְדִּינֻן אַחְדִּינֻן רִתִּיתָא

אִיתְבְּרוּ כָּל דִּהוּ יִתְבִּין בְּכָנְעָן:

15:15 "Then the chiefs of Edom were dismayed; The leaders of Moab, trembling grips them; All the inhabitants of Canaan have melted away.

15:16 תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָהּ וּפָחַד בְּגִדְלָא זִרְעָה יִדְמֻ כָּאֲבָן עַד־יַעֲבֹר עִמָּךְ

יְהוָה עַד־יַעֲבֹר עִסְזֻ קִנִּיתָ:

15:16 תִּיפּוֹל תִּפִּיל עֲלֵיהֶן אֵימָתָא וְדַחְלָתָא וְדַחְלָתָא בְּסִגֵּי בַסְגִּיאוֹת תּוֹקֶפֶךְ

יִשְׁתַּקֵּן כָּאֲבָנָא עַד דִּייעִיבֵר עִמָּךְ יוּ יַת אַרְנוֹנָא עַד דִּייעִיבֵר עִמָּא דָּנָן

דַּפְרָקְתָא יַת יִרְדְּנָא:

15:16 "Terror and dread fall upon them; By the greatness of Your arm they are motionless as stone; Until Your people pass over, O LORD, Until the people pass over whom You have purchased.

15:17 תְּבֹאֲמוּ וְתִטְעֲמוּ בְּהַר נַחֲלָתְךָ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פַּעֲלַת יְהוָה מִקְדָּשׁ אֲדָנִי

כּוֹנְנֻ יָדֶיךָ:

15:17 תַּעֲלִינֻן וְתִשְׁרִינֻן בְּטוֹרָא דַּאֲחִסְנָתְךָ אֶתֶר מִתְקֵן לְבֵית שְׁכִינָתְךָ

אַתְקִינָתָא אַתְקִינוּהִי יוּ מִקְדָּשָׁא יוּ אַתְקִינָהִי יָדְךָ:

15:17 "You will bring them and plant them in the mountain of Your inheritance, The place, O LORD, which You have made for Your dwelling, The sanctuary, O Lord, which Your hands have established.

15:18 יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעַד:

15:18 יוּ מַלְכוּתִיָּה קָאִים לְעֹלְמָא וּלְעֹלְמֵי עֲלָמִיָּא:

15:18 "The LORD shall reign forever and ever."

15:19 כִּי בָא סוֹס פָּרְעֹה בִּרְכָבוֹ וּבַפָּרָשָׁיו בָּיִם וַיֵּשֶׁב יְהוָה עֲלֵהֶם אֶת־מֵי הַיָּם

וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בִּיבֶשֶׁת בְּתוֹךְ הַיָּם: פ

15:19 אֲרִי כַד עָלוּ סוֹסוֹת פָּרְעֹה בִּרְתֻכוֹהִי וּבַפָּרָשׁוֹהִי בִּימָא וַאֲתִיב יוּ עֲלֵיהֶן

יַת מֵי יָמָא וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלִיכוּ בִּיבֶשֶׁתָּא בְּגוּ יָמָא:

15:19 For the horses of Pharaoh with his chariots and his horsemen went into the sea, and the LORD brought back the waters of the sea on them, but the sons of Israel walked on dry land through the midst of the sea.

15:20 וַתִּקַּח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אֶחָת אֶהֱרֹן אֶת־תֵּתֶךָ בְּיָדָהּ וַתִּצָּאֵן כָּל־הַנָּשִׁים

אַחֲרֶיהָ בְּתַפִּים וּבַמַּחֲלָת:

15:20 וַנְּסִיבֵת מִרְיָם נְבִיאָתָא אַחְתִּיָּה דֶּאֱהֱרֹן יַת תּוֹפָא בִּידָהּ וּנְפָקָא כָּל נְשִׂאֵי

בְּתַרְהָא בְּתוֹפִין וּבַחֲנָנִין:

15:20 Miriam the prophetess, Aaron's sister, took the timbrel in her hand, and all the women went out after her with timbrels and with dancing.

15:21 וַתַּעַן לָהֶם מִרְיָם שִׁירוּ לַיהוָה כִּי־גָאָה גָּאָה סוֹס וּרְכָבוֹ רָמָה בָּיִם: ס

15:21 וּמַעֲנִיָּא לָהֶן לֵהֵן מִרְיָם שְׁבָחוּ וְאוֹדוּ קֹדֶם יוּ אֲרִי אֲתַנְאִי עַל גִּיּוֹתֵנָא

וּגִיּוֹתָא דִּילִיָּה הִיא סוֹסִיא וּרְכָבִיָּה רָמָא שְׂדֵי בִּימָא:

15:21 Miriam answered them, "Sing to the LORD, for He is highly exalted; The horse and his rider He has hurled into the sea."

15:22 וַיֵּסַע מֹשֶׁה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּם־סוּף וַיֵּצְאוּ אֶל־מִדְבַּר־שׁוּר וַיֵּלְכוּ שְׁלֹשַׁת־יָמִים בְּמִדְבָּר וְלֹא־מָצְאוּ מַיִם:

15:22 וַאֲטִיל וַאֲטִיל מֹשֶׁה יָת יִשְׂרָאֵל מִיָּמָא דְסוּף וּנְפִקוּ לְמִדְבָּרָא דְחִגְרָא וַאֲזָלוּ מֵהַלֵּךְ תְּלָתָהּ יוֹמִין בְּמִדְבָּרָא וְלֹא אֲשַׁכְּחוּ מַיָּא:

15:22 Then Moses led Israel from the Red Sea, and they went out into the wilderness of Shur; and they went three days in the wilderness and found no water.

15:23 וַיָּבֹאוּ מֶרְתָּה וְלֹא יָכְלוּ לִשְׁתֹּת מַיִם מֶרְתָּה כִּי מָרִים הֵם עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמָהּ מֶרְתָּה:

15:23 וַאֲתָו לְמֶרְתָּה וְלֹא יָכְלוּ לְמַשְׁתֵּי מַיָּא מֶרְתָּה אֲרִי מְרִירִין אֵינֻן אֵינִין עַל כֵּין קָרָא שְׁמָהּ מֶרְתָּה:

15:23 When they came to Marah, they could not drink the waters of Marah, for they were bitter; therefore it was named Marah.

15:24 וַיִּלְנוּ הָעָם עַל־מֹשֶׁה לֵאמֹר מַה־נִּשְׁתָּה:

15:24 וַאֲתַרְעֻמוּ עִמָּא עַל מֹשֶׁה לְמִימַר מָא נִשְׁתִּי:

15:24 So the people grumbled at Moses, saying, "What shall we drink?"

15:25 וַיִּצְעַק אֶל־יְהוָה וַיֹּרְהוּ יְהוָה עֵץ וַיִּשְׁלַךְ אֶל־הַמַּיִם וַיִּמָּתְקוּ הַמַּיִם שָׁם שָׁם לֹא חָק וּמִשְׁפָּט וְשָׁם נִסָּהוּ:

15:25 וַצִּלִּי קֹדֶם יוֹי וְאַלְפִיָּה יוֹי אָעָא וּרְמָא לְמַיָּא וּבְסִימוּ מַיָּא תָּמָן גִּזַּר לִיָּה קָיָם וְדִין וְתָמָן נִסִּיָּהּ:

15:25 Then he cried out to the LORD, and the LORD showed him a tree; and he threw it into the waters, and the waters became sweet. There He made for them a statute and regulation, and there He tested them.

15:26 וַיֹּאמֶר אֶם־שָׁמוּעַ תִּשְׁמָע לְקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִיִּשְׁרָ בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהִאֲזִנָּה לְמִצְוֹתָיו וְשָׁמְרָתָּ כָּל־חֻקָּיו כָּל־הַמִּחְלָה אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי בְּמִצְרַיִם לֹא־אֲשִׁים עָלֶיךָ כִּי אֲנִי יְהוָה רַפָּאָךְ: ס

15:26 וַאֲמַר אִם קִבְּלָא תִקְבִּיל לְמִימַרָא דִּיּוֹי אֱלֹהֶךָ וּדְכָשֶׁר קְדָמוּהִי בְּעִינוּהִי תַעֲבִיד וְתַצִּית לְפָקֻדוּהִי וְתִיטֵר כָּל קְדָמוּהִי כָל מְרַעִין בִּישָׁא דְשׁוּיָתִי בְּמִצְרַיִם לֹא אֲשׁוּיִנֻן עָלֶיךָ אֲרִי אָנָּא יוֹי אָסָךְ:

15:26 And He said, "If you will give earnest heed to the voice of the LORD your God, and do what is right in His sight, and give ear to His commandments, and keep all His statutes, I will put none of the diseases on you which I have put on the Egyptians; for I, the LORD, am your healer."

15:27 וַיָּבֹאוּ אֵילִמָּה וְשָׁם שְׁתֵּים עָשָׂרָה עֵינֹת מַיִם וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ־שָׁם עַל־הַמַּיִם:

15:27 וַאֲתָו לְאֵלִים וְתָמָן תְּרִי־עֶסֶר מְבוּעִין דְּמִין וְשִׁבְעִין דְּקָלִין וּשְׂרֹו תָּמָן עַל מַיָּא:

15:27 Then they came to Elim where there were twelve springs of water and seventy date palms, and they camped there beside the waters.

16:1 וַיֵּסְעוּ מֵאֵילִם וַיָּבֹאוּ כָּל־עֵדָת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־מִדְבַּר־סִין אֲשֶׁר בֵּין־אֵילִם וּבֵין סִינִי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

16:1 וּנְטָלוּ מֵאֵילִים וַאֲתָו כָּל כְּנִשְׁתָּא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִדְבָּרָא דְסִין דְּבֵין אֵילִם וּבֵין סִינִי בַּחֲמִישַׁת־עֶסְרָא יוֹמָא לִירְחָא תְּנִינָא לְמִפְקָהוֹן מֵאֶרְעָא דְּמִצְרַיִם:

16:1 Then they set out from Elim, and all the congregation of the sons of Israel came to the wilderness of Sin, which is between Elim and Sinai, on the fifteenth day of the second month after their departure from the land of Egypt.

16:2 (וַיִּלְיֻנוּ) כָּל־עֵדָת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן בְּמִדְבָּר:

16:2 וַאֲתָרְעֻמוּ כָל כְּנַשְׁתָּא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן בְּמִדְבָּרָא:
16:2 The whole congregation of the sons of Israel grumbled against Moses and Aaron in the wilderness.

16:3 וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִי־יִתֵּן מוֹתָנוּ בְּיַד־יְהוָה בָּאָרֶץ מִצְרַיִם בְּשִׁבְתָּנוּ
עַל־סִיר הַבָּשָׂר בְּאֹכְלֵנוּ לֶחֶם לְשֹׁבַע פִּי־הוֹצַאתָם אֹתָנוּ אֶל־הַמִּדְבָּר הַזֶּה
לְהָמִית אֶת־כָּל־הַקָּהָל הַזֶּה בָּרָעָב: ס
16:3 וַאֲמָרוּ לַהּוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹוי דְּמִיתְנָא קָדָם יוֹי עַל מִימְרָא דִּיֵּי בֹאֲרַעָא
דְּמִצְרַיִם כֹּד הוֹינָא יִתְבִּין עַל דְּוִידִי בְּסָרָא כֹד הוֹינָא אֹכְלִין לַחְמָא וְסָבְעִין
אַרִי אֶפִיקְתּוֹן יִתְנָא לְמִדְבָּרָא הַדִּין לְקַטְלָא יֵת כָּל קָהָלָא כְּנַשְׁתָּא הַדִּין
בְּכַפְנָא:

16:3 The sons of Israel said to them, "Would that we had died by the LORD'S hand in the land of Egypt, when we sat by the pots of meat, when we ate bread to the full; for you have brought us out into this wilderness to kill this whole assembly with hunger."

16:4 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הֲנִי מַמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֵּצֵא הָעָם
וְלִקְטוּ דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ לְמַעַן אֲנַסְנוּ הַיֵּלֶךְ בְּתוֹרַתִי אִם־לֹא:
16:4 וַאֲמָר יוֹי לְמֹשֶׁה הָאֲנָא מַחִית לָכוֹן לַחְמָא מִן שָׁמַיָא וַיִּפְקוֹן עֲמָא וַיִּלְקְטוּן
פְּתָנָם יוֹם בְּיוֹמִיָּה בְּדִיל דְּאֲנַסִּינוֹן הִיְהִיכּוֹן בְּאוֹרִיתִי בְּאוֹרִיתִי אִם־לֹא:
16:4 Then the LORD said to Moses, "Behold, I will rain bread from heaven for you; and the people shall go out and gather a day's portion every day, that I may test them, whether or not they will walk in My instruction."

16:5 וְהָיָה בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי וְהַכִּינּוּ אֶת אֲשֶׁר־יָבִיאוּ וְהָיָה מִשְׁנֵהוּ עַל אֲשֶׁר־יִלְקְטוּ יוֹם
יוֹם: ס
16:5 וַיְהִי בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה וַיִּתְקַנּוּן יֵת דְּיִיתוֹן דְּיִיתוֹן וַיְהִי עַל חַד תְּרִין עַל
דִּילְקָטוֹן יוֹם יוֹם:

16:5 "On the sixth day, when they prepare what they bring in, it will be twice as much as they gather daily."

16:6 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֶרֶב וַיִּדְעֻתָם כִּי יְהוָה הוֹצִיא
אֹתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:
16:6 וַאֲמָר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּרִמְשָׁא וְתִידְעוּן אַרִי יוֹי אֶפִיק יִתְכוֹן
מֵאֲרַעָא דְּמִצְרַיִם:

16:6 So Moses and Aaron said to all the sons of Israel, "At evening you will know that the LORD has brought you out of the land of Egypt;

16:7 וּבֹקֶר וּרְאִיתֶם אֶת־כְּבוֹד יְהוָה בְּשָׁמְעוֹ אֶת־תְּלַנְתִּיכֶם עַל־יְהוָה וְנַחֲנוּ מָה
כִּי (תִּלְוֹנוּ) [תִּלְיִנוּ] עָלֵינוּ:
16:7 וּבְצַפְרָא וְתַחזוֹן יֵת יִקְרָא דִּיֵּי בְּדִשְׁמִיעוֹן תּוֹרַעְמַתְכוֹן עַל קָדָם יוֹי וְנַחְנָא
מָא אַרִי מִתְרַעְמִיתוֹן מִתְרַעְמִין עָלְנָא:

16:7 and in the morning you will see the glory of the LORD, for He hears your grumbings against the LORD; and what are we, that you grumble against us?"

16:8 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּתַת יְהוָה לָכֶם בְּעֶרֶב בָּשָׂר לֶאֱכֹל וּלֶחֶם בִּבְקֹר לְשֹׁבַע
בְּשָׁמְעֵי יְהוָה אֶת־תְּלַנְתִּיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם מְלִינִם עָלָיו וְנַחֲנוּ מָה לֹא־עָלֵינוּ
תְּלַנְתִּיכֶם כִּי עַל־יְהוָה:

16:8 וַאֲמָר מֹשֶׁה בְּדִיתִין כֹּד יֵת יוֹי לָכוֹן בְּרִמְשָׁא בְּסָרָא לְמִיכָל וּלַחְמָא
בְּצַפְרָא לְמַסְבַּע בְּדִשְׁמִיעוֹן קָדָם יוֹי תּוֹרַעְמַתְכוֹן דְּאַתּוֹן מִתְרַעְמִין עָלוּהִי
וְנַחְנָא וְנַחְנָא מָא לֹא עָלְנָא תּוֹרַעְמַתְכוֹן אֶלְהִין עַל גּוֹרַת מִימְרָא דִּיֵּי:

16:8 Moses said, "This will happen when the LORD gives you meat to eat in the evening, and bread to the full in the morning; for the LORD hears your grumbings which you grumble against Him. And what are we? Your grumbings are not against us but against the LORD."

16:9 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-אַהֲרֹן אֲמֹר אֶל-כָּל-עֵדֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קִרְבוּ לִפְנֵי יְהוָה
כִּי שָׁמַע אֶת תְּלַנְתִּיכֶם:

16:9 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן אֵימָר לְכָל כְּנַשְׁתָּא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל קִרְבוּ קְרִיבוּ קִדְם
לְקִדְם יוֹי אֲרִי שְׁמִיעֵן קְדָמוֹהִי תוֹרַעְמָתְכוֹן:

16:9 Then Moses said to Aaron, "Say to all the congregation of the sons of Israel, 'Come near before the LORD, for He has heard your grumbings.'"

16:10 וַיְהִי כִּדְבַר אַהֲרֹן אֶל-כָּל-עֵדֹת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וַיִּפְּנוּ אֶל-הַמִּדְבָּר וְהִנֵּה כְבוֹד
יְהוָה נֹרָאָה בָּעָנָן: פ

16:10 וְהוּא כִּד מַלִּיל אַהֲרֹן עִם כָּל כְּנַשְׁתָּא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַתְפְּנִיאוּ לְמִדְבָּרָא
וְהָא יִקְרָא דִּיּוֹי אַתְגְּלִי בָּעָנָנָא:

16:10 It came about as Aaron spoke to the whole congregation of the sons of Israel, that they looked toward the wilderness, and behold, the glory of the LORD appeared in the cloud.

16:11 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

16:11 וּמַלִּיל יוֹי עִם מֹשֶׁה לְמִימָר:

16:11 And the LORD spoke to Moses, saying,

16:12 שְׁמַעְתִּי אֶת-תְּלֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דִּבֶּר אֱלֹהִים לֵאמֹר בֵּין הָעֲרִבִים תֹּאכְלוּ
בָּשָׂר וּבִבְקָר תִּשְׁבְּעוּ-לָחֶם וַיִּדְעֻם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

16:12 שְׁמִיעֵ קְדָמִי תוֹרַעְמָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מַלִּיל עִימָהוֹן לְמִימָר בֵּין שְׁמִשְׂיָא
תִּיכְלוֹן בִּסְרָא וּבִצְפָרָא תִּסְבְּעִין לַחֲמָא וְתִידְעוֹן אֲרִי אֲנָא יוֹי אֱלֹהֵיכֶם:

16:12 "I have heard the grumbings of the sons of Israel; speak to them, saying, 'At twilight you shall eat meat, and in the morning you shall be filled with bread; and you shall know that I am the LORD your God.'"

16:13 וַיְהִי בָּעֶרֶב וַתַּעַל הַשָּׁלֹ וַתִּכַּס אֶת-הַמַּחֲנֶה וּבִבְקָר הָיְתָה שְׂכַבְתַּת הַטֹּל
סָבִיב לַמַּחֲנֶה:

16:13 וְהוּא בְּרִמְשָׂא וּסְלִיקַת סָלוּ וַחֲפַת יָת מִשְׁרִיתָא וּבִצְפָרָא הָיְתָה נַחֲתַת טֹלָא
סַחֹר-סַחֹר לְמִשְׁרִיתָא:

16:13 So it came about at evening that the quails came up and covered the camp, and in the morning there was a layer of dew around the camp.

16:14 וַתַּעַל שְׂכַבְתַּת הַטֹּל וְהִנֵּה עַל-פְּנֵי הַמִּדְבָּר דֶּק מַחֲסָפָס דֶּק כַּפָּפֶר
עַל-הָאָרֶץ:

16:14 וּסְלִיקַת נַחֲתַת טֹלָא וְהָא עַל-אַפִּי מִדְּבָרָא דְּעֵדֶק דְּעֵדֶק מְקַלֵּף מְקַלֵּף
דְּעֵדֶק דְּעֵדֶק דְּגִיר כְּגִלְדָּא עַל אֶרֶעָא:

16:14 When the layer of dew evaporated, behold, on the surface of the wilderness there was a fine flake-like thing, fine as the frost on the ground.

16:15 וַיֵּרְאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-אָחִיו מִן הוּא כִּי לֹא יָדְעוּ מַה-הוּא
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֱלֹהִים הוּא הַלֶּחֶם אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָכֶם לֶאֱכֹלָה:

16:15 וַחֲזוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמָרוּ גִבֵּר לְאַחֻוּהִי מָנָא הוּא אֲרִי לֹא יָדְעִין מָא הוּא
וַאֲמָר מֹשֶׁה לְהוֹן הוּא לַחֲמָא דִּיהֵב יוֹי לִכּוֹן לְמִיכָל:

16:15 When the sons of Israel saw it, they said to one another, "What is it?" For they did not know what it was. And Moses said to them, "It is the bread which the LORD has given you to eat.

16:16 זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לָקֵטוּ מִמֶּנּוּ אִישׁ לִפִּי אֲכָלוּ עֹמֵר לַגִּלְגָּלַת
מִסֹּפֶר נַפְשֵׁיכֶם אִישׁ לְאִשּׁוֹ בְּאֶהְלוֹ תִקְחוּ:

16:16 דִּין פִּתְגָמָא דְּפָקִיד יוֹי לְקוֹטוֹ לְקוֹחוֹ מִנִּיה גִּבֵּר לְפּוֹם מִיכְלִיָּה עוֹמְרָא

לְגִלְגֹּלְתָא מִנֵּינן נִפְשָׁתְכוֹן גִּבֵּר לְדַבְּמִשְׁכְּנִיה תִּסְבֹּן:

16:16 "This is what the LORD has commanded, 'Gather of it every man as much as he should eat; you shall take an omer apiece according to the number of persons each of you has in his tent.'"

16:17 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְקְטוּ הַמְּרֹבֶה וְהַמְּמַעִיט:

16:17 וַעֲבָדוּ כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַלְקָטוּ דָּאֲסִנִּי וּדְאֲזַעֲרִ:

16:17 The sons of Israel did so, and *some* gathered much and *some* little.

16:18 וַיִּמְדוּ בְּעֹמֶר וְלֹא הָעֲדִיף הַמְּרֹבֶה וְהַמְּמַעִיט לֹא הִחְסִיר אִישׁ לְפִי־אֲכָלוֹ לְקָטוֹ:

16:18 וְכָלוּ בְּעֹמֶרָא וְלֹא אוֹתֵר דָּאֲסִנִּי וּדְאֲזַעֲרִ לֹא חָסֵר גִּבֵּר לְפֻם מִיכְלִיה לְקָטוֹ:

16:18 When they measured it with an omer, he who had gathered much had no excess, and he who had gathered little had no lack; every man gathered as much as he should eat.

16:19 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִישׁ אֶל־יֹותֵר מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר:

16:19 וַאֲמַר מֹשֶׁה לְהוֹן אֲנֹשׁ גִּבֵּר לֹא יִשְׁאַר יִצְנַע מִנִּיה עַד צַפְרָא:

16:19 Moses said to them, "Let no man leave any of it until morning."

16:20 וְלֹא־שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּותֵרוּ אֲנָשִׁים מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר וַיֵּרָם תּוֹלְעִים וַיִּבְאֵשׁ וַיִּקְצֹף עֲלֵהֶם מֹשֶׁה:

16:20 וְלֹא קִבְּלוּ מִן מֹשֶׁה וְאִשְׁאֲרוּ גִבְרִיא גִבְרִיא מִנִּיה עַד צַפְרָא וּרְחִישׁ וַאֲרַחֲשׁ רַחֲשָׁא וּסְרִי וּרְגִיז עָלֵיהוֹן מֹשֶׁה:

16:20 But they did not listen to Moses, and some left part of it until morning, and it bred worms and became foul; and Moses was angry with them.

16:21 וַיִּלְקְטוּ אוֹתוֹ בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר אִישׁ כַּפִּי אֲכָלוֹ וְחַם הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּמָּס:

16:21 וַלְקָטוּ יִתִּיה בְּצַפֵּר בְּצַפֵּר גִּבֵּר לְפֻם מִיכְלִיה וּמָא דְּמִשְׁתָּאֵר מִנִּיה עַל־אִפִּי חֻקְלָא כִּד חֻמָּא חַם עָלוּהִי שְׁמִשָּׁא פָּשֵׁר:

16:21 They gathered it morning by morning, every man as much as he should eat; but when the sun grew hot, it would melt.

16:22 וַיְהִי בַיּוֹם הַשֵּׁשִׁי לְקָטוּ לֶחֶם מִשְׁנֶה שְׁנֵי הָעֹמֶר לְאַחַד וַיָּבֹאוּ כָּל־נְשֵׁי־אִי הָעֵדָה וַיִּגִּידוּ לְמֹשֶׁה:

16:22 וְהָיָה בַּיּוֹמָא שְׁתִּיתָאָה לְקָטוּ לַחֻמָּא עַל חַד תְּרִין תְּרִין עֹמֶרִין לְחַד וְאוֹתוֹ כָּל רַבְרָבִי כְּנִשְׁתָּא וְחוּיָא לְמֹשֶׁה:

16:22 Now on the sixth day they gathered twice as much bread, two omers for each one. When all the leaders of the congregation came and told Moses,

16:23 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה שְׁבֹתוֹן שְׁבֹת־קֹדֶשׁ לַיהוָה מָחָר אֵת אֲשֶׁר־תֹּאפּוּ אִפּוֹ וְאֵת אֲשֶׁר־תִּבְשְׁלוּ בִשְׁלוּ וְאֵת כָּל־הָעֵדָף הַנִּיחוּ לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד־הַבֹּקֶר:

16:23 וַאֲמַר לְהוֹן הוּא דְּמִלִּיל יוּי שְׁבָא נִיח שְׁבֹתָא קוֹדֶשָׁא קִדְּם יוּי מָחָר יֵת דְּאֲתוֹן עֲתִידִין לְמִיפִי לְמִיפָא אִיפּוֹ וְיֵת דְּאֲתוֹן עֲתִידִין לְבִשְׁלָא בִשְׁלוּ וְיֵת כָּל מוֹתָרָא אֲצַנְעוּ לְכוֹן לְמִטָּרָא עַד צַפְרָא:

16:23 then he said to them, "This is what the LORD meant: Tomorrow is a sabbath observance, a holy sabbath to the LORD. Bake what you will bake and boil what you will boil, and all that is left over put aside to be kept until morning."

16:24 וַיִּנְיחוּ אוֹתוֹ עַד־הַבֹּקֶר כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה וְלֹא הִבְאִישׁ וּרְמָה לֹא־הָיְתָה בּוֹ:

16:24 וְאֲצַנְעוּ יֵתֵה עַד צַפְרָא כְּמָא דְּפָקִיד מֹשֶׁה וְלֹא סְרִי וּרַחֲשָׁא לֹא הָיָה

ביה:

16:24 So they put it aside until morning, as Moses had ordered, and it did not become foul nor was there any worm in it.

16:25 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲכָלוּהוּ הַיּוֹם כִּי־שַׁבַּת הַיּוֹם לַיהוָה הַיּוֹם לֹא תִמְצְאוּהוּ בַשָּׂדֶה:
16:25 וַאֲמַר מֹשֶׁה אֲכָלוּהִי יוֹמָא דִּין אַרִי שַׁבְתָּא שַׁבְתָּא יוֹמָא דִּין קֳדָם יוֹי יוֹמָא
דִּין לֹא תִשְׁכַּחוּנִיה בַּחֲקָלָא:

16:25 Moses said, "Eat it today, for today is a sabbath to the LORD; today you will not find it in the field.

16:26 שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקֹטֶהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת לֹא יִהְיֶה־בּוֹ:

16:26 שִׁיתָה יוֹמִין תִּלְקֹטוּנִיה וּבַיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה שַׁבְתָּא לֹא יְהִי בִיה:

16:26 "Six days you shall gather it, but on the seventh day, the sabbath, there will be none."

16:27 וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יֵצְאוּ מִן־הָעָם לִלְקֹט וְלֹא מָצְאוּ: ס

16:27 וַהֲוֶה בַיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה נִפְקוּ מִן עַמָּא לְמַלְקֹט וְלֹא אִשְׁכְּחוּ:

16:27 It came about on the seventh day that some of the people went out to gather, but they found none.

16:28 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עַד־אַנֶּה מֵאַנְתָּם לְשֹׁמֵר מִצְוֹתַי וְתוֹרֹתַי:

16:28 וַאֲמַר יוֹי לְמֹשֶׁה עַד אֵימָתִי אֶתּוֹן מִסְרָבִין לְמִיטֵר פִּיקוּדֵי וְאוֹרִיתַי:

16:28 Then the LORD said to Moses, "How long do you refuse to keep My commandments and My instructions?"

16:29 רְאוּ כִי־יְהוָה נָתַן לָכֶם הַשַּׁבָּת עַל־כֵּן הוּא נָתַן לָכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי לֶחֶם
יּוֹמִים שְׁבוּ אִישׁ תַּחְתּוֹ אֶל־יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי:

16:29 חֲזוּ אַרִי יוֹי יְהִי לְכֹון שַׁבְתָּא עַל כֵּין הוּא יְהִיב לְכֹון בַּיּוֹמָא שְׁתִּיתָאָה
לְחִים תֵּרִין יוֹמִין תִּיבּוּ אָנֹשׁ גִּבֵּר תַּחְתּוֹהִי לֹא יִפּוֹק אָנֹשׁ גִּבֵּר מֵאַתְרִיה בַּיּוֹמָא
שְׁבִיעָאָה:

16:29 "See, the LORD has given you the sabbath; therefore He gives you bread for two days on the sixth day. Remain every man in his place; let no man go out of his place on the seventh day."

16:30 וַיִּשְׁבְּתוּ הָעָם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי:

16:30 וּשְׁבַתוּ וְנָחוּ עַמָּא בַּיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה:

16:30 So the people rested on the seventh day.

16:31 וַיִּקְרְאוּ בֵּית־יִשְׂרָאֵל אֶת־שְׁמוֹ מִן וְהוּא כֹזֶרַע גֹּדֹל לֶבֶן וְטַעְמוֹ כְּצִפְיַחַת
בִּדְבָשׁ:

16:31 וּקְרוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל יֵת שְׁמִיה מִנָּא וְהוּא כְּבֵר זֶרַע גִּידָא חִיּוֹר וְטַעְמִיה
כְּאַסְקְרִיטּוֹן בִּדְבָשׁ:

16:31 The house of Israel named it manna, and it was like coriander seed, white, and its taste was like wafers with honey.

16:32 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה מִלֵּא הָעָמָר מִמֶּנּוּ לְמִשְׁמֶרֶת
לְדֹרֹתֵיכֶם לְמַעַן יֵרְאוּ אֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר הָאֲכָלְתִּי אִתְּכֶם בַּמִּדְבָּר בְּהוֹצִיאִי
אִתְּכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

16:32 וַאֲמַר מֹשֶׁה דִּין פִּתְגָמָא דְּפִקִּיד דְּמִלִּיל יוֹי מָלוּ מְלִי עוֹמְרָא מְנִיה
לְמִטְרָא לְדִרְיִכוֹן לְדֹרֹתֵיכֹון בְּדִיל דִּיחֲזוּן יֵת לַחְמָא דְּאוֹכִילִית יִתְכוֹן
בְּמִדְבָּרָא בְּאַפְקוּתִי יִתְכוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם:

16:32 Then Moses said, "This is what the LORD has commanded, 'Let an omerful of it be kept throughout your generations, that they may see the bread that I fed you in the wilderness, when I brought you out of the land of Egypt.'"

16:33 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן קַח צִנְצָנֶת אַחַת וְתֵן־שָׁמָּה מִלֵּא־הָעָמָר מִן וְהִנֵּחַ

אֹתוֹ לִפְנֵי יְהוָה לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם:

16:33 וַאֲמַר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן סֵב צִלּוּחֵי צִלּוּחֵי חֹדָא וְהֵב תִּמְן מָלֹו מְלֵי עֹמֶרָא מִנָּא וְאַצְנַע יְתִיה קֹדֶם יוֹי לְמִטְרָא לְדֹרֹתֵיכֶן לְדֹרֹתֵיכֶן:

16:33 Moses said to Aaron, "Take a jar and put an omerful of manna in it, and place it before the LORD to be kept throughout your generations."

16:34 כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיִּנִּיחֵהוּ אֶהֱרֹן לִפְנֵי הָעֵדֻת לְמִשְׁמֶרֶת:

16:34 כְּמָא דְּפִקִּיד יוֹי לְמֹשֶׁה וְאַצְנַעִיה מֹשֶׁה קֹדֶם סְהֻדָּתָא לְמִטְרָא:

16:34 As the LORD commanded Moses, so Aaron placed it before the Testimony, to be kept.

16:35 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָכְלוּ אֶת־הַמָּן אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד־בְּאֵם אֶל־אֶרֶץ נֹשֶׁבֶת אֶת־הַמָּן אָכְלוּ עַד־בְּאֵם אֶל־קֶצֶה אֶרֶץ כְּנָעַן:

16:35 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָכְלוּ יָת מִנָּא אַרְבָּעִין שָׁנִין עַד דְּעָלוּ מִיְתִיהוֹן לְאַרְעָא יְתִיבְתָּא יָת מִנָּא אָכְלוּ עַד דָּאֲתוּ לְסִפִּי אַרְעָא דְּכְנָעַן:

16:35 The sons of Israel ate the manna forty years, until they came to an inhabited land; they ate the manna until they came to the border of the land of Canaan.

16:36 וְהָעֹמֶר עֶשְׂרִית הָאִיפָה הוּא: פ

16:36 וְעֹמֶרָא חֹד מִן עֶסְרָה בְּתֻלַת סָאִין הוּא:

16:36 (Now an omer is a tenth of an ephah.)

17:1 וַיֵּסְעוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּדְבַּר־סִין לְמִסְעֵיהֶם עַל־פִּי יְהוָה וַיַּחֲנוּ בְּרִפְדִּים וְאִין מַיִם לִשְׁתֹּת הָעָם:

17:1 וְנָטְלוּ כָּל כְּנֻשְׁתָּא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּדְבַּרָא דְּסִין לְמִטְלָנִיהוֹן עַל מִימְרָא דִּיּוֹי וּשְׂרוּ בְּרִפְדִּים וְלִית מַיָּא לְמִשְׁתִּי עָמָא:

17:1 Then all the congregation of the sons of Israel journeyed by stages from the wilderness of Sin, according to the command of the LORD, and camped at Rephidim, and there was no water for the people to drink.

17:2 וַיִּרֶב הָעָם עִם־מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ תְּנוּ־לָנוּ מַיִם וְנִשְׁתֶּה וַיֹּאמֶר לָהֶם מֹשֶׁה מִה־תִּרְיֹבוֹן עִמָּדִי מִה־תִּנְסֹון אֶת־יְהוָה:

17:2 וְנִצָּא עָמָא עִם מֹשֶׁה וַאֲמָרוּ הִבּוּ לָנָא מַיָּא וְנִשְׁתִּי וַאֲמַר לְהוֹן מֹשֶׁה מָא נָצֹן אֲתוֹן עִמִּי מָא מִנְסֹן מִנְצֹן אֲתוֹן קֹדֶם יוֹי:

17:2 Therefore the people quarreled with Moses and said, "Give us water that we may drink." And Moses said to them, "Why do you quarrel with me? Why do you test the LORD?"

17:3 וַיִּצְמָא שָׁם הָעָם לַמַּיִם וַיִּלֶּן הָעָם עַל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה הָעֲלִיתָנוּ מִמִּצְרַיִם לְהָמִית אֹתִי וְאֶת־בְּנֵי וְאֶת־מִקְנִי בַצָּמָא:

17:3 וַצְהִי וַצְהִי וַצְהִי תִמְן עָמָא לְמַיָּא וְאַתְרָעַם עָמָא עַל מֹשֶׁה וַאֲמַר לְמָא דָּנֹן אֲסִיקְתוּנָא אֲסִיקְתָּנָא מִמִּצְרַיִם לְקַטְלָא יְתִי וְיָת בְּנֵי וְיָת בְּעִירִי בְּצָהוּתָא בְּצָהוּתָא:

17:3 But the people thirsted there for water; and they grumbled against Moses and said, "Why, now, have you brought us up from Egypt, to kill us and our children and our livestock with thirst?"

17:4 וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר מָה אַעֲשֶׂה לָּעָם הַזֶּה עוֹד מַעַט וְסָקְלָנִי:

17:4 וַצְלִי מֹשֶׁה קֹדֶם יוֹי לְמִימַר מָא אַעֲבִיד לָעָמָא הַדִּין עוֹד זְעִיר פּוֹן וְרִגְמוּנִי: 17:4 So Moses cried out to the LORD, saying, "What shall I do to this people? A little more and they will stone me."

17:5 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲבֹר לִפְנֵי הָעָם וְקַח אֶתְּךָ מִזִּמְנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִטֶּף אֲשֶׁר הִכִּיתָ בּוֹ אֶת־הַיָּאֵר קַח בִּידְךָ וְהִלַּכְתָּ:

17:5 וַאֲמַר יוֹי לְמֹשֶׁה עֵיבֵר עֲבֹר קֹדֶם עָמָא וְסֵב וּדְבֵר עִימָךְ מִסְבֵּי יִשְׂרָאֵל

וְחוֹטְרֵךְ דְּמַחִיתָא דְּמַחִיתָא בִּיה ית נהרא סב טול בִּידְךָ וְתִיזִיל:

17:5 Then the LORD said to Moses, "Pass before the people and take with you some of the elders of Israel; and take in your hand your staff with which you struck the Nile, and go.

17:6 הִנְנִי עֹמֵד לִפְנֶיךָ שָׁם עַל-הַצּוּר בְּחָרֵב וְהִכִּיתָ בַּצּוּר וַיֵּצְאוּ מִמֶּנּוּ מַיִם וְשָׁתָה הָעָם וַיַּעַשׂ כֵּן מֹשֶׁה לְעֵינֵי זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל:

17:6 הָאֵנָּה קָאִים קְדָמְךָ תָּמֹן עַל טִינָרָא בְּחֹרֵב וְתִמְחִי בְּטִינָרָא וַיִּפְקֹן מִנִּיהָ מַיָּא וַיִּשְׁתִּי עִמָּא וְעֵבֵד כֵּין מֹשֶׁה לְעֵינֵי סְבִי יִשְׂרָאֵל:

17:6 "Behold, I will stand before you there on the rock at Horeb; and you shall strike the rock, and water will come out of it, that the people may drink." And Moses did so in the sight of the elders of Israel.

17:7 וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם מַסָּה וּמְרִיבָה עַל-רִיב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל נִסְתָּם אֶת-יְהוָה לֵאמֹר הֲיֵשׁ יְהוָה בְּקִרְבָּנוּ אִם-אֵין: פ

17:7 וַקְרָא שְׁמִיהָ לְאַתְרָא נְסִיתָא וּמִצּוֹתָא עַל דְּנִצּוּ דְּנִסּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל דְּנִסִּיאוּ קִדָּם יוֹי לְמִימַר הָאִית שְׁכִינְתָא דִּיּוֹי שְׂרִיא בִּינָנָא אִם לָא:

17:7 He named the place Massah and Meribah because of the quarrel of the sons of Israel, and because they tested the LORD, saying, "Is the LORD among us, or not?"

17:8 וַיָּבֹא עֲמֹלֶק וַיִּלָּחֶם עִם-יִשְׂרָאֵל בְּרִפְדִּים:

17:8 וְאַתָּא עֲמֹלֶק וְאַנִּיחַ קִרְבָּא עִם יִשְׂרָאֵל בְּרִפְדִּים:

17:8 Then Amalek came and fought against Israel at Rephidim.

17:9 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר-לָנוּ אַנְשִׁים וְצֵא הִלָּחֶם בְּעֲמֹלֶק מִחֹר אֹנֹכִי נֹצֵב עַל-רֹאשׁ הַגִּבְעָה וּמִטָּה הָאֱלֹהִים בְּיָדִי:

17:9 וְאַמֵּר מֹשֶ�ה לְיְהוֹשֻׁעַ בְּחַר לָנָא גִבְרִין וּפּוֹק אֲנִיחַ קִרְבָּא בְּעֲמֹלֶק מִחֹר אֲנָא קָאִים עַל רִישׁ רְמָתָא וְחוֹטְרָא דְאַתְעִבִּידוּ בִּיה נִסִּין מִן-קִדָּם יוֹי בִּידֵי:

17:9 So Moses said to Joshua, "Choose men for us and go out, fight against Amalek. Tomorrow I will station myself on the top of the hill with the staff of God in my hand."

17:10 וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כְּאֲשֶׁר אָמַר-לוֹ מֹשֶׁה לְהִלָּחֶם בְּעֲמֹלֶק וּמֹשֶׁה אָהֳרֹן וְחֹזֶה עָלוּ רֹאשׁ הַגִּבְעָה:

17:10 וְעֵבֵד יְהוֹשֻׁעַ כְּמָא דְאָמַר לִיה מֹשֶ�ה לְאַנְחָא קִרְבָּא בְּעֲמֹלֶק וּמֹשֶׁה אָהֳרֹן וְחֹזֶה סְלִיקוּ לְרִישׁ רְמָתָא:

17:10 Joshua did as Moses told him, and fought against Amalek; and Moses, Aaron, and Hur went up to the top of the hill.

17:11 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגִבֹּר יִשְׂרָאֵל וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגִבֹּר עֲמֹלֶק:

17:11 וְהָיָה כִּד מָרִים מֹשֶׁה יְדוּהִי מִתְגַּבְּרִין דְּבֵית יִשְׂרָאֵל וְכִד מָנִחַ יְדוּהִי מִתְגַּבְּרִין מִתְבָּרִין דְּבֵית עֲמֹלֶק:

17:11 So it came about when Moses held his hand up, that Israel prevailed, and when he let his hand down, Amalek prevailed.

17:12 וַיְדִי מֹשֶׁה כְּבָדִּים וַיִּקְחוּ-אֶבֶן וַיִּשְׁימוּ תַּחְתּוֹ וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ וְאַהֲרֹן וְחֹזֶה תָּמְכוּ בְּיָדָיו מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד וַיְהִי יָדָיו אֲמוּנָה עַד-בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ:

17:12 וַיְדִי מֹשֶׁה יִקְרָא יִקְרָן וְנִסִּיבּוּ אֶבְנָא וְשִׁוִּיאוּ תַּחוֹתוֹהִי וַיְתִיב עָלָהּ וְאַהֲרֹן וְחֹזֶה סְעִידִין בִּידוּהִי מִיכָא חַד וּמִיכָא חַד וְהוֹאָה יְדוּהִי פְרִיסָן בְּצִלוֹ עַד דְּעָל שְׁמֶשׁ:

17:12 But Moses' hands were heavy. Then they took a stone and put it under him, and he sat on it; and Aaron and Hur supported his hands, one on one side and one on the other. Thus his hands were steady until the sun set.

17:13 וַיַּחֲלֵשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת-עֲמֹלֶק וְאֶת-עַמּוֹ לְפִי-חָרֵב: פ

17:13 וַתִּבֶר יְהוֹשֻׁעַ יְת עֶמְלֶק וְיָת עַמּוּהָ לַפְתָּנָם דְּחָרֵב:

17:13 So Joshua overwhelmed Amalek and his people with the edge of the sword.

17:14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה כְּתֹב זֶאת וְקֵרֹן בְּסֶפֶר וְשִׂים בְּאָזְנִי יְהוֹשֻׁעַ כִּי-מַחָה אֶמְחֶה אֶת-זֵכֶר עֶמְלֶק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם:

17:14 וַאֲמַר יוֹי לְמֹשֶׁה כְּתוֹב דָּא דּוֹכְרָנָא בְּסִפְרָא וְשׁו וְשׁוֹי קָדָם יְהוֹשֻׁעַ אֲרִי מִמְחָא אִמְחִי יֵת דּוֹכְרָנִיָּה דְעֶמְלֶק מִתַּחַת שָׁמַיָּא:

17:14 Then the LORD said to Moses, "Write this in a book as a memorial and recite it to Joshua, that I will utterly blot out the memory of Amalek from under heaven."

17:15 וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְהוָה נָסִי:

17:15 וּבָנָא מֹשֶׁה מִדְּבַח וּפְלַח עֲלוּהִי קָדָם יוֹי אַל דְּעֵבֵד לִיה נָסִין:

17:15 Moses built an altar and named it The LORD is My Banner;

17:16 וַיֹּאמֶר כִּי-יָד' עַל-כֶּסֶּי יְהוָה מִלְחָמָה לִיהוָה בְּעֶמְלֶק מִדֹּר דֹּר: פ

17:16 וַאֲמַר בְּשִׁבּוּעָה אֲמִירָא דָּא מִן-קָדָם דְּחִילָא דְשִׁכְנִיתִיה עַל כּוֹרְסֵי יִקְרָא דְעֵתִיד דִּיתְנַח קָרְבָּא קָדָם מִן-קָדָם יוֹי בְּדַבִּית עֶמְלֶק לְשִׁיזְיוֹתֵהוּן מִדְּרֵי עֲלָמָא:

17:16 and he said, "The LORD has sworn; the LORD will have war against Amalek from generation to generation."

18:1 וַיִּשְׁמָע יִתְרוֹ כֹּהֵן מִדְיָן חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ כִּי-הוֹצִיא יְהוָה אֶת-יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם:

18:1 וּשְׁמָע יִתְרוֹ רִבָּא דְמִדְיָן חֲמוּהִי דְמֹשֶׁה יֵת כָּל דְּעֵבֵד יוֹי לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוּהָ אֲרִי אִפִּיק יוֹי יֵת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם:

18:1 Now Jethro, the priest of Midian, Moses' father-in-law, heard of all that God had done for Moses and for Israel His people, how the LORD had brought Israel out of Egypt.

18:2 וַיֵּקֶח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה אֶת-צִפּוֹרָה אִשְׁת מֹשֶׁה אַחֵר שְׁלוּחֶיהָ:

18:2 וּדְבַר יִתְרוֹ חֲמוּהִי דְמֹשֶׁה יֵת צִפּוֹרָה אִיתָת מֹשֶׁה בְּתַר דְּשִׁלְחָה דַּפְטָרָה:

18:2 Jethro, Moses' father-in-law, took Moses' wife Zipporah, after he had sent her away,

18:3 וְאֵת שְׁנֵי בְנֵיהָ אֲשֶׁר שֵׁם הָאֶחָד גֶּרְשֹׁם כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נֹכְרִיָּה:

18:3 וְיֵת תְּרִין בְּנֵהָ דְשׁוּם דְּשֵׁם חַד גֶּרְשֹׁם אֲרִי אָמַר דִּיִּר הָיִיתִי בְּאַרְע נּוֹכְרָאָה:

18:3 and her two sons, of whom one was named Gershom, for Moses said, "I have been a sojourner in a foreign land."

18:4 וְשֵׁם הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר כִּי-אֱלֹהֵי אָבִי בְּעֻזִּי וַיַּצֵּלֵנִי מִמַּחֲרֵב פְּרָעָה:

18:4 וְשׁוּם וְשֵׁם חַד אֱלִיעֶזֶר אֲרִי אֱלֹהָא דְאַבָּא הוּא בְּסַעְדִּי וְשִׁיזְבֵּנִי מִמַּחֲרָב דַּפְרָעָה:

18:4 The other was named Eliezer, for he said, "The God of my father was my help, and delivered me from the sword of Pharaoh."

18:5 וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ אֶל-מֹשֶׁה אֶל-הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר-הוּא חֹנֶה שֵׁם הָר הָאֱלֹהִים:

18:5 וְאַתָּא יִתְרוֹ חֲמוּהִי דְמֹשֶׁה וּבְנוֹהֵי וְאִיתִתִּיה לִוָּת מֹשֶׁה לְמִדְבָּרָא דְהוּא שְׂרִי שְׂרִי תַמָּן לְטוֹרָא דְאַתְגְּלִי עֲלוּהִי יִקְרָא דִּיוֹי:

18:5 Then Jethro, Moses' father-in-law, came with his sons and his wife to Moses in the wilderness where he was camped, at the mount of God.

18:6 וַיֹּאמֶר אֶל-מֹשֶׁה אֲנִי חֲתָנְךָ יִתְרוֹ בָּא אֵלֶיךָ וְאַשְׁתְּךָ וּשְׁנֵי בְנֵיהָ עִמָּה:

18:6 וַאֲמַר לְמֹשֶׁה אָנָּה חֲמוּךְ יִתְּרוֹ אֲתִית אֵתִי לְוָתֶךָ וְאִיתְּךָ וּתְרִין בָּנָהָא עִימִיה:

18:6 He sent word to Moses, "I, your father-in-law Jethro, am coming to you with your wife and her two sons with her."

18:7 וַיֵּצֵא מֹשֶׁה לְקִרְיַת חֲתָנוֹ וַיִּשְׁתַּחֲוֶה וַיִּשָּׁק לוֹ וַיִּשְׁאַלּוּ אִישׁ-לְרֵעֵהוּ לְשָׁלוֹם וַיָּבֹאוּ הָאֵהָלָה:

18:7 וּנִפֶּק מֹשֶׁה לְקִדְמוֹת חֲמוּהֵי וּסְגֹד וּסְגִיד וְנָשִׁיק וְנָשִׁיק לִיה וּשְׁאִילוּ וּשְׁאִילוּ גֹבֵר לְחֻבְרִיה לְשָׁלוֹם בְּשָׁלוֹם וְעָלוּ וְאָתוּ לְמִשְׁכָּנָא:

18:7 Then Moses went out to meet his father-in-law, and he bowed down and kissed him; and they asked each other of their welfare and went into the tent.

18:8 וַיִּסְפֹּר מֹשֶׁה לְחֲתָנוֹ אֵת כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְפָרְעָה וּלְמִצְרַיִם עַל אוֹדֶת יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל-הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מִצְּאֹתָם בְּדֶרֶךְ וַיַּצֵּלֵם יְהוָה:

18:8 וְאִשְׁתַּעֲי מֹשֶׁה לְחֲמוּהֵי יֵת כָּל דַּעְבֵּד יוֹי לְפָרְעָה וּלְמִצְרָאִי עַל-עֵיסַק יִשְׂרָאֵל יֵת כָּל עֲקָתָא דְּאִשְׁכַּחְתָּנוֹן בְּאוֹרְחָא וְשִׁיזִיבִינוֹן יוֹי:

18:8 Moses told his father-in-law all that the LORD had done to Pharaoh and to the Egyptians for Israel's sake, all the hardship that had befallen them on the journey, and how the LORD had delivered them.

18:9 וַיַּחֲדֵי יִתְּרוֹ עַל כָּל-הַטּוֹבָה אֲשֶׁר-עָשָׂה יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֲצִילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם:

18:9 וַחֲדֵי יִתְּרוֹ עַל כָּל טֹבְתָא דַּעְבֵּד יוֹי לְיִשְׂרָאֵל דְּשִׁיזִיבִינוֹן מִיָּדָא דְּמִצְרָאִי:

18:9 Jethro rejoiced over all the goodness which the LORD had done to Israel, in delivering them from the hand of the Egyptians.

18:10 וַיֹּאמֶר יִתְּרוֹ בְּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר הֲצִיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד פָּרְעָה אֲשֶׁר הֲצִיל אֶת-הָעָם מִתַּחַת יַד-מִצְרַיִם:

18:10 וַאֲמַר יִתְּרוֹ בְּרִיךְ יוֹי דְּשִׁיזִיב יִתְּכוֹן מִיָּדָא דְּמִצְרָאִי וּמִיָּדָא דְּפָרְעָה דְּשִׁיזִיב יֵת עֲמָא מִתַּחַת מְרוֹת מִצְרָאִי:

18:10 So Jethro said, "Blessed be the LORD who delivered you from the hand of the Egyptians and from the hand of Pharaoh, and who delivered the people from under the hand of the Egyptians."

18:11 עֲתָה יָדַעְתִּי כִּי-גָדוֹל יְהוָה מִכָּל-הָאֱלֹהִים כִּי בִדְבָר אֲשֶׁר זָדוּ עֲלֵיהֶם:

18:11 כִּעֵן יָדַעְנָא אֲרִי רַב יוֹי וְלִית אֱלֹה בָּר־מְנִיָּה אֲרִי בְּפִתְגָמָא דְּחֻשִּׁיבּוֹ מִצְרָאִי לְמִדָּן יֵת יִשְׂרָאֵל בִּיה דְּנִינוֹן:

18:11 "Now I know that the LORD is greater than all the gods; indeed, it was proven when they dealt proudly against the people."

18:12 וַיִּקַּח יִתְּרוֹ חֲתָן מֹשֶׁה עֹלָה וּזְבָחִים לָאֱלֹהִים וַיָּבֹא אַהֲרֹן וְכָל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֶאֱכֹל-לֶחֶם עִם-חֲתָן מֹשֶׁה לִּפְנֵי הָאֱלֹהִים:

18:12 וַקָּרִיב יִתְּרוֹ חֲמוּהֵי דְּמֹשֶׁה עֲלֹן וְנִכְסֵת קוֹדֶשִׁין קֹדֶם יוֹי וְאַתָּא אַהֲרֹן וְכָל סְבֵי יִשְׂרָאֵל לְמִיכָל לַחֲמָא עִם חֲמוּהֵי דְּמֹשֶׁה קֹדֶם יוֹי:

18:12 Then Jethro, Moses' father-in-law, took a burnt offering and sacrifices for God, and Aaron came with all the elders of Israel to eat a meal with Moses' father-in-law before God.

18:13 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה לִשְׁפֹּט אֶת-הָעָם וַיַּעֲמֵד הָעָם עַל-מֹשֶׁה מִן-הַבֹּקֶר עַד-הָעָרֶב:

18:13 וַהֲוֶה בְּיוֹמָא דְּבִתְרוּהֵי וַיִּתִּיב מֹשֶׁה לְמִדָּן יֵת עֲמָא וְקָם עֲמָא עֲלוּוֹהֵי דְּמֹשֶׁה מִן צַפְרָא עַד רְמֻשָּׂא:

18:13 It came about the next day that Moses sat to judge the people, and the people stood about Moses from the morning until the evening.

18:14 וַיֵּרָא חֹתֵן מֹשֶׁה אֶת כָּל-אֲשֶׁר-הוּא עֹשֶׂה לָעָם וַיֹּאמֶר מֶה-הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה לָעָם מִדּוּעַ אַתָּה יוֹשֵׁב לְבִדְדָךְ וְכָל-הָעָם נֹצֵב עָלֶיךָ מִן-בֹּקֶר עַד-עֶרֶב:

18:14 וַחֲזָא חֲמוּהֵי דְמֹשֶׁה ית כל דְּהוּא עֶבִיר לְעַמָּא וַאֲמַר מָא פִתְנָמָא דְּרִין דָּאת עֶבִיר לְעַמָּא מְרִין אַת יְחִיב בְּלַחֲוֹדְךָ וְכָל עַמָּא קִימִין עֲלוּוד מִן צִפְרָא עַד רַמְשָׂא:

18:14 Now when Moses' father-in-law saw all that he was doing for the people, he said, "What is this thing that you are doing for the people? Why do you alone sit *as judge* and all the people stand about you from morning until evening?"

18:15 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ כִּי-יָבֹא אֵלַי הָעָם לְדַרְשׁ אֱלֹהִים:

18:15 וַאֲמַר מֹשֶׁה לְחֲמוּהֵי אֲרִי אַתָּן לִוְחִי עַמָּא לְמַתְבַּע אוֹלְפָן מִן-קֶדֶם יוֹי:

18:15 Moses said to his father-in-law, "Because the people come to me to inquire of God.

18:16 כִּי-יִהְיֶה לָהֶם דְּבָר בָּא אֵלַי וְשִׁפְטֹתִי בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ וְהוֹדַעְתִּי אֶת-חֻקֵּי הָאֱלֹהִים וְאֶת-תּוֹרֹתָיו:

18:16 כַּד הָוִי לְהוֹן דִּינָא אַתָּן לִוְחִי וְדֹאִינָא בֵּין גִּבְרָא וּבֵין חֲבֵרִיהּ וּמַהוֹדַעְנָא לְהוֹן ית קִנְמִיָּא קִנְמִיָּא דִּיוֹי וְיִת אוֹרִיתִיהּ:

18:16 "When they have a dispute, it comes to me, and I judge between a man and his neighbor and make known the statutes of God and His laws."

18:17 וַיֹּאמֶר חֹתֵן מֹשֶׁה אֵלָיו לֹא-טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה:

18:17 וַאֲמַר חֲמוּהֵי דְמֹשֶׁה לִיה לֹא תִקֵּין פִתְנָמָא דָּאת עֶבִיר:

18:17 Moses' father-in-law said to him, "The thing that you are doing is not good.

18:18 נָכַל תִּבֹּל גַּם-אַתָּה גַּם-הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר עִמָּךְ כִּי-כִבֹּד מִמֶּךָ הַדָּבָר לֹא-תִכָּל עֲשֹׂהוּ לְבִדְדָךְ:

18:18 מִלֹּאָה תִלְאִי אַף אַת אַף עַמָּא דְּרִין דְּעִימָךְ אֲרִי יִקִּיר מִינְךָ פִתְנָמָא לֹא תִיכּוֹל לְמַעֲבֹדֶיהָ בְּלַחֲוֹדְךָ:

18:18 "You will surely wear out, both yourself and these people who are with you, for the task is too heavy for you; you cannot do it alone.

18:19 עֲתָה שְׁמַע בְּקוֹלִי אִיעֲצֹךְ וִיְהִי אֱלֹהִים עִמָּךְ הִיָּה אַתָּה לָעָם מוֹל הָאֱלֹהִים וְהִבֵּאתָ אֶתָּה אֶת-הַדְּבָרִים אֶל-הָאֱלֹהִים:

18:19 כְּעַן קְבִיל מִנִּי אִמְלִכִינְךָ וִיְהִי מִימָרָא דִּיוֹי בְּסַעֲדְךָ הָוִי אַת לְעַמָּא תִבַּע אוֹלְפָן מִן-קֶדֶם יוֹי וְתִהִי מִיִּתִּי מִיִּתִּי אַת ית פִתְנָמִיָּא לְקֶדֶם קֶדֶם יוֹי:

18:19 "Now listen to me: I will give you counsel, and God be with you. You be the people's representative before God, and you bring the disputes to God,

18:20 וְהִזְהַרְתָּה אֹתָהֶם אֶת-הַחֻקִּים וְאֶת-הַתּוֹרֹת וְהוֹדַעְתָּ לָהֶם אֶת-הַדָּרֶךְ יֵלְכוּ בָּהּ וְאֶת-הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן:

18:20 וְתִזְהַר יְתִהוֹן ית קִנְמִיָּא וְיִת אוֹרִיתָא וְתַהוֹדַע לְהוֹן ית אוֹרְחָא דִּיהִכּוֹן בָּהּ וְיִת עוֹבְדָא דִּיעֲבֹדוֹן:

18:20 then teach them the statutes and the laws, and make known to them the way in which they are to walk and the work they are to do.

18:21 וְאַתָּה תַּחֲזֶה מִכָּל-הָעָם אַנְשֵׁי-חֵיל יִרְאִי אֱלֹהִים אַנְשֵׁי אֱמֶת שְׁנָאֵי בְּצַע וְשִׁמְתָּ עֲלֵהֶם שְׂרֵי אֲלָפִים שְׂרֵי מֵאוֹת שְׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשְׂרֵי עֶשְׂרֹת:

18:21 וְאַת תַּחֲזִי מְכָל עַמָּא גְּבָרִין דְּחִילָא דְּחִילָא דִּיוֹי גְּבָרִין דְּקִשּׁוּט דְּסָנִן לְקַבְּלָא מִמּוֹן וּתְמִנִּי עֲלִיהוֹן רִבְנִי אֲלָפִי אֲלָפִין רִבְנִי מִזְתָּא רִבְנִי חֲמִשִּׁין וּרְבְנִי

עסוריתא עסוריתא:

18:21 "Furthermore, you shall select out of all the people able men who fear God, men of truth, those who hate dishonest gain; and you shall place *these* over them *as* leaders of thousands, of hundreds, of fifties and of tens.

18:22 וּשְׁפֹטוּ אֶת־הָעָם בְּכָל־עֵת וְהָיָה כָּל־הַדָּבָר הַגָּדוֹל יָבִיאוּ אֵלֶיךָ וְכָל־הַדָּבָר הַקָּטָן יִשְׁפֹּטוּהֶם וְהָקָל מֵעַלְיָךְ וְנִשְׂאוּ אִתָּךְ:

18:22 וַיִּדְּיוּנוּ וַיִּדְּוֹנוּ יֵת עֲמָא בְּכָל עֵידָן וַיְהִי כֹל פִּתְגָם רַב יִיתוֹן יִיתוֹן לְוֹתָךְ וְכֹל פִּתְגָם זָעִיר יִדְּיוּנוּ יִדְּוֹנוּ אֵינוֹן וַיִּקְלֹן וַיּוֹקְלוּן מִיָּנֶךְ וַיִּסְבְּרוּן עִמָּךְ:

18:22 "Let them judge the people at all times; and let it be that every major dispute they will bring to you, but every minor dispute they themselves will judge. So it will be easier for you, and they will bear *the burden* with you.

18:23 אִם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה תַּעֲשֶׂה וְצִוְּךָ אֱלֹהִים וַיְכַלְתָּ עֲמֹד וְגַם כָּל־הָעָם הַזֶּה עַל־מְקוֹמוֹ יָבֹא בְּשָׁלוֹם:

18:23 אִם יֵת פִּתְגָמָא הָדִין תַּעֲבִיד וַיִּפְקְדִינֶךָ יוֹי וְתִיכּוֹל לְמַקָּם וְאַף כֹּל עֲמָא הָדִין עַל אֲתַרְיָה יִהְיֶה בְּשָׁלָם:

18:23 "If you do this thing and God *so* commands you, then you will be able to endure, and all these people also will go to their place in peace."

18:24 וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה לְקוֹל חֲתָנוּ וַיַּעַשׂ כֹּל אֲשֶׁר אָמַר:

18:24 וַקְּבִיל מֹשֶׁה לְמִימַר חֲמוּהִי וְעַבֵּד כֹּל דְּאָמַר:

18:24 So Moses listened to his father-in-law and did all that he had said.

18:25 וַיִּבְחַר מֹשֶׁה אַנְשֵׁי־חַיִּל מִכָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֹתָם רָאשִׁים עַל־הָעָם שָׂרֵי אֲלָפִים שָׂרֵי מֵאוֹת שָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֶשְׂרֵת:

18:25 וּבַחֲרַת מֹשֶׁה גִּבּוֹרִין דְּחִילָא מְכַל יִשְׂרָאֵל וּמִנֵּי יִתְהוֹן רִישֵׁין עַל עֲמָא רַבָּנִי אֲלָפֵי אֲלָפִין וּרַבָּנִי מוֹתָא רַבָּנִי חֲמִשִּׁין וּרַבָּנִי עִיסוּרִיתָא עִיסוּרִיתָא:

18:25 Moses chose able men out of all Israel and made them heads over the people, leaders of thousands, of hundreds, of fifties and of tens.

18:26 וּשְׁפֹטוּ אֶת־הָעָם בְּכָל־עֵת אֶת־הַדָּבָר הַקָּשֶׁה יָבִיאוּן אֶל־מֹשֶׁה וְכָל־הַדָּבָר הַקָּטָן יִשְׁפּוּטוּ הֵם:

18:26 וַיִּדְּיוּ יֵת עֲמָא בְּכָל עֵידָן יֵת פִּתְגָם קָשִׁי מִיֵּת לְוֹת קֶדֶם מֹשֶׁה וְכֹל פִּתְגָם זָעִיר דִּינִין אֵינוֹן:

18:26 They judged the people at all times; the difficult dispute they would bring to Moses, but every minor dispute they themselves would judge.

18:27 וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה אֶת־חֲתָנוּ וַיֵּלֶךְ לוֹ אֶל־אֶרְצוֹ: פ

18:27 וַשְּׁלַח מֹשֶׁה יֵת חֲמוּהִי וַאֲזַל לִיָּה לְאֶרְעִיהָ:

18:27 Then Moses bade his father-in-law farewell, and he went his way into his own land.

19:1 בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינַי:

19:1 בִּירְחָא תְּלִיתָאָה לְמַפְק בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרְעָא דְּמִצְרַיִם בְּיוֹמָא הָדִין אֹתוֹ לְמַדְבָּרָא דְּסִינַי:

19:1 In the third month after the sons of Israel had gone out of the land of Egypt, on that very day they came into the wilderness of Sinai.

19:2 וַיִּסְעוּ מִרְפִּידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינַי וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר וַיַּחֲנוּ־שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר: וַנִּטְּלוּ מִרְפִּידִים וְאֹתוֹ לְמַדְבָּרָא דְּסִינַי וּשְׂרוּ בַּמִּדְבָּרָא וּשְׂרָא תַּמָּן יִשְׂרָאֵל לְקַבִּיל לְקַבִּיל טוֹרָא:

19:2 When they set out from Rephidim, they came to the wilderness of Sinai and camped in the wilderness; and there

Israel camped in front of the mountain.

19:3 וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו יְהוָה מִן־הָהָר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתֹנִיד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל:

19:3 וּמֹשֶׁה סָלַק לִקְדָּם קִדְּם יוֹי וַיִּקְרָא לֵיהּ יוֹי מִן טוֹרָא לְמִימַר כִּדִּין כִּדְנָן תִּימַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתַחֲוִי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל:

19:3 Moses went up to God, and the LORD called to him from the mountain, saying, "Thus you shall say to the house of Jacob and tell the sons of Israel:

19:4 אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם וְאֲשָׂא אֶתְכֶם עַל־כַּנְפֵי נְשָׁרִים וָאָבָא אֶתְכֶם אֵלַי:

19:4 אַתּוֹן חֲזִיתוֹן דְּעִבְדִּית לְמִצְרָאִי וְנִשְׁלִית וְאִשְׁלִית יִתְכוֹן כִּיד עַל גִּדְפֵי כַנְפֵי נְשָׁרִין וְקָרִיבִית יִתְכוֹן לְפֻלְחָנִי:

19:4 'You yourselves have seen what I did to the Egyptians, and *how* I bore you on eagles' wings, and brought you to Myself.

19:5 וְעַתָּה אִם־שָׁמוּעַ תִּשְׁמָעוּ בְּקוֹלִי וְשָׁמַרְתֶּם אֶת־בְּרִיתִי וְהָיִיתֶם לִי סֻגָּה מִכָּל־הָעַמִּים כִּי־לִי כָל־הָאָרֶץ:

19:5 וְכַעַן אִם קִבְּלָא תִקְבְּלוֹן לְמִימָרִי וְתִשְׁרֹון יֵת קִנְמִי קִנְמִי וְתַהוֹן קִדְמִי חִבִּיבִין מִכָּל עַמְמֵיָא אֲרִי דִילִי כָל אַרְעָא:

19:5 'Now then, if you will indeed obey My voice and keep My covenant, then you shall be My own possession among all the peoples, for all the earth is Mine;

19:6 וְאַתֶּם תְּהִיוּ־לִי מְמַלְכַת כֹּהֲנִים וְגוֹי קֳדוֹשׁ אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבֹּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

19:6 וְאַתּוֹן תְּהוֹן קִדְמִי מַלְכִין כֹּהֲנִין וְעַם קָדִישׁ אֵלִין פִּתְגָמֵיָא דְתַמְלִיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

19:6 and you shall be to Me a kingdom of priests and a holy nation.' These are the words that you shall speak to the sons of Israel."

19:7 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי הָעָם וַיָּשֶׂם לִפְנֵיהֶם אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה:

19:7 וְאַתָּא מֹשֶׁה וַקְרָא לְסָבִי עַמָּא וְסִדְר וְסִדְר קִדְמִיהוֹן יֵת כָּל פִּתְגָמֵיָא הָאֵלִין דְּפַקְדִּיהּ יוֹי:

19:7 So Moses came and called the elders of the people, and set before them all these words which the LORD had commanded him.

19:8 וַיַּעֲנוּ כָל־הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ כָּל אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע מֹשֶׁה אֶת־דְּבָרֵי הָעָם אֶל־יְהוָה:

19:8 וְאַתִּיבּוּ כָל עַמָּא כַחְדָּא וַאֲמָרוּ כָּל דְּמַלְלִיל יוֹי נַעֲבִיד וְאַתִּיב מֹשֶׁה יֵת פִּתְגָמֵי עַמָּא לִקְדָּם קִדְּם יוֹי:

19:8 All the people answered together and said, "All that the LORD has spoken we will do!" And Moses brought back the words of the people to the LORD.

19:9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנֵּה אֲנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ בְּעָבַיִת עֲנָן בְּעִבּוֹר יִשְׁמַע הָעָם בְּדִבְרֵי עֲמֹךְ וְנִסְבָּךְ יֵאֱמִינוּ לְעוֹלָם וַיִּגַּד מֹשֶׁה אֶת־דְּבָרֵי הָעָם אֶל־יְהוָה:

19:9 וַאֲמַר יוֹי לְמֹשֶׁה הָא אֲנָא מַתְגַּלִּי לָךְ בְּעִיבָא דְעֲנָנָא בְּדִיל דִּישְׁמַע עַמָּא בְּמַלְלוֹתֵי עֲמֹךְ וְאַף בְּךָ יְהִימָנוּן לְעָלָם וְחַוִּי מֹשֶׁה יֵת פִּתְגָמֵי עַמָּא לִקְדָּם קִדְּם יוֹי:

19:9 The LORD said to Moses, "Behold, I will come to you in a thick cloud, so that the people may hear when I speak

with you and may also believe in you forever." Then Moses told the words of the people to the LORD.

19:10 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵךְ אֶל־הָעָם וְקִדְּשָׁתָם הַיּוֹם וּמָחָר וּכְבָּסוּ שְׂמֹלֹתָם:

19:10 וַאֲמַר יוֹי לַמֶּשֶׁה אֵיזִיל לָזֹת עֲמָא וּתְזַמְיִנְיוֹן יוֹמָא דִין וּמָחָר וַיְחַוִּירוּן לְבוּשֵׁיהוֹן:

19:10 The LORD also said to Moses, "Go to the people and consecrate them today and tomorrow, and let them wash their garments;

19:11 וְהָיוּ נִכְנִים לַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יֵרֵד יְהוָה לְעֵינֵי כָל־הָעָם עַל־הַר סִינַי:

19:11 וַיְהוֹן זְמִינִין לְיוֹמָא תְּלִיתָאָה אֲרִי בְיוֹמָא תְּלִיתָאָה מִתְגַּלִּי יוֹי לְעֵינֵי כָל עֲמָא עַל טוֹרָא דְסִינַי:

19:11 and let them be ready for the third day, for on the third day the LORD will come down on Mount Sinai in the sight of all the people.

19:12 וְהִגַּבְלָתָ אֶת־הָעָם סָבִיב לֵאמֹר הִשְׁמְרוּ לָכֶם עַל־זֶה וּנְגַע בְּקִצְהוֹ כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּהָר מוֹת יוֹמָת:

19:12 וּתְתַחִים יֵת עֲמָא סְחוּר־סְחוּר לְמִימַר אִסְתַּמְרוּ לְכוֹן מִלְּמִיֶּסֶק בְּטוֹרָא וּלְמִקְרַב בְּסוּפִיָּה כָל דִּיקְרַב בְּטוֹרָא אִתְקַטְלָא יִתְקַטִּיל:

19:12 "You shall set bounds for the people all around, saying, 'Beware that you do not go up on the mountain or touch the border of it; whoever touches the mountain shall surely be put to death.

19:13 לֹא־תִגַּע בּוֹ יָד כִּי־סָקוֹל יִסְקַל אוֹ־יִרְה יִירָה אִם־בְּהֶמָה אִם־אִישׁ לֹא יִחִיָּה בְּמִשְׁךְ הַיָּבֵל הַזֶּה יַעֲלוּ בָהֶר:

19:13 לֹא תִקְרַב בִּיה יָד אֲרִי אִתְרַנְמָא יִתְרַנִּים אוֹ אִשְׁתַּדָּאָה יִשְׁתַּדִּי אִם בְּעִירָא אִם אֲנָשָׁא לֹא יִתְקִיִּים בְּמִינֵד שׁוּפְרָא אֲנוֹן מְרִשֵּׁן מְרִשֵּׁן לְמִסַּק בְּטוֹרָא:

19:13 'No hand shall touch him, but he shall surely be stoned or shot through; whether beast or man, he shall not live.' When the ram's horn sounds a long blast, they shall come up to the mountain."

19:14 וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן־הָהָר אֶל־הָעָם וַיְקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם וַיַּכְבְּסוּ שְׂמֹלֹתָם:

19:14 וּנְחַת מֹשֶׁה מִן טוֹרָא לָזֹת עֲמָא וְזָמִין יֵת עֲמָא וַיְחַוִּירוּ לְבוּשֵׁיהוֹן:

19:14 So Moses went down from the mountain to the people and consecrated the people, and they washed their garments.

19:15 וַיֹּאמֶר אֶל־הָעָם הָיוּ נִכְנִים לַשְּׁלִשִּׁת יָמִים אֶל־תִּגְשׁוּ אֶל־אִשָּׁה:

19:15 וַאֲמַר לְעֲמָא הָווּ זְמִינִין לְתַלְתָּה יוֹמִין לֹא תִקְרַבּוֹן לְצִיד לְצִיד אִיתְתָּא:

19:15 He said to the people, "Be ready for the third day; do not go near a woman."

19:16 וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בַּהֲיִית הַבֹּקֶר וַיְהִי קֶלֶת וּבִרְקִים וַעֲנַן כָּבֵד עַל־הָהָר וְקָל שֹׁפָר חֲזָק מְאֹד וַיִּחַרֵּד כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה:

19:16 וַיְהִי בְיוֹמָא תְּלִיתָאָה בְּמַהוּי צִפְרָא וְהָווּ קָלִין וּבִרְקִין וַעֲנִנָא תְּקִיף עַל טוֹרָא וְקָל שׁוּפְרָא תְּקִיף לְחֻדָּא וְזַע כָּל עֲמָא דְּבַמְשְׁרִיתָא:

19:16 So it came about on the third day, when it was morning, that there were thunder and lightning flashes and a thick cloud upon the mountain and a very loud trumpet sound, so that all the people who were in the camp trembled.

19:17 וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת־הָעָם לִקְרַאת הָאֱלֹהִים מִן־הַמַּחֲנֶה וַיִּתְיַצְּבוּ בְּתַחֲתֵית הָהָר:

19:17 וַאֲפִיק מֹשֶׁה יֵת עֲמָא לְקַדְמוֹת מִימְרָא דְיוֹי מִן מְשְׁרִיתָא וַאֲתַעְתְּרוּ בְּשׁוּפְלֵי טוֹרָא:

19:17 And Moses brought the people out of the camp to meet God, and they stood at the foot of the mountain.

19:18 וְהָר סִינַי עָשָׂן כִּלּוֹ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יֵרֵד עָלָיו יְהוָה בָּאֵשׁ וַיַּעַל עֲשָׂנוֹ כַּעֲשָׂן

הַכִּבְשָׁן וַיַּחֲרֶד כָּל־הָהָר מְאֹד:

19:18 וַטּוֹרָא דְּסִינֵי תָנִין תָּנִין כּוֹלִיָּה מִן־קָדָם דְּאַתְגְּלִי עֲלוּהִי יוּי בְּאַיִשְׁתָּא וּסְלִיק תַּנְיָה כְּתַנְנָא דְּאַתּוּנָא דְּאַתּוּנָא וְזַע כָּל טּוֹרָא לַחְדָּא:

19:18 Now Mount Sinai was all in smoke because the LORD descended upon it in fire; and its smoke ascended like the smoke of a furnace, and the whole mountain quaked violently.

19:19 וַיְהִי קוֹל הַשּׁוֹפָר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד מִשָּׁה יְדִבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל:

19:19 וַהֲוָה קָל שׁוֹפָרָא אֲזִיל וְתַקִּיף לַחְדָּא מִשָּׁה מִמְּלִיל וּמִן־קָדָם יוּי מִתַּעֲנִי מִתַּעֲנִי לִיָּה בְּקָל:

19:19 When the sound of the trumpet grew louder and louder, Moses spoke and God answered him with thunder.

19:20 וַיֵּרֶד יְהוָה עַל־הָהָר סִינֵי אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיִּקְרָא יְהוָה לְמֹשֶׁה אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיַּעַל מֹשֶׁה:

19:20 וְאַתְגְּלִי יוּי עַל טּוֹרָא דְּסִינֵי בְּרִישׁ טּוֹרָא וּקְרָא יוּי לְמֹשֶׁה לְרִישׁ טּוֹרָא וּסְלִיק מִשָּׁה:

19:20 The LORD came down on Mount Sinai, to the top of the mountain; and the LORD called Moses to the top of the mountain, and Moses went up.

19:21 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רֵד הָעַד בָּעָם פֶּן־יַהֲרִסוּ אֶל־יְהוָה לְרֹאוֹת וְנָפְל מִמֶּנּוּ רָב:

19:21 וַאֲמַר יוּי לְמֹשֶׁה חוֹת אֲסַהִיד בְּעָמָא דְּלָמָא יַפְגְּרוּן קָדָם יוּי לְמַחְזִי וַיִּפּוֹל וַיִּפֹּל מִנְהוֹן סָגִי:

19:21 Then the LORD spoke to Moses, "Go down, warn the people, so that they do not break through to the LORD to gaze, and many of them perish.

19:22 וְגַם הַכֹּהֲנִים הַנִּנָּשִׁים אֶל־יְהוָה יִתְקַדְּשׁוּ פֶן־יִפְרֹץ בָּהֶם יְהוָה:

19:22 וְאַף כְּהֲנִיא דְּקָרִיבִין לְשִׁמְשָׁא קָדָם יוּי יִתְקַדְּשׁוּן דְּלָמָא יִקְטוּל יִתְקוּף בְּהוֹן יוּי:

19:22 "Also let the priests who come near to the LORD consecrate themselves, or else the LORD will break out against them."

19:23 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֹא־יִוָּכַל הָעָם לַעֲלֹת אֶל־הָהָר סִינֵי כִּי־אַתָּה הֶעֱרַתָּה בָּנוּ לְאֹמֶר הַגִּבֹּל אֶת־הָהָר וּקְדַשְׁתּוּ:

19:23 וַאֲמַר מֹשֶׁה קָדָם יוּי לֹא יָכוֹל עָמָא לְמַסַּק לְטּוֹרָא דְּסִינֵי אֲרִי אַתְּ אֲסַהִידַת בְּנָא לְמִימַר תַּחֲסִים יֵת טּוֹרָא וּקְדִישָׁהּ:

19:23 Moses said to the LORD, "The people cannot come up to Mount Sinai, for You warned us, saying, 'Set bounds about the mountain and consecrate it.'"

19:24 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה לֵךְ־רֵד וְעֲלִיתָ אִתָּהּ וְאַהֲרֹן עִמָּךְ וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם אֶל־יַהֲרִסוּ לַעֲלֹת אֶל־יְהוָה פֶּן־יִפְרֹץ־בָּם:

19:24 וַאֲמַר לִיָּה יוּי אִיזִיל חוֹת וְתִיסַק אֶת וְאַהֲרֹן עִמָּךְ וְכְהֲנִיא וְעָמָא לֹא יַפְגְּרוּן לְמִיסַק לְקָדָם יוּי דְּלָמָא יִקְטוּל בְּהוֹן:

19:24 Then the LORD said to him, "Go down and come up *again*, you and Aaron with you; but do not let the priests and the people break through to come up to the LORD, or He will break forth upon them."

19:25 וַיֵּרֶד מֹשֶׁה אֶל־הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם: ׀

19:25 וּנְחַת מֹשֶׁה לְוֹת עָמָא וַאֲמַר לְהוֹן:

19:25 So Moses went down to the people and told them.

20:1 וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאֹמֶר: ׀

20:1 וּמִלִּיל יְיָ כָּל פִּתְגָמָיו הָאֵלֶּיךָ לְמִימָר:

20:1 Then God spoke all these words, saying,

20:2 אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים:

20:2 אֲנִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ דֹּאפִיקְתָּךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדוֹתָא:

20:2 "I am the LORD your God, who brought you out of the land of Egypt, out of the house of slavery.

20:3 לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל-פָּנָי:

20:3 לֹא יִהְיֶה יְהִי לְךָ אֱלֹה אַחֶרן אוֹחֶרן בְּרִמְנִי:

20:3 "You shall have no other gods before Me.

20:4 לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל וְכָל-תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּמַמָּעַל וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ

מִתַּחַת וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ:

20:4 לֹא תַעֲבִיד לְךָ צֵלִם צִלָּם וְכָל דָּמוֹ דְּבִשְׁמִי מִלְעִילָא וְדַבְּאָרְעָא מִלְרַע

וְדַבְּמִי מִלְרַע לָאָרְעָא:

20:4 "You shall not make for yourself an idol, or any likeness of what is in heaven above or on the earth beneath or in the water under the earth.

20:5 לֹא-תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קָנָא פֶקֶד עֵוֹן

אֲבֹת עַל-בָּנִים עַל-שְׁלָשִׁים וְעַל-רִבְעִים לְשָׁנָא:

20:5 לֹא תִסְגֹּד לַהוֹן וְלֹא תִפְלַחֲיִנִין אֲרִי אֲנִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֵל קָנָא מִסַּעַר חוֹבֵי

אֲבָהֶן עַל בָּנִין מִרְדִּין עַל דָּר תְּלִיתִי וְעַל דָּר רִבְעִי לְשָׁנָא לְסָנָא כֹד

מִשְׁלָמִין בְּנִיָּא לְמַחֲשִׁי בְּתַר חוֹבֵי אֲבָהֶתְהוֹן:

20:5 "You shall not worship them or serve them; for I, the LORD your God, am a jealous God, visiting the iniquity of the fathers on the children, on the third and the fourth generations of those who hate Me,

20:6 וְעָשָׂה חֶסֶד לְאַלְפִים לְאַהֲבִי וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתַי: ס

20:6 וְעֹבֵיד טִיבּוֹ לְאַלְפֵי דְרִין לְרַחֲמֵי וּלְנִטְרֵי פִיקוּדַי:

20:6 but showing lovingkindness to thousands, to those who love Me and keep My commandments.

20:7 לֹא תִשָּׂא אֶת-שֵׁם-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא כִּי לֹא יִנָּקֶה יְהוָה אֶת אֲשֶׁר-יִשָּׂא

אֶת-שְׁמוֹ לְשׁוֹא: פ

20:7 לֹא תוֹמִי תִימִי בְשֵׁמָא יֵת שְׁמָא דִּיּוֹי אֱלֹהֶיךָ לְמִנְנָא לְמִנְנָא אֲרִי לֹא יִזְכִּי

יְיָ יֵת דִּיּוֹמִי דִּיּוֹמִי בְשֵׁמִיָּה יֵת שְׁמִיָּה לְשִׁקְרָא:

20:7 "You shall not take the name of the LORD your God in vain, for the LORD will not leave him unpunished who takes His name in vain.

20:8 זָכוֹר אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ:

20:8 הוּי דְכִיר יֵת יוֹמָא דְשַׁבְּתָא דְשַׁבְּתָא לְקַדְּשׁוּתִיה:

20:8 "Remember the sabbath day, to keep it holy.

20:9 שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל-מְלָאכְתְּךָ:

20:9 שֵׁתָּה יוֹמִין תַּפְלַח וְתַעֲבֹד כָּל עִבְדִּיתְךָ:

20:9 "Six days you shall labor and do all your work,

20:10 וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא-תַעֲשֶׂה כָּל-מְלָאכָה אַתָּה

וּבִנְךָ-וּבִתְךָ עֹבֵדךָ וְאִמְתְּךָ וּבְהֵמְתְךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ:

20:10 וַיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה שַׁבְּתָא קֳדָם יְיָ אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲבִיד כָּל עֹבִידָא אֶת וּבְרַךְ

וּבִנְךָ וּבִתְךָ וְעֹבֵדךָ וְאִמְתְּךָ וּבְעִירְךָ וּבְקִרְוֶיךָ:

20:10 but the seventh day is a sabbath of the LORD your God; in it you shall not do any work, you or your son or your

daughter, your male or your female servant or your cattle or your sojourner who stays with you.

20:11 כִּי שֵׁשֶׁת־יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם
וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל־כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת
וַיְקַדְּשֶׁהוּ: ס

20:11 אֲרִי שִׁיתָה יוֹמִין עֶבֶד יְיָ יֵת שְׂמִיָּא וְיֵת אֶרְעָא יֵת יִמָּא וְיֵת כָּל דְּבַהוֹן
וְנַח בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה עַל כֵּין בְּרִיךְ יְיָ יֵת יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא וְקַדְּשִׁיהּ:

20:11 "For in six days the LORD made the heavens and the earth, the sea and all that is in them, and rested on the seventh day; therefore the LORD blessed the sabbath day and made it holy.

20:12 כְּבֹד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמְךָ לְמַעַן יִאָּרְכוּן יָמֶיךָ עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ: ס

20:12 יְקַר יֵת אָבוּךָ וְיֵת אִמְךָ בְּדִיל דִּיִּירְכוּן דִּיורְכוּן יוֹמְךָ עַל אֶרְעָא דִּי
אֱלֹהֶךָ יְהִיב לָךְ:

20:12 "Honor your father and your mother, that your days may be prolonged in the land which the LORD your God gives you.

20:13 לֹא תִרְצַח: ס

20:13 לֹא תִקְטֹל תִקְטֹל נַפְשׁ לֹא תִגּוֹף לֹא תִגְנוֹב נַפְשׁ לֹא תִסְהִיד בְּחֻבְרְךָ
סְהִידוּתָא דְּשִׁקְרָא:

20:13 "You shall not murder.

20:14 לֹא תִנָּאֵף: ס

20:14 לֹא תִחְמִיד תִחְמִיד בֵּית חֻבְרְךָ לֹא תִחְמִיד תִחְמִיד אִיתָת חֻבְרְךָ וְעַבְדֶּיָּהּ
וְאִמָּתֶיהָ וְתוֹרִיָּהּ וְחֻמְרֶיהָ וְכָל דְּלִחְבְּרְךָ:

20:14 "You shall not commit adultery.

20:15 לֹא תִגְנוֹב: ס

20:15 וְכָל עֲמָא חֲזָן יֵת קְלִיא וְיֵת כְּעוֹרִיא וְיֵת קָל שׁוֹפְרָא וְיֵת טוֹרָא דְּתַנִּין
דְּתַנִּין וְחֲזָא עֲמָא וְזָעוּ וְקָמוּ מִרְחִיק:

20:15 "You shall not steal.

20:16 לֹא־תַעֲנֶה בְּרַעְךָ עַד שִׁקְרָא: ס

20:16 וְאָמְרוּ לְמֹשֶׁה מַלִּיל אֵת עֵימָנָא וְנִקְבִּיל וְלֹא וְאֵל יִתְמַלֵּל יִתְמַלִּיל יִמְלִיל
עֵימָנָא מִן־קֹדֶם יְיָ דְּלִמָּא נִמּוּת:

20:16 "You shall not bear false witness against your neighbor.

20:17 לֹא תַחְמֹד בֵּית רַעְךָ לֹא־תַחְמֹד אִשְׁתִּי רַעְךָ וְעַבְדּוֹ וְאִמָּתוֹ וְשׁוֹר׃ וְחֻמְרוֹ
וְכָל אֲשֶׁר לְרַעְךָ: פ

20:17 וְאָמַר מֹשֶׁה לְעֲמָא לֹא תִדְחִלוּן אֲרִי בְּדִיל לְנִסָּאָה יִתְכוּן אִתְּגַלִּי לְכוּן
יְקַרָּא דִּי וּבְדִיל דְּתַהִי דְּחִלְתִּיהָ עַל־אִפִּיכוּן בְּדִיל דְּלֹא תַחֲבוּבוּן:

20:17 "You shall not covet your neighbor's house; you shall not covet your neighbor's wife or his male servant or his female servant or his ox or his donkey or anything that belongs to your neighbor."

20:18 וְכָל־הָעָם רָאוּ אֶת־הַקּוֹלֹת וְאֶת־הַלְפִידִם וְאֵת קוֹל הַשֹּׁפָר וְאֶת־הַהָר עֹשֵׂן
וַיֵּרָא הָעָם וַיִּנָּעוּ וַיַּעֲמָדוּ מִרְחָק:

20:18 וְקָם עֲמָא מִרְחִיק וּמֹשֶׁה קָרִיב אֶתְקָרִיב לְצִיד לְצִית לְצַד אִמִּיטָתָא דְּתַמָּן
יְקַרָּא דִּי:

20:18 All the people perceived the thunder and the lightning flashes and the sound of the trumpet and the mountain smoking; and when the people saw it, they trembled and stood at a distance.

20:19 וַיֹּאמְרוּ אֶל-מֹשֶׁה דַּבֵּר-אַתָּה עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאַל-יְדַבֵּר עִמָּנוּ אֱלֹהִים
פֶּן-נָמוּת:

20:19 וַאֲמַר יוּי לְמֹשֶׁה כְּדָן כְּדִין תִּימַר לְבִנֵי יִשְׂרָאֵל אַתּוֹן חַיִּיתוֹן אֲרִי מִן
שְׂמִיא מְלִילִית עִמָּכוֹן:

20:19 Then they said to Moses, "Speak to us yourself and we will listen; but let not God speak to us, or we will die."

20:20 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָעָם אֶל-תִּירְאוּ כִּי לִבְעֹבֹר נִסּוֹת אֶתְכֶם בָּא הָאֱלֹהִים
וּבְעֹבֹר תִּהְיֶה יִרְאַתוֹ עַל-פְּנֵיכֶם לְבַלְתִּי תַחֲטְאוּ:

20:20 רַחֲלֹן דְּכִסָּף וְרַחֲלֹן דְּדָהָב לֹא תַעֲבֹדוּן לָכוֹן:

20:20 Moses said to the people, "Do not be afraid; for God has come in order to test you, and in order that the fear of Him may remain with you, so that you may not sin."

20:21 וַיַּעֲמֹד הָעָם מֵרָחֹק וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל-הָעֶרְפֶּל אֲשֶׁר-שָׁם הָאֱלֹהִים: פ

20:21 מַדְבַּח אֲדַמָּתָא תַעֲבִיד קִדְמִי וְתִהְיִי דְּבַח וְתִיכּוּס עֲלוּהִי יֵת עֲלֻתְךָ וְיֵת

נִכְסֵת קְוֹדֶשְׁךָ מִן יֵת עֲנֶךָ וּמִן וְיֵת תּוֹרֶךָ בְּכָל אֶתֶר דְּאַשְׁרֵי שְׂכִינָתִי לְתַמָּן
אַשְׁלַח אֲשַׁלַּח בְּרַכְתִּי לָךְ וְאַבְרַכֶּינֶךָ:

20:21 So the people stood at a distance, while Moses approached the thick cloud where God was.

20:22 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתֶּם רְאִיתֶם כִּי
מִן-הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם:

20:22 וְאִם מַדְבַּח אֲבָנִין תַעֲבִיד קִדְמִי לֹא תַבְנִי יִתְהוֹן יִתְהִין פְּסִילִין לֹא דְלֹא
דְּלֹמָא תָרִים חֲרָבְךָ עָלָה וְתַחֲלִינָה וְתַחֲלִילִינָא:

20:22 Then the LORD said to Moses, "Thus you shall say to the sons of Israel, 'You yourselves have seen that I have spoken to you from heaven.'

20:23 לֹא תַעֲשׂוּן אֹתִי אֱלֹהִי כֶסֶף וְאֱלֹהִי זָהָב לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם:

20:23 וְלֹא תַסֵּק בְּדֶרֶגֶין עַל מַדְבַּחִי דְּלֹא תַתְּגִלִּי תַתְּגִלִּי תַגִּלִּי עִרְיָתְךָ
עֲלוּהִי:

20:23 'You shall not make *other gods* besides Me; gods of silver or gods of gold, you shall not make for yourselves.

20:24 מִזְבֵּחַ אֲדָמָה תַעֲשֶׂה-לִּי וְזִבְחָתָּ עָלָיו אֶת-עֹלֹתֶיךָ וְאֶת-שְׁלָמֶיךָ אֶת-צֹאנְךָ
וְאֶת-בָּקָרְךָ בְּכָל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֶזְכִּיר אֶת-שְׁמִי אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבִרְכָתֶיךָ:

20:24 'You shall make an altar of earth for Me, and you shall sacrifice on it your burnt offerings and your peace offerings, your sheep and your oxen; in every place where I cause My name to be remembered, I will come to you and bless you.

20:25 וְאִם-מִזְבֵּחַ אֲבָנִים תַעֲשֶׂה-לִּי לֹא-תִבְנֶנָּה אֶתְהֵן גִּזִּית כִּי חֲרָבְךָ הַנִּפְתָּ עָלֶיהָ
וְתַחֲלִלָהּ:

20:25 'If you make an altar of stone for Me, you shall not build it of cut stones, for if you wield your tool on it, you will profane it.

20:26 וְלֹא-תַעֲלֶה בַּמַּעֲלָה עַל-מִזְבְּחִי אֲשֶׁר לֹא-תִגְלֶה עֶרְוַתְךָ עָלָיו: פ

20:26 'And you shall not go up by steps to My altar, so that your nakedness will not be exposed on it.'

21:1 וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם:

21:1 וְאֵלֶּין דִּינָא דְּתַסְדֵּר קִדְמֵיהוֹן:

21:1 "Now these are the ordinances which you are to set before them:

21:2 כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עֲבָרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבְשִׁבְעָתָא יֵצֵא לְחֻפְשֵׁי חָנָם:

21:2 אֲרִי תִזְבוֹן תִּזְבוֹן עֲבָדָא בֶּר יִשְׂרָאֵל שִׁית שָׁנִין יִפְלֹחַ וּבְשִׁבְעִיתָא וּבִשְׁתָּא

21:2 "If you buy a Hebrew slave, he shall serve for six years; but on the seventh he shall go out as a free man without payment.

21:3 "If he comes alone, he shall go out alone; if he is the husband of a wife, then his wife shall go out with him.

21:4 "If his master gives him a wife, and she bears him sons or daughters, the wife and her children shall belong to her master, and he shall go out alone.

21:5 "But if the slave plainly says, 'I love my master, my wife and my children; I will not go out as a free man,'

21:6 then his master shall bring him to God, then he shall bring him to the door or the doorpost. And his master shall pierce his ear with an awl; and he shall serve him permanently.

21:8 "If she is displeasing in the eyes of her master who designated her for himself, then he shall let her be redeemed. He does not have authority to sell her to a foreign people because of his unfairness to her.

21:9 "If he designates her for his son, he shall deal with her according to the custom of daughters."

21:10 "If he takes to himself another woman, he may not reduce her food, her clothing, or her conjugal rights.

21:11 ואם-שֶׁלֶשׁ-אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ ויֵּצֵאָהּ חֲנָם אֵין כִּסֵּף: ס

- 21:11 וְאִם תֵּלֶת אֵילָן לֹא יַעֲבִיד לָהּ וְתִיפּוֹק מִגֵּן דָּלָא כֶּסֶף:
21:11 "If he will not do these three *things* for her, then she shall go out for nothing, without *payment of money*."
- 21:12 מִכָּה אִישׁ וָמוֹת יוֹמָת:
21:12 דִּימְחֵי לְאַנְשׁ אַנְשׁ גִּבֹּר וְיִקְטְלֵינִיהּ וַיְמֹת אֶתְקַטְלָא יִתְקַטֵּיל:
21:12 "He who strikes a man so that he dies shall surely be put to death."
- 21:13 וְאִשֶּׁר לֹא צָדָהּ וְהָאֱלֹהִים אָנָּה לִידּוֹ וְשָׁמַתִּי לָךְ מָקוֹם אֲשֶׁר יָנוֹס שָׁמָּה: ס
21:13 וְדָלָא כְּמֵן לִיהּ וּמִן-קֶדֶם יוּי אֶתְמָסֵר לִידֶיהּ וְאַשְׁוִי לָךְ אֶתֶר דִּיעֲרוֹק לְתַמּוֹן:
21:13 "But if he did not lie in wait *for him*, but God let *him* fall into his hand, then I will appoint you a place to which he may flee."
- 21:14 וְכִי-יִזְדּ אִישׁ עַל-רֵעֵהוּ לְהַרְגּוֹ בְּעֶרְמָה מֵעַם מִזְבְּחֵי תִקְחֶנּוּ לְמוֹת: ס
21:14 וְאִרִי יִזְדּ יִרְשַׁע גִּבֹּר עַל חֲבֵרִיהּ לְמִקְטָלִיהּ בְּנִכְלּוֹ מִן מִדְּבָחֵי תִדְבְּרִינִיהּ לְמִקְטָל לְמִיקְטוֹל:
21:14 "If, however, a man acts presumptuously toward his neighbor, so as to kill him craftily, you are to take him *even* from My altar, that he may die."
- 21:15 וּמִכָּה אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוֹמָת:
21:15 דִּימְחֵי לְאַבוּהִי וְלְאִמִּיהּ אֶתְקַטְלָא יִתְקַטֵּיל:
21:15 "He who strikes his father or his mother shall surely be put to death."
- 21:16 וְגִנֵּב אִישׁ וּמִכָּרָו וְנִמְצָא בִידּוֹ מוֹת יוֹמָת: ס
21:16 וְדִיגְנוֹב נִפְשָׁא גִבֹּר מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּזְבְּנִיהּ וַיִּזְבְּנִיהּ וְתִשְׁתַּכַּח בִּידֶיהּ אֶתְקַטְלָא יִתְקַטֵּיל:
21:16 "He who kidnaps a man, whether he sells him or he is found in his possession, shall surely be put to death."
- 21:17 וּמִקְלָל אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוֹמָת: ס
21:17 וְדִילּוּט אָבוּהִי וְאִמִּיהּ אֶתְקַטְלָא יִתְקַטֵּיל:
21:17 "He who curses his father or his mother shall surely be put to death."
- 21:18 וְכִי-יִרִיבוּ אָנָּשִׁים וְהָכָה אִישׁ אֶת-רֵעֵהוּ בְּאֶבֶן אוֹ בְּאֶגְרָף וְלֹא יָמוּת וְנָפַל לְמִשְׁכָּב:
21:18 וְאִרִי יִנְצוֹן גִּבְרִין וְיִמְחֵי גִבֹּר יֵת חֲבֵרִיהּ בְּאִבְנָא אוֹ בְּכוֹרְמִיזָא וְלֹא יָמוּת וַיִּפּוֹל וַיִּפֹּל לְבוֹטְלָן לְבוֹטְלָא:
21:18 "If men have a quarrel and one strikes the other with a stone or with *his* fist, and he does not die but remains in bed,
- 21:19 אִם-יָקוּם וְהִתְהַלֵּךְ בַּחוּץ עַל-מִשְׁעֶנְתּוֹ וְנָקָה הַמִּכָּה רַק שְׁבִתּוֹ יִתֵּן וְרָפָא יִרְפָּא: ס
21:19 אִם יָקוּם וַיִּתְהַלֵּךְ בְּבָרָא עַל בּוֹרִייהּ בְּרִייהּ וַיְהִי זָכָא זָכָא מְחִיא מַחֵא לְחוּד בּוֹטְלָנִיהּ יִתֵּן וְאִנֵּר אָסִיא יִשְׁלִים:
21:19 if he gets up and walks around outside on his staff, then he who struck him shall go unpunished; he shall only pay for his loss of time, and shall take care of him until he is completely healed."
- 21:20 וְכִי-יִכֶּה אִישׁ אֶת-עַבְדּוֹ אוֹ אֶת-אִמּוֹתּוֹ בַּשֶּׁבֶט וּמָת תַּחַת יָדוֹ נָקָם יִנָּקֶם:
21:20 וְאִרִי יִמְחֵי גִבֹּר יֵת עַבְדִּיהּ אוֹ יֵת אִמְתִּיהּ בְּשׁוֹלְטָן וַיְמֹת תַּחוֹת יָדֶיהּ אֶתְדָּנָא אֶדְרָנָא יִתְדָן:
21:20 "If a man strikes his male or female slave with a rod and he dies at his hand, he shall be punished."

21:21 אִךְ אִם-יֹוֹם אוֹ יוֹמִים יַעֲמֹד לֹא יִקָּם כִּי כֶסֶף הוּא: ס
 21:21 בָּרֶם אִם יוֹמָא אוֹ תְּרִין יוֹמִין יִתְּקִיִּם לֹא יִתְּדֵן אָרִי כִסְפִּיהָ הוּא:
 21:21 "If, however, he survives a day or two, no vengeance shall be taken; for he is his property.

21:22 וְכִי-יִנָּצוּ אַנְשִׁים וְנָגְפוּ אִשָּׁה הָרָה וַיֵּצְאוּ יֶלְדֶּיהָ וְלֹא יִהְיֶה אֶסּוֹן עָנוּשׁ
 יַעֲנֹשׁ כְּאִשֶּׁר יִשִּׁית עָלָיו בַּעַל הָאִשָּׁה וְנָתַן בַּפְּלָלִים:
 21:22 וְאִרִי יִנָּצוּן גְּבִרִין וַיִּמְחוּן אִיתְתָּא מַעֲדִיא וַיִּפְקוּן וּלְדָהָא וְלֹא יְהִי מוֹתָא
 אֲתִנְבָּאָה יִתְּנָבִי כְּמָא דִישׁוּי עֲלוּהִי בַעֲלָה דְאִיתְתָּא וַיִּתִּין מִמֵּימַר דִּינִינָא:
 21:22 "If men struggle with each other and strike a woman with child so that she gives birth prematurely, yet there is no injury, he shall surely be fined as the woman's husband may demand of him, and he shall pay as the judges decide.

21:23 וְאִם-אֶסּוֹן יִהְיֶה וְנָתַתָּה נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ:
 21:23 וְאִם מוֹתָא יְהִי וְתִתִּין נֶפְשָׁא חֶלְף נֶפְשָׁא:
 21:23 "But if there is any further injury, then you shall appoint as a penalty life for life,

21:24 עֵין תַּחַת עֵין שֵׁן תַּחַת שֵׁן יָד תַּחַת יָד רֵגֶל תַּחַת רֵגֶל:
 21:24 עֵינָא חֶלְף עֵינָא שִׁינָא חֶלְף שִׁנָּא יָדָא חֶלְף יָדָא רֵגְלָא חֶלְף רֵיגְלָא:
 21:24 eye for eye, tooth for tooth, hand for hand, foot for foot,

21:25 כּוּיָהּ תַּחַת כּוּיָהּ פָּצַע תַּחַת פָּצַע חֲבוּרָה תַּחַת חֲבוּרָה: ס
 21:25 כּוּאָה חֶלְף כּוּאָה פִּדְעָא חֶלְף פִּדְעָא מִשְׁקוּפִי חֶלְף מִשְׁקוּפִי:
 21:25 burn for burn, wound for wound, bruise for bruise.

21:26 וְכִי-יִכֶּה אִישׁ אֶת-עֵין עַבְדּוֹ אוֹ-אֶת-עֵין אִמָּתּוֹ וְשִׁחַתָּהּ לַחֲפָשִׁי יִשְׁלַחְנוּ
 תַּחַת עֵינוֹ: ס
 21:26 וְאִרִי יִמְחִי גְבֵר יָת עֵינָא דְעַבְדִּיהָ אוֹ יָת עֵינָא דְאִמְתִּיהָ וַיַּחְבְּלִינָה לְבַר
 חוּרִין וַיִּפְטְרִינִיהָ חֶלְף עֵינִיהָ:
 21:26 "If a man strikes the eye of his male or female slave, and destroys it, he shall let him go free on account of his eye.

21:27 וְאִם-שֵׁן עַבְדּוֹ אוֹ-שֵׁן אִמָּתּוֹ יִפֹּל לַחֲפָשִׁי יִשְׁלַחְנוּ תַּחַת שָׁנּוֹ: פ
 21:27 וְאִם שִׁנָּא דְעַבְדִּיהָ אוֹ שִׁנָּא דְאִמְתִּיהָ יִפֹּל יִפֹּל לְבַר חוּרִין וַיִּפְטְרִינִיהָ
 חֶלְף שָׁנִיהָ:
 21:27 "And if he knocks out a tooth of his male or female slave, he shall let him go free on account of his tooth.

21:28 וְכִי-יִנָּח שׁוֹר אֶת-אִישׁ אוֹ אֶת-אִשָּׁה וּמָת סָקוּל יִסְקַל הַשּׁוֹר וְלֹא יֵאָכַל
 אֶת-בָּשָׂרוֹ וּבַעַל הַשּׁוֹר נָקִי:
 21:28 וְאִרִי יִנָּח תּוֹרָא יָת גְּבִרָא גְבִרָא אוֹ יָת אִתְתָּא וַיָּמוּת אֲתִרְנָמָא יִתְּרָגִים
 תּוֹרָא וְלֹא יִתְּאָכִיל יָת בִּסְרִיהָ וּמְרִיהָ דְתּוֹרָא יְהִי זָכָא:
 21:28 "If an ox gores a man or a woman to death, the ox shall surely be stoned and its flesh shall not be eaten; but the owner of the ox shall go unpunished.

21:29 וְאִם שׁוֹר נִגָּח הוּא מִתְּמַל שְׁלֹשׁ וְהוּעַד בִּבְעָלָיו וְלֹא יִשְׁמְרֵנוּ וְהָמִית אִישׁ
 אוֹ אִשָּׁה הַשּׁוֹר יִסְקַל וְגַם-בְּעָלָיו יוֹמָת:
 21:29 וְאִם תּוֹר נִגָּח הוּא מִאֲתַמְלִי מִאֲתַמְלִי וּמִדְקָמוּהִי וּמִדְקָמוּהִי וְאִתְסַהַד
 בְּמִרְיָהּ וְלֹא נִטְרִיהָ וַיִּקְטוּל גְּבֵר אוֹ אִיתָא תּוֹרָא יִתְּרָגִים וְאִף מְרִיהָ מְרוּהִי
 יִתְקַטֵּיל:
 21:29 "If, however, an ox was previously in the habit of goring and its owner has been warned, yet he does not confine it and it kills a man or a woman, the ox shall be stoned and its owner also shall be put to death.

21:30 אִם-כֶּפֶר יוֹשֶׁת עָלָיו וְנָתַן פְּדֻן נַפְשׁוֹ כָּכָל אֲשֶׁר-יוֹשֶׁת עָלָיו:
 21:30 אִם מִזְמוֹן יִשְׁוֹן עָלוּהִי וַיִּתֵּן וַיִּהְיֶה פֹדֶדָן נַפְשִׁיהָ כָּכָל דִּישְׁוֹן עָלוּהִי:
 21:30 "If a ransom is demanded of him, then he shall give for the redemption of his life whatever is demanded of him.

21:31 אוֹ-בֶן יִגַּח אוֹ-בַת יִגַּח כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה יַעֲשֶׂה לוֹ:
 21:31 אוֹ לְבַר יִשְׂרָאֵל יִגַּח תּוֹרָא אוֹ לְבַת יִשְׂרָאֵל יִגַּח כְּדִינָא הַדִּין יִתְעַבֵּד לִיהּ:
 21:31 "Whether it gores a son or a daughter, it shall be done to him according to the same rule.

21:32 אִם-עֶבֶד יִגַּח הַשּׂוֹר אוֹ אִמָּה כֶּסֶף שְׁלֹשִׁים שֶׁקֶלִים יִתֵּן לְאֹדָנֹיו וְהַשּׂוֹר יִסָּקֵל: ס
 21:32 אִם לְעֶבֶדָּא יִגַּח תּוֹרָא אוֹ לְאִמָּתָא כֶּסֶף תְּלָתִין סֻלְעִין יִתֵּן לְרַבּוּנֵיהּ וְתוֹרָא יִתְרָנִים:
 21:32 "If the ox gores a male or female slave, the owner shall give his *or her* master thirty shekels of silver, and the ox shall be stoned.

21:33 וְכִי-יִפְתַּח אִישׁ בּוֹר אוֹ כִי-יִכְרֶה אִישׁ בֶּר וְלֹא יִכְסֶּנּוּ וְנָפַל-שָׁמָּה שּׂוֹר אוֹ חֲמֹר:
 21:33 וְאִרִי יִפְתַּח גִּבֵּר גּוֹב אוֹ אִרִי יִכְרִי גִבֵּר גּוֹב וְלֹא יִכְסִינִיהּ וַיִּפּוֹל וַיִּפֹּל תַּמָּן תּוֹרָא אוֹ חֲמֹרָא:
 21:33 "If a man opens a pit, or digs a pit and does not cover it over, and an ox or a donkey falls into it,

21:34 בְּעַל הַבּוֹר יִשְׁלַם כֶּסֶף יָשִׁיב לְבֹעֲלָיו וְהַמֵּת יִהְיֶה-לוֹ: ס
 21:34 מָרִיהּ דְּגוֹבָא יִשְׁלַם כֶּסֶף יָתִיב לְמָרוּהִי וּמִיתָא יִהְיֶה דִּילִיהּ:
 21:34 the owner of the pit shall make restitution; he shall give money to its owner, and the dead *animal* shall become his.

21:35 וְכִי-יִנָּף שׂוֹר-אִישׁ אֶת-שׂוֹר רֵעֵהוּ וּמָתָהּ וּמָכְרוּ אֶת-הַשּׂוֹר הַחַי וְחָצְוּ אֶת-כֶּסְפוֹ וְגַם אֶת-הַמֵּת יַחֲצִיּוּ:
 21:35 וְאִרִי יִגּוֹף יִגַּח תּוֹר דְּגִבֵּר יִת תּוֹרָא דְּחִבְרִיהּ וַיָּמֹת וַיִּזְבְּנוּן יִת תּוֹרָא חַיָּא וַיִּפְלְגוּן יִת כֶּסְפִּיהּ וְאִף יִת דְּמֵי מִיתָא יִפְלְגוּן:
 21:35 "If one man's ox hurts another's so that it dies, then they shall sell the live ox and divide its price equally; and also they shall divide the dead *ox*.

21:36 אוֹ נֹדַע כִּי שׂוֹר נִגַּח הוּא מִתְּמוֹל שְׁלֹשָׁם וְלֹא יִשְׁמְרֵנוּ בְּעָלָיו שְׁלֹשָׁם יִשְׁלַם שׂוֹר תַּחַת הַשּׂוֹר וְהַמֵּת יִהְיֶה-לוֹ: ס
 21:36 אוֹ אִתֵּידַע אִרִי תּוֹר נִגַּח הוּא מִאֲתַמְלִי וּמִדְּקָמוּהִי וּמִדְּקָמוּהִי וְלֹא נִטְרִיהּ מָרִיהּ מְרוּהִי שְׁלָמָא יִשְׁלַם תּוֹרָא חֲלָף תּוֹרָא וּמִיתָא יִהְיֶה דִּילִיהּ:
 21:36 "Or *if* it is known that the ox was previously in the habit of goring, yet its owner has not confined it, he shall surely pay ox for ox, and the dead *animal* shall become his.

21:37 כִּי יִגְנֹב-אִישׁ שׂוֹר אוֹ-שֶׂה וּטְבָחוֹ אוֹ מָכְרוֹ חֲמִשָּׁה בָּקָר יִשְׁלַם תַּחַת הַשּׂוֹר וְאַרְבַּע-צֹאן תַּחַת הַשֶּׂה:
 21:37 אִרִי יִגְנוֹב גִּבֵּר תּוֹר אוֹ אִימֹר וַיִּכְסִינִיהּ אוֹ יִזְבְּנִינִיהּ חֲמִשָּׁה תּוֹרִין יִשְׁלַם חֲלָף תּוֹרָא וְאַרְבַּע עֲנָא חֲלָף אִימָרָא:
 22:1 "If a man steals an ox or a sheep and slaughters it or sells it, he shall pay five oxen for the ox and four sheep for the sheep.

22:1 אִם-בְּמַחְתָּרַת יִמָּצָא הַגָּנֹב וְהִכָּה וְהָכָה אֵין לוֹ דְּמִים:
 22:1 אִם בְּמַחְתָּרַתָּא יִשְׁתַּכַּח גָּנָבָא וַיִּתִּימַחֵי וַיָּמֹת לִית לִיהּ דָּם:
 22:2 "If the thief is caught while breaking in and is struck so that he dies, there will be no bloodguiltiness on his account.

22:2 אִם-זָרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ עָלָיו דָּמִים לוֹ שְׁלֹם יִשְׁלַם אִם-אֵין לוֹ וְנִמְכָּר בְּגִנְבָתוֹ:
 22:2 אִם עֵינָא דְסִהְדִיא נִפְלַת עָלוּהִי דָמָא לִיה שְׁלָמָא יִשְׁלִים אִם לִית לִיה
 וַיִּזְדָּבֵן בְּגִנּוּבְתִּיה:

22:3 "But if the sun has risen on him, there will be bloodguiltiness on his account. He shall surely make restitution; if he owns nothing, then he shall be sold for his theft.

22:3 אִם-הִמָּצָא תִמְצָא בְיָדוֹ הַגִּנֵּבָה מִשּׁוֹר עַד-חֲמֹר עַד-שֶׂה חַיִּים שְׁנַיִם יִשְׁלַם: ס
 22:3 אִם אִשְׁתַּכַּחַת תִּשְׁתַּכַּח בְּיָדֶיהָ גִּנּוּבָתָא גְּנִיבְתָא מִתּוֹר עַד חֲמֹר עַד אִימֹר
 אֵינוֹן חַיִּין עַל חַד תְּרִין יִשְׁלִים:

22:4 "If what he stole is actually found alive in his possession, whether an ox or a donkey or a sheep, he shall pay double.

22:4 כִּי יִבְעֶר-אִישׁ שָׂדֶה אוֹ-כֶרֶם וְשָׁלַח אֹתוֹ- (בְּעִירָה) [בְּעִירוֹן] וּבְעֶר בְּשָׂדֶה
 אַחֵר מִיטֵב שָׂדֶהוּ וּמִיטֵב כְּרָמוֹ יִשְׁלַם: ס
 22:4 אֲרִי יִיכּוֹל יוּכּוֹל גִּבֹּר חֲקַל חֲקַל אוֹ כֶרֶם וַיִּשְׁלַח יָת בְּעִירִיה וַיִּיכּוֹל
 בַּחֲקַל אַחֲרָן אוֹחֲרָן שֹׁפֵר חֲקִלֶיהָ וּשְׁפָר כְּרָמֶיהָ יִשְׁלִים:

22:5 "If a man lets a field or vineyard be grazed *bare* and lets his animal loose so that it grazes in another man's field, he shall make restitution from the best of his own field and the best of his own vineyard.

22:5 כִּי-תֵצֵא אִישׁ וּמִצָּאָה קִצִּים וְנֶאֱכַל גְּדִישׁ אוֹ הַקָּמָה אוֹ הַשָּׂדֶה שְׁלֹם יִשְׁלַם
 הַמִּבְעֵר אֹת-הַבְּעִירָה: ס

22:5 אֲרִי יִתְפַּק תִּפּוּק נֹור וַיִּשְׁכַּח כּוֹבִין וַיִּיכּוֹל וַיִּתְּאֲכֹלוּ גְדִישִׁין אוֹ קָמָא אוֹ
 חֲקַל שְׁלָמָא יִשְׁלִים דְּאֵדְלִיק יָת דְּלִיקְתָּא:

22:6 "If a fire breaks out and spreads to thorn bushes, so that stacked grain or the standing grain or the field *itself* is consumed, he who started the fire shall surely make restitution.

22:6 כִּי-יִתֵּן אִישׁ אֶל-רֵעֵהוּ כֶּסֶף אוֹ-כֵלִים לְשֹׁמֵר וְגִנֵּב מִבֵּית הָאִישׁ אִם-יִמָּצָא
 הַגִּנֵּב יִשְׁלַם שְׁנַיִם:

22:6 אֲרִי יִתֵּן גִּבֹּר לְחֻבְרִיהָ כֶּסֶף אוֹ מִנִּין לְמִיטֵר וַיִּתְּגַבּוּן מִבֵּית גִּבְרָא גִבְרָא
 אִם יִשְׁתַּכַּח גִּנְבָא יִשְׁלִים עַל חַד תְּרִין:

22:7 "If a man gives his neighbor money or goods to keep *for him* and it is stolen from the man's house, if the thief is caught, he shall pay double.

22:7 אִם-לֹא יִמָּצֵא הַגִּנֵּב וְנִקְרַב בְּעַל-הַבַּיִת אֶל-הָאֱלֹהִים אִם-לֹא שָׁלַח יָדוֹ
 בְּמַלְאכַת רֵעֵהוּ:

22:7 אִם לֹא יִשְׁתַּכַּח גִּנְבָא וַיִּתְקַרֵּב וַיִּתְקַרֵּב וַיִּקְרַב מִרְיָה דְּבֵיתָא לְקַדָּם דִּינִיָּא
 אִם לֹא אוֹשִׁיט יָדֶיהָ בְּמָא דְּמִסֵּר לִיה חֻבְרִיהָ:

22:8 "If the thief is not caught, then the owner of the house shall appear before the judges, *to* determine whether he laid his hands on his neighbor's property.

22:8 עַל-כָּל-דְּבַר-פֶּשַׁע עַל-שּׁוֹר עַל-חֲמֹר עַל-שֶׂה עַל-שְׁלָמָה עַל-כָּל-אֲבָדָה
 אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי-הוּא זֶה עַד הָאֱלֹהִים יָבֹא דְּבַר-שְׁנֵיהֶם אֲשֶׁר יִרְשִׁיעַן אֱלֹהִים
 יִשְׁלַם שְׁנַיִם לְרֵעֵהוּ: ס

22:8 עַל כָּל פְּתָגָם דְּחֹב עַל תּוֹר עַל חֲמֹר עַל אִימֹר עַל כְּסוֹ עַל כָּל
 אֲבִידָתָא דִּימֹר אֲרִי הוּא דִּין לְקַדָּם עַד דִּינִיָּא יִיעוֹל דִּין תְּרוּיָהוֹן דִּיחִיבּוֹן
 דִּינִיָּא יִשְׁלִים עַל חַד תְּרִין לְחֻבְרִיהָ:

22:9 "For every breach of trust, *whether it is* for ox, for donkey, for sheep, for clothing, *or* for any lost thing about which one says, 'This is it,' the case of both parties shall come before the judges; he whom the judges condemn shall pay double to his neighbor.

22:9 כִּי־יִתֵּן אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ חֲמֹר אוֹ־שׂוֹר אוֹ־שֶׂה וְכָל־בְּהֶמָּה לְשֹׁמֵר וּמָת
אוֹ־נֹשֶׁבֶר אוֹ־נִשְׁבָּה אֵין רֹאֶה:

22:9 אֲרִי יִתֵּן גֹּבֵר לְחֻבְרִיהַ חֲמֹר אוֹ תוֹר אוֹ אִמֹר וְכָל בְּעִירָא לְמִיטֵר וַיָּמוּת
אוֹ אִיתְּבֵר אוֹ אֲשַׁתְּבִי לִית דְּחֻזִּי:

22:10 "If a man gives his neighbor a donkey, an ox, a sheep, or any animal to keep *for him*, and it dies or is hurt or is driven away while no one is looking,

22:10 שְׁבַעַת יְהוָה תְּהִיָּה בֵּין שְׁנֵיהֶם אִם־לֹא שָׁלַח יָדוֹ בְּמַלְאֲכַת רֵעֵהוּ וְלָקַח
בְּעָלָיו וְלֹא יִשְׁלַם:

22:10 מוֹמְתָא דִּיּוּי תְּהִי בֵּין תְּרוּיָהוֹן אִם לֹא אוֹשִׁיט יָדִיהַ בְּמָא דְּמִסֵּר לִיהַ
חֻבְרִיהַ וְיִקְבִּיל מָרִיהַ מִנִּיהַ מוֹמְתָא וְלֹא יִשְׁלַם:

22:11 an oath before the LORD shall be made by the two of them that he has not laid hands on his neighbor's property; and its owner shall accept *it*, and he shall not make restitution.

22:11 וְאִם־גָּנַב יִגְנַב מֵעַמּוֹ יִשְׁלַם לְבְּעָלָיו:
22:11 וְאִם אֶתְּגַנֵּב אֶתְּגַנֵּב מֵעַמִּיָּה יִשְׁלַם לְמָרוּהַ:

22:12 "But if it is actually stolen from him, he shall make restitution to its owner.

22:12 אִם־טָרַף יִטָּרַף יִבְאֵהוּ עַד הַטָּרְפָּה לֹא יִשְׁלַם: פ
22:12 אִם אִיתְּבֵרָא יִתְּבֵר יִיְתִי סְהָדִין דְּתַבִּיר לֹא יִשְׁלַם:

22:13 "If it is all torn to pieces, let him bring it as evidence; he shall not make restitution for what has been torn to pieces.

22:13 וְכִי־יִשְׁאֵל אִישׁ מֵעַם רֵעֵהוּ וְנֹשֶׁבֶר אוֹ־מָת בְּעָלָיו אֵין־עַמּוֹ שְׁלַם יִשְׁלַם:
22:13 וְאֲרִי יִשְׁאֵל גֹּבֵר מִן חֻבְרִיהַ וְיִתְּבֵר אוֹ יָמוּת מָרִיהַ מְרוּהַ לִית עַמִּיָּה
שְׁלַמָּא יִשְׁלַם:

22:14 "If a man borrows *anything* from his neighbor, and it is injured or dies while its owner is not with it, he shall make full restitution.

22:14 אִם־בְּעָלָיו עַמּוֹ לֹא יִשְׁלַם אִם־שָׂכִיר הוּא בָּא בְּשָׂכְרוֹ: ס
22:14 אִם מָרִיהַ מְרוּהַ עַמִּיָּה לֹא יִשְׁלַם אִם אֲנִירָא אֲנִירָא הוּא עַל יִיעוּל
בְּאֲנִירִיהַ:

22:15 "If its owner is with it, he shall not make restitution; if it is hired, it came for its hire.

22:15 וְכִי־יִפְתָּה אִישׁ בְּתוּלָה אֲשֶׁר לֹא־אֶרְשָׁה וְשָׁכַב עִמָּהּ מִהַר יְמֵהָרְנָה לוֹ
לְאִשָּׁה:
22:15 וְאֲרִי יִשְׁדִּיל יִשְׁתַּדַּל גֹּבֵר בְּתוּלָתָא דְּלֹא מְאָרְסָא וְיִשְׁכּוּב עִמָּהּ קַיִמָּא
יְקַיִּמֶנָּה לִיהַ לְאִיתּוֹ לְאִינְתּוֹ:

22:16 "If a man seduces a virgin who is not engaged, and lies with her, he must pay a dowry for her *to be* his wife.

22:16 אִם־מָאן יִמָּאן אֲבִיהַ לְתַתָּהּ לוֹ כֶּסֶף יִשְׁקַל כְּמֹהַר הַבְּתוּלָת: ס
22:16 אִם מְצָבָא לֹא יִצְבִּי אֲבוּהָא לְמַתָּן לִיהַ כֶּסֶף יִתְּקוּל יִתְּקוּל יִשְׁקוּל
כְּמוֹהֵרִי בְּתוּלָתָא:

22:17 "If her father absolutely refuses to give her to him, he shall pay money equal to the dowry for virgins.

22:17 מְכַשְׁפָּה לֹא תַחֲיָה: ס
22:17 חֲרָשָׂא לֹא תַחֲי תִיחִי:

22:18 "You shall not allow a sorceress to live.

22:18 כָּל־שֹׁכֵב עִם־בְּהֶמָּה מוֹת יוּמָת: ס

- 22:18 כל דִּישְׁכּוּב עִם בְּעִירָא אֲתִקְטִיל יִתְקַטֵּל:
22:19 "Whoever lies with an animal shall surely be put to death.
- 22:19 זֶבַח לֵאלֹהִים יִחַרֶם בְּלִתִּי לִיהוּה לְבָדּוֹ:
22:19 דִּירְבַּח לְטַעֲוֹת עֲמֻמָּא יִתְקַטֵּל אֱלֹהִין לְשִׁמָּא דִּיּוּ בִלְחֻדוּהִי:
22:20 "He who sacrifices to any god, other than to the LORD alone, shall be utterly destroyed.
- 22:20 וְגַר לֹא־תוֹנֶה וְלֹא תִלְחָצֶנּוּ כִּי־גֵרִים הֵייתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:
22:20 וְלִגְיוֹרָא לֹא תוֹנוֹן תִּינוֹן וְלֹא תַעֲיָקוּן אֲרִי דִּי־רִין הָוִיתוּן בִּארְעֵא דְּמִצְרַיִם:
22:21 "You shall not wrong a stranger or oppress him, for you were strangers in the land of Egypt.
- 22:21 כָּל־אַלְמָנָה וַיִּתּוֹם לֹא תַעֲנוּן:
22:21 כָּל אֲרָמְלָא וַיִּתּוֹם וַיִּתָּם לֹא תַעֲנוּן:
22:22 "You shall not afflict any widow or orphan.
- 22:22 אִם־עָנָה תַעֲנֶה אִתּוֹ כִּי אִם־צָעַק יִצְעַק אֵלַי שָׁמַע אֲשָׁמַע צַעֲקָתוֹ:
22:22 אִם עֲנָאָה תַעֲנִי יִתִּיה אֲרִי אִם מִקְבֵּל יִקְבֹּל קִדְמִי קִבְּלָא אִקְבִּיל קִבְּלִיתִיה:
22:23 "If you afflict him at all, and if he does cry out to Me, I will surely hear his cry;
- 22:23 וְחָרָה אַפִּי וְהִרְגַּתִּי אֶתְכֶם בְּחָרֵב וְהָיוּ נְשִׁיכֶם אֲלֻמָּנוֹת וּבְנֵיכֶם יִתְּמִים: פ
22:23 וַיִּתְּקֶף וַיִּתְּקֹף וַיִּתְּקֶף רִיגְזִי וְאֶקְטִיל וְאֶקְטִיל יִתְּכוֹן בְּחָרְבָא וְהָיוּ נְשִׁיכֶם אֲרָמְלָן וּבְנֵיכֶם יִתְּמִין:
22:24 and My anger will be kindled, and I will kill you with the sword, and your wives shall become widows and your children fatherless.
- 22:24 אִם־כֶּסֶף תִּלְוֶה אֶת־עַמִּי אֶת־הָעֹנִי עַמּוּךְ לֹא־תִהְיֶה לוֹ כְּנֶשֶׁה לֹא־תִשְׁיָמוּן עָלָיו נֶשֶׁךְ:
22:24 אִם כֶּסֶף תִּלְוֶה תִּלְוֶה בְּעַמִּי לְעֹנֵי דְעַמּוּךְ לֹא תִהִי לִיה כְּרֶשֶׁיָא לֹא תִשְׁוֹן עָלֵיהִי חֻבּוּלִיא:
22:25 "If you lend money to My people, to the poor among you, you are not to act as a creditor to him; you shall not charge him interest.
- 22:25 אִם־חֶבֶל תִּחְבֹּל שְׁלֵמַת רֵעֶךָ עַד־בֹּא הַשָּׁמֶשׁ תִּשְׁיָבֶנּוּ לוֹ:
22:25 אִם מִשְׁכּוֹנָא מִשְׁכּוֹנָא תִּסָּב כְּסוּתָא דְחִבְרֶךָ עַד מִיַּעַל שְׁמֵשׁא תְּחִיבִינִיה לִיה:
22:26 "If you ever take your neighbor's cloak as a pledge, you are to return it to him before the sun sets,
- 22:26 כִּי הוּא (כְּסוּתָהּ) נְכֻסְתּוֹן לְבִדָּהּ הוּא שְׁמֶלְתּוֹ לְעֶרּוֹ בַּמָּה יִשְׁכֹּב וְהָיָה כִּי־יִצְעַק אֵלַי וְשָׁמַעַתִּי כִּי־חָנוּן אָנִי: ס
22:26 אֲרִי הִיא כְּסוּתִיה בְּלַחְוֶה הִיא תּוֹתִבִּיה לְמִשְׁכִּיה לְמוֹשְׁכִיה בְּמָא יִשְׁכּוּב וְהָיָה אֲרִי יִקְבֹּל יִקְבֹּל קִדְמִי וְאִקְבִּיל וְאֲשָׁמַע קִבְּלִיתִיה קִבְּלִיתִיה אֲרִי חֲנָנָא אֲנָא:
22:27 for that is his only covering; it is his cloak for his body. What else shall he sleep in? And it shall come about that when he cries out to Me, I will hear him, for I am gracious.
- 22:27 אֱלֹהִים לֹא תִקְלֵל וְנִשְׁיָא בְּעַמּוּךְ לֹא תֹאָר:
22:27 דִּינָא לֹא תִקֵּל וְרָבָא בְּעַמּוּךְ לֹא תִלּוּט:
22:28 "You shall not curse God, nor curse a ruler of your people.

22:28 מִלֹּאֲתָךְ וּדְמֶעַךְ לֹא תֵאַחַר בְּכוֹר בְּנֶיךָ תִּתֵּן-לִי:

22:28 בְּכוֹרְךָ מִלֵּיד וּדְמֶעַךְ לֹא תֵאַחַר בּוֹכְרָא דְבִנְךָ תִּפְרִישׁ קָדְמִי:

22:29 "You shall not delay *the offering from* your harvest and your vintage. The firstborn of your sons you shall give to Me.

22:29 כֵּן-תַעֲשֶׂה לְשֹׂרֶךְ לְצֹאֲנֶךָ שִׁבְעַת יָמִים יִהְיֶה עִם-אִמּוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי תִתְּנוּ-לִי:

22:29 כֵּן תַעֲבִיד לְתוֹרְךָ לְעֹנֶךָ שִׁבְעָה יוֹמִין יִהְיֶה עִם אִמֶּיהָ בַּיּוֹמָא תְּמִינָאָה

תִּפְרְשִׁינָהּ קָדְמִי:

22:30 "You shall do the same with your oxen *and* with your sheep. It shall be with its mother seven days; on the eighth day you shall give it to Me.

22:30 וְאִנְשֵׁי-קָדָשׁ תִּהְיוּ לִי וּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵפָה לֹא תֹאכְלוּ לְכָלֵב תִּשְׁלֹכוּ

אֹתוֹ: ס

22:30 וְאִנְשֵׁין קָדִישִׁין תִּהְיוּ קָדְמִי וּבִסַּר תְּלִישׁ מִן חַיּוֹא חַיּוֹת בְּרָא לֹא תִכְלֹן

לְכָלֵבא תְּרִמוֹן יִתִּיה:

22:31 "You shall be holy men to Me, therefore you shall not eat *any* flesh torn to pieces in the field; you shall throw it to the dogs.

23:1 לֹא תִשָּׂא שְׁמַע שׁוֹא אֶל-תִּשְׁתׁ יָדְךָ עִם-רָשָׁע לְהִיֵּת עִדׁ חָמָס: ס

23:1 לֹא תִקְבִּיל שְׁמַע דְּשִׁקָּר לֹא תִשׁוּי יָדְךָ עִם חַיִּיבָא לְמַהוּי לִיה סָהִיד שִׁקָּר:

23:1 "You shall not bear a false report; do not join your hand with a wicked man to be a malicious witness.

23:2 לֹא-תִהְיֶה אַחֲרֵי-רַבִּים לְרַעַת וְלֹא-תִעֲנֶה עַל-רֹב לְנֹטָת אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטָּת:

23:2 לֹא תִהִי בְּתֵר סְגִיאי לְאַבְאָשָׁא וְלֹא תִתְּמַנַּע מִלְּאַלְפָּא מָא דְּבַעֲינָךְ

דְּמַתְּבֵי לָךְ עַל דִּינָא בְּתֵר סְגִיאי שְׁלִים דִּינָא:

23:2 "You shall not follow the masses in doing evil, nor shall you testify in a dispute so as to turn aside after a multitude in order to pervert *justice*;

23:3 וְדָל לֹא תִהְדָּר בְּרִיבּוֹ: ס

23:3 וְעַל מְסַכֵּינָא לֹא תִרְחִים בְּדִינָהּ:

23:3 nor shall you be partial to a poor man in his dispute.

23:4 כִּי תִפְגַּע שׁוֹר אִיבָךְ אוֹ חֲמֹרוֹ תַעֲהֶה הֲשִׁב תְּשִׁיבֵנוּ לּוֹ: ס

23:4 אִרי תִּפְגַּע תַּעֲרַע תּוֹרָא דְּסִנְאָךְ אוֹ חֲמֹרִיהָ דְּטָעִי דַּתְעִי אֲתָבָא תְּחִיבִינָהּ

לִיה:

23:4 "If you meet your enemy's ox or his donkey wandering away, you shall surely return it to him.

23:5 כִּי-תִרְאֶה חֲמֹר שִׁנְאָךְ רֹבֵץ תַּחַת מִשָּׂאוֹ וְחִדְלָתָּ מֵעֲזֹב לוֹ עֲזֹב תַּעֲזֹב עִמּוֹ:

ס

23:5 אִרי תַּחְזִי חֲמֹרָא דְּסִנְאָךְ רַבִּיעַ תַּחַת טַעֲוִינָה טַעֲוִינָה וְתִתְּמַנַּע מִלְּמַשְׁקַל

מִלְּמַשְׁבָּק לִיה מִשְׁבָּק תִּשְׁבֹּק תִּשְׁבֹּק מָא דְּבִלִיבְךָ עֲלוּהִי וְתִפְרִיק עִמֶּיהָ:

23:5 "If you see the donkey of one who hates you lying *helpless* under its load, you shall refrain from leaving it to him, you shall surely release *it* with him.

23:6 לֹא תִטֶּה מִשְׁפָּט אֲבִינְךָ בְּרִיבּוֹ:

23:6 לֹא תַצִּיל דִּין מְסַכֵּינְךָ בְּדִינָהּ:

23:6 "You shall not pervert the justice *due* to your needy *brother* in his dispute.

23:7 מִדְּבַר-שִׁקָּר תִּרְחַק וְנָקִי וְצַדִּיק אֶל-תִּהְרֹג כִּי לֹא-אֲצַדִּיק רָשָׁע:

23:7 מִפְּתָנָמָא דְּשִׁקָּרָא מִפְּתַגְמִין בְּטִלִּין הִנֵּי רַחֵק וְדִזְכִּי וְדִנְפָק דְּכִי זְכֹאי מִן

דִּינָא לֹא תִקְטֹל תִּקְטֹל אֲרִי לֹא אֲזִכִּי חַיִּיבָא:

23:7 "Keep far from a false charge, and do not kill the innocent or the righteous, for I will not acquit the guilty.

23:8 וְשָׁחַד לֹא תִקַּח כִּי הַשָּׁחַד יְעוֹר פְּקָחִים וַיִּסְלַף דְּבָרֵי צְדִיקִים:
23:8 וְשׁוֹחָדָא לֹא תִקְבִּיל אֲרִי שׁוֹחָדָא מְעוֹר עֵינֵי חֲכִימִין וּמַקְלָקִיל פְּתַנְמִין
תְּרִיצִין:

23:8 "You shall not take a bribe, for a bribe blinds the clear-sighted and subverts the cause of the just.

23:9 וְגֵר לֹא תִלָּחֵץ וְאַתֶּם יֹדְעֵתֶם אֶת־נַפְשׁ הַגֵּר כִּי־גֵרִים הֵייתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:
23:9 וּלְגִיּוֹרָא לֹא תַעֲיָקוֹן וְאַתּוֹן יֹדְעֵתוֹן יֵת נַפְשָׁא דְגִיּוֹרָא אֲרִי דִּי־רִין הָוִיתוֹן
בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם:

23:9 "You shall not oppress a stranger, since you yourselves know the feelings of a stranger, for you *also* were strangers in the land of Egypt.

23:10 וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע אֶת־אַרְצְךָ וְאַסְפֹּת אֶת־תְּבוּאַתָּה:

23:10 וְשִׁית שְׁנֵין תִּזְרַע יֵת אֶרְעֶךָ וְתַכְנוּשׁ יֵת עָלְלָתָה:

23:10 "You shall sow your land for six years and gather in its yield,

23:11 וְהַשְׁבִּיעַתָּ תִּשְׁמַטָּנָה וְנִטְשָׁתָה וְאָכְלוּ אֲבִינֵי עַמֶּךָ וַיִּתְּרֵם תֹּאכֵל חֵיט הַשָּׂדֶה
כִּן־תַּעֲשֶׂה לְכַרְמְךָ לְזִיתְךָ:

23:11 וּשְׁבִיעִיתָא תִּשְׁמַטִּינָה וְתִרְטַשִׁינָה וַיִּיכְלוּן מִסְכִּינֵי עַמְךָ וּשְׁאֲרֵהוֹן תִּיכּוֹל
חֵיט חִיּוֹת בְּרָא כִּין כַּדִּין תַּעֲבִיד לְכַרְמְךָ לְזִיתְךָ:

23:11 but *on* the seventh year you shall let it rest and lie fallow, so that the needy of your people may eat; and whatever they leave the beast of the field may eat. You are to do the same with your vineyard *and* your olive grove.

23:12 שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂיךָ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבֹּת לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרְךָ וַחֲמֹרְךָ
וַיִּנְפֹּשׁ בֶּן־אִמְתְּךָ וְהַגֵּר:

23:12 שִׁיתָה יוֹמִין תַּעֲבִיד עוֹבְדְךָ וּבִיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה תָּנוּחַ בְּדִיל דִּינּוּחַ
תּוֹרְךָ וַחֲמֹרְךָ וַיִּשְׁקוּט בֵּר אִמְתְּךָ וְגִיּוֹרָא:

23:12 "Six days you are to do your work, but on the seventh day you shall cease *from labor* so that your ox and your donkey may rest, and the son of your female slave, as well as your stranger, may refresh themselves.

23:13 וּבְכָל אֲשֶׁר־אָמַרְתִּי אֵלֵיכֶם תִּשְׁמְרוּ וְשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא תִזְכִּירוּ לֹא
יִשְׁמַע עַל־פִּיד:

23:13 וּבְכָל דְּאָמַרְתִּי לָכוֹן תִּסְתַּמְרוּן וְשׁוּם טַעוֹת עִמְמָא לֹא תִדְכְּרוּן לֹא
יִשְׁתַּמַּע עַל פּוֹמְכוֹן:

23:13 "Now concerning everything which I have said to you, be on your guard; and do not mention the name of other gods, nor let *them* be heard from your mouth.

23:14 שְׁלֹשׁ רִגְלִים תִּחַג לִי בַשָּׁנָה:

23:14 תִּלַּת זְמַנִּין תִּיחַג תַּחוּגוֹן קִדְמִי בַשָּׁתָא:

23:14 "Three times a year you shall celebrate a feast to Me.

23:15 אֶת־חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכֹל מִצּוֹת כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ לְמוֹעֵד
חֹדֶשׁ הָאָבִיב כִּי־בּו יֵצְאָתָּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא־יֵרָאוּ פָנַי רִיקָם:

23:15 יֵת חֲגָא דְּפִטִּירָא תִּיטֵר שְׁבַעַה שְׁבַעַה יוֹמִין תִּיכּוֹל פִּטִּירָא כְּמָא
דְּפִקִּידְתָּךְ לְזִמֵּן יִרְחָא דְּאָבִיבָא אֲרִי בִּיה נִפְקָתָא מִמִּצְרַיִם וְלֹא יִתְחַזּוּן קִדְמִי
רִיקָנִין:

23:15 "You shall observe the Feast of Unleavened Bread; for seven days you are to eat unleavened bread, as I commanded you, at the appointed time in the month Abib, for in it you came out of Egypt. And none shall appear before Me empty-handed.

23:16 וְחַג הַקָּצִיר בְּכוּרֵי מַעֲשֵׂיֶיךָ אֲשֶׁר תִּזְרַע בַּשָּׂדֶה וְחַג הָאָסֶף בְּצֹאת הַשָּׁנָה
בְּאֶסְפָּךָ אֶת־מַעֲשֵׂיֶיךָ מִן־הַשָּׂדֶה:

23:16 וְחָג רֻחָדָא בְּכוּרֵי עֹבְדְךָ עֹבְדְךָ דְּתִזְרַע בְּחַקְלָא וְחָג דְּכִנְשָׁא
בְּמַפְקָה דְּשִׁתָּא בְּמַכְנִשְׁךָ יְתַּ עֹבְדְךָ עֹבְדְךָ מִן חַקְלָא:

23:16 "Also you shall observe the Feast of the Harvest of the first fruits of your labors from what you sow in the field;
also the Feast of the Ingathering at the end of the year when you gather in the fruit of your labors from the field.

23:17 שְׁלֹשׁ פַּעַמִּים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל־זָכוּרְךָ אֶל־פְּנֵי הָאֵדֶן יְהוָה:

23:17 תְּלַת זְמַנִּין בְּשִׁתָּא יִתְחַזֵּין כָּל דְּכוּרְךָ קֳדָם רַבּוּן עֲלֵמָא יוּי:

23:17 "Three times a year all your males shall appear before the Lord GOD.

23:18 לֹא־תִזְבַּח עַל־חֶמֶץ דָּם־זִבְחִי וְלֹא־יֵלִין חֶלֶב־חֲגִי עַד־בֹּקֶר:

23:18 לֹא תִכּוֹס עַל חֶמֶץ דָּם פִּסְחִי וְלֹא יִבִּיתוּן לְצַפְרָא בָּר מִמִּדְבָּחָא תִּרְבִּי
נִכְסַת חָגָא עַד צַפְרָא:

23:18 "You shall not offer the blood of My sacrifice with leavened bread; nor is the fat of My feast to remain overnight
until morning.

23:19 רֵאשִׁית בְּכוּרֵי אֲדָמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תִבְשֹׁל גְּדִי בַחֲלֵב

אִמּוֹ: ס

23:19 רִישׁ בְּכוּרֵי אֶרֶץ תִּיתִי תִיתִי לְבֵית־מִקְדָּשָׁא דִּיּוּי אֱלֹהֶךָ לֹא תִיכְלוּן בְּסַר
בַּחֲלֵב:

23:19 "You shall bring the choice first fruits of your soil into the house of the LORD your God. "You are not to boil a
young goat in the milk of its mother.

23:20 הִנֵּה אֲנֹכִי שֹׁלַח מַלְאָךְ לִפְנֶיךָ לְשֹׁמְרָךְ בְּדֶרֶךְ וְלְהַבִּיאֲךָ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
הִכְנַתִּי:

23:20 הָאֲנָא שֹׁלַח מַלְאָכָא קֳדָמְךָ לְמִיטְרָךְ בְּאוּרְחָא וְלֵאעֲלוּתְךָ לְאַתְרָא
דְּאַתְקִינִית:

23:20 "Behold, I am going to send an angel before you to guard you along the way and to bring you into the place which
I have prepared.

23:21 הַשְׁמֹר מִפְּנֵיו וּשְׁמַע בְּקוֹלֹ אֶל־תִּמְרֵי בּוֹ כִּי לֹא יִשָּׂא לְפִשְׁעֶכֶם כִּי שְׁמִי
בְּקִרְבּוֹ:

23:21 אִסְתַּמֵּר מִן־קְדָמוּהִי וְקִבֵּיל לְמִימְרֶיהָ וְלֹא תִסְרִיב לְקַבְּלֶיהָ אֲרִי לֹא
יִשְׁבּוֹק לְחֹבִיכוֹן אֲרִי בְּשִׁמִּי מִימְרֶיהָ:

23:21 "Be on your guard before him and obey his voice; do not be rebellious toward him, for he will not pardon your
transgression, since My name is in him.

23:22 כִּי אִם־שָׁמַעַתְּ תִשְׁמַע בְּקוֹלֹ וְעָשִׂיתָ כֹּל אֲשֶׁר אֲדַבֵּר וְאִי־בִתִּי אֶת־אִיְבֹיֶיךָ
וְצִרְתִּי אֶת־צִרְיֶיךָ:

23:22 אֲרִי אִם קִבְּלָא תִקְבִּיל לְמִימְרֶיהָ וְתַעֲבִיד כֹּל דְּאִמְלִיל וְאִסְנִי יְתַ סְנָאךָ
וְאִעִיק וְאִעִיק לְדַמְעִיקוֹן לָךְ:

23:22 "But if you truly obey his voice and do all that I say, then I will be an enemy to your enemies and an adversary to
your adversaries.

23:23 כִּי־יִלְךָ מַלְאָכִי לִפְנֶיךָ וְהַבִּיאֲךָ אֶל־הָאֱמֹרִי וְהַתַּחֲתִי וְהַפְּרֹזִי וְהַפְּנִיעִי הַחוּץ
וְהַיְּבוּסִי וְהַכְּחַדְתִּיו:

23:23 אֲרִי יְהֵךְ מַלְאָכִי קֳדָמְךָ וְיַעֲלִינְךָ לְוַת אֱמֹרָאִי וְחַתָּאִי וּפְרֹזָאִי וְכַנְעֵנָאִי
חִיוָאִי וַיְבוּסָאִי וְאִשְׁצִינוֹן:

23:23 "For My angel will go before you and bring you in to *the land of* the Amorites, the Hittites, the Perizzites, the Canaanites, the Hivites and the Jebusites; and I will completely destroy them.

23:24 לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם וְלֹא תַעֲשֶׂה כַּמַּעֲשִׂיהֶם כִּי הָרַסְתָּה־ם וְשִׁבַּר תִּשְׁבַּר מִצְבֹּתֵיהֶם:

23:24 לֹא תִסְגֹּד לַמַּעֲוֹתֵהוּן וְלֹא תִפְלַחֲנִין וְלֹא תַעֲבִיד כַּעֲבֹדֵיהוּן כַּעֲבֹדֵיהוּן אֲרִי פִגְרָא תִפְגְּרִינוּן גִּמְרָא תִגְמְרִינוּן וְתִבְרָא תִתְבַּר קִמְתֵּהוּן:

23:24 "You shall not worship their gods, nor serve them, nor do according to their deeds; but you shall utterly overthrow them and break their *sacred* pillars in pieces.

23:25 וְעַבַּדְתֶּם אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּבִרְךְ אֶת־לֶחְמְךָ וְאֶת־מִימֶיךָ וַהֲסֵרְתִי מִיָּדְךָ מִקְרָבְךָ:

23:25 וְתִפְלַחֲנוּן קִדְם יְת יְיָ אֱלֹהֵכֹון וַיְבָרִיךְ יְת מִיכְלֶךְ וַיִּת מִשְׁתֶּךְ מִשְׁתֶּךְ וְאֲעִדִי מִרְעִין בִּישִׁין מִבִּינְךָ:

23:25 "But you shall serve the LORD your God, and He will bless your bread and your water; and I will remove sickness from your midst.

23:26 לֹא תִהְיֶה מִשְׁכָּלָה וְעַקְרָה בְּאַרְצְךָ אֶת־מִסְפֵּר יָמֶיךָ אִמְלָא:

23:26 לֹא תִהְיֶה תְכֵלָא וְעַקְרָא בְּאַרְעֶךָ יְת מִנִּין יוֹמֶךְ אִישְׁלִים אִישְׁלִים:

23:26 "There shall be no one miscarrying or barren in your land; I will fulfill the number of your days.

23:27 אֶת־אֵימָתִי אֲשַׁלַּח לִפְנֶיךָ וְהִמָּתִי אֶת־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר תָּבֹא בָהֶם וְנָתַתִּי אֶת־כָּל־אֵיבֶיךָ אֵלֶיךָ עֶרְףְּ:

23:27 יְת אֵימָתִי אֲשַׁלַּח קִדְמְךָ וְאֶתְבַּר וְאֲשַׁגִּישׁ וְאֶקְטֹול יְת כָּל עָמָא דְאֵת אֵתִי עָלִיל לְאִנְחָא קִרְב בְּהוּן וְאִמְסַר וְאֵתֵן יְת כָּל בְּעַל־דְּבִבְךָ קִדְמְךָ מִחֲזִירִי קִדְלִי:

23:27 "I will send My terror ahead of you, and throw into confusion all the people among whom you come, and I will make all your enemies turn *their* backs to you.

23:28 וְשַׁלַּחְתִּי אֶת־הַצִּרְעָה לִפְנֶיךָ וְגִרְשָׁה אֶת־הַחִוִּי אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַחִתִּי מִלִּפְנֶיךָ:

23:28 וְאֲשַׁלַּח וְאֲשַׁלַּח יְת עֶרְעִיתָא קִדְמְךָ וְתִתְרִיךְ יְת חִוִּיאִי יְת כְּנַעֲנִיאִי וְיִת חִיתָאִי מִן־קִדְמְךָ:

23:28 "I will send hornets ahead of you so that they will drive out the Hivites, the Canaanites, and the Hittites before you.

23:29 לֹא אֶגְרֹשְׁנִי מִפְּנֶיךָ בְּשָׁנָה אַחַת פֶּן־תִּהְיֶה הָאָרֶץ שְׁמֵמָה וְרִבְבָה עָלֶיךָ חַיַּת הַשָּׂדֶה:

23:29 לֹא אֶתְרִיכִינוּן מִן־קִדְמְךָ בְּשִׁתָּא חֲדָא דְלִמָּא תִהְיֶה אֶרְעָא צָרִיא וְתִסְגִּי עָלֶךְ חַיַּת חַיּוֹת בָּרָא:

23:29 "I will not drive them out before you in a single year, that the land may not become desolate and the beasts of the field become too numerous for you.

23:30 מֵעַט מֵעַט אֶגְרֹשְׁנִי מִפְּנֶיךָ עַד אֲשֶׁר תִּפְרָה וְנִחַלְתָּ אֶת־הָאָרֶץ:

23:30 זְעִיר זְעִיר אֶתְרִיכִינוּן מִן־קִדְמְךָ עַד דְּתִסְגִּי דְתִיפּוּשׁ וְתִחֲסִין יְת אֶרְעָא:

23:30 "I will drive them out before you little by little, until you become fruitful and take possession of the land.

23:31 וְשִׁתִּי אֶת־גְּבֻלְךָ מִיַּם־סוּף וְעַד־יָם פְּלִשְׁתִּים וּמִמִּדְבָּר עַד־הַנָּהָר כִּי אֵתֵן בְּיָדְכֶם אֶת יִשְׁבֵּי הָאָרֶץ וְגִרְשָׁתֶמוּ מִפְּנֶיךָ:

23:31 וְאֲשִׁוּי יְת תַּחוּמְךָ מִיָּמָא דְסוּף וְעַד יָמָא דְפְלִשְׁתָּאִי וּמִמִּדְבָּרָא וּמִמִּדְבָּרָא וְעַד פֶּרֶת נִהְרָא אֲרִי אִמְסַר בְּיָדְכֹון יְת יְתִבִּי אֶרְעָא וְתִתְרִיכִינוּן מִן־קִדְמְךָ:

23:31 "I will fix your boundary from the Red Sea to the sea of the Philistines, and from the wilderness to the River

Euphrates; for I will deliver the inhabitants of the land into your hand, and you will drive them out before you.

23:32 לא־תִכְרֹת לָהֶם וְלֵאלֹהֵיהֶם בְּרִית:

23:32 לֹא תִגְזֹר לָהוֹן וּלְטַעֲוֹתָהוֹן קָם קָם:

23:32 "You shall make no covenant with them or with their gods.

23:33 לֹא יֵשְׁבוּ בָאֲרֶצְךָ פֶּן־יִחַטְּאוּ אֹתָךְ לִי כִי תַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי־יִהְיֶה לָךְ לְמוֹקֵשׁ: פ

23:33 לֹא יִתְּבוֹן בָּאֲרֶעַךְ דְּלִמָּא יִחַיִּיבוּן יָתְךָ קִדְמִי אֲרִי תַפְלַח יֵת טַעֲוֹתָהוֹן אֲרִי יִהְיוֹן לָךְ לְתַקְלָא:

23:33 "They shall not live in your land, because they will make you sin against Me; for *if* you serve their gods, it will surely be a snare to you."

24:1 וְאַל־מֹשֶׁה אָמַר עֲלֶה אֶל־יְהוָה אֹתָהּ וְאַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם מֵרָחֵק:

24:1 וּלְמֹשֶׁה אָמַר סָק לְקֶדֶם קֶדֶם יוֹי אֶת וַאֲהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִין מִסְבֵּי יִשְׂרָאֵל וְתִסְגְּדוּן מֵרָחִיק:

24:1 Then He said to Moses, "Come up to the LORD, you and Aaron, Nadab and Abihu and seventy of the elders of Israel, and you shall worship at a distance.

24:2 וְנֹגֶשׁ מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֶל־יְהוָה וְהֵם לֹא יִגָּשׁוּ וְהָעָם לֹא יַעֲלוּ עִמּוֹ:

24:2 וַיִּתְקַרֵּב וַיִּתְקַרֵּב מֹשֶׁה בַּלְּחֻדּוּהִי לְקֶדֶם יוֹי לְקִדְמוֹת מִימְרָא דִּי וְאַנּוֹן לֹא יִתְקַרְבוּן יִקְרְבוּן וְעָמָא לֹא יִסְקוֹן עִמִּיהּ:

24:2 "Moses alone, however, shall come near to the LORD, but they shall not come near, nor shall the people come up with him."

24:3 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְסַפֵּר לָעָם אֶת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה וְאֵת כָּל־הַמִּשְׁפָּטִים וַיַּעַן כָּל־הָעָם קוֹל אֶחָד וַיֹּאמְרוּ כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה:

24:3 וְאַתָּא מֹשֶׁה וְאַשְׁתַּעִי לַעֲמָא יֵת כָּל פִּתְגָמָא דִּי וַיֵּת כָּל דִּינָא וְאַתִּיב כָּל עָמָא קָלָא חֵד כַּחֲדָא וַאֲמְרוּ כָּל פִּתְגָמָא דְּמַלִּיל יוֹי נַעֲבִיד:

24:3 Then Moses came and recounted to the people all the words of the LORD and all the ordinances; and all the people answered with one voice and said, "All the words which the LORD has spoken we will do!"

24:4 וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה וַיִּשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וַיָּבֵן מִזְבֵּחַ תַּחַת הָהָר וּשְׁתֵּים עָשָׂר מִצְבֵּה לְשָׁנִים עָשָׂר שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל:

24:4 וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה יֵת כָּל פִּתְגָמָא דִּי וַיִּשְׁכֵּם בַּצֶּפְרָא וַיִּבְנֵא מִדְּבָחָא בְּשָׁפוּלֵי טוֹרָא וְתִרְתַּא־עֲסָרִי קָמֹן קָמָא לְתִרְי־עֶסֶר שִׁבְטֵי דִּישְׂרָאֵל:

24:4 Moses wrote down all the words of the LORD. Then he arose early in the morning, and built an altar at the foot of the mountain with twelve pillars for the twelve tribes of Israel.

24:5 וַיִּשְׁלַח אֶת־נְעָרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ עֹלֹת וַיִּזְבְּחוּ זִבְחִים שְׁלָמִים לַיהוָה פָּרִים:

24:5 וַיִּשְׁלַח יֵת בְּכוֹרֵי בּוֹכְרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲסִיקוּ עֶלְוֹן וְנִכִּיסוּ נִכְסֵת קִדְשִׁין קֶדֶם יוֹי תּוֹרִין:

24:5 He sent young men of the sons of Israel, and they offered burnt offerings and sacrificed young bulls as peace offerings to the LORD.

24:6 וַיִּקַּח מֹשֶׁה חֲצִי הַדָּם וַיִּשֶׂם בְּאַגָּנֹת וְחֲצִי הַדָּם זָרַק עַל־הַמִּזְבֵּחַ:

24:6 וַנְּסִיב מֹשֶׁה פְּלִגּוֹת דָּמָא וְשׁוּי בְּמִזְרְקֵיָא בְּמִזְרְקֵיָא וּפְלִגּוֹת דָּמָא זָרַק עַל מִדְּבָחָא:

24:6 Moses took half of the blood and put it in basins, and the *other* half of the blood he sprinkled on the altar.

24:7 וַיִּקַּח סֵפֶר הַבְּרִית וַיִּקְרָא בְּאָזְנֵי הָעָם וַיֹּאמְרוּ כָּל אֲשֶׁר-דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע:

24:7 וּנְסִיב סִפְרָא דְקִימָא וּקְרָא קֳדָם עָמָא וְאָמְרוּ כָל דְּמִלִּיל יוּי נַעֲבִיד וְנִקְבִּיל:

24:7 Then he took the book of the covenant and read it in the hearing of the people; and they said, "All that the LORD has spoken we will do, and we will be obedient!"

24:8 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת-הַדָּם וַיִּזְרֹק עַל-הָעָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה דַם-הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִמָּכֶם עַל כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה:

24:8 וּנְסִיב מֹשֶׁה יֵת דְּמָא וּזְרַק עַל מַדְבַּחָא לְכַפֵּרָא עַל עָמָא וְאָמַר הָא דִּין הָדִין דַּם קִימָא דְגִזַּר יוּי עִימָכוֹן עֲלִיכוֹן עַל כָּל פְּתֻמָּיָא הָאֵלִין:

24:8 So Moses took the blood and sprinkled it on the people, and said, "Behold the blood of the covenant, which the LORD has made with you in accordance with all these words."

24:9 וַיַּעַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל:

24:9 וּסְלִיק מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִין מִסְבֵּי יִשְׂרָאֵל:

24:9 Then Moses went up with Aaron, Nadab and Abihu, and seventy of the elders of Israel,

24:10 וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַתַּחַת רַגְלָיו כִּמְעָשָׂה לַבֵּנֶת הַסַּפִּיר וּכְעָצֶם הַשָּׁמַיִם לְטָהָר:

24:10 וַחֲזוּ יֵת יִקָּר אֱלֹהָא דִּישְׂרָאֵל וַתַּחֲת כּוֹרְסֵי יִקְרִיָּה כְּעוֹבָד אַבְנֵן טָבָא וּכְמַחֲזִי וּכְמַחֲזִי וּכְחִיזוּ שְׁמַיָּא לְבְרִירוּ:

24:10 and they saw the God of Israel; and under His feet there appeared to be a pavement of sapphire, as clear as the sky itself.

24:11 וְאֶל-אַצִּילֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁלַח יָדוֹ וַיַּחֲזוּ אֶת-הָאֱלֹהִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ: ס

24:11 וּלְרַבְרָבֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא הָיָה הָנֹת נֹזָקָא וַחֲזוּ יֵת יִקְרָא דִּיּוּי וַהּוּוּ חֲדָן בְּקוֹרְבָנְהוֹן דְּאִתְקַבְּלוּ בְּרַעְנָא כְּאִילוּ הוּוּ אָכְלִין וּשְׁתַּן וּשְׁתַּן:

24:11 Yet He did not stretch out His hand against the nobles of the sons of Israel; and they saw God, and they ate and drank.

24:12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה עֲלֵה אֵלַי הַהֲרָה וְהִיָּה-שָׁם וְאֶתְּנָה לְךָ אֶת-לַחַת הָאֲבֵן וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כָּתַבְתִּי לְהוֹרֹתָם:

24:12 וְאָמַר יוּי לְמֹשֶׁה סָק לְקַדְמִי לְטוֹרָא וְהוּי תַמָּן וְאִיתִין לְךָ יֵת לוֹחֵי אַבְנָא וְאוֹרִיתָא וְתַפְקִידָתָא דְכַתְּבִית לְאַלּוּפֵיהוֹן:

24:12 Now the LORD said to Moses, "Come up to Me on the mountain and remain there, and I will give you the stone tablets with the law and the commandment which I have written for their instruction."

24:13 וַיָּקָם מֹשֶׁה וַיְהוֹשֻׁעַ מִשְׁרָתוֹ וַיַּעַל מֹשֶׁה אֶל-הָר הָאֱלֹהִים:

24:13 וְקָם מֹשֶׁה וַיְהוֹשֻׁעַ מִשּׁוּמְשָׁנִיה וּסְלִיק מֹשֶׁה לְטוֹרָא דְּאִתְגַּלִּי עֲלוּהֵי יִקְרָא דִּיּוּי:

24:13 So Moses arose with Joshua his servant, and Moses went up to the mountain of God.

24:14 וְאֶל-הַזִּקְנִים אָמַר שְׁבוּ-לָנוּ בְּזֶה עֵד אֲשֶׁר-נָשׁוּב אֵלֵיכֶם וְהִנֵּה אֶהְרֹן וְחֹזֵר עִמָּכֶם מִי-בַעַל דְּבָרִים יָגֵשׁ אֲלֵהֶם:

24:14 וּלְסַבִּיא אָמַר אוֹרִיכוּ לָנָא הָכָא עַד דְּנִתּוּב לְוַתְּכוֹן וְהָא אֶהְרֹן וְחֹזֵר עִמָּכוֹן מִן דְּאִית לִיה דִּינָא יִתְקַרֵּב יִתְקַרֵּב לְקַדְמֵיהוֹן:

24:14 But to the elders he said, "Wait here for us until we return to you. And behold, Aaron and Hur are with you; whoever has a legal matter, let him approach them."

24:15 וַיַּעַל מֹשֶׁה אֶל־הָהָר וַיִּכַּס הָעָנָן אֶת־הָהָר:

24:15 וּסְלִיֵק מֹשֶׁה לְטוֹרָא וַחֲפֹא עָנָנָא יֵת טוֹרָא:

24:15 Then Moses went up to the mountain, and the cloud covered the mountain.

24:16 וַיֵּשְׁכֶן כְּבוֹד־יְהוָה עַל־הָר סִינַי וַיִּכַּסְהוּ הָעָנָן שֵׁשֶׁת יָמִים וַיִּקְרָא אֶל־מֹשֶׁה בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי מִתּוֹךְ הָעָנָן:

24:16 וַשֵּׁרָא יִקְרָא דִּיּוּי עַל טוֹרָא דְסִינַי וַחֲפֵהּ עָנָנָא שִׁיתָה יוֹמִין וַקְרָא לְמֹשֶׁה בְּיוֹמָא שְׂבִיעָאָה מִגּוֹ עָנָנָא:

24:16 The glory of the LORD rested on Mount Sinai, and the cloud covered it for six days; and on the seventh day He called to Moses from the midst of the cloud.

24:17 וּמִרְאֵה כְבוֹד יְהוָה כְּאֵשׁ אֹכֶלֶת בְּרֹאשׁ הָהָר לְעֵינֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל:

24:17 וַחֲזִיּוֹ יִקְרָא דִּיּוּי כְּאִישָׁא כַחֲזִיּוֹ אִישָׁא אֹכֵלָא בְּרִישׁ טוֹרָא לְעֵינֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל:

24:17 And to the eyes of the sons of Israel the appearance of the glory of the LORD was like a consuming fire on the mountain top.

24:18 וַיֵּכָא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הָעָנָן וַיַּעַל אֶל־הָהָר וַיְהִי מֹשֶׁה בְּהָר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה: פ

24:18 וַעַל מֹשֶׁה בְּגוֹ עָנָנָא וּסְלִיֵק לְטוֹרָא וַהֲוֵה מֹשֶׁה בְּטוֹרָא אַרְבַּעִין יוֹמִין וְאַרְבַּעִין לַיְלֹוֹן:

24:18 Moses entered the midst of the cloud as he went up to the mountain; and Moses was on the mountain forty days and forty nights.

25:1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

25:1 וּמַלִּיל יוּי עִם לוֹת מֹשֶׁה לְמִימַר:

25:1 Then the LORD spoke to Moses, saying,

25:2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ־לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבֹו תִקְחוּ אֶת־תְּרוּמָתִי:

25:2 מַלִּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרְשׁוּן קִדְמֵי אַפְרָשׁוּתָא מִן כָּל גִּבֹּר דִּיתְרֵי לְבִיה תִּסְבֹּון יֵת אַפְרָשׁוּתִי:

25:2 "Tell the sons of Israel to raise a contribution for Me; from every man whose heart moves him you shall raise My contribution.

25:3 וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֵתָם זָהָב וְכֶסֶף וְנַחֲשֶׁת:

25:3 וְדָא אַפְרָשׁוּתָא דְתִסְבֹּון מְנַהוֹן דְּהִבָּא וְכֶסֶף וְנַחֲשָׁא:

25:3 "This is the contribution which you are to raise from them: gold, silver and bronze,

25:4 וְתַכְלֵת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים:

25:4 וְתַכְלָא וְתִיכְלָא וְאַרְגָּוָנָא וְצִבְעֵ זְהוּרִי וְבוּץ וְמַעֲזִי:

25:4 blue, purple and scarlet material, fine linen, goat hair,

25:5 וְעֹרֹת אֵילִם מְאֻדָּמִים וְעֹרֹת תַּחֲשִׁים וְעֲצֵי שִׁטִּים:

25:5 וּמִשְׁכֵּי דְדַכְרֵי מִסְמָקִי מִסְמָקִי וּמִשְׁכֵּי סִסְגוֹנָא וְאַעִי שִׁטִּין:

25:5 rams' skins dyed red, porpoise skins, acacia wood,

25:6 שֶׁמֶן לְמָאָר בְּשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסָּמִים:

25:6 מִשְׁחָא לְאַנְהָרוּתָא בּוֹסְמָא לְמִשַּׁח רַבּוּתָא וְלִקְטוֹרֶת בּוֹסְמָא:

25:6 oil for lighting, spices for the anointing oil and for the fragrant incense,

25:7 אֲבִנֵי־שֹׁהַם וְאַבְנֵי מַלְאִים לְאַפֶּדֶר וּלְחֹשֶׁן:

25:7 אֲבִנֵי בֹרֶלָא וְאַבְנֵי אֲשֶׁלְמוֹתָא לְשִׁקְעָא בְּאִיפֻדָּא וּבְחוֹשֶׁנָּא:

25:7 onyx stones and setting stones for the ephod and for the breastpiece.

25:8 וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכָם:

25:8 וַיַּעֲבְדוּן קִדְמִי מִקְדָּשׁ וְאֲשֶׁרִי שְׁכִינָתִי בִּינְיָהוֹן:

25:8 "Let them construct a sanctuary for Me, that I may dwell among them.

25:9 כָּל־אֲשֶׁר אֲנִי מֵרָאָה אוֹתְךָ אֵת תְּבִנַּת הַמִּשְׁכָּן וְאֵת תְּבִנַּת כָּל־כֵּלָיו וְכֵן תַּעֲשׂוּ: ס

25:9 כָּל־דָּאנָא מַחֲזִי יְתָךְ יֵת דְּמוֹת מִשְׁכְּנָא וְיֵת דְּמוֹת כָּל מְנוּהֵי וְכֵן תַּעֲבְדוּן:
25:9 "According to all that I am going to show you, as the pattern of the tabernacle and the pattern of all its furniture, just so you shall construct it.

25:10 וַעֲשׂוּ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים אֲמָתִים וְחֲצִי אַרְכּוֹ וְאֲמָה וְחֲצִי רָחְבּוֹ וְאֲמָה וְחֲצִי קִמְתּוֹ:

25:10 וַיַּעֲבְדוּן אֲרוֹנָא דְּאֵעֵי שִׁטִּין תְּרֵתִין אַמִּין וּפְלָגָא אֹורְכִיָּה וְאֲמָתָא וּפְלָגָא פּוֹתִיָּה וְאֲמָתָא וּפְלָגָא רוֹמִיָּה:

25:10 "They shall construct an ark of acacia wood two and a half cubits long, and one and a half cubits wide, and one and a half cubits high.

25:11 וְצִפִּיתָ אוֹתוֹ זָהָב טָהוֹר מִבֵּית וּמִחוּץ תִּצְפְּנוּ וְעָשִׂיתָ עָלָיו זֶרֶזָהָב סָבִיב:

25:11 וְתַחֲפִי יִתִּיה דְּהָב דְּכִי מָגִיו וּמִבְרָא תַּחֲפִינִיָּה וְתַעֲבִיד עָלוּהִי לִיָּה זִיר דִּיר דְּדֶהָב סַחֹר־סַחֹר:

25:11 "You shall overlay it with pure gold, inside and out you shall overlay it, and you shall make a gold molding around it.

25:12 וַיִּצְקֶתָ לוֹ אַרְבַּע טַבַּעֲתֵי זָהָב וְנָתַתָּה עַל אַרְבַּע פַּעֲמֹתָיו וְשִׁתִּי טַבַּעֲתֵי

עַל־צִלְעוֹ הָאֶחָת וְשִׁתִּי טַבַּעֲתֵי עַל־צִלְעוֹ הַשֵּׁנִית:

25:12 וְתַתִּיךְ לִיָּה אַרְבַּע עֲזָקוֹן דְּדֶהָב וְתַתִּין עַל אַרְבַּע זְוִיָּתֶיהָ וְתַרְתִּין עֲזָקוֹן עַל סַטְרִיָּה חֵד וְתַרְתִּין עֲזָקוֹן עַל סַטְרִיָּה תְּנִינָא תְּנִינָא:

25:12 "You shall cast four gold rings for it and fasten them on its four feet, and two rings shall be on one side of it and two rings on the other side of it.

25:13 וְעָשִׂיתָ בָּדִי עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב:

25:13 וְתַעֲבִיד אֲרִיחֵי דְּאֵעֵי שִׁטִּין וְתַחֲפִי יִתְהוֹן דְּהָבָא:

25:13 "You shall make poles of acacia wood and overlay them with gold.

25:14 וְהִבֵּאתָ אֶת־הַבָּדִים בְּטַבַּעֲתֵי עַל צִלְעֵת הָאָרוֹן לְשִׂאת אֶת־הָאָרוֹן בָּהֶם:

25:14 וְתַעֲלִיל יֵת אֲרִיחֵיָּא בְּעֲזָקָתָא עַל סַטְרֵי אֲרוֹנָא לְמִיטַל יֵת אֲרוֹנָא בְּהוֹן:

25:14 "You shall put the poles into the rings on the sides of the ark, to carry the ark with them.

25:15 בְּטַבַּעֲתֵי הָאָרוֹן יִהְיוּ הַבָּדִים לֹא יִסְרוּ מִמֶּנּוּ:

25:15 בְּעֲזָקָתָא בְּעֲזָקָתָא אֲרוֹנָא יִהְיוּ אֲרִיחֵיָּא לֹא יַעֲדוּן יַעֲדוּן מִנִּיהָ:

25:15 "The poles shall remain in the rings of the ark; they shall not be removed from it.

25:16 וְנָתַתָּ אֶל־הָאָרוֹן אֵת הָעֵדוּת אֲשֶׁר אֶתֶּן אֵלֶיךָ:

25:16 וְתַתִּין בְּאֲרוֹנָא יֵת סִהְדוֹתָא דְּאֶתֶּן לָךְ:

25:16 "You shall put into the ark the testimony which I shall give you.

25:17 וְעָשִׂיתָ כְּפֹרֶת זָהָב טָהוֹר אֲמָתִים וְחָצִי אַרְפֵּה וְאֹמֶה וְחָצִי רַחְבָּהּ:
25:17 וְתַעֲבִיד כְּפֹרֶתָּא דְּדָהָב דְּכִי תִרְתִּין אֲמִין וּפְלָגָא אֹרְכָה וְאֲמָתָא וּפְלָגָא
פְּתִיָּה:

25:17 "You shall make a mercy seat of pure gold, two and a half cubits long and one and a half cubits wide.

25:18 וְעָשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרֻבִים זָהָב מִקְשָׁה תַעֲשֶׂה אֹתָם מִשְׁנֵי קְצוֹת הַכְּפֹרֶת:
25:18 וְתַעֲבִיד תְּרִין כְּרוּבִין דְּדָהָב נָגִיד תַעֲבִיד יְתִהוֹן מִתְרִין סְטְרֵי כְּפֹרֶתָּא:
25:18 "You shall make two cherubim of gold, make them of hammered work at the two ends of the mercy seat.

25:19 וְעָשִׂה כְּרוּב אֶחָד מִקְצֵה מִזֶּה וּכְרוּב־אֶחָד מִקְצֵה מִזֶּה מִן־הַכְּפֹרֶת תַעֲשֶׂה
אֶת־הַכְּרֻבִים עַל־שְׁנֵי קְצוֹתָיו:
25:19 וְעִבִיד כְּרוּבָא חַד מִסְטְרָה מִיכָא וּכְרוּבָא חַד מִסְטְרָה מִכָּא מִן כְּפֹרֶתָּא
תַעֲבִידוֹן יָת כְּרוּבִיא עַל תְּרִין סְטְרוֹהֵי:
25:19 "Make one cherub at one end and one cherub at the other end; you shall make the cherubim of one piece with the
mercy seat at its two ends.

25:20 וְהָיוּ הַכְּרֻבִים פְּרָשֵׁי כַנָּפִים לְמַעַלָּה סֹכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל־הַכְּפֹרֶת וּפְנֵיהֶם
אִישׁ אֶל־אָחִיו אֶל־הַכְּפֹרֶת יִהְיוּ פְנֵי הַכְּרֻבִים:
25:20 וְיִהְיוּ כְּרוּבִיא פְּרִיסִין גְּדַפְיָהוֹן לְעֵילָא מְטָלִין מְטָלִין נִטְלִין בְּגַדְפִיָּהוֹן עַל
כְּפֹרֶתָּא וְאִפִּיהוֹן חַד לְקַבִּיל לְקַבִּיל חַד לְקַבִּיל לְקַבִּיל כְּפֹרֶתָּא יִהְיוּ אִפִּי
כְּרוּבִיא:
25:20 "The cherubim shall have *their* wings spread upward, covering the mercy seat with their wings and facing one
another; the faces of the cherubim are to be *turned* toward the mercy seat.

25:21 וְנָתַתָּ אֶת־הַכְּפֹרֶת עַל־הָאָרֶן מִלְּמַעַלָּה וְאֶל־הָאָרֶן תִּתֵּן אֶת־הָעֵדֻת אֲשֶׁר
אֶתֶּן אֵלֶיךָ:
25:21 וְתִיתִין יָת כְּפֹרֶתָּא עַל אֲרוֹנָא מְלַעִילָא וּבִאֲרוֹנָא תִתִּין יָת סִהְדוּתָא
דְּאִתִּין לָךְ:
25:21 "You shall put the mercy seat on top of the ark, and in the ark you shall put the testimony which I will give to you.

25:22 וְנוֹעַדְתִּי לָךְ שָׁם וְדִבַּרְתִּי אִתְּךָ מֵעַל הַכְּפֹרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים אֲשֶׁר
עַל־אָרֶן הָעֵדֻת אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֶצְוֶה אוֹתְךָ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: פ
25:22 וְאֶזְמִין מִימָרִי לָךְ תִּמְן וְאִמְלִיל עִמָּךְ מֵעַלְיוֹ כְּפֹרֶתָּא מִבֵּין תְּרִין כְּרוּבִיא
דְּעַל אֲרוֹנָא דְּסִהְדוּתָא יָת כָּל דְּאִפְקִיד יָתְךָ לִּזְתָּ עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
25:22 "There I will meet with you; and from above the mercy seat, from between the two cherubim which are upon the
ark of the testimony, I will speak to you about all that I will give you in commandment for the sons of Israel.

25:23 וְעָשִׂיתָ שִׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים אֲמָתִים אַרְפּוֹ וְאֹמֶה רַחְבּוֹ וְחָצִי קִמְתּוֹ:
25:23 וְתַעֲבִיד פְּתוּרָא דְּאֵעֵי שְׁטִין תִּרְתִּין אֲמִין אֹרְכִיהָ וְאֲמָתָא פּוֹתִיָּה וְאֲמָתָא
וּפְלָגָא רֹמִיָּה:
25:23 "You shall make a table of acacia wood, two cubits long and one cubit wide and one and a half cubits high.

25:24 וְצִפִּיתָ אוֹתוֹ זָהָב טָהוֹר וְעָשִׂיתָ לוֹ זֶרֶז זָהָב סָבִיב:
25:24 וְתַחְפִּי יִתִּיהָ דָּהָב דְּכִי וְתַעֲבִיד לִיָּה זִיר דִּיר דְּדָהָב דְּדָהָב סְחֹר־סְחֹר:
25:24 "You shall overlay it with pure gold and make a gold border around it.

25:25 וְעָשִׂיתָ לוֹ מִסְגֶּרֶת טַפַּח סָבִיב וְעָשִׂיתָ זֶרֶז־זָהָב לְמִסְגֶּרְתּוֹ סָבִיב:
25:25 וְתַעֲבִיד לִיָּה גְּדַנְפָא רֹמִיָּה פּוֹשְׁקָא פּוֹשְׁקָא סְחֹר־סְחֹר וְתַעֲבִיד זִיר דִּיר
דְּדָהָב לְגַדְנַפִּיָּה סְחֹר־סְחֹר:

25:25 "You shall make for it a rim of a handbreadth around *it*; and you shall make a gold border for the rim around it.

25:26 וְעָשִׂיתָ לוֹ אַרְבַּע טַבַּעֲתֵי זָהָב וְנָתַתָּ אֶת־הַטַּבַּעֲתֵי עַל אַרְבַּע הַפְּאֹת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע רַגְלָיו:

25:26 וְתַעֲבִיד לִיה אַרְבַּע עֲזָרֹת דָּהָב וְתַחֲתִין יָת עֲזָקְתָא עַל אַרְבַּע זְוִיָּתָא דְלִאַרְבַּע רַגְלוֹהִי רִיגְלוֹהִי:

25:26 "You shall make four gold rings for it and put rings on the four corners which are on its four feet.

25:27 לַעֲמֹת הַמִּסְגֶּרֶת תִּהְיֶינָה הַטַּבַּעֲתֵי לְבָתִּים לְבָדִּים לְשֹׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן:

25:27 לְקַבִּיל לְקַבִּיל גְּדֻנְפָא יְהוֹנָן יְהוֹנָן עֲזָקְתָא לְאַתְרָא לְאַרְיִחְיָא לְמִיטַל יָת פְּתוּרָא:

25:27 "The rings shall be close to the rim as holders for the poles to carry the table.

25:28 וְעָשִׂיתָ אֶת־הַבָּדִים עֲצֵי שִׁטִּים וְצָפִיתָ אֹתָם זָהָב וְנִשְׂאֵבָם אֶת־הַשֻּׁלְחָן:

25:28 וְתַעֲבִיד יָת אַרְיִחְיָא דְאֻעֵי שִׁטִּין וְתַחֲפִי יְתֵהוּן דְהָבָא וִיהוֹן נְטָלִין בְּהוֹן יָת פְּתוּרָא:

25:28 "You shall make the poles of acacia wood and overlay them with gold, so that with them the table may be carried.

25:29 וְעָשִׂיתָ קַעֲרָתָיו וְכַפְתָּיו וְקִשּׁוֹתָיו וּמִנְקִיתָיו אֲשֶׁר יִסֹּךְ בָּהֶן זָהָב טָהוֹר תַּעֲשֶׂה אֹתָם:

25:29 וְתַעֲבִיד מְגִיסוֹהִי וּבְזִיכּוֹהִי וּבְזִיקוֹהִי וְקִסּוֹתִיה וּמְכִילָתִיה דִּיתַנְסֹךְ בְּהוֹן בְּהוֹן דְּהָב דְּכִי תַעֲבִיד יְתֵהוּן יְתֵהוּן:

25:29 "You shall make its dishes and its pans and its jars and its bowls with which to pour drink offerings; you shall make them of pure gold.

25:30 וְנָתַתָּ עַל־הַשֻּׁלְחָן לֶחֶם פָּנִים לִפְנֵי תְּמִיד: פ

25:30 וְתַחֲתִין עַל פְּתוּרָא לְחִים אֲפִיא קְדָמִי תְּדִירָא:

25:30 "You shall set the bread of the Presence on the table before Me at all times.

25:31 וְעָשִׂיתָ מִנֶּרֶת זָהָב טָהוֹר מְקֻשָּׁה תַּעֲשֶׂה הַמִּנּוֹרָה יִרְכָּה וְקִנָּה גְּבִיעִיהָ כַּפְתָּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמְּנָה יִהְיוּ:

25:31 וְתַעֲבִיד מְנִרְתָא מְנִרְתָא דְּהָב דְּכִי נָגִיד תַּתְעֲבִיד תַּעֲבִיד מְנִרְתָא מְנִרְתָא שִׁידָה וְקִנָּה כְּלִידָהָ חֲזוּרָהָ חִיזוּרָהָ וְשׁוּשְׁנָהָ מִינָה יְהוֹן:

25:31 "Then you shall make a lampstand of pure gold. The lampstand *and* its base and its shaft are to be made of hammered work; its cups, its bulbs and its flowers shall be of *one piece* with it.

25:32 וְשֵׁשֶׁה קָנִים יֵצְאִים מִצִּדָּהּ שְׁלֹשָׁה קָנִי מִנֶּרֶת מִצִּדָּהּ הָאֶחָד וְשְׁלֹשָׁה קָנִי מִנֶּרֶת מִצִּדָּהּ הַשֵּׁנִי:

25:32 וְשִׁיתָה קָנִין נִפְקִין מִסְטָרָהָ תִּלְתָּה קָנִי מְנִרְתָא מְנִרְתָא מִסְטָרָה מִצִּטְרָה חַד וְתִלְתָּה קָנִי מְנִרְתָא מִסְטָרָה תִּנְיָנָא:

25:32 "Six branches shall go out from its sides; three branches of the lampstand from its one side and three branches of the lampstand from its other side.

25:33 שְׁלֹשָׁה גְּבִעִים מְשֻׁקָּדִים בְּקִנָּה הָאֶחָד כַּפְתָּר וּפְרָח וְשְׁלֹשָׁה גְּבִעִים מְשֻׁקָּדִים בְּקִנָּה הָאֶחָד כַּפְתָּר וּפְרָח כֵּן לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיֵּצְאִים מִן־הַמִּנּוֹרָה:

25:33 תִּלְתָּה כְּלִידִין מְצִירִין בְּקִנָּה חַד חֲזוּר חִיזוּר וְשׁוּשָׁן וְשׁוּשָׁן וְתִלְתָּה כְּלִידִין מְצִירִין בְּקִנָּה חַד חֲזוּר וְשׁוּשָׁן וְשׁוּשָׁן כֵּן לְשִׁיתָה קָנִין דְּנִפְקִין מִן מְנִרְתָא מְנִרְתָא:

25:33 "Three cups *shall be* shaped like almond *blossoms* in the one branch, a bulb and a flower, and three cups shaped like almond *blossoms* in the other branch, a bulb and a flower-- so for six branches going out from the lampstand;

25:34 וּבַמִּנְרֵה אַרְבָּעָה גִבְעִים מְשֻׁקָּדִים כַּפֹּתֶיהָ וּפְרָחֶיהָ:
 25:34 וּבַמִּנְרֵתָא וּבַמִּנּוֹרְתָא אַרְבָּעָה אַרְבַּע כְּלִידִין מְצֻרִין חֲזוֹרְהָא חֲזוֹרְהָא
 וְשׁוֹשְׁנָהּ:

25:34 and in the lampstand four cups shaped like almond blossoms, its bulbs and its flowers.

25:35 וְכַפֹּתָר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנֶּה וְכַפֹּתָר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנֶּה וְכַפֹּתָר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנֶּה לְשֵׁשׁ הַקָּנִים הַיִּצְאִים מִן־הַמִּנְרֵה:
 25:35 וְחֲזוֹר תַּחֲתוֹת תְּרִין קָנִין דְּמִינָה וְחֲזוֹר תַּחֲתוֹת תְּרִין קָנִין דְּמִינָה וְחֲזוֹר תַּחֲתוֹת
 תְּרִין קָנִין דְּמִינָה לְשִׁיתָה קָנִין דְּנִפְקִין מִן מִנְרֵתָא:

25:35 "A bulb shall be under the *first* pair of branches *coming* out of it, and a bulb under the *second* pair of branches *coming* out of it, and a bulb under the *third* pair of branches *coming* out of it, for the six branches coming out of the lampstand.

25:36 כַּפֹּתֶיהֶם וְקִנְתָּם מִמֶּנֶּה יִהְיוּ כֻלָּהּ מִקְשָׁה אַחַת זָהָב טָהוֹר:
 25:36 חֲזוֹרִיהוֹן וְקִנְיָהוֹן מִינָה יִהְיוּ כֻלָּהּ גְּנִידָא חֲדָא דְדֶהָב דְּכִי:

25:36 "Their bulbs and their branches *shall be of one piece* with it; all of it shall be one piece of hammered work of pure gold.

25:37 וַעֲשִׂיתָ אֶת־נִרְתֶּיהָ שִׁבְעָה וְהֶעֱלָה אֶת־נִרְתֶּיהָ וְהָאִיר עַל־עֵבֶר פָּנֶיהָ:
 25:37 וְתַעֲבִיד יֵת בּוֹצִינְהָא שִׁבְעָה וְתַדְלִיק יֵת בּוֹצִינְהָא וְיִהְיוּ מְנַהֲרִין עַל קָבִיל
 אִפְּהָא:

25:37 "Then you shall make its lamps seven *in number*; and they shall mount its lamps so as to shed light on the space in front of it.

25:38 וּמִלְקָחֶיהָ וּמַחְתֵּיהָ זָהָב טָהוֹר:
 25:38 וְצִיבְתָּהּא וּמַחְתֵּיתָהּא דְדֶהָב דְּכִי:

25:38 "Its snuffers and their trays *shall be* of pure gold.

25:39 כֹּכַר זָהָב טָהוֹר יַעֲשֶׂה אֹתָהּ אֵת כָּל־הַפְּלִים הָאֵלֶּה:
 25:39 כֹּכְרָא כִיכְרָא דְדֶהָבָא דְכִיָּא יַעֲבִיד יֵתָה יֵת כָּל מְנִיָּא הָאֵלִין:

25:39 "It shall be made from a talent of pure gold, with all these utensils.

25:40 וְרָאָה וַעֲשֶׂה בְּתַבְנִיתָם אֲשֶׁר־אֹתָהּ מֵרָאָה בְּהָרִ: ס
 25:40 וְחֲזִי וְעִיבִיד בְּדַמּוּתֵהוֹן דָּאָת מִתַּחֲזִי בְּטוֹרָא:

25:40 "See that you make *them* after the pattern for them, which was shown to you on the mountain.

26:1 וְאֶת־הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יְרִיעֹת שֵׁשׁ מְשֻׁזָּר וְתַכְלֶת וְאַרְגָּמָן וְתַלְעֹת שְׁנֵי
 כְּרִבִּים מַעֲשֶׂה חֹשֶׁב תַּעֲשֶׂה אֹתָם:
 26:1 וְיֵת מִשְׁכָּנָא תַעֲבִיד עֶסֶר יְרִיעֹן דְּבוּץ שְׁזִיר וְתַכְלָא וְתִיכְלָא וְאַרְגָּמָנָא וְצִבְע
 זְהוּרִי צֹרֶת כְּרוּבִין עוֹבֵד אוֹמֵן תַעֲבִיד יֵתָהוֹן יֵתָהוֹן:

26:1 "Moreover you shall make the tabernacle with ten curtains of fine twisted linen and blue and purple and scarlet *material*; you shall make them with cherubim, the work of a skillful workman.

26:2 אַרְךְ הַיְרִיעָה הָאֶחָת שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים בָּאֲמָה וְרָחֵב אַרְבַּע בָּאֲמָה הַיְרִיעָה
 הָאֶחָת מִדָּה אַחַת לְכָל־הַיְרִיעֹת:

26:2 אֹרְכָא דִירִיעֵתָא חֲדָא עֶסְרִין וְתַמְנִי אַמִּין וְפּוֹתֵיָא אַרְבַּע אַמִּין דִירִיעֵתָא
 חֲדָא מִשְׁחָתָא חֲדָא לְכָל יְרִיעֵתָא יְרִיעֵתָא:

26:2 "The length of each curtain shall be twenty-eight cubits, and the width of each curtain four cubits; all the curtains shall have the same measurements.

26:3 חֲמִשָּׁתָּה יִרְיַעֹת תִּהְיוּן חִבְרֹת אִשָּׁה אֶל-אַחֶתָּה וְחֲמִשָּׁתָּה יִרְיַעֹת חִבְרֹת אִשָּׁה אֶל-אַחֶתָּה:

26:3 חֲמִישָׁתָּה יִרְיַעֹת יִהְיוּן מִלְפָּפֶן חֲדָא עִם חֲדָא וְחֲמִישָׁתָּה יִרְיַעֹת מִלְפָּפֶן חֲדָא עִם חֲדָא:

26:3 "Five curtains shall be joined to one another, and the other five curtains shall be joined to one another.

26:4 וַעֲשִׂיתָ לָלֶאֱת תְּכָלֶת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִקְצֵה בַּחֲבֶרֶת וְכֵן תַּעֲשֶׂה בַשְּׂפַת הַיְרִיעָה הַקִּיצוֹנָה בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית:

26:4 וְתַעֲבִיד עֲנוּבִין עֲנוּבִין דְּתַכְלָא דְּתִיכְלָא עַל סַפְתָּא דִּירִיעָתָא חֲדָא מִסְטָרָא בֵּית-לֹוֹפִי וְכֵן תַּעֲבִיד בִּירִיעָתָא בְּסִטְרָא בֵּית-לֹוֹפִי תַנִּינָא תַנִּינָא:

26:4 "You shall make loops of blue on the edge of the outermost curtain in the first set, and likewise you shall make them on the edge of the curtain that is outermost in the second set.

26:5 חֲמִשִּׁים לָלֶאֱת תַּעֲשֶׂה בִּירִיעָה הָאֶחָת וְחֲמִשִּׁים לָלֶאֱת תַּעֲשֶׂה בַקִּצָּה הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית מִקְבִּילַת הַלָּלֶאֱת אִשָּׁה אֶל-אַחֶתָּה:

26:5 חֲמִשִּׁין עֲנוּבִין עֲנוּבִין תַּעֲבִיד בִּירִיעָתָא חֲדָא וְחֲמִשִּׁין עֲנוּבִין עֲנוּבִין תַּעֲבִיד בְּסִטְרָא דִּירִיעָתָא דְּבֵית-לֹוֹפִי תַנִּינָא תַנִּינָא מְכוּנָן עֲנוּבִיא חֲדָא לְקַבִּיל לְקַבִּיל חֲדָא:

26:5 "You shall make fifty loops in the one curtain, and you shall make fifty loops on the edge of the curtain that is in the second set; the loops shall be opposite each other.

26:6 וַעֲשִׂיתָ חֲמִשִּׁים קְרָסִי זָהָב וְחִבַּרְתָּ אֶת-הַיְרִיעֹת אִשָּׁה אֶל-אַחֶתָּה בְּקְרָסִים וְהָיָה הַמִּשְׁכָּן אֶחָד: פ

26:6 וְתַעֲבִיד חֲמִשִּׁין פֹּרָפִין דְּדַהֵב וְתַלְפִּיף יָת יִרְיַעָתָא יִרְיַעָתָא חֲדָא אִם חֲדָא בְּפֹרָפִיא וְהָיָה מִשְׁכָּנָא חָד:

26:6 "You shall make fifty clasps of gold, and join the curtains to one another with the clasps so that the tabernacle will be a unit.

26:7 וַעֲשִׂיתָ יִרְיַעֹת עֲזִים לְאַהֵל עַל-הַמִּשְׁכָּן עֲשִׂי-עֲשֶׂרָה יִרְיַעֹת תַּעֲשֶׂה אֹתָם: 26:7 וְתַעֲבִיד יִרְיַעֹן דְּמַעְזִי דְּמַעְזִי לְפָרְסָא עַל מִשְׁכָּנָא חֲדָא-עַסְרִי יִרְיַעֹן תַּעֲבִיד יְתַהוֹן יְתַהוֹן:

26:7 "Then you shall make curtains of goats' hair for a tent over the tabernacle; you shall make eleven curtains in all.

26:8 אַרְבָּע הַיְרִיעָה הָאֶחָת שְׁלֹשִׁים בָּאֲמָה וְרֹחֵב אַרְבַּע בָּאֲמָה הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אֶחָת לַעֲשֶׂתִי עֲשֶׂרָה יִרְיַעֹת:

26:8 אֹרְכָא דִּירִיעָתָא חֲדָא תְּלָתִין אַמִּין וְפֹתִיא אַרְבַּע אַמִּין דִּירִיעָתָא חֲדָא מִשְׁחָתָא חֲדָא לְחֲדָא-עַסְרִי לְחֲדָא-עַסְרִי יִרְיַעֹן:

26:8 "The length of each curtain shall be thirty cubits, and the width of each curtain four cubits; the eleven curtains shall have the same measurements.

26:9 וְחִבַּרְתָּ אֶת-חֲמִשָּׁתָּה הַיְרִיעֹת לְבָד וְאֶת-שֵׁשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד וְכַפַּלְתָּ אֶת-הַיְרִיעָה הַשְּׁשִׁית אֶל-מוֹל פְּנֵי הָאֹהֶל:

26:9 וְתַלְפִּיף יָת חֲמִישָׁתָּה יִרְיַעֹן לְחֹוד וְיָת שֵׁשׁ יִרְיַעֹן לְחֹוד וְתִיעוּף וְתַעֲיֵף יָת יִרְיַעָתָא שְׁתִּיתָא לְקַבִּיל לְקַבִּיל אִפִּי מִשְׁכָּנָא:

26:9 "You shall join five curtains by themselves and the other six curtains by themselves, and you shall double over the sixth curtain at the front of the tent.

26:10 וַעֲשִׂיתָ חֲמִשִּׁים לָלֶאֱת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאֶחָת הַקִּיצוֹנָה בַּחֲבֶרֶת וְחֲמִשִּׁים לָלֶאֱת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הַחֲבֶרֶת הַשֵּׁנִית:

26:10 וְתַעֲבִיד חֲמִשִּׁין עֲנוּבִין עַל סַפְתָּא דִּירִיעָתָא חֲדָא בְּסִטְרָא בֵּית-לּוּפִי
וְחֲמִשִּׁין עֲנוּבִין עַל סַפְתָּא סִיטְרָא דִּירִיעָתָא דְּבֵית-לּוּפִי תְּנִינָא תְּנִיחָא:

26:10 "You shall make fifty loops on the edge of the curtain that is outermost in the *first* set, and fifty loops on the edge of the curtain *that is outermost* in the second set.

26:11 וְעָשִׂיתָ קְרָסִי נְחֹשֶׁת חֲמִשִּׁים וְהִבַּאתָ אֶת-הַקְּרָסִים בְּלִלְאָת וְחִבַּרְתָּ
אֶת-הָאָהֶל וְהָיָה אֶחָד:

26:11 וְתַעֲבִיד פּוֹרְפִין דְּנִחָשׁ חֲמִשִּׁין וְתַעֲלִיל יָת פּוֹרְפִיא בְּעֲנוּבִיא וְתִלְפִיף יָת
מִשְׁכָּנָא וְיִהְיֶה חֵד:

26:11 "You shall make fifty clasps of bronze, and you shall put the clasps into the loops and join the tent together so that it will be a unit.

26:12 וְסֶרַח הָעֵדֹף בִּירִיעַת הָאָהֶל חֲצֵי הִירִיעָה הָעֹדֶפֶת תִּסְרַח עַל אַחֲרֵי
הַמִּשְׁכָּן:

26:12 וְסוֹרְחָא וְסֶרַחא דִּיתִיר בִּירִיעַת מִשְׁכָּנָא פִּלְגוּת יִרִיעָתָא דִּיתִרָא תִּסְרַח עַל
אַחֲרֵי מִשְׁכָּנָא:

26:12 "The overlapping part that is left over in the curtains of the tent, the half curtain that is left over, shall lap over the back of the tabernacle.

26:13 וְהָאֲמָה מִזֶּה וְהָאֲמָה מִזֶּה בְּעֵדֹף בְּאַרְךָ יִרִיעַת הָאָהֶל וְהָיָה סָרוּחַ
עַל-צִדֵּי הַמִּשְׁכָּן מִזֶּה וּמִזֶּה לְכַסְתּוֹ:

26:13 וְאֲמָתָא מִיכָא וְאֲמָתָא מִיכָא בְּדִיתִיר בְּאוֹרֶךְ יִרִיעַת מִשְׁכָּנָא וְהִי סָרוּחַ
עַל סִטְרֵי מִשְׁכָּנָא מִיכָא וּמִיכָא לְכַסּוֹתֶיהָ:

26:13 "The cubit on one side and the cubit on the other, of what is left over in the length of the curtains of the tent, shall lap over the sides of the tabernacle on one side and on the other, to cover it.

26:14 וְעָשִׂיתָ מִכְסֵּה לָאָהֶל עֹרֹת אֵילִם מְאֻדָּמִים וּמִכְסֵּה עֹרֹת תַּחְשִׁים
מִלְּמַעְלָה: פ

26:14 וְתַעֲבִיד חוּפָאָה לְמִשְׁכָּנָא דְּמִשְׁכֵּי דְּכָרִי מְסֻמְקִי מְסֻמְקִי וְחוּפָאָה דְּמִשְׁכֵּי
סְסוּגָנָא מִלְּעִילָא עִילָא:

26:14 "You shall make a covering for the tent of rams' skins dyed red and a covering of porpoise skins above.

26:15 וְעָשִׂיתָ אֶת-הַקְּרָשִׁים לְמִשְׁכָּן עֲצֵי שִׁטִּים עֹמְדִים:

26:15 וְתַעֲבִיד יָת דְּפִיא לְמִשְׁכָּנָא דְּאֻעֵי שִׁטִּין קִיּוּמִין:

26:15 "Then you shall make the boards for the tabernacle of acacia wood, standing upright.

26:16 עֶשֶׂר אַמּוֹת אַרְךָ הַקָּרֶשׁ וְאַמָּה וְחֲצֵי הָאֲמָה רֹחַב הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד:

26:16 עֶסֶר עָסֶר אַמּוּן אוֹרְכָא דְּדָפָא וְאַמָּתָא וּפִלְגוּת אַמָּתָא פּוֹתִיא דְּדָפָא חֵד:

26:16 "Ten cubits *shall be* the length of each board and one and a half cubits the width of each board.

26:17 שְׁתֵּי יָדוֹת לְקָרֶשׁ הָאֶחָד מְשֻׁלָּבֹת אִשָּׁה אֶל-אַחֲתָהּ כֵּן תַּעֲשֶׂה לְכָל קָרֶשֶׁי
הַמִּשְׁכָּן:

26:17 תִּרְיִן תִּרְתִּין צִירִין לְדָפָא חֵד חֵדא מְשֻׁלָּבִין מְשֻׁלָּבִין חֵד חֵדא לְקַבִּיל
לְקַבִּיל חֵד כֵּין תַּעֲבִיד לְכָל דְּפִי מִשְׁכָּנָא:

26:17 "There shall be two tenons for each board, fitted to one another; thus you shall do for all the boards of the tabernacle.

26:18 וְעָשִׂיתָ אֶת-הַקְּרָשִׁים לְמִשְׁכָּן עֶשְׂרִים קָרֶשׁ לַפָּאָת נִגְבָּה תִּימְנָה:

26:18 וְתַעֲבִיד יָת דְּפִיא לְמִשְׁכָּנָא עֶסְרִין דְּפִין לְרוּחַ עִיבֵר דְּרוּמָא:

26:18 "You shall make the boards for the tabernacle: twenty boards for the south side.

26:19 וְאַרְבָּעִים אֲדָנִי-כֶסֶף תַּעֲשֶׂה תַּחַת עֶשְׂרִים הַקָּרָשׁ שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת-הַקָּרָשׁ
הָאֶחָד לְשֹׁתֵי יְדָתָיו וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת-הַקָּרָשׁ הָאֶחָד לְשֹׁתֵי יְדָתָיו:

26:19 וְאַרְבָּעִין סָמְכִין דְּכֶסֶף תַּעֲבִיד תַּחַת עֶסְרִין דְּפִין תְּרִין סָמְכִין תַּחַת
דְּפָא חֵד לְתֵרִין לְתֵרֵתִין צִירוּהִי וּתְרִין סָמְכִין תַּחַת דְּפָא חֵד לְתֵרִין צִירוּהִי:

26:19 "You shall make forty sockets of silver under the twenty boards, two sockets under one board for its two tenons and two sockets under another board for its two tenons;

26:20 וּלְצִלַּע הַמִּשְׁכָּן הַשְּׁנִית לִפְּאֵת צָפוֹן עֶשְׂרִים קָרָשׁ:

26:20 וּלְסִטָּר מִשְׁכָּנָא תְּנִינָא תְּנִינָא לְרוּחַ צָפוֹנָא עֶסְרִין דְּפִין:

26:20 and for the second side of the tabernacle, on the north side, twenty boards,

26:21 וְאַרְבָּעִים אֲדָנִיהֶם כֶּסֶף שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקָּרָשׁ הָאֶחָד וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת
הַקָּרָשׁ הָאֶחָד:

26:21 וְאַרְבָּעִין סָמְכִיהוֹן דְּכֶסֶף תְּרִין סָמְכִין תַּחַת דְּפָא חֵד וּתְרִין סָמְכִין תַּחַת
דְּפָא חֵד:

26:21 and their forty sockets of silver; two sockets under one board and two sockets under another board.

26:22 וּלְיִרְכַּתִּי הַמִּשְׁכָּן יָמָה תַּעֲשֶׂה שֵׁשֶׁה קָרָשִׁים:

26:22 וּלְסִיפֵי מִשְׁכָּנָא מַעֲרָבָא תַּעֲבִיד שִׁיתָה דְּפִין:

26:22 "For the rear of the tabernacle, to the west, you shall make six boards.

26:23 וּשְׁנֵי קָרָשִׁים תַּעֲשֶׂה לְמִקְצַעַת הַמִּשְׁכָּן בִּירְכַּתִּים:

26:23 וּתְרִין דְּפִין תַּעֲבִיד לְזוּיָת מִשְׁכָּנָא בְּסוֹפֵהוֹן:

26:23 "You shall make two boards for the corners of the tabernacle at the rear.

26:24 וַיְהִיו תְּאֵמִים מְלֻמָּטָה וַיַּחֲדּוּ יְהִיו תְּמִים עַל-רֹאשׁוֹ אֶל-הַטֹּבַעַת הָאֶחָת
כֵּן יִהְיֶה לְשֵׁנֵיהֶם לְשֵׁנֵי הַמִּקְצַעַת יְהִיו:

26:24 וַיְהִיו מְכוּנִין מְכוּנִין מְלָרַע וּכְחָדָא יְהִיו מְכוּנִין מְכוּנִין עַל רִישִׁיהוֹן
בְּעִזְקָתָא חָדָא כֵּין יְהִי לְתֵרֵתִין לְתֵרֵתִין לְתֵרֵתִין זֶוּן יְהִיו:

26:24 "They shall be double beneath, and together they shall be complete to its top to the first ring; thus it shall be with both of them: they shall form the two corners.

26:25 וְהָיוּ שְׁמֹנֶה קָרָשִׁים וְאַדְנִיהֶם כֶּסֶף שֵׁשֶׁה עֶשֶׂר אֲדָנִים שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת
הַקָּרָשׁ הָאֶחָד וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקָּרָשׁ הָאֶחָד:

26:25 וַיְהִיו תְּמִנָּא דְּפִין וְסָמְכִיהוֹן דְּכֶסֶף שִׁית־עֶסְר סָמְכִין תְּרִין סָמְכִין תַּחַת
דְּפָא חֵד וּתְרִין סָמְכִין תַּחַת דְּפָא חֵד:

26:25 "There shall be eight boards with their sockets of silver, sixteen sockets; two sockets under one board and two sockets under another board.

26:26 וַעֲשִׂיתָ בְּרִיחִם עֲצֵי שִׁטִּים חֲמִשָּׁה לְקָרְשֵׁי צִלַּע-הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָד:

26:26 וְתַעֲבִיד עֲבָרֵי עֲבָרֵי דְּפִין חֲמִשָּׁה לְדְּפִי סִטָּר מִשְׁכָּנָא חֵד:

26:26 "Then you shall make bars of acacia wood, five for the boards of one side of the tabernacle,

26:27 וְחֲמִשָּׁה בְּרִיחִם לְקָרְשֵׁי צִלַּע-הַמִּשְׁכָּן הַשְּׁנִית וְחֲמִשָּׁה בְּרִיחִם לְקָרְשֵׁי צִלַּע
הַמִּשְׁכָּן לִירְכַּתִּים יָמָה:

26:27 וְחֲמִשָּׁה עֲבָרֵין לְדְּפִי סִטָּר מִשְׁכָּנָא תְּנִינָא תְּנִינָא וְחֲמִשָּׁה עֲבָרֵין לְדְּפִי
סִטָּר מִשְׁכָּנָא לְסוֹפֵהוֹן מַעֲרָבָא מַעֲרָבָא:

26:27 and five bars for the boards of the other side of the tabernacle, and five bars for the boards of the side of the tabernacle for the rear side to the west.

26:28 וְהַבְרִיחַ הַתִּיכֵן בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מִבֶּרֶךְ מִן־הַקְּצָה אֶל־הַקְּצָה:

26:28 וְעִבְרָא מִצִּיעָא בְּגוֹ דְּפִיא מְעַבְר מְעַבְר מִן סִפִּי לְסִפִּי:

26:28 "The middle bar in the center of the boards shall pass through from end to end.

26:29 וְאֶת־הַקְּרָשִׁים תַּצְפֶּה זָהָב וְאֶת־טְבַעְתֵּיהֶם תַּעֲשֶׂה זָהָב בְּתִים לַבְּרִיחַם

וְצִפִּיתָ אֶת־הַבְּרִיחַם זָהָב:

26:29 וְיֵת דְּפִיא תַּחְפִּי דְּהָבָא וְיֵת עִיזְקָתְהוֹן תַּעֲבִיד דְּהָבָא אַתְרָא לְעִבְרִיא

וְתַחְפִּי יֵת עִבְרִיא דְּהָבָא:

26:29 "You shall overlay the boards with gold and make their rings of gold as holders for the bars; and you shall overlay the bars with gold.

26:30 וְהִקְמַתָּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן כַּמִּשְׁפָּטוֹ אֲשֶׁר הִרְאִיתָ בְּהָרִ: ס

26:30 וְתִקִּים יֵת מִשְׁכְּנָא כְּהִלְכֵּתִיהָ דְּאִיתְחִיזִיתָא דַּאת מִתְחִזִּי בְּטוֹרָא:

26:30 "Then you shall erect the tabernacle according to its plan which you have been shown in the mountain.

26:31 וְעָשִׂיתָ פֶּרֶכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזָר מַעֲשֶׂה חֹשֶׁב יַעֲשֶׂה

אַתָּה פְּרָבִים:

26:31 וְתַעֲבִיד פְּרוּכְתָא דְּתַכְלָא תִּיכְלָא וְאַרְגָּמָנָא וְצַבֵּעַ זָהָבִי וְבוּץ שְׁזִיר עוֹבֵד

אוֹמֵן יַעֲבִיד יֵתָּה צוֹרֶת כְּרוּבִין:

26:31 "You shall make a veil of blue and purple and scarlet material and fine twisted linen; it shall be made with cherubim, the work of a skillful workman.

26:32 וְנָתַתָּה אֹתָהּ עַל־אַרְבָּעָה עַמּוּדֵי שֹׁטִים מִצָּפִים זָהָב וְוִיָּהֶם זָהָב

עַל־אַרְבָּעָה אֲדָנִי־כֶסֶף:

26:32 וְתִתִּין יֵתָּה עַל אַרְבָּעָה עַמּוּדֵי שֹׁטִין מִחֶפֶן מִחֶפֶן דְּהָבָא וְוִיָּהוֹן דְּהָבָא עַל

אַרְבָּעָה סְמִכִין דְּכֶסֶף:

26:32 "You shall hang it on four pillars of acacia overlaid with gold, their hooks also being of gold, on four sockets of silver.

26:33 וְנָתַתָּה אֶת־הַפֶּרֶכֶת תַּחַת הַקְּרָסִים וְהִבַּאתָ שָׁמָּה מִבֵּית לַפֶּרֶכֶת אֶת אֲרוֹן

הָעֵדוּת וְהַבְדִּילָה הַפֶּרֶכֶת לָכֶם בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין קֹדֶשׁ הַקְּדָשִׁים:

26:33 וְתִתִּין יֵת פְּרוּכְתָא תַּחוֹת פּוֹרְפִיא וְתַעֲלִיל לְתַמֵּן תַּמֵּן מַגִּיו לְפְרוּכְתָא יֵת

אַרְוֵנָא דְּסֶהְדוּתָא וְתַפְרִישׁ פְּרוּכְתָא לְכוֹן בֵּין קוֹדֶשׁא וּבֵין קֹדֶשׁ קוֹדֶשׁא:

26:33 "You shall hang up the veil under the clasps, and shall bring in the ark of the testimony there within the veil; and the veil shall serve for you as a partition between the holy place and the holy of holies.

26:34 וְנָתַתָּ אֶת־הַפֶּפֶרֶת עַל אֲרוֹן הָעֵדוּת בְּקֹדֶשׁ הַקְּדָשִׁים:

26:34 וְתִתִּין יֵת כְּפֹרֶתָא עַל אֲרוֹנָא דְּסֶהְדוּתָא בְּקוֹדֶשׁ קוֹדֶשׁא:

26:34 "You shall put the mercy seat on the ark of the testimony in the holy of holies.

26:35 וְשִׁמַּתָּ אֶת־הַשֻּׁלְחָן מִחוּץ לַפֶּרֶכֶת וְאֶת־הַמִּנְרָה נֹכַח הַשֻּׁלְחָן עַל צִלְע

הַמִּשְׁכָּן תִּימְנָה וְהַשֻּׁלְחָן תַּתָּן עַל־צִלְע צָפוֹן:

26:35 וְתַשִּׁי יֵת פְּתוֹרָא מִבְּרָא לְפֹרְכְתָא וְיֵת מִנְרָתָא מִנּוֹרָתָא לְקַבִּיל פְּתוֹרָא

עַל סִטֵּר מִשְׁכְּנָא דְּרוֹמָא וּפְתוֹרָא תַּתִּין עַל סִטֵּר צִיפּוֹנָא:

26:35 "You shall set the table outside the veil, and the lampstand opposite the table on the side of the tabernacle toward the south; and you shall put the table on the north side.

26:36 וְעָשִׂיתָ מִסָּדָּ לְפֶתַח הָאֵהָל תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזָר מַעֲשֶׂה

רָקִים:

26:36 וְתַעֲבִיד פָּרָסָא לְתַרְע מִשְׁכָּנָא דְתַכְלָא דְתִיכְלָא וְאַרְגָּמָנָא וְצִבְעֵי זָהָב וְזָהָב וְבוּיָן שִׁזִּיר עוֹבֵד צִיּוֹר צִיִּיר:

26:36 "You shall make a screen for the doorway of the tent of blue and purple and scarlet material and fine twisted linen, the work of a weaver.

26:37 וְעָשִׂיתָ לַמִּסְךָ חֲמֹשֶׁה עֲמוּדֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב וְוִיָּהֶם זָהָב וְיִצְקֶתָ לָהֶם חֲמֹשֶׁה אֲדָנִי נְחֹשֶׁת: ס

26:37 וְתַעֲבִיד לַפָּרָסָא חֲמֹשֶׁה עֲמוּדֵי שִׁטִּין וְתַחֲפִי יְתֵהוּן דְּהָבָא וְוִיָּהוּן דְּהָבָא וְתַתִּיךְ לָהֶון חֲמֹשֶׁה סְמִכִין דְּנְחָשָׁא:

26:37 "You shall make five pillars of acacia for the screen and overlay them with gold, their hooks also being of gold; and you shall cast five sockets of bronze for them.

27:1 וְעָשִׂיתָ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ עֲצֵי שִׁטִּים חֲמִשָּׁה אַמּוֹת אָרְךְ וְחֲמִשָּׁה אַמּוֹת רָחֵב רַבּוּעַ יִהְיֶה הַמִּזְבֵּחַ וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת קָמָתוֹ:

27:1 וְתַעֲבִיד יָת מִדְּבָחָא דְאֵעֵי שִׁטִּין חֲמִישׁ אַמִּין אֹרְכָא וְחֲמִישׁ אַמִּין פִּתְיָא מְרַבֵּעַ יְהִי מִדְּבָחָא וְתִלֵּת אַמִּין רֹמִיָּה:

27:1 "And you shall make the altar of acacia wood, five cubits long and five cubits wide; the altar shall be square, and its height shall be three cubits.

27:2 וְעָשִׂיתָ קַרְנֹתָיו עַל אַרְבַּע פְּנֵתָיו מִמָּנֹה תִּהְיֶינָן קַרְנֹתָיו וְצִפִּיתָ אֹתוֹ נְחֹשֶׁת: 27:2 וְתַעֲבִיד קַרְנוֹתָיו עַל אַרְבַּע זְוִיָּתֶיהָ מִיָּנִיָּה יִהְיוּן יִהְיוּן קַרְנוֹתָיו וְתַחֲפִי יְתִיהָ נְחָשָׁא:

27:2 "You shall make its horns on its four corners; its horns shall be of one piece with it, and you shall overlay it with bronze.

27:3 וְעָשִׂיתָ סִירְתָיו לְדִשְׁנוֹ וְיַעֲיוֹ וּמִזְרְקָתָיו וּמִזְלָגָתָיו וּמַחְתָּתָיו לְכָל־כֵּלָיו תַּעֲשֶׂה נְחֹשֶׁת:

27:3 וְתַעֲבִיד פִּסְכַּתִּירוֹתֶיהָ לְמַסְפֵּי קִטְמִיָּה וּמַגְרוּפִּיתֶיהָ וּמִזְרְקוֹתֶיהָ וְצִנּוֹרִיתֶיהָ וּמַחְתָּתֶיהָ לְכָל מְנוּחֵי תַעֲבִיד נְחָשָׁא:

27:3 "You shall make its pails for removing its ashes, and its shovels and its basins and its forks and its firepans; you shall make all its utensils of bronze.

27:4 וְעָשִׂיתָ לוֹ מִכְבָּר מַעֲשֶׂה רֶשֶׁת נְחֹשֶׁת וְעָשִׂיתָ עַל־הָרֶשֶׁת אַרְבַּע טַבַּעֲתֵי נְחֹשֶׁת עַל אַרְבַּע קְצוֹתָיו:

27:4 וְתַעֲבִיד לֵיה סָרְדָא עוֹבֵד מְצָדָתָא דְנְחָשָׁא וְתַעֲבִיד עַל מְצָדָתָא אַרְבַּע עֲזָקִין דְּנְחָשָׁא עַל אַרְבַּעָה סְטֻרוֹתֶיהָ:

27:4 "You shall make for it a grating of network of bronze, and on the net you shall make four bronze rings at its four corners.

27:5 וְנָתַתָּה אֹתָהּ תַּחַת פְּרָכֵב הַמִּזְבֵּחַ מִלְמָטָה וְהִיתָה הָרֶשֶׁת עַד חֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ:

27:5 וְתַתִּין יָתָה תַּחוֹת סוּבִיבָא דְּמִדְּבָחָא מְלָרַע וְתִהִי מְצָדָתָא עַל פְּלָגוֹת מִדְּבָחָא:

27:5 "You shall put it beneath, under the ledge of the altar, so that the net will reach halfway up the altar.

27:6 וְעָשִׂיתָ בָּדִים לַמִּזְבֵּחַ בְּדֵי עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם נְחֹשֶׁת:

27:6 וְתַעֲבִיד אֲרִיחָא לְמִדְּבָחָא אֲרִיחֵי דְאֵעֵי שִׁטִּין וְתַחֲפִי יְתֵהוּן נְחָשָׁא:

27:6 "You shall make poles for the altar, poles of acacia wood, and overlay them with bronze.

27:7 וְהוּבָא אֶת־בְּדָיו בְּטַבַּעַת וְהָיוּ הַבָּדִים עַל־שְׁתֵּי צִלְעֹת הַמִּזְבֵּחַ בְּשֵׂאת אֹתוֹ:

27:7 וְתַעֲיִל אֲרִיחוֹתָיו בְּעִזְקָתָא וְיִהְיוּ אֲרִיחָא עַל תְּרִין סְטֻרֵי מִדְּבָחָא בְּמִיטָל:

יְתִיה:

27:7 "Its poles shall be inserted into the rings, so that the poles shall be on the two sides of the altar when it is carried.

27:8 נָכוֹב לַחַת תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ פֶּאֶשֶׁר הָרָאָה אֹתָךְ בְּהָר פֶּן יַעֲשׂוּ: ס

27:8 חֲלִיל לִוְחִין תַּעֲבִיד יְתִיה כְּמֵא דֹאחֲזִי יִתָּךְ בְּטוֹרָא כִּין יַעֲבִדוּן:

27:8 "You shall make it hollow with planks; as it was shown to you in the mountain, so they shall make it.

27:9 וְעָשִׂיתָ אֶת חֲצֵר הַמִּשְׁכָּן לַפָּאָת נֹגֵב־תִּימָנָה קָלָעִים לַחֲצֵר שֵׁשׁ מִשְׁזָר מֵאָה בְּאַמָּה אֶרֶךְ לַפָּאָה הָאַחַת:

27:9 וְתַעֲבִיד יֵת דֶּרֶת מִשְׁכָּנָא לְרוּחַ עֵיבֵר דְּרוּמָא סְרָדִי לְדֶרֶתָא דְּבוּץ שְׁזִיר מֵאָה אַמִּין אֹרְכָא לְרוּחָא חָדָא:

27:9 "You shall make the court of the tabernacle. On the south side *there shall be* hangings for the court of fine twisted linen one hundred cubits long for one side;

27:10 וְעַמֻּדָיו עֲשִׂים וְאֲדָנִיהֶם עֲשִׂים נְחֹשֶׁת וְוֵי הָעַמֻּדִים וְחֻשְׁקֵיהֶם כֶּסֶף:

27:10 וְעַמֻּדוֹהֵי עֶסְרִין וְסֻמְכֵיהוֹן דְּנַחֲשָׁא וְוֵי עַמֻּדָא וְכַבּוּשִׁיהוֹן כֶּסֶף:

27:10 and its pillars *shall be* twenty, with their twenty sockets of bronze; the hooks of the pillars and their bands *shall be* of silver.

27:11 וְכֵן לַפָּאָת צָפוֹן בְּאֶרֶךְ קָלָעִים מֵאָה אֶרֶךְ (וְעַמֻּדוֹ) [וְעַמֻּדָיו] עֲשִׂים וְאֲדָנִיהֶם עֲשִׂים נְחֹשֶׁת וְוֵי הָעַמֻּדִים וְחֻשְׁקֵיהֶם כֶּסֶף:

27:11 וְכֵן לְרוּחַ צְפוֹנָא בְּאֹרְכָא סְרָדִי מֵאָה אֹרְכָא וְעַמֻּדוֹהֵי עֶסְרִין וְסֻמְכֵיהוֹן עֶסְרִין דְּנַחֲשָׁא וְוֵי עַמֻּדָא וְכַבּוּשִׁיהוֹן כֶּסֶף:

27:11 "Likewise for the north side in length *there shall be* hangings one hundred cubits long, and its twenty pillars with their twenty sockets of bronze; the hooks of the pillars and their bands *shall be* of silver.

27:12 וְרֹחַב הַחֲצֵר לַפָּאָתִים קָלָעִים חֲמִשִּׁים אַמָּה עַמֻּדֵיהֶם עֲשֶׂרָה וְאֲדָנִיהֶם עֲשֶׂרָה:

27:12 וּפּוֹתֵיא דְּדֶרֶתָא לְרוּחַ מַעֲרָבָא סְרָדִי חֲמִשִּׁין אַמִּין עַמֻּדֵיהוֹן עֶסְרָה וְסֻמְכֵיהוֹן עֶסְרָה:

27:12 "For the width of the court on the west side *shall be* hangings of fifty cubits with their ten pillars and their ten sockets.

27:13 וְרֹחַב הַחֲצֵר לַפָּאָת קִדְמָה מִזְרַחָה חֲמִשִּׁים אַמָּה:

27:13 וּפּוֹתֵיא דְּדֶרֶתָא לְרוּחַ קְדוּמָא מְדַנְחָא חֲמִשִּׁין אַמִּין:

27:13 "The width of the court on the east side *shall be* fifty cubits.

27:14 וְחֲמִשׁ עֲשָׂרָה אַמָּה קָלָעִים לַפֶּתַח עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאֲדָנִיהֶם שְׁלֹשָׁה:

27:14 וְחֲמִישׁ־עֶסְרִי אַמִּין סְרָדִי לַעֲבָרָא עַמֻּדֵיהוֹן תְּלָתָה וְסֻמְכֵיהוֹן תְּלָתָה:

27:14 "The hangings for the *one side of the gate shall be* fifteen cubits with their three pillars and their three sockets.

27:15 וְלַפֶּתַח הַשְּׁנִית חֲמִשׁ עֲשָׂרָה קָלָעִים עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאֲדָנִיהֶם שְׁלֹשָׁה:

27:15 וְלַעֲבָרָא תְּנִינָא חֲמִישׁ־עֶסְרִי סְרָדִין עַמֻּדֵיהוֹן תְּלָתָה וְסֻמְכֵיהוֹן תְּלָתָה:

27:15 "And for the other side *shall be* hangings of fifteen cubits with their three pillars and their three sockets.

27:16 וְלִשְׁעַר הַחֲצֵר מִסָּךְ עֲשִׂים אַמָּה תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזָר מַעֲשֶׂה רֶקֶם עַמֻּדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְאֲדָנִיהֶם אַרְבָּעָה:

27:16 וְלַתְּרַע דֶּרֶתָא פֶּרֶסָא עֶסְרִין אַמִּין דְּתַכְלָא וְאַרְגָּמָא וְצַבַּע זְהוּרִי וְבוּץ שְׁזִיר עוֹבֵד צִיּוֹר עַמֻּדֵיהוֹן אַרְבָּעָה וְסֻמְכֵיהוֹן אַרְבָּעָה:

27:16 "For the gate of the court *there shall be* a screen of twenty cubits, of blue and purple and scarlet material and fine twisted linen, the work of a weaver, with their four pillars and their four sockets.

27:17 כָּל־עַמּוּדֵי הַחֲצֵר סָבִיב מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף וְוִיהֶם כֶּסֶף וְאֲדָנִיהֶם נְחֹשֶׁת:
 27:17 כָּל עַמּוּדֵי דֶרֶתָא סְחֹר־סְחֹר מְכַבָּשִׁין כֶּסֶף וְוִיהֶן כֶּסֶף וְסִמְכִיהֶן דְּנִחְשָׂא:
 27:17 "All the pillars around the court shall be furnished with silver bands *with* their hooks of silver and their sockets of bronze.

27:18 אַרְךְ הַחֲצֵר מֵאָה בָּאַמָּה וְרָחֵב חֲמִשִּׁים בְּחֲמִשִּׁים וְקֹמָה חֲמֵשׁ אַמּוֹת שֵׁשׁ מִשְׁזָר וְאֲדָנִיהֶם נְחֹשֶׁת:

27:18 אֹרְכָא דְדֶרֶתָא מֵאָה אַמִּין וְפּוֹתֵיא חֲמִשִּׁין בְּחֲמִשִּׁין וְרוּמָא חֲמִישׁ אַמִּין דְּבוּץ שִׁזִּיר וְסִמְכִיהֶן דְּנִחְשָׂא:

27:18 "The length of the court *shall be* one hundred cubits, and the width fifty throughout, and the height five cubits of fine twisted linen, and their sockets of bronze.

27:19 לְכֹל כְּלֵי הַמִּשְׁכָּן בְּכָל עֲבֹדָתוֹ וְכָל־יִתְדֹתָיו וְכָל־יִתְדֵת הַחֲצֵר נְחֹשֶׁת: ס

27:19 לְכֹל מְנִי מִשְׁכָּנָא בְּכָל פּוֹלְחָנִיה וְכָל סִכּוּהֵי וְכָל סְכִי דֶרֶתָא דְּנִחְשָׂא:

27:19 "All the utensils of the tabernacle *used* in all its service, and all its pegs, and all the pegs of the court, *shall be* of bronze.

27:20 וְאַתָּה תִּצְוֶה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כְּתִית לַמָּאֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד:

27:20 וְאַתָּה תִּפְקִיד יְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְבּוּן לָךְ מִשַּׁח זַיִתָּא דְּכִנָּא כְּתִישָׂא לְאַנְהָרָא לְאַדְלָקָא בּוֹצִינָיא תְּדִירָא:

27:20 "You shall charge the sons of Israel, that they bring you clear oil of beaten olives for the light, to make a lamp burn continually.

27:21 בְּאַהֲל מוֹעֵד מִחוּץ לַפֶּרֶכֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדֻת יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אֹהֶרֶן וּבָנָיו מִעֶרֶב עַד־בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ס

27:21 בְּמִשְׁכַּן זְמַנָּא מִבְּרָא לְפָרוּכְתָּא דְּעַל סְהֻדָּתָא יִסְדֵּר יִתִּיה אֹהֶרֶן וּבָנָהִי מִרְמָשָׂא עַד צַפְרָא קֶדֶם יוֹי קָיָם עָלֵם לְדִרְהֶוֹן מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

27:21 "In the tent of meeting, outside the veil which is before the testimony, Aaron and his sons shall keep it in order from evening to morning before the LORD; *it shall be* a perpetual statute throughout their generations for the sons of Israel.

28:1 וְאַתָּה תִּקְרַב אֵלֶיךָ אֶת־אֹהֶרֶן אָחִיךָ וְאֶת־בָּנָיו אֹתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַהֲנוֹלִי אֹהֶרֶן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר בְּנֵי אֹהֶרֶן:

28:1 וְאַתָּה קָרִיב לְוִתֵּךְ יֵת אֹהֶרֶן אָחוּךְ וְיֵת בְּנוֹהֵי עֲמִיה מִגּוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְשִׁמְשָׂא קְדָמִי אֹהֶרֶן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר בְּנֵי אֹהֶרֶן:

28:1 "Then bring near to yourself Aaron your brother, and his sons with him, from among the sons of Israel, to minister as priest to Me-- Aaron, Nadab and Abihu, Eleazar and Ithamar, Aaron's sons.

28:2 וַעֲשִׂיתָ בְּגָדֵי־קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אָחִיךָ לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת:

28:2 וְתַעֲבִיד לְבוּשֵׁי בְגָדֵי קוֹדֶשָׁא לְאַהֲרֹן אָחוּךְ לִיקָר וּלְתוֹשִׁבָּה:

28:2 "You shall make holy garments for Aaron your brother, for glory and for beauty.

28:3 וְאַתָּה תִּדְבֹר אֶל־כָּל־חֲכָמֵי־לֵב אֲשֶׁר מִלֹּאֲתִיו רוּחַ חֲכָמָה וַעֲשׂוּ אֶת־בְּגָדֵי אֹהֶרֶן לְקֹדְשׁוֹ לְכַהֲנוֹלִי:

28:3 וְאַתָּה תְּמַלִּיל עִם כָּל חֲכָמֵי לֵיבָא דְּאַשְׁלִימִית עֲמֶהוֹן רוּחַ חוֹכְמָא חֲכָמָה וַיַּעֲבִדוּן יֵת לְבוּשֵׁי אֹהֶרֶן לְקֹדְשׁוֹתִיה לְשִׁמְשָׂא קְדָמִי:

28:3 "You shall speak to all the skillful persons whom I have endowed with the spirit of wisdom, that they make Aaron's garments to consecrate him, that he may minister as priest to Me.

28:4 וְאֵלֶּה הַבְּגָדִים אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ חֹשֶׁן וְאַפֹּדֶרֶת וּמַעֲלִיל וּכְתָנֶת תְּשֻׁבֵּץ מִצְנֶפֶת וְאַבְנֵט
וְעֲשׂוּ בְגָדֵי-קָדֶשׁ לְאַהֲרֹן אֶחָד וּלְבָנָיו לְכַהֲנוֹ-לִי:
28:4 וְאֵלֶּיךָ לְבוּשֵׁי דְעִבְדֹּן חוֹשֵׁנָא וְאַפֹּדֶרֶת וּמַעֲלִילָא וּכְתוּנִין מְרֻמָּץ מְרֻמָּץ
מִצְנָפֶן מִצְנָפֶן וְהַמִּינִין וְעִבְדֹּן לְבוּשֵׁי קוֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אֶחָד וּלְבָנָוֵהי לְשִׁמְשָׁא
קִדְמִי:

28:4 "These are the garments which they shall make: a breastpiece and an ephod and a robe and a tunic of checkered work, a turban and a sash, and they shall make holy garments for Aaron your brother and his sons, that he may minister as priest to Me.

28:5 וְהֵם יִקְחוּ אֶת-הַזָּהָב וְאֶת-הַתְּכֵלֶת וְאֶת-הָאַרְגָּמָן וְאֶת-תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי
וְאֶת-הַשֵּׁשׁ: פ
28:5 וְאֵינִין יִסְבֹּן יֵת דְּהָבָא וְיֵת תְּכֵלָא תִּיכְלָא וְיֵת אַרְגָּמָנָא וְיֵת צִבְעֵ זְהוּרֵי וְיֵת
בוּצָא:

28:5 "They shall take the gold and the blue and the purple and the scarlet material and the fine linen.

28:6 וְעֲשׂוּ אֶת-הָאֶפֶדֶר זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן תּוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשֻׁזָּר מַעֲשֵׂה חָשֵׁב:
28:6 וְעִבְדֹּן יֵת אִפֹּדָא דְּהָבָא תְּכֵלָא תִּיכְלָא וְאַרְגָּמָנָא וְצִבְעֵ זְהוּרֵי וְבוּץ שְׁזִיר
עוֹבֵד אוֹמֵן:

28:6 "They shall also make the ephod of gold, of blue and purple and scarlet material and fine twisted linen, the work of the skillful workman.

28:7 שְׁתֵּי כְתֻפֹת חִבְרֹת יִהְיֶה-לּוֹ אֶל-שְׁנֵי קְצוֹתָיו וְחִבְרָ:
28:7 תְּרִין תְּרִתִּין כְּתָפִין מִלְּפָפִין מִלְּפָפִין יִהְיוּ לִיהָ לְתָרִין סְטְרוֹהֵי
וְיִתְלַפֵּף וְיִתְלַפֵּף:

28:7 "It shall have two shoulder pieces joined to its two ends, that it may be joined.

28:8 וְחָשֵׁב אֶפְדֹתוֹ אֲשֶׁר עָלָיו כִּמְעֻשָּׂהוּ מִמֶּנּוּ יִהְיֶה זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתּוֹלַעַת
שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשֻׁזָּר:
28:8 וְהַמִּין תְּקוּנִיהָ דְּעִלּוּהֵי כְּעוֹבְדִיָּה כְּעוֹבְדִיָּה מִנִּיהָ יִהְיֶה דְּהָבָא תְּכֵלָא
וְאַרְגָּמָנָא וְצִבְעֵ זְהוּרֵי וְבוּץ שְׁזִיר:

28:8 "The skillfully woven band, which is on it, shall be like its workmanship, of the same material: of gold, of blue and purple and scarlet material and fine twisted linen.

28:9 וְלָקַחְתָּ אֶת-שְׁתֵּי אַבְנֵי-שֹׁהַם וּפָתַחְתָּ עֲלֵיהֶם שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
28:9 וְתִסַּב יֵת תְּרִתִּין אַבְנֵי בּוֹרְלָא וְתַגְלוֹף עֲלֵיהוֹן עֲלֵיהוֹן שְׁמֵהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
28:9 "You shall take two onyx stones and engrave on them the names of the sons of Israel,

28:10 שֵׁשֶׁהּ מְשֻׁמָּתָם עַל הָאֶבֶן הָאֶחָת וְאֶת-שְׁמוֹת הַשֵּׁשֶׁה הַנּוֹתָרִים עַל-הָאֶבֶן
הַשֵּׁנִית כְּתוּבָתָם:

28:10 שִׁיתָה מְשֻׁמָּתָהוֹן עַל אַבְנָא חֶדָא וְיֵת שְׁמֵהֶם שִׁיתָה דְּאֶשְׁתְּאָרוּ תַגְלוֹף
עַל אַבְנָא תְּנִיטָא כְּתוּבָתָהוֹן:

28:10 six of their names on the one stone and the names of the remaining six on the other stone, according to their birth.

28:11 מַעֲשֵׂה חֶרֶשׁ אֶבֶן פְּתוּחֵי חֹתָם תִּפְתַּח אֶת-שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל-שְׁמֹת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִסְכַּת מְשֻׁבָּצוֹת זָהָב תַּעֲשֶׂה אֹתָם:

28:11 עוֹבֵד אוֹמֵן אֶבֶן טָבָא כְּתָב מִפְּרֶשׁ כְּגֻלָּף כִּיגְלוֹף דְּעִזְקָא תַגְלוֹף יֵת
תְּרִתִּין אַבְנֵיָא עַל שְׁמֵהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְשֻׁקָּעִין מְרֻמָּץ בְּדֶהֱבָ תַעֲבִיד יִתְהוֹן:

28:11 "As a jeweler engraves a signet, you shall engrave the two stones according to the names of the sons of Israel; you shall set them in filigree settings of gold.

28:12 וְשָׂמֹתָ אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל כְּתֻפֹת הָאֶפֶד אֶבֶן זָכָרֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָשָׂא אֹהֶרֶן אֶת־שְׁמוֹתֵם לִפְנֵי יְהוָה עַל־שְׁתֵּי כְתָפָיו לְזָכָרֹן: ס

28:12 וּתְשִׂי יֵת תַּרְתִּין אֲבָנָא עַל כְּתָפֵי אִפּוּדָא אֲבָנֵי דְּוֹכְרָנָא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּטּוֹל אֹהֶרֶן יֵת שְׁמֵהֶּתְהוֹן קָדָם יוֹי עַל תְּרִין כְּתָפוּהִי לְדוֹכְרָנָא:

28:12 "You shall put the two stones on the shoulder pieces of the ephod, as stones of memorial for the sons of Israel, and Aaron shall bear their names before the LORD on his two shoulders for a memorial.

28:13 וַעֲשִׂיתָ מְשֻׁבָּצֹת זָהָב:

28:13 וְתַעֲבִיד מְרֻמָּצֵן דְּדִהָב:

28:13 "You shall make filigree settings of gold,

28:14 וּשְׁתֵּי שְׂרָשְׁרֹת זָהָב טְהוֹר מְגַבְּלֹת תַּעֲשֶׂה אֹתָם מַעֲשֶׂה עֶבֶת וְנִתְּתָה אֶת־שְׂרָשְׁרֹת הָעֶבֶת עַל־הַמְּשֻׁבָּצֹת: ס

28:14 וְתַרְתִּין וְתַרְתִּין תְּכִין תִּיקִין דְּדִהָב דְּכִי מִתְחַמֵּן תַּעֲבִיד יִתְהוֹן יִתְהִין עוֹבָד גְּדִילוֹ וְתַתִּין יֵת תִּכְנִיא גְּדִילָתָא עַל מְרֻמָּצָתָא:

28:14 and two chains of pure gold; you shall make them of twisted cordage work, and you shall put the corded chains on the filigree settings.

28:15 וַעֲשִׂיתָ חֹשֶׁן מְשֻׁפָּט מַעֲשֶׂה חָשָׁב כְּמַעֲשֶׂה אֶפֶד תַּעֲשֶׂנּוּ זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשֻׁזָּר תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ:

28:15 וְתַעֲבִיד חֹשֶׁן דִּינָא עוֹבָד אֹמֶן כְּעוֹבָד אִפּוּדָא תַּעֲבִידִינִיה דְּהָבָא תְּכֵלָא תִּיכְלָא וְאַרְגָּמָנָא וְצִבְעָה זָהָרִי וְבוּץ שְׁזִיר תַּעֲבִיד יִתִּיה:

28:15 "You shall make a breastpiece of judgment, the work of a skillful workman; like the work of the ephod you shall make it: of gold, of blue and purple and scarlet material and fine twisted linen you shall make it.

28:16 רְבֹועַ יִהְיֶה כְּפֹול זֶרֶת אֶרְכוֹ וְזֶרֶת רְחִבּוֹ:

28:16 מְרַבֵּעַ מְרַבֵּעַ יְהִי עֵיף זֶרֶתָא דִּרְתָא אֹרְכִיהּ וְזֶרֶתָא וּדְרִתָא פּוֹתִייה:

28:16 "It shall be square and folded double, a span in length and a span in width.

28:17 וּמִלֵּאתָ בּוֹ מִלֵּאת אֶבֶן אַרְבַּעַה טוֹרִים אֶבֶן טוֹר אֶדָם פְּטָדָה וּבִרְקַת הַטּוֹר הָאֶחָד:

28:17 וְתַשְׁלִים בֵּיה אֲשֻׁלְמוֹת אֲבָנָא אַרְבַּעַה סְדִרִין דְּאֶבֶן טָבָא סְדָרָא קְדָמָאָה סָמֶקֶן יֶרֶקֶן וּבִרְקָן סְדָרָא חָד:

28:17 "You shall mount on it four rows of stones; the first row shall be a row of ruby, topaz and emerald;

28:18 וְהַטּוֹר הַשֵּׁנִי נֶפֶד סַפִּיר וְיָהֶלֶם:

28:18 וְסְדָרָא תְּנִינָא אִזְמַרְגָּדִין אִיזְמַרְגָּזִין שְׁבִיזִין וְסַבְהָלוֹם וְסַבְהָלוֹם:

28:18 and the second row a turquoise, a sapphire and a diamond;

28:19 וְהַטּוֹר הַשְּׁלִישִׁי לָשֵׁם שָׁבוּ וְאַחֲלָמָה:

28:19 וְסְדָרָא תְּלִיתָאָה קִנְכִּירִי קִנְקִירִי טְרַקְנָא טְרַקְנָא וְעֵין־עִגְלָא:

28:19 and the third row a jacinth, an agate and an amethyst;

28:20 וְהַטּוֹר הָרְבִיעִי תְּרָשִׁישׁ וְשֹׁהַם וְיִשְׁפָּה מְשֻׁבָּצִים זָהָב יִהְיוּ בְּמִלּוֹאֲתָם:

28:20 וְסְדָרָא רְבִיעָאָה כְּרוֹם יָמָא וְבוֹרְלָא וּפְנִתִירִי וּפְנִתִירִי מְרֻמָּצֵן מְרֻמָּצֵן בְּדִהָב יִהְיוּ בְּאֲשֻׁלְמוֹתֵהוֹן:

28:20 and the fourth row a beryl and an onyx and a jasper; they shall be set in gold filigree.

28:21 וְהָאֲבָנִים תְּהִיֵּין עַל־שְׁמוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּים עָשָׂרָה עַל־שְׁמוֹתָם פְּתוּחִי

חֹתָם אִישׁ עַל־שְׁמוֹ תִּהְיֶינָה לְשָׁנֵי עֶשֶׂר שָׁבֹטִים:
 28:21 וְאֲבִנָּא יִהְיוּן יִהְיוּן עַל שְׁמֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּרְתַּא־עֲסָרִי עַל שְׁמֹתָהוֹן
 כְּתָב מִפָּרֶשׁ כְּגֹלֶף כְּגֹלֶף דְּעֻזָּא גְבַר עַל שְׁמִיהּ יִהְיוּן יִהְיוּן לְתִרְי־עֶסֶר
 שְׁבֻטֵּי:

28:21 "The stones shall be according to the names of the sons of Israel: twelve, according to their names; they shall be like the engravings of a seal, each according to his name for the twelve tribes.

28:22 וְעָשִׂיתָ עַל־הַחֹשֶׁן שְׁרֶשֶׁת גְּבֻלַת מַעֲשֵׂה עֲבֹת זָהָב טָהוֹר:
 28:22 וְתַעֲבִיד עַל חֹשֶׁנָּא תִּיכִין תִּיכִין מִתְחָמֵן עֹבֵד גְּדִילוֹ דְּדָהָב דְּכִי:
 28:22 "You shall make on the breastpiece chains of twisted cordage work in pure gold.

28:23 וְעָשִׂיתָ עַל־הַחֹשֶׁן שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב וְנָתַתָּ אֶת־שְׁתֵּי הַטַּבְּעוֹת עַל־שְׁנֵי קְצוֹת
 הַחֹשֶׁן:
 28:23 וְתַעֲבִיד עַל חֹשֶׁנָּא תִּרְתִּין עֻזָּן דְּדָהָב וְתִתִּין יֵת תִּרְתִּין עֻזְקָתָא עַל תִּרְיִן
 סְטָרֵי חֹשֶׁנָּא:
 28:23 "You shall make on the breastpiece two rings of gold, and shall put the two rings on the two ends of the breastpiece.

28:24 וְנָתַתָּה אֶת־שְׁתֵּי עֲבֹתֵי הַזָּהָב עַל־שְׁתֵּי הַטַּבְּעוֹת אֶל־קְצוֹת הַחֹשֶׁן:
 28:24 וְתִיתִין יֵת תִּרְתִּין גְּדִילָן דְּדָהָב עַל תִּרְתִּין עֻזְקָתָא בְּסְטָרֵי חֹשֶׁנָּא:
 28:24 "You shall put the two cords of gold on the two rings at the ends of the breastpiece.

28:25 וְאֵת שְׁתֵּי קְצוֹת שְׁתֵּי הָעֲבֹתֹת תַּתֵּן עַל־שְׁתֵּי הַמְּשַׁבְּצוֹת וְנָתַתָּה עַל־כְּתָפוֹת
 הָאֶפֶד אֶל־מוֹל פָּנָיו:
 28:25 וְיֵת תִּרְתִּין גְּדִילָן סִטְרָהָא דְּעַל תִּרְיִן תִּרְתִּין סְטְרוֹהֵי גְדִילֹתָא תַּתִּין עַל
 תִּרְתִּין מְרַמְצָתָא וְתִתִּין עַל כְּתָפֵי אִיפֻדָּא לְקַבִּיל לְקַבִּיל אַפּוֹהֵי:
 28:25 "You shall put the *other* two ends of the two cords on the two filigree settings, and put them on the shoulder pieces of the ephod, at the front of it.

28:26 וְעָשִׂיתָ שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב וְשַׂמְתָּ אֹתָם עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן עַל־שְׂפָתוֹ אֲשֶׁר
 אֶל־עֶבֶר הָאֶפֶד בֵּיתָה:
 28:26 וְתַעֲבִיד תִּרְתִּין עֻזָּן דְּדָהָב וְתַשְׁוִי יִתְהוֹן יִתְהוֹן עַל תִּרְיִן סְטָרֵי חֹשֶׁנָּא
 עַל סַפְתִּיהּ דְּלַעֲבָרָא דְּאִיפֻדָּא לְגוֹי לְגוֹי:
 28:26 "You shall make two rings of gold and shall place them on the two ends of the breastpiece, on the edge of it, which is toward the inner side of the ephod.

28:27 וְעָשִׂיתָ שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב וְנָתַתָּה אֹתָם עַל־שְׁתֵּי כְּתָפוֹת הָאֶפֶד מִלְּמָטָה
 מִמוֹל פָּנָיו לְעַמֻּת מַחְבְּרָתוֹ מִמַּעַל לְחֹשֶׁב הָאֶפֶד:
 28:27 וְתַעֲבִיד תִּרְתִּין עֻזָּן דְּדָהָב וְתִתִּין יִתְהוֹן יִתְהוֹן עַל תִּרְיִן כְּתָפֵי אִיפֻדָּא
 מִלְּרַע מִלְּקַבִּיל אַפּוֹהֵי לְקַבִּיל בֵּית־לוּפֵי מַעְלֵי לְהַמִּין אִיפֻדָּא:
 28:27 "You shall make two rings of gold and put them on the bottom of the two shoulder pieces of the ephod, on the front of it close to the place where it is joined, above the skillfully woven band of the ephod.

28:28 וְיִרְכְּסוּ אֶת־הַחֹשֶׁן (מִטַּבְּעָתוֹ) [מִטַּבְּעָתָיו] אֶל־טַבְּעַת הָאֶפֶד בְּפִתִּיל תְּכֵלֶת
 לְהִיּוֹת עַל־חֹשֶׁב הָאֶפֶד וְלֹא־יִזַּח הַחֹשֶׁן מֵעַל הָאֶפֶד:
 28:28 וְיִיחָדוּן וְיִיחָדוּן יֵת חֹשֶׁנָּא מַעְזְקָתִיהּ לְעֻזְקָתָא אִיפֻדָּא בְּחוּטָא דְּתַכִּילֹתָא
 לְמַהוּי עַל הַמִּין אִיפֻדָּא וְלֹא יִתְפָּרַק יִתְפָּרִיק חֹשֶׁנָּא מַעְלֵי אִיפֻדָּא:
 28:28 "They shall bind the breastpiece by its rings to the rings of the ephod with a blue cord, so that it will be on the skillfully woven band of the ephod, and that the breastpiece will not come loose from the ephod.

28:29 וְנָשָׂא אֶהָרֹן אֶת־שְׁמוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּחֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט עַל־לְבוֹ בְּבֹאוֹ
 אֶל־הַקֹּדֶשׁ לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי־יְהוָה תָּמִיד:
 28:29 וַיִּטּוֹל אֶהָרֹן יֵת שְׁמֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּחֹשֶׁן דִּינָא עַל לְבִיָּה בְּמִיעָלֶיהָ
 לְקֹדֶשׁא לְדוֹכְרָנָא קֹדֶם יוֹי תְּדִירָא:

28:29 "Aaron shall carry the names of the sons of Israel in the breastpiece of judgment over his heart when he enters the holy place, for a memorial before the LORD continually.

28:30 וְנָתַתָּ אֶל־חֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט אֶת־הָאֲוִרִים וְאֶת־הַתְּמִימִים וְהָיוּ עַל־לֵב אֶהָרֹן בְּבֹאוֹ
 לִפְנֵי יְהוָה וְנָשָׂא אֶהָרֹן אֶת־מִשְׁפָּט בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־לְבוֹ לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד: ס
 28:30 וְתָתִין בַּחֹשֶׁן דִּינָא יֵת אֲוִרִיא וְיֵת תְּמִיָּא וַיְהִיוֹן עַל לִיבָא דֶאֶהָרֹן
 בְּמִיעָלֶיהָ לְקֹדֶם קֹדֶם יוֹי וַיִּטּוֹל אֶהָרֹן יֵת דִּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל לִיבִיָּה קֹדֶם יוֹי
 תְּדִירָא:

28:30 "You shall put in the breastpiece of judgment the Urim and the Thummim, and they shall be over Aaron's heart when he goes in before the LORD; and Aaron shall carry the judgment of the sons of Israel over his heart before the LORD continually.

28:31 וַעֲשִׂיתָ אֶת־מַעִיל הָאֶפֹּד כָּלִיל תְּכֵלֶת:
 28:31 וְתַעֲבִיד יֵת מַעִיל אֶפֹּדָא גָמִיר תְּכֵלָא תִּיכְלָא:

28:31 "You shall make the robe of the ephod all of blue.

28:32 וְהָיָה פִּי־רֹאשׁוֹ בְּתוֹכּוֹ שֹׁפָה יְהִיָּה לְפִיו סָבִיב מַעֲשֶׂה אֲרָג כְּפִי תַּחְרָא
 יְהִי־לּוֹ לֹא יִקְרַע:
 28:32 וַיְהִי פֻמִּיָּה פּוֹם רִישִׁיָּה כְּפִיל לְגֻיָּה תּוֹרָא יְהִי מִקַּף לְפֻמִּיָּה סַחֹר־סַחֹר
 עוֹבֵד מַחִי כְּפֻם שְׂרִיָּן יְהִי לִיָּה דְלָא יִתְבַּזֵּעַ:

28:32 "There shall be an opening at its top in the middle of it; around its opening there shall be a binding of woven work, like the opening of a coat of mail, so that it will not be torn.

28:33 וַעֲשִׂיתָ עַל־שׁוֹלָיו רִמּוֹנֵי תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי עַל־שׁוֹלָיו סָבִיב
 וּפַעֲמֹנֵי זָהָב בְּתוֹכָם סָבִיב:

28:33 וְתַעֲבִיד עַל שְׁפֹלֹהֵי רִמּוֹנֵי תְּכֵלָא תִּיכְלָא וְאַרְגָּמָן וְצַבֵּעַ זָהָרִי עַל
 שְׁפֹלֹהֵי סַחֹר־סַחֹר וְזִגִּין וְזִגִּין דְּדֶהָב בֵּינֵיהוֹן סַחֹר־סַחֹר:

28:33 "You shall make on its hem pomegranates of blue and purple and scarlet material, all around on its hem, and bells of gold between them all around:

28:34 פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמּוֹן פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמּוֹן עַל־שׁוֹלֵי הַמַּעִיל סָבִיב:
 28:34 זָנָא זִנְגָא דְּדֶהָב וְרִמּוֹנָא זָנָא זִנְגָא דְּדֶהָב וְרִמּוֹנָא עַל שְׁפֹלֵי מַעִילָא
 סַחֹר־סַחֹר:

28:34 a golden bell and a pomegranate, a golden bell and a pomegranate, all around on the hem of the robe.

28:35 וְהָיָה עַל־אֶהָרֹן לְשִׁרְתָּ וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבֹאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ לִפְנֵי יְהוָה וּבִצְאוֹ
 וְלֹא יָמוּת: ס
 28:35 וַיְהִי עַל אֶהָרֹן לְשִׁמְשָׂא וַיִּשְׁתַּמַּע קִלְיָה בְּמִיעָלֶיהָ לְקֹדֶשׁא לְקֹדֶם קֹדֶם יוֹי
 וּבִמְפָקֶיהָ וְלֹא יָמוּת:

28:35 "It shall be on Aaron when he ministers; and its tinkling shall be heard when he enters and leaves the holy place before the LORD, so that he will not die.

28:36 וַעֲשִׂיתָ צִיָּן זָהָב טָהוֹר וּפְתַחַת עָלָיו פְּתוּחֵי חֹתָם קֹדֶשׁ לִיְהוָה:
 28:36 וְתַעֲבִיד צִיָּצָא דְּדֶהָב דְּכִי וְתִגְלוֹף עָלוּהִי כְּתָב מִפְּרֶשׁ קֹדֶשׁ לִיְהוָה:

28:36 "You shall also make a plate of pure gold and shall engrave on it, like the engravings of a seal, 'Holy to the LORD.'

28:37 וְשָׂמַתְּ אֹתוֹ עַל-פִּתְיֵל תְּכֵלֶת וְהָיָה עַל-הַמִּצְנֶפֶת אֶל-מֹול פְּנֵי-הַמִּצְנֶפֶת יִהְיֶה:

28:37 וּתְשׂוּי יָתִיד עַל חוּטָא דְתַכִּילְתָּא וְיִהְיֶה עַל מִצְנֶפֶתָא מִצְנִיפְתָּא לְקַבִּיל אִפִּי מִצְנֶפֶתָא מִצְנִיפְתָּא יִהְיֶה:

28:37 "You shall fasten it on a blue cord, and it shall be on the turban; it shall be at the front of the turban.

28:38 וְהָיָה עַל-מִצְחָ אֹהֶרֶן וְנָשָׂא אֹהֶרֶן אֶת-עֹנֵן הַקִּדְשִׁים אֲשֶׁר יִקְדִּישׁוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל-מִתְּנַת קִדְשֵׁיהֶם וְהָיָה עַל-מִצְחוֹ תָמִיד לְרָצוֹן לָהֶם לִפְנֵי יְהוָה:

28:38 וְיִהְיֶה עַל בֵּית-עֵינֹהֵי דֹאֶהֱרֹן וַיִּטּוֹל אֹהֶרֶן יָת עֹנִית קֹדֶשֶׁיָא דִּיקְדִּישׁוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל מִתְּנַת קֹדֶשֶׁיהוֹן וְיִהְיֶה עַל בֵּית-עֵינֹהֵי תְדִירָא לְרַעְוָא לְהוֹן קָדָם יְי:

28:38 "It shall be on Aaron's forehead, and Aaron shall take away the iniquity of the holy things which the sons of Israel consecrate, with regard to all their holy gifts; and it shall always be on his forehead, that they may be accepted before the LORD.

28:39 וְשִׁבְצָתָּ הַכְּתָנֶת שֵׁשׁ וְעָשִׂיתָ מִצְנֶפֶת שֵׁשׁ וְאַבְגָּט תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה רָקֵם:

28:39 וְתִרְמִיץ וְתִתְרַמֵּץ כְּתוֹנָא דְבוּצָא וְתַעֲבִיד מִצְנֶפֶתָא דְבוּצָא וְהַמִּין וְהַמִּין תַּעֲבִיד עוֹבֵד צִיּוֹר צִיּוֹר:

28:39 "You shall weave the tunic of checkered work of fine linen, and shall make a turban of fine linen, and you shall make a sash, the work of a weaver.

28:40 וְלִבְנֵי אֹהֶרֶן תַּעֲשֶׂה כְתָנֹת וְעָשִׂיתָ לָהֶם אַבְגָּטִים וּמִנְבָּעוֹת תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת:

28:40 וְלִבְנֵי אֹהֶרֶן תַּעֲבִיד כְּתוֹנִין וְתַעֲבִיד לְהוֹן הַמִּינִין וְקוֹבְעִין וְכוֹבְעִין תַּעֲבִיד לְהוֹן לִיקָר וּלְתוֹשִׁבְחָא:

28:40 "For Aaron's sons you shall make tunics; you shall also make sashes for them, and you shall make caps for them, for glory and for beauty.

28:41 וְהִלַּבַּשְׁתָּ אֹתָם אֶת-אֹהֶרֶן אֶחָיֵד וְאֶת-בָּנָיו אִתּוֹ וּמִשְׁחָתָּ אֹתָם וּמִלֵּאתָ אֹתֵיהֶם וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם וְכִהְנֹוּ לִי:

28:41 וְתַלְבִּישׁ יְתֵהוֹן יָת אֹהֶרֶן אֶחָד וְיָת בְּנוֹהֵי עִמִּיה וְתִרְבִּי יְתֵהוֹן וְתִקְרִיב יָת קוֹרְבָנֵהוֹן וְתִקְדִּישׁ יְתֵהוֹן וַיִּשְׁמְשׁוּן קָדְמִי:

28:41 "You shall put them on Aaron your brother and on his sons with him; and you shall anoint them and ordain them and consecrate them, that they may serve Me as priests.

28:42 וְעָשִׂה לָהֶם מִכְנָסֵי-בָד לְכִסּוֹת בָּשָׂר עֲרוּהָ מִמִּתְנֵים וְעַד-יֵרֵכִים יִהְיוּ:

28:42 וְעִיבִיד לְהוֹן מִכְנָסִין מִכְנָסִין דְּבוּץ לְכִסָּאָה בְּסַר עֲרִיא עֲרִיא מִחֲרָצִין וְעַד יֵרֵךְ יִהְיוּ:

28:42 "You shall make for them linen breeches to cover *their* bare flesh; they shall reach from the loins even to the thighs.

28:43 וְהָיוּ עַל-אֹהֶרֶן וְעַל-בָּנָיו בְּבֹאֵם אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד אוֹ בְּנִשְׁתָּם אֶל-הַמִּזְבֵּחַ לְשֵׁרֶת בְּקֹדֶשׁ וְלֹא-יָשָׂאוּ עוֹן וּמָתוּ חֶקֶת עוֹלָם לוֹ וּלְזֶרְעוֹ אַחֲרָיו: ס

28:43 וְיִהְיֶה עַל אֹהֶרֶן וְעַל בְּנוֹהֵי בְּמִיעֵלְהוֹן לְמִשְׁכֵּן זְמָנָא אוֹ בְּמִקְרָבְהוֹן לְמַדְבַּחָא לְשִׁמְשָׂא בְּקוֹדֶשָׁא לְמַדְבַּחָא וְלֹא יִקְבְּלוּן חוּבָא וְלֹא יָמוּתוּן קָדָם עָלָם לִיה וּלְבְנוֹהֵי בְּתִירוֹהֵי:

28:43 "They shall be on Aaron and on his sons when they enter the tent of meeting, or when they approach the altar to minister in the holy place, so that they do not incur guilt and die. It *shall be* a statute forever to him and to his descendants after him.

29:1 וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר-תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְקַדֵּשׁ אֹתָם לְכַהֵן לִי לֶקַח פֶּר אֶחָד
בֶּן-בָּקָר וְאֵילָם שְׁנַיִם תְּמִימִם:

29:1 וְדִין פִּתְנָמָא דְתַעֲבִיד לָהּוֹן לְקַדֵּשׁא יְתָהוֹן לְשִׁמְשָׁא קְדָמִי סָב תּוֹר חֹד בַּר
תּוֹרִי וְדַכְרִין תְּרִין שְׁלָמִין:

29:1 "Now this is what you shall do to them to consecrate them to minister as priests to Me: take one young bull and two rams without blemish,

29:2 וְלָחֶם מִצּוֹת וְחֻלֵּת מִצָּת בְּלוּלָת בִּשְׁמֵן וּרְקִיקֵי מִצּוֹת מִשְׁחִים בִּשְׁמֵן סֶלֶת
חֲטִיִּים תַּעֲשֶׂה אֹתָם:

29:2 וּלְחִים פֶּטִיר וּגְרִיצָן וּגְרִיסָן פֶּטִירָן דְּפִילָן בְּמִשַּׁח וְאַסְפוּגִין וְאַסְפוּגִין פֶּטִירִין
דְּמִשִּׁיחִין בְּמִשַּׁח סֶלֶת דְּחִטִּין תַּעֲבִיד יְתָהוֹן:

29:2 and unleavened bread and unleavened cakes mixed with oil, and unleavened wafers spread with oil; you shall make them of fine wheat flour.

29:3 וְנָתַתְּ אוֹתָם עַל-סֵל אֶחָד וְהִקְרַבְתָּ אֹתָם בַּסֵּל וְאֶת-הַפֶּר וְאֵת שְׁנֵי הָאֵילָם:

29:3 וְתַתִּין יְתָהוֹן עַל סֵלָא חֹד וּתְקָרִיב יְתָהוֹן בַּסֵּלָא וְיֵת תּוֹרָא וְיֵת תְּרִין
דְּכָרִין:

29:3 "You shall put them in one basket, and present them in the basket along with the bull and the two rams.

29:4 וְאֶת-אַהֲרֹן וְאֶת-בָּנָיו תְּקָרִיב אֶל-פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וּרְחַצְתָּ אֹתָם בַּמַּיִם:

29:4 וְיֵת אַהֲרֹן וְיֵת בְּנוֹהֵי תְקָרִיב לְתַרְע מִשְׁכָּן זְמָנָא וְתַסְחִי יְתָהוֹן בְּמַיָּא:

29:4 "Then you shall bring Aaron and his sons to the doorway of the tent of meeting and wash them with water.

29:5 וְלָקַחְתָּ אֶת-הַבְּגָדִים וְהַלְבַּשְׁתָּ אֶת-אַהֲרֹן אֶת-הַכֹּתֶנֶת וְאֵת מְעִיל הָאֵפֹד
וְאֶת-הָאֵפֹד וְאֶת-הַחֹשֶׁן וְאֶפְדָּתָ לּוֹ בְּחֹשֶׁב הָאֵפֹד:

29:5 וְתִסַּב יֵת לְבוּשִׁיא וְתַלְבִּישׁ יֵת אַהֲרֹן יֵת כִּיתוּנָא וְיֵת מְעִיל אֵיפֹדָא וְיֵת
אֵיפֹדָא וְיֵת חוּשְׁנָא וְתַתְּקִין לִיה בְּהַמִּין אֵיפֹדָא:

29:5 "You shall take the garments, and put on Aaron the tunic and the robe of the ephod and the ephod and the breastpiece, and gird him with the skillfully woven band of the ephod;

29:6 וְשִׂמְתָּ הַמִּצְנֶפֶת עַל-רֹאשׁוֹ וְנָתַתָּ אֶת-נֹזֶר הַקֹּדֶשׁ עַל-הַמִּצְנֶפֶת:

29:6 וְתַשּׁוּי מִצְנֶפֶתָא עַל רִישִׁיה וְתִיתִין יֵת כְּלִילָא דְקוֹדֶשָׁא עַל מִצְנֶפֶתָא:

29:6 and you shall set the turban on his head and put the holy crown on the turban.

29:7 וְלָקַחְתָּ אֶת-שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וַיִּצְקֶתָ עַל-רֹאשׁוֹ וּמִשַּׁחְתָּ אוֹתוֹ:

29:7 וְתִסַּב יֵת מִשְׁחָא דְרַבּוּתָא וְתַרְיֵק עַל רִישִׁיה וְתַרְבִּי יִתִּיה:

29:7 "Then you shall take the anointing oil and pour it on his head and anoint him.

29:8 וְאֶת-בָּנָיו תְּקָרִיב וְהַלְבַּשְׁתָּם כִּתְנֹת:

29:8 וְיֵת בְּנוֹהֵי תְקָרִיב וְתַלְבִּישִׁינוֹן כִּיתוּנִין:

29:8 "You shall bring his sons and put tunics on them.

29:9 וְחִגַּרְתָּ אֹתָם אֲבֹנֹת אֹהֲרָן וּבָנָיו וְחִבַּשְׁתָּ לָהֶם מִגְבַּעֹת וְהִיתָה לָהֶם כֹּהֵנָה
לְחֻקַּת עוֹלָם וּמִלֵּאת יַד-אַהֲרֹן וְיַד-בָּנָיו:

29:9 וְתַזְרִיז יְתָהוֹן הַמִּינִין אַהֲרֹן וּבְנוֹהֵי וְתַתְּקִין לָהּוֹן קוּבְעִין קוּבְעִין וְתִהִי לָהּוֹן
כְּהוֹנָתָא לְקָם עָלֵם וְתַקָּרִיב קוּרְבָּנָא דַּאֲהֲרֹן וְקוּרְבָּנָא דְבְנוֹהֵי:

29:9 "You shall gird them with sashes, Aaron and his sons, and bind caps on them, and they shall have the priesthood by a perpetual statute. So you shall ordain Aaron and his sons.

29:10 וְהִקְרַבְתָּ אֶת-הַפֶּר לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וּסְמַךְ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת-יְדֵיהֶם

עַל־רֹאשׁ הַפָּר:

29:10 וּתְקַרִיב יֵת תּוֹרָא לְקֹדֶם קֹדֶם מִשְׁכַּן זִמְנָא וַיִּסְמֹךְ אֶהָרֹן וּבְנוֹהֵי יֵת
יְדִיהוֹן עַל רִישׁ תּוֹרָא:

29:10 "Then you shall bring the bull before the tent of meeting, and Aaron and his sons shall lay their hands on the head of the bull.

29:11 וְשַׁחֲטָה אֶת־הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:

29:11 וְתִכּוֹס יֵת תּוֹרָא קֹדֶם יוֹי בְּתַרְעַ מִשְׁכַּן זִמְנָא:

29:11 "You shall slaughter the bull before the LORD at the doorway of the tent of meeting.

29:12 וְלָקַחְתָּ מִדָּמַם הַפָּר וְנָתַתָּה עַל־קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ בְּאֶצְבָּעְךָ וְאֶת־כָּל־הַדָּמָם
תִּשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוּד הַמִּזְבֵּחַ:

29:12 וְתִסַּב מִדָּמָא דְּתוֹרָא וְתַחֵין עַל קַרְנֵת מִדְּבָחָא בְּאֶצְבָּעְךָ וְיֵת כָּל דָּמָא
תִּשְׁפֹּךְ תִּישׁוּד לִיסוּדָא דְּמִדְּבָחָא:

29:12 "You shall take some of the blood of the bull and put it on the horns of the altar with your finger; and you shall pour out all the blood at the base of the altar.

29:13 וְלָקַחְתָּ אֶת־כָּל־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת הַיִּתְרֹת עַל־הַכֶּבֶד וְאֵת
שְׁתֵּי הַכְּלִית וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן וְהִקְטַרְתָּ הַמִּזְבֵּחַ:

29:13 וְתִסַּב יֵת כָּל תְּרַבָּא דְּחַפֵּי יֵת גִּנָּא וְיֵת חֲצָא חֲצָא דְּעַל כְּבָדָא וְיֵת
תְּרַחֵין כּוֹלֵין וְיֵת תְּרַבָּא דְּעֲלִיהוֹן דְּעֲלִיהוֹן וְתִסִּיק לְמִדְּבָחָא:

29:13 "You shall take all the fat that covers the entrails and the lobe of the liver, and the two kidneys and the fat that is on them, and offer them up in smoke on the altar.

29:14 וְאֶת־בֶּשֶׂר הַפָּר וְאֶת־עֲרוֹ וְאֶת־פִּרְשׁוֹ תִשְׂרֹף בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה חֲטָאת
הִוא:

29:14 וְיֵת בֶּסֶר תּוֹרָא וְיֵת מִשְׁכִּיה וְיֵת אוֹכְלִיה תּוֹקִיד בְּנוֹרָא מִיבְרָא לְמִשְׁרִיתָא
חֲטָאת הִוא הִיא:

29:14 "But the flesh of the bull and its hide and its refuse, you shall burn with fire outside the camp; it is a sin offering.

29:15 וְאֶת־הָאֵיל הָאֶחָד תִּקַּח וְסִמְכוּ אֶהָרֹן וּבְנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאֵיל:

29:15 וְיֵת דִּיכְרָא חֹד תִּסַּב וַיִּסְמְכוּ אֶהָרֹן וּבְנוֹהֵי יֵת יְדִיהוֹן עַל רִישׁ דִּיכְרָא:

29:15 "You shall also take the one ram, and Aaron and his sons shall lay their hands on the head of the ram;

29:16 וְשַׁחֲטָה אֶת־הָאֵיל וְלָקַחְתָּ אֶת־דָּמּוֹ וְזִרְקָתָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

29:16 וְתִכּוֹס יֵת דִּיכְרָא וְתִסַּב יֵת דָּמִיה וְתִזְרֹק עַל מִדְּבָחָא סְחוּר־סְחוּר:

29:16 and you shall slaughter the ram and shall take its blood and sprinkle it around the altar.

29:17 וְאֶת־הָאֵיל תִּנְתַּח לִנְתַּחֵיו וְרַחֲצָתָה קֶרְבּוֹ וּכְרַעָיו וְנָתַתָּה עַל־נְתַּחֵיו וְעַל־רֹאשׁוֹ:

29:17 וְיֵת דְּכָרָא חֲפִלִּיג לְאַבְרוּהֵי לְאַבְרוּהֵי וְתַחֲלִיל גִּוִּיה וּכְרַעוּהֵי וְתַחֵין עַל
אַבְרוּהֵי אַבְרוּהֵי וְעַל רִישִׁיה:

29:17 "Then you shall cut the ram into its pieces, and wash its entrails and its legs, and put them with its pieces and its head.

29:18 וְהִקְטַרְתָּ אֶת־כָּל־הָאֵיל הַמִּזְבֵּחַה עֲלֶיהָ הִוא לְיְהוָה רִיחַ נִיחֹחַ אֲשֶׁה
לְיְהוָה הִוא:

29:18 וְתִסִּיק יֵת כָּל דְּכָרָא לְמִדְּבָחָא עֲלֵתָא הִוא הִוא קֹדֶם יוֹי לְאַתְקַבְּלָא
בְּרַעוּא קוֹרְבָנָא קֹדֶם יוֹי הִוא:

29:18 "You shall offer up in smoke the whole ram on the altar; it is a burnt offering to the LORD: it is a soothing aroma, an offering by fire to the LORD.

29:19 וְלָקַחְתָּ אֶת הָאֵיל הַשֵּׁנִי וְסָמַךְ אֹהֶרֶן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאֵיל:

29:19 וְתִסַּב יָת דְּכָרָא תַנְיָנָא וְיִסְמֹךְ אַהֲרֹן וּבְנוֹהֵי יָת יְדִיהוֹן עַל רִישׁ דְּכָרָא:

29:19 "Then you shall take the other ram, and Aaron and his sons shall lay their hands on the head of the ram.

29:20 וְשָׁחַטְתָּ אֶת־הָאֵיל וְלָקַחְתָּ מִדָּמּוֹ וְנָתַתָּה עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן אֹהֶרֶן וְעַל־תְּנוּךְ

אֹזֶן בָּנָיו הַיְמָנִית וְעַל־בֶּהֶן יָדָם הַיְמָנִית וְעַל־בֶּהֶן רַגְלָם הַיְמָנִית וְזָרַקְתָּ

אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

29:20 וְתִיכּוֹס יָת דְּכָרָא וְתִסַּב מִדָּמִיָּה וְתִיתִין עַל רוּם אֹדְנָא דְאַהֲרֹן וְעַל רוּם

אֹדְנָא דְבְנוֹהֵי דִימִינָא וְעַל אֲלִיוֹן יְדִהוֹן דִימִינָא וְעַל אֲלִיוֹן רַגְלֵהוֹן רִיגְלֵהוֹן

דִימִינָא וְתִזְרוֹק יָת דָּמָא עַל מַדְבַּחָא סְחוּר־סְחוּר:

29:20 "You shall slaughter the ram, and take some of its blood and put it on the lobe of Aaron's right ear and on the lobes of his sons' right ears and on the thumbs of their right hands and on the big toes of their right feet, and sprinkle the *rest of* the blood around on the altar.

29:21 וְלָקַחְתָּ מִן־הַדָּם אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וּמִשְׁמֵן הַמִּשְׁחָה וְהִזִיתָ עַל־אַהֲרֹן

וְעַל־בְּגָדָיו וְעַל־בָּנָיו וְעַל־בְּגָדֵי בָנָיו אֹתוֹ וְקִדַּשׁ הוּא וּבְגָדָיו וּבְנֵי וּבְגָדֵי בָנָיו

אֹתוֹ:

29:21 וְתִסַּב מִן דָּמָא דְעַל מַדְבַּחָא וּמִמִּשְׁחָא דְרַבּוּתָא וְתִרִי עַל אַהֲרֹן וְעַל

לְבוּשֹׁהֵי וְעַל בְּנוֹהֵי וְעַל לְבוּשֵׁי בְנוֹהֵי עִמִּיהֵי וְיִתְקַדַּשׁ וְיִקְדַּשׁ הוּא וּלְבוּשֹׁהֵי

וּבְנוֹהֵי וּלְבוּשֵׁי בְנוֹהֵי עִמִּיהֵי:

29:21 "Then you shall take some of the blood that is on the altar and some of the anointing oil, and sprinkle it on Aaron and on his garments and on his sons and on his sons' garments with him; so he and his garments shall be consecrated, as well as his sons and his sons' garments with him.

29:22 וְלָקַחְתָּ מִן־הָאֵיל הַחֵלֶב וְהָאֵלִיָּה וְאֶת־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקָּרֶב וְאֶת

יִתְרַת הַכֶּבֶד וְאֶת שְׁתֵּי הַפְּלִיֹּת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן וְאֶת שׁוֹךְ הַיִּמִּין כִּי

אֵיל מִלְּאִים הוּא:

29:22 וְתִסַּב מִן דְּכָרָא תַרְבָּא וְאֵלִיתָא וְיָת תַרְבָּא דְחָפִי יָת גּוּא וְיָת

חֲצֵר־כֶּבֶדָא וְיָת תַרְתִּין כּוּלִין וְיָת תַרְבָּא דְעֲלִיהוֹן דְעֲלִיהוֹן וְיָת שְׁקָא שׁוּקָא

דִימִינָא אֲרִי דְכַר קוֹרְבָנָא הוּא:

29:22 "You shall also take the fat from the ram and the fat tail, and the fat that covers the entrails and the lobe of the liver, and the two kidneys and the fat that is on them and the right thigh (for it is a ram of ordination),

29:23 וְכֹפֶר לֶחֶם אַחַת וְחֹלֶת לֶחֶם שֶׁמֶן אַחַת וְרִקִּיק אֶחָד מִסַּלְּ הַמִּצּוֹת אֲשֶׁר

לִפְנֵי יְהוָה:

29:23 וּפִיתָא דְלַחִים חֲדָא וּגְרִיצָתָא דְלַחִים מִשַּׁח חֲדָא וְאַסְפּוֹג וְאַסְפּוֹג חֲדָא

מִסַּלָא דְפִטִּירְיָא דְקָרָם יוּי:

29:23 and one cake of bread and one cake of bread *mixed with* oil and one wafer from the basket of unleavened bread which is *set* before the LORD;

29:24 וְשָׂמַתָּ הַכֹּל עַל כַּפֵּי אֹהֶרֶן וְעַל כַּפֵּי בָנָיו וְהִנַּפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה:

29:24 וְתַשְׂוִי כּוּלָא עַל יְדֵי אַהֲרֹן וְעַל יְדֵי בְנוֹהֵי וְתַרִים יְתַהוֹן אֲרָמָא אֲרָמוֹתָא

קָדָם יוּי:

29:24 and you shall put all these in the hands of Aaron and in the hands of his sons, and shall wave them as a wave offering before the LORD.

29:25 וְלָקַחְתָּ אֹתָם מִיָּדָם וְהִקְטַרְתָּ הַמִּזְבֵּחַה עַל־הָעֹלָה לְרִיחַ נִיחּוּחַ לִפְנֵי יְהוָה

אֲשֶׁה הוּא לִיהוָה:

29:25 וְתִסַּב יְתֵהוֹן מִיִּדְהוֹן וְתִסִּיק לְמִדְבַּחַא עַל עֲלֹתָא לְאַתְקַבְּלָא בְרַעְוָא קֳדָם יְיָ קֹרְבָנָא הוּא קֳדָם יְיָ:

29:25 "You shall take them from their hands, and offer them up in smoke on the altar on the burnt offering for a soothing aroma before the LORD; it is an offering by fire to the LORD.

29:26 וְלָקַחְתָּ אֶת־הַחֹזֶה מֵאֵיל הַמִּלֵּאִים אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן וְהִנַּפְתָּ אֹתוֹ תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וְהָיָה לְךָ לְמִנָּה:

29:26 וְתִסַּב יֵת חֲדָיָא מִדְּכַר קֹרְבָנִיָּא דְלֹאֲהֲרֹן וְתִרִים יֵתִיָּה אֲרָמָא אֲרָמוֹתָא קֳדָם יְיָ וְיֵהִי לְךָ לְחֹלֶק לְחֹלֶק:

29:26 "Then you shall take the breast of Aaron's ram of ordination, and wave it as a wave offering before the LORD; and it shall be your portion.

29:27 וְקִדַּשְׁתָּ אֶת־חֹזֶה הַתְּנוּפָה וְאֶת־שׁוֹק הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הוֹנֵף וְאֲשֶׁר הוֹרֵם מֵאֵיל הַמִּלֵּאִים מֵאֲשֶׁר לְאַהֲרֹן וּמֵאֲשֶׁר לְבָנָיו:

29:27 וְתִקְדִּישׁ יֵת חֲדָיָא דְאֲרָמוֹתָא וְיֵת שְׂקָא דְאֲפֻרְשׁוֹתָא דְאִיתָרִם וְדֹאֲתַפְרִשׁ מִדְּכַר קֹרְבָנִיָּא מִדְלֹאֲהֲרֹן וּמִדְלִבְנוֹהִי:

29:27 "You shall consecrate the breast of the wave offering and the thigh of the heave offering which was waved and which was offered from the ram of ordination, from the one which was for Aaron and from the one which was for his sons.

29:28 וְהָיָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו לְחֶק־עוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי תְרוּמָה הוּא וְתְרוּמָה יִהְיֶה מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִזִּבְחֵי שְׁלָמֵיהֶם תְּרוּמָתָם לַיהוָה:

29:28 וְיֵהִי לֹאֲהֲרֹן וּלְבְנוֹהִי לְקִים עָלֵם מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲרִי אֲפֻרְשׁוֹתָא הוּא הִיא וְאֲפֻרְשׁוֹתָא יֵהִי מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִנְכַּסְתָּ קֳדָשִׁיהוֹן אֲפֻרְשׁוֹתֵהוֹן קֳדָם יְיָ:

29:28 "It shall be for Aaron and his sons as *their* portion forever from the sons of Israel, for it is a heave offering; and it shall be a heave offering from the sons of Israel from the sacrifices of their peace offerings, *even* their heave offering to the LORD.

29:29 וּבְגָדֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן יִהְיוּ לְבָנָיו אַחֲרָיו לְמִשְׁחָה בָהֶם וּלְמִלֻּאֲבָם אֶת־יָדָם:

29:29 וּלְבוּשֵׁי קֹדֶשׁא דְלֹאֲהֲרֹן יִהְיוּ לְבְנוֹהִי בְתִרְוֵהִי לְרַבָּאָה בָּהוֹן וּלְקִרְבָּא וּלְאַתְקִרְבָּא בָּהוֹן יֵת קֹרְבָנִיָּהוֹן:

29:29 "The holy garments of Aaron shall be for his sons after him, that in them they may be anointed and ordained.

29:30 שִׁבְעַת יָמִים יִלְבָּשֶׁם הַכֹּהֵן תַּחֲתָיו מִבְּנָיו אֲשֶׁר יָבֹא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לְשֵׁרֶת בְּקֹדֶשׁ:

29:30 שִׁבְעָה יוֹמִין יִלְבְּשִׁינוּן כְּהֵנָּא דִּיתִרְבָּא תַּחֲתוֹהִי מִבְנוֹהִי דִּייעוֹל לְמִשְׁכַּן זְמַנָּא לְשִׁמְשָׁא בְּקֹדֶשׁא:

29:30 "For seven days the one of his sons who is priest in his stead shall put them on when he enters the tent of meeting to minister in the holy place.

29:31 וְאֵת אֵיל הַמִּלֵּאִים תִּקַּח וּבִשְׁלַת אֶת־בָּשָׂרוֹ בְּמָקוֹם קֹדֶשׁ:

29:31 וְיֵת דְּכֹר דְּכֹר קֹרְבָנִיָּא תִּסַּב וּתְבַשִּׁיל יֵת בְּסִרְיָה בְּאַתֵּר קֳדָשׁ:

29:31 "You shall take the ram of ordination and boil its flesh in a holy place.

29:32 וְאָכַל אֹהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־בָּשָׂר הָאֵיל וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר בַּסֵּל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:

29:32 וְיִיכֹל אֹהֲרֹן וּבְנוֹהִי יֵת בְּסֵר דִּיכִרָּא וְיֵת לַחְמָא דְּבִסְלָא בְּתִרְעָה מִשְׁכַּן זְמַנָּא:

29:32 "Aaron and his sons shall eat the flesh of the ram and the bread that is in the basket, at the doorway of the tent of meeting.

29:33 וְאָכְלוּ אֹתָם אֲשֶׁר כָּפַר בָּהֶם לְמַלֵּא אֶת־יָדָם לְקַדֵּשׁ אֹתָם וְזָר לֹא־יֹאכַל כִּי־קֹדֶשׁ הֵם:

29:33 וַיִּכְלֹן יְתֹהוֹן דָּאֶתְכַפֵּר בַּהֶוֶן לְקַרְבָּא יֵת קוֹרְבָנֵהוֹן לְקַדְשָׁא יְתֹהוֹן וְחִילוּנִי לֹא יִכּוּל אַרִי קוֹדֶשָׁא אֲנוּן:

29:33 "Thus they shall eat those things by which atonement was made at their ordination *and* consecration; but a layman shall not eat *them*, because they are holy.

29:34 וְאִם־יֹתֵר מִבֶּשֶׂר הַמִּלֵּאִים וּמִן־הַלֶּחֶם עַד־הַבֹּקֶר וְשָׂרֶפֶת אֶת־הַנּוֹתֵר בָּאֵשׁ לֹא יֹאכַל כִּי־קֹדֶשׁ הוּא:

29:34 וְאִם יִשְׁתָּאֵר מִבֶּסֶר קֶרְבְּנִיא וּמִן לַחֲמָא עַד צֶפְרָא וְתוֹקִיד יֵת דָּאִשְׁתָּאֵר בְּנוֹרָא לֹא יִתְאָכִיל אַרִי קוֹדֶשָׁא הוּא:

29:34 "If any of the flesh of ordination or any of the bread remains until morning, then you shall burn the remainder with fire; it shall not be eaten, because it is holy.

29:35 וַעֲשִׂיתָ לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו כָּכָה כָּל־אֲשֶׁר־צִוִּיתִי אֹתְכֶם שִׁבְעַת יָמִים תְּמַלֵּא יָדָם:

29:35 וְתַעֲבִיד לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו כְּדִין כָּל־כֹּמָא דְּפִקֻּדִית יִתֵּךְ שִׁבְעָה יוֹמִין תִּקְרִיב קוֹרְבָנֵהוֹן:

29:35 "Thus you shall do to Aaron and to his sons, according to all that I have commanded you; you shall ordain them through seven days.

29:36 וּפָר חֲטָאת תַּעֲשֶׂה לַיּוֹם עַל־הַכֹּפָרִים וְחֲטָאתָ עַל־הַמִּזְבֵּחַ בְּכַפָּרָךְ עָלָיו וּמִשְׁחַת אֹתוֹ לְקַדְשׁוֹ:

29:36 וְתוֹרָא דְּחֲטָאת תַּעֲבִיד לַיּוֹמָא עַל יֵת כְּפוּרִיא וְתִדְכִּי עַל מִדְבָּחָא בְּכַפְרוֹתְךָ עָלוּהִי וְתִרְבִּי יִתִּיה לְקַדְשׁוּתִיהָ:

29:36 "Each day you shall offer a bull as a sin offering for atonement, and you shall purify the altar when you make atonement for it, and you shall anoint it to consecrate it.

29:37 שִׁבְעַת יָמִים תִּכְפֹּר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ קֳדָשִׁים כָּל־הַנֹּגֵעַ בַּמִּזְבֵּחַ יִקְדָּשׁ: ס

29:37 שִׁבְעָה יוֹמִין תִּכְפֹּר עַל מִדְבָּחָא וְתִקְדִּישׁ יִתִּיה וְיִהִי מִדְבָּחָא קֹדֶשׁ קֳדָשִׁין כָּל דִּיקְרַב בְּמִדְבָּחָא יִתְקַדֵּשׁ:

29:37 "For seven days you shall make atonement for the altar and consecrate it; then the altar shall be most holy, *and* whatever touches the altar shall be holy.

29:38 וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עַל־הַמִּזְבֵּחַ כַּבָּשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁנַיִם לַיּוֹם תָּמִיד:

29:38 וְדִין דְּתַעֲבִיד עַל מִדְבָּחָא אִימְרִין בְּנֵי שָׁנָא שְׁתָּא תְּרִין לַיּוֹמָא תְּדִירָא:

29:38 "Now this is what you shall offer on the altar: two one year old lambs each day, continuously.

29:39 אֶת־הַכֹּבֶשֶׁת הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֹּקֶר וְאֵת הַכֹּבֶשֶׁת הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים:

29:39 יֵת אִימְרָא חַד תַּעֲבִיד בְּצֶפְרָא וְיֵת אִימְרָא תְּנִינָא תַעֲבִיד בֵּין שְׁמֹשָׁא:

29:39 "The one lamb you shall offer in the morning and the other lamb you shall offer at twilight;

29:40 וַעֲשֹׂרֹן סֹלֶת בָּלוּל בְּשֶׁמֶן פְּתִית רַבַּע הֶהָיִן וְנִסְךְ רַבְעִית הֶהָיִן יֵין לִכְבֹּשׁ הָאֶחָד:

29:40 וַעֲסֻרֻנָּא וַעֲסֻרֻנָּא סוּלְתָא דְּפִיל בְּמִשַּׁח כְּתִישָׁא רַבַּע רַבְעוֹת הֵינָא וְנִסְכָּא רַבְעוֹת הֵינָא חֲמָרָא לְאַמְרָא חַד:

29:40 and there *shall be* one-tenth of an *ephah* of fine flour mixed with one-fourth of a hin of beaten oil, and one-fourth of a hin of wine for a drink offering with one lamb.

29:41 וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים כַּמִּנְחַת הַבֶּקָר וּכְנֹסְכָהּ תַעֲשֶׂה-לָּהּ לָרִיחַ נִיחֹחַ אִשָּׁה לַיהוָה:

29:41 וְיֵת אִמְרָא תַנְינָא תַעֲבִיד בֵּין שְׁמַשְׁיָא כַּמִּנְחַת צִפְרָא וּכְנֹסְכָהּ תַעֲבִיד לָהּ לִיה לְאַתְקַבְּלָא בְּרַעְוָא קֹורְבָנָא קִדְם יוּי:

29:41 "The other lamb you shall offer at twilight, and shall offer with it the same grain offering and the same drink offering as in the morning, for a soothing aroma, an offering by fire to the LORD.

29:42 עֹלֹת תָּמִיד לְדִרְתִּיכֶם פֶּתַח אֹהֶל-מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר אוֹעֵד לָכֶם שָׁמָּה לְדַבֵּר אֵלֶיךָ שָׁם:

29:42 עֹלֹת תְּדִירָא לְדִרְיִכוֹן לְדִרְתִּיכוֹן בְּתַרְע מִשְׁכַּן זִימְנָא קִדְם יוּי דְאַזְמִין מִימְרֵי לָכוֹן תַּמָּן לְמַלְלָא עִמָּךְ תַּמָּן:

29:42 "It shall be a continual burnt offering throughout your generations at the doorway of the tent of meeting before the LORD, where I will meet with you, to speak to you there.

29:43 וְנִעַדְתִּי שָׁמָּה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִקְדָּשׁ בְּכַבְדִּי:

29:43 וְאַזְמִין מִימְרֵי תַמָּן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַתְקַדֵּשׁ בִּיקְרִי:

29:43 "I will meet there with the sons of Israel, and it shall be consecrated by My glory.

29:44 וְקִדַּשְׁתִּי אֶת-אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת-הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת-אֹהֶלן וְאֶת-בָּנָיו אֶקְדָּשׁ לְכַהֵן לִי:

29:44 וְאַקְדִּישׁ יֵת מִשְׁכַּן זִמְנָא וְיֵת מִדְּבַחָא וְיֵת אֹהֶרן וְיֵת בְּנוֹהֵי אֶקְדִּישׁ לְשִׁמְשָׁא קִדְמִי:

29:44 "I will consecrate the tent of meeting and the altar; I will also consecrate Aaron and his sons to minister as priests to Me.

29:45 וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים:

29:45 וְאַשְׁרֵי שְׁכִינָתִי בְּגוֹ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַהֲוִי וְאַהֲוִי וְאַהֲוִי לְהוֹן לְאַלֶּה לְאִילָה:

29:45 "I will dwell among the sons of Israel and will be their God.

29:46 וַיֵּדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְשָׁכְנִי בְּתוֹכָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם: פ

29:46 וַיֵּדְעוּן אֲרִי אֲנָא יוּי אֱלֹהֵהוֹן דְּאַפִּיקִית יְתַהוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם לְאַשְׁרָאָה שְׁכִינָתִי בִּינִיהוֹן אֲנָא יוּי אֱלֹהֵהוֹן:

29:46 "They shall know that I am the LORD their God who brought them out of the land of Egypt, that I might dwell among them; I am the LORD their God.

30:1 וְעָשִׂיתָ מִזְבֵּחַ מִקְטָר קֹטֶרֶת עֲצֵי שִׁטִּים תַעֲשֶׂה אֹתוֹ:

30:1 וְתַעֲבִיד מִדְּבַחָא לְאַקְטָרָא לְאַסְקָא עֲלוֹהֵי קְטוֹרֶת בּוֹסְמִין דְּאַעִי שְׁטִין תַעֲבִיד יְתִיה:

30:1 "Moreover, you shall make an altar as a place for burning incense; you shall make it of acacia wood.

30:2 אָמָה אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ רְבוע יהִיָּה וְאַמְתִּים קָמְתּוֹ מִמְּנֵי קִרְנָתָיו:

30:2 אָמְתָא אֹורְכִיה וְאַמְתָא פְּתִייה מְרַבַּע מְרַבַּע יְהִי וְתִרְתִּין אָמִין רֹומִייה מְנִיה קִרְנוֹהִי:

30:2 "Its length shall be a cubit, and its width a cubit, it shall be square, and its height shall be two cubits; its horns shall be of one piece with it.

30:3 וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר אֶת-גָּגּוֹ וְאֶת-קִירָתָיו סָבִיב וְאֶת-קִרְנָתָיו וְעָשִׂיתָ לּוֹ זָר זָהָב סָבִיב:

30:3 וְתַחֲפִי יְתִיה דְּהָב דְּכִי יֵת אִיגְרִייה וְיֵת כְּתִלוֹהִי סַחֹר-סַחֹר וְיֵת קִרְנוֹהִי

וְתַעֲבִיד לִיה זֵיר דִּיר דְּרֵהב סְחֹר-סְחֹר:

30:3 "You shall overlay it with pure gold, its top and its sides all around, and its horns; and you shall make a gold molding all around for it.

30:4 וּשְׁתֵּי טַבַּעַת זָהָב תַּעֲשֶׂה-לּוֹ מִתַּחַת לְזָרוֹ עַל שְׁתֵּי צַלְעָתָיו תַּעֲשֶׂה עַל-שְׁנֵי צַדָּיו וְהָיָה לְבָתִּים לְבָדִים לְשֹׂאת אֹתוֹ בַּהֲמָה:

30:4 וְתַרְתִּין עֶזְקֹן דְּרֵהב תַּעֲבִיד לִיה מְלָרַע לְזִירִיה לְזִירִיה לְדִירִיה עַל תַּרְתִּין זְוִיתֶיה תַּעֲבִיד עַל תְּרִין סְטְרוֹהֵי וְיִהי לְאַתְרָא לְאַרְיִחְיָא לְמִיטַל יְתִיה בְּהוֹן:

30:4 "You shall make two gold rings for it under its molding; you shall make *them* on its two side walls-- on opposite sides-- and they shall be holders for poles with which to carry it.

30:5 וַעֲשִׂיתָ אֶת-הַבָּדִים עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב:

30:5 וְתַעֲבִיד יָת אַרְיִחְיָא דְּאֵעֵי שִׁטִּין וְתַחֲפִי יְתֵהוֹן רַהֲבָא:

30:5 "You shall make the poles of acacia wood and overlay them with gold.

30:6 וְנִתְּתָה אֹתוֹ לִפְנֵי הַפָּרֹכֶת אֲשֶׁר עַל-אֲרֹן הָעֵדֻת לִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל-הָעֵדֻת אֲשֶׁר אֹנֶעַד לָךְ שָׁמָּה:

30:6 וְתַתִּין יְתִיה קָדָם לְקָדָם פְּרוּכְתָא דְּעַל אֲרוֹנָא דְּסִהְדוּתָא קָדָם כְּפֹורְתָא כְּפֹרְתָא דְּעַל סִהְדוּתָא דְּאֶזְמִין מִימְרֵי לָךְ תִּמּוֹן:

30:6 "You shall put this altar in front of the veil that is near the ark of the testimony, in front of the mercy seat that is over *the ark of the testimony*, where I will meet with you.

30:7 וְהִקְטִיר עָלָיו אֶהֱרֹן קֶטֶרֶת סַמִּים בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר בְּהִיטִיבֹו אֶת-הַנֶּחֱרֵת יִקְטִירָנָה:

30:7 וְיִקְטֹר וְיִסִּיק עָלוֹהֵי אֶהֱרֹן קֶטֶרֶת בּוֹסְמִין בְּצֶפֶר בְּצֶפֶר בְּאַתְקֻנוּתִיה בְּשִׁפְרוּתִיה יָת בּוֹצִינְיָא יִקְטִירָנָה יִסְקִינָה:

30:7 "Aaron shall burn fragrant incense on it; he shall burn it every morning when he trims the lamps.

30:8 וּבְהָעֶלֶת אֶהֱרֹן אֶת-הַנֶּחֱרֵת בֵּין הָעֶרְבִים יִקְטִירָנָה קֶטֶרֶת תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם:

30:8 וּבְאַדְלָקוֹת אֶהֱרֹן יָת בּוֹצִינְיָא בֵּין שְׁמֹשֵׁי־יִקְטִירָנָה יִסְקִינָה קֶטֶרֶת בּוֹסְמִין תְּדִירָא לְדֹרִיכוֹן לְדֹרֹתֵיכֶם:

30:8 "When Aaron trims the lamps at twilight, he shall burn incense. *There shall be* perpetual incense before the LORD throughout your generations.

30:9 לֹא-תַעֲלֹו עָלָיו קֶטֶרֶת זָרָה וְעֹלָה וּמִנְחָה וְנֹסֶךְ לֹא תִסְכּוּ עָלָיו:

30:9 לֹא תִסְקֹון עָלוֹהֵי קֶטֶרֶת בּוֹסְמִין נוֹכְרָאִין וְעֹלָתָא וּמִנְחָתָא וְנִסְכִּין וְנִסְכִּין לֹא תִנְסְכִין תִּסְכּוֹן עָלוֹהֵי:

30:9 "You shall not offer any strange incense on this altar, or burnt offering or meal offering; and you shall not pour out a drink offering on it.

30:10 וְכִפֹּר אֶהֱרֹן עַל-קֶרְנֹתָיו אַחַת בַּשָּׁנָה מִדָּם חַטָּאת הַכִּפָּרִים אַחַת בַּשָּׁנָה יִכְפֹּר עָלָיו לְדֹרֹתֵיכֶם קֹדֶשׁ-קִדְשִׁים הוּא לִיהוָה: פ

30:10 וְיִכְפֹּר אֶהֱרֹן עַל קֶרְנֹתֶיהָ חָדָא בְּשִׁתָּא מִדָּם חַטָּאת כִּיפּוּרִיָּא חָדָא בְּשִׁתָּא יִכְפֹּר עָלוֹהֵי לְדֹרִיכוֹן לְדֹרֹתֵיכֶם קוֹדֶשׁ קוֹדֶשִׁין הוּא קָדָם יוֹי:

30:10 "Aaron shall make atonement on its horns once a year; he shall make atonement on it with the blood of the sin offering of atonement once a year throughout your generations. It is most holy to the LORD."

30:11 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר:

30:11 ומליל יוי עם משה למימר:

30:11 The LORD also spoke to Moses, saying,

30:12 כִּי תִשָּׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לִפְקֻדֵיהֶם וְנָתַנוּ אִישׁ כֶּפֶר נַפְשׁוֹ לַיהוָה בִּפְקֹד אֹתָם וְלֹא־יְהִיָּה בָהֶם גֵּנֶף בִּפְקֹד אֹתָם:

30:12 אֲרִי תִקְבִּיל יָת חֹשֶׁבֶן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִנְיַניהֶן וַיִּתְּנוּ גֹבֶר פֹּרֶקֶן נַפְשִׁיהֶם קֹדֶם יוֹי כֹּד תִּמְנִי יְתֵהוּן וְלֹא יְהִי בָהֶן מוֹתָא כֹּד תִּמְנִי יְתֵהוּן:

30:12 "When you take a census of the sons of Israel to number them, then each one of them shall give a ransom for himself to the LORD, when you number them, so that there will be no plague among them when you number them.

30:13 זֶה יִתְּנוּ כָל־הָעֵבֶר עַל־הַפְּקֻדִים מַחְצִית הַשֶּׁקֶל בַּשֶּׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֶּרָה הַשֶּׁקֶל מַחְצִית הַשֶּׁקֶל תְּרוּמָה לַיהוָה:

30:13 דִּין יִתְּנוּ כָל דָּעֵבֶר עַל מִנְיָנָא פְּלֹגוֹת סְלֵעָא בְּסֻלְעֵי קוֹדֶשָׁא עֶסְרִין מָעִין סְלֵעָא פְּלֹגוֹת סְלֵעָא אַפְרָשׁוֹתָא קֹדֶם יוֹי:

30:13 "This is what everyone who is numbered shall give: half a shekel according to the shekel of the sanctuary (the shekel is twenty gerahs), half a shekel as a contribution to the LORD.

30:14 כָּל הָעֵבֶר עַל־הַפְּקֻדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה יִתֵּן תְּרוּמַת יְהוָה:

30:14 כָּל דָּעֵבֶר עַל מִנְיָנָא מִבֶּר עֶסְרִין שָׁנִין וְלַעִילָא יִתֵּן אַפְרָשׁוֹתָא קֹדֶם יוֹי:

30:14 "Everyone who is numbered, from twenty years old and over, shall give the contribution to the LORD.

30:15 הָעֲשִׂיר לֹא־יִרְבֶּה וְהַדֹּל לֹא יִמְעֹט מִמַּחְצִית הַשֶּׁקֶל לָתֵת אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶם:

30:15 דָּעֲתִיר לֹא יִסְגִי וְדַמְסִין לֹא יִזְעַר מִפְּלֹגוֹת סְלֵעָא לְמִיתָן יָת אַפְרָשׁוֹתָא קֹדֶם יוֹי לְכַפְּרָא עַל נַפְשֹׁתֵיכֶן:

30:15 "The rich shall not pay more and the poor shall not pay less than the half shekel, when you give the contribution to the LORD to make atonement for yourselves.

30:16 וְלָקַחְתָּ אֶת־כֶּסֶף הַכֹּפָרִים מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתַתָּ אוֹתוֹ עַל־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְזִכְרוֹן לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶם: פ

30:16 וְתִסַּב יָת כֶּסֶף כִּיפּוּרִיא מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִתִּין יִתִּיה עַל פּוֹלְחֵן מִשְׁכַּן זְמָנָא וְיִהִי לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְדוֹכָרְנָא קֹדֶם לְקֹדֶם יוֹי לְכַפְּרָא עַל נַפְשֹׁתֵיכֶן:

30:16 "You shall take the atonement money from the sons of Israel and shall give it for the service of the tent of meeting, that it may be a memorial for the sons of Israel before the LORD, to make atonement for yourselves."

30:17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

30:17 ומליל יוי עם משה למימר:

30:17 The LORD spoke to Moses, saying,

30:18 וְעָשִׂיתָ כִּיֹּור נְחֹשֶׁת וְכִנּוֹ נְחֹשֶׁת לְרַחֲצָהּ וְנָתַתָּ אוֹתוֹ בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁמָּה מַיִם:

30:18 וְתַעֲבִיד כִּיֹּורָא דְנַחֲשָׁא וּבִסִּיסִיה דְנַחֲשָׁא לְקִידּוּשׁ וְתִתִּין יִתִּיה בֵּין מִשְׁכַּן זְמָנָא וּבֵין מִדְּבַחָא וְתִתִּין תַּמָּן מַיָּא:

30:18 "You shall also make a laver of bronze, with its base of bronze, for washing; and you shall put it between the tent of meeting and the altar, and you shall put water in it.

30:19 וּרְחֲצוּ אֹהֲרֵן וּבָנָיו מִמֶּנּוּ אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם:

30:19 וַיִּקְדְּשׁוּן אֹהֲרֵן וּבָנָוְהִי מִנִּיה יָת יְדֵיהֶן וְיָת רַגְלֵיהֶן רִיגְלִיהֶן:

30:19 "Aaron and his sons shall wash their hands and their feet from it;

30:20 בְּבֹאֲם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד יֵרַחֲצוּ־מַיִם וְלֹא יָמָתוּ אוֹ בְּגִשְׁתָּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ לְשֵׁרֶת לְהַקְטִיר אִשָּׁה לַיהוָה:

30:20 בְּמִיעֲלֵהוֹן לְמִשְׁכַּן זִימְנָא יִקְדָּשׁוּן יִתְקַדְּשׁוּן מֵיָא וְלֹא יָמוּתוּן אוֹ בְּמִקְרַבְהוֹן לְמַדְבַּחָא לְשִׁמְשָׁא לְאַסְקָא קוֹרְבָנָא קֹדֶם יוֹי:

30:20 when they enter the tent of meeting, they shall wash with water, so that they will not die; or when they approach the altar to minister, by offering up in smoke a fire *sacrifice* to the LORD.

30:21 וְיֵרַחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמָתוּ וְהָיְתָה לָהֶם חֻק־עוֹלָם לֹא יִלְזָרְעוּ לְדֹרֹתָם: פ

30:21 וְיִקְדָּשׁוּן יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמוּתוּן וְתִהְיִי לָהֶם קֶנֶס עָלֶם לִיָּה וְלִבְנוֹהֵי לְדֹרֵיהֶם:

30:21 "So they shall wash their hands and their feet, so that they will not die; and it shall be a perpetual statute for them, for Aaron and his descendants throughout their generations."

30:22 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

30:22 וּמִלִּיל יוֹי עִם מֹשֶׁה לְמִימַר:

30:22 Moreover, the LORD spoke to Moses, saying,

30:23 וְאַתָּה קַח־לָךְ בְּשָׁמִים רִאשׁוֹן מֵר־דְּרוֹר חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְקִנְמָן־בֶּשֶׂם מִחֲצִיתוֹ חֲמִשִּׁים וּמֵאוֹתִים וְקִנְה־בֶשֶׂם חֲמִשִּׁים וּמֵאוֹתִים:

30:23 וְאַתְּ סָב לָךְ בֹּסֶמֶן רִישָׁא מוֹרָא מוֹרָא מִירָא דְכִיָּא מִתְקַל חֲמִישׁ חֲמִישׁ מֵאָה וְקִנְמון וְקִנְמון בֶּסֶם פְּלִגְוִתִּיה מִתְקַל מֵתָן וְחֲמִשִּׁין וְקִנִּי בֹסְמָא מִתְקַל מֵתָן וְחֲמִשִּׁין:

30:23 "Take also for yourself the finest of spices: of flowing myrrh five hundred *shekels*, and of fragrant cinnamon half as much, two hundred and fifty, and of fragrant cane two hundred and fifty,

30:24 וְקִדְּהָ חֲמֵשׁ מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ וְשֶׁמֶן זֵית הָיִן:

30:24 וְקִצִּיעֵתָא מִתְקַל חֲמִישׁ חֲמִישׁ מֵאָה בְּסֻלְעֵי קוֹדְשָׁא וּמִשַּׁח זֵיתָא מְלִי מְלֹו הֵינָא:

30:24 and of cassia five hundred, according to the shekel of the sanctuary, and of olive oil a hin.

30:25 וְעָשִׂיתָ אֹתוֹ שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ רִקְח מִרְקַחַת מַעֲשֶׂה רִקְח שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ יִהְיֶה:

30:25 וְתַעֲבִיד יִתִּיה מִשַּׁח רַבּוֹת קוֹדְשָׁא בֹסֶם מְבִסֶם מְבִסֶם עוֹבֵד בֹּסְמָנוּ מִשַּׁח רַבּוֹת קוֹדְשָׁא יִהְיֶה:

30:25 "You shall make of these a holy anointing oil, a perfume mixture, the work of a perfumer; it shall be a holy anointing oil.

30:26 וּמִשַּׁחְתָּ בּוֹ אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־אֲרוֹן הָעֵדוּת:

30:26 וְתִרְבִּי בֵּיה יֵת מִשְׁכַּן זִמְנָא וְיֵת אֲרוֹנָא דְסִהְדוּתָא:

30:26 "With it you shall anoint the tent of meeting and the ark of the testimony,

30:27 וְאֶת־הַשְּׁלֶחֶן וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַמִּנְרָה וְאֶת־כָּלֶיהָ וְאֶת־מִזְבֵּחַ הַקְּטֹרֶת:

30:27 וְיֵת פְּתוֹרָא וְיֵת כָּל מְנוּהֵי וְיֵת מְנִרְתָּא מְנִרְתָּא וְיֵת מְנִהָא וְיֵת מְדַבְּחָא דְקִטּוֹרֶת בֹּסְמָיָא:

30:27 and the table and all its utensils, and the lampstand and its utensils, and the altar of incense,

30:28 וְאֶת־מִזְבֵּחַ הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כְּנֹו:

30:28 וְיֵת מְדַבְּחָא דְעֹלְתָא וְיֵת כָּל מְנוּהֵי וְיֵת כִּיּוֹרָא וְיֵת בְּסִיסִיהָ:

30:28 and the altar of burnt offering and all its utensils, and the laver and its stand.

30:29 וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם וְהָיוּ קֹדֶשׁ קְדָשִׁים כָּל־הַנִּגָּע בָּהֶם יִקְדָּשׁ׃
30:29 וְתִקְדָּשׁ יִתְהוֹן וַיְהוֹן קוֹדֶשׁ קוֹדֶשֶׁת כָּל דֹּיִקְרָב בָּהוֹן יִתְקַדָּשׁ׃
30:29 "You shall also consecrate them, that they may be most holy; whatever touches them shall be holy.

30:30 וְאֶת־אֶהֱרֹן וְאֶת־בָּנָיו תִּמְשַׁח וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם לְכַהֵן לִי׃
30:30 וְיֵת אֶהֱרֹן וְיֵת בְּנוֹהֵי תִרְבִּי וְתִקְדָּשׁ יִתְהוֹן לְשִׁמְשָׁא קְדָמִי׃
30:30 "You shall anoint Aaron and his sons, and consecrate them, that they may minister as priests to Me.

30:31 וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּדְבָּר לֵאמֹר שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ יִהְיֶה זֶה לִּי לְדֹרֹתֵיכֶם׃
30:31 וְעַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּמַלִּיל לְמִימַר מִשַּׁח רַבּוֹת קוֹדֶשׁא יְהִי דִין קְדָמִי
לְדֹרֵיכֹן לְדֹרֹתֵיכֹן׃
30:31 "You shall speak to the sons of Israel, saying, 'This shall be a holy anointing oil to Me throughout your generations.

30:32 עַל־בֶּשֶׂר אָדָם לֹא יִסָּךְ וּבִמְתַכְנֻתוֹ לֹא תַעֲשֶׂוּ כָמֹהוּ קֹדֶשׁ הוּא קֹדֶשׁ
יִהְיֶה לָכֶם׃
30:32 עַל בִּסְרָא דְאַנְשָׁא לֹא יִתְסַךְ יִתְסַךְ וּבִדְמוּתֶיהָ לֹא תַעֲבִדוּן כּוּתִיָּה
קֹדֶשׁא הוּא קוֹדֶשׁא יְהִי לְכוּן׃
30:32 'It shall not be poured on anyone's body, nor shall you make any like it in the same proportions; it is holy, and it shall be holy to you.

30:33 אִישׁ אֲשֶׁר יִרְקַח כָּמֹהוּ וְאֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ עַל־זֶר וְנִכְרַת מֵעַמּוּי׃ ס
30:33 גְּבַר דִּיבְסִים דְּכוּתִיָּה וּדְיִתִּין מִיָּנִיָּה עַל חִילוּנִי וַיִּשְׁתִּיִּצִי מֵעַמִּיָּה׃
30:33 'Whoever shall mix any like it or whoever puts any of it on a layman shall be cut off from his people.'

30:34 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לָךְ סָמִים נָטָף וְשִׁחֲלֹת וְחִלְבֵּנָה סָמִים וּלְבָנָה
זָכָה בָּד בְּבָד יִהְיֶה׃
30:34 וַאֲמַר יוֹי לְמֹשֶׁה סָב לָךְ בּוֹסְמִין נְטוּפָא וְשׁוּפָרָא וְחִלְבִּינְתָא וְחִלְבוֹנְתָא
בּוֹסְמִין וּלְבוֹנְתָא דְכִיתָא מִתְקַל בְּמִתְקַל יְהִי׃
30:34 Then the LORD said to Moses, "Take for yourself spices, stacte and onycha and galbanum, spices with pure frankincense; there shall be an equal part of each.

30:35 וַעֲשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת רֶקַח מַעֲשֵׂה רֹקַח מִמָּלַח טָהוֹר קֹדֶשׁ׃
30:35 וְתַעֲבִיד יִתָּה קְטוֹרֶת בּוֹסְמִין בּוֹסֵם מִבְּסָם עוֹבֵד בּוֹסְמִין מְעָרֵב מְעוֹרֵב
דְּכִי לְקוֹדֶשׁא׃
30:35 "With it you shall make incense, a perfume, the work of a perfumer, salted, pure, and holy.

30:36 וְשַׁחֲקֶתָ מִמֶּנָּה הֶדֶק וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדוּת בְּאֵהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר אֹנֵעַד
לָךְ שָׁמָּה קֹדֶשׁ קְדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם׃
30:36 וְתִשְׁחֹק מִיָּנִה יֹאֵת וְתִדִּיק וְתִתִּין מִיָּנִה קָדָם בֵּין סִהְדוּתָא בְּמִשְׁכַּן זְמַנָּא
דְּאַזְמִין מִימְרֵי לָךְ תִּמְן קוֹדֶשׁ קוֹדֶשֶׁת תִּהִי לְכוּן׃
30:36 "You shall beat some of it very fine, and put part of it before the testimony in the tent of meeting where I will meet with you; it shall be most holy to you.

30:37 וְהַקְטַרְתָּ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְּמִתְכַנְתָּהּ לָכֶם קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לָךְ לִיהוָה׃
30:37 וְקְטוֹרֶת בּוֹסְמִין דְּתַעֲבִיד בְּדְמוּתָהּ לֹא תַעֲבִדוּן לְכוּן קֹדֶשׁא תִּהִי לָךְ
קָדָם יוֹי׃
30:37 "The incense which you shall make, you shall not make in the same proportions for yourselves; it shall be holy to you for the LORD.

30:38 אִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה כְמוֹהָ לְהַרְיֵחַ בָּהּ וְנִכְרַת מֵעַמּוּיוֹ: ס

30:38 גִּבֹּר דִּיעֲבִיד דְּכוּתָהּ לְאַרְחָא בָּהּ וְיִשְׁתִּיצִי מֵעַמִּיהָ:

30:38 "Whoever shall make *any* like it, to use as perfume, shall be cut off from his people."

31:1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

31:1 וּמִלִּיל יוּי עִם מֹשֶׁה לְמִימֶר:

31:1 Now the LORD spoke to Moses, saying,

31:2 רֹאה קָרָאתִי בְשֵׁם בְּצַלְאֵל בֶּן־אֹוֹרִי בֶן־חֹור לְמִטֵּה יְהוּדָה:

31:2 חֲזִי דְרַבִּיתִּי בְשׁוּם בְּשׁוּם בְּצַלְאֵל בֶּר אֹוֹרִי בֶר חֹור לְשִׁבְטָא דִּיהוּדָה:

31:2 "See, I have called by name Bezalel, the son of Uri, the son of Hur, of the tribe of Judah.

31:3 וְאִמַּלְא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחָכְמָהּ וּבִתְבוּנָהּ וּבְדַעַת וּבְכָל־מְלָאכָה:

31:3 וְאִשְׁלִימִית עִמָּיה רוּחַ נְבוּאָה מִן־קֹדֶם יוּי בְּחוּכְמָא בְּחָכְמָהּ וּבִסְכַּלְתָּנוּ

וּבִמְדַע וּבְכָל עֲבִידָא עִיבִידָא:

31:3 "I have filled him with the Spirit of God in wisdom, in understanding, in knowledge, and in all *kinds of* craftsmanship,

31:4 לְחַשֵּׁב מַחֲשָׁבֹת לַעֲשׂוֹת בְּזָהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת:

31:4 לְאַלְפָא אֹוּמִנֹון אֹוּמִנֹון לְמַעַבֵּד בְּדֶהָבָא בַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשָׁא:

31:4 to make artistic designs for work in gold, in silver, and in bronze,

31:5 וּבְחִרְשֵׁת אָבֵן לְמַלְאֵת וּבְחִרְשֵׁת עֵץ לַעֲשׂוֹת בְּכָל־מְלָאכָה:

31:5 וּבְאֹוּמִנֹות אָבֵן טָבָא לְאַשְׁלֵמָא וּבִנְנִירוֹת אָעָא לְמַעַבֵּד בְּכָל עֲבִידָא עִיבִידָא:

31:5 and in the cutting of stones for settings, and in the carving of wood, that he may work in all *kinds of* craftsmanship.

31:6 וְאֲנִי הִנֵּה נֹתַתִּי אֹתוֹ אֶת אֶהֱלִיאֵב בֶּן־אֲחִיסַמָּךְ לְמִטֵּה־דָן וּבִלְב

כָּל־חֲכָם־לֵב נֹתַתִּי חֲכָמָה וְעָשׂוּ אֶת כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתִךָ:

31:6 וְאֲנָא הָא יְהִיבִית עִמָּיה יֵת אֶהֱלִיאֵב בֶּר אֲחִיסַמָּךְ לְשִׁבְטָא דָּדָן וּבִלְב

וּבִלְב כָּל חֲכִימִי לִיבָא יְהִיבִית חֹוכְמָתָא חֲכָמָתָא וְיַעֲבִידוּן יֵת כָּל דְּפִקִּידְתָּךְ:

31:6 "And behold, I Myself have appointed with him Oholiab, the son of Ahisamach, of the tribe of Dan; and in the hearts of all who are skillful I have put skill, that they may make all that I have commanded you:

31:7 אֶת אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הָאָרֹן לַעֲדֹת וְאֶת־הַפָּדֶת אֲשֶׁר עָלָיו וְאֶת כָּל־כְּלֵי

הָאֹהֶל:

31:7 יֵת מִשְׁכַּן זְמָנָא וְיֵת אֹרֹנָא לְסִהָדוּתָא וְיֵת כְּפֹורֶתָא דְעֵלוּהִי וְיֵת כָּל מְנִי

מִשְׁכָּנָא:

31:7 the tent of meeting, and the ark of testimony, and the mercy seat upon it, and all the furniture of the tent,

31:8 וְאֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־כְּלָיו וְאֶת־הַמִּנְרָה הַטְּהֵרָה וְאֶת־כָּל־כְּלֵיהָ וְאֶת מִזְבַּח

הַקְטָרֶת:

31:8 יֵת פְּתוּרָא וְיֵת מְנוּהִי וְיֵת מְנִרְתָּא מְנִרְתָּא דְכִיתָא וְיֵת כָּל מְנָהָא וְיֵת

מִדְבַּחָא דְקִטּוּרֶת בּוֹסֵמִיא:

31:8 the table also and its utensils, and the pure *gold* lampstand with all its utensils, and the altar of incense,

31:9 וְאֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־כְּלָיו וְאֶת־הַפִּיּוֹר וְאֶת־פָּנָיו:

31:9 וְיֵת מִדְבַּחָא דְעֹלְתָא וְיֵת כָּל מְנוּהִי וְיֵת כִּיּוֹרָא וְיֵת בְּסִיסָהּ:

31:9 the altar of burnt offering also with all its utensils, and the laver and its stand,

31:10 וְאֶת בְּגָדֵי הַשָּׂרָד וְאֶת־בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בְּגָדֵי בָנָיו לְכַהֵן:

31:10 וְיֵת לְבוּשֵׁי שְׂמֹנֶשָׁא וְיֵת לְבוּשֵׁי קֹדֶשָׁא לְאַהֲרֹן כֹּהֵנָּא וְיֵת לְבוּשֵׁי בְנוֹהֵי לְשֹׂמְנֵשָׁא:

31:10 the woven garments as well, and the holy garments for Aaron the priest, and the garments of his sons, *with which* to carry on their priesthood;

31:11 וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת־קֶטֶרֶת הַסַּמִּים לְקֹדֶשׁ כָּל־אֲשֶׁר־צִוִּיתָךְ יַעֲשׂוּ: פ
31:11 וְיֵת מִשְׁחָא דְרַבּוּתָּא וְיֵת קְטֹרֶת בּוֹסְמִיָּא לְקֹדֶשָׁא כָּל־דְּפָקִידְתָּךְ יַעֲבֹדוּ:

31:11 the anointing oil also, and the fragrant incense for the holy place, they are to make *them* according to all that I have commanded you."

31:12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

31:12 וְאָמַר וּמַלִּיל יוֹי לְמֹשֶׁה לְמִימַר:

31:12 The LORD spoke to Moses, saying,

31:13 וְאַתָּה דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אַךְ אֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמְרוּ כִּי אוֹת הוּא

בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשְׁכֶם:

31:13 וְאֵת מַלִּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִימַר בְּרֵם יֵת יוֹמֵי שְׁבִיָּא דִּילִי תִיטְרוֹן אֲרִי

אֵת הִיא בֵּין מִימְרֵי וּבֵינֵיכֶם לְדֹרֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם לְמִידַע אֲרִי אֲנִי יוֹי

מְקַדְּשְׁכֶם:

31:13 "But as for you, speak to the sons of Israel, saying, 'You shall surely observe My sabbaths; for *this* is a sign between Me and you throughout your generations, that you may know that I am the LORD who sanctifies you.

31:14 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַשַּׁבָּת כִּי קֹדֶשׁ הוּא לָכֶם מִחֻלְלֶיהָ מוֹת יוֹמָת כִּי

כָּל־הָעֹשֶׂה בָּהּ מְלָאכָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִקֶּרֶב עַמִּיהָ:

31:14 וְתִיטְרוֹן יֵת שַׁבְּתָא אֲרִי קֹדֶשָׁא הִיא הוּא לָכֹון דִּיחֻלְיִנָּה דִּיחֻלְלִינָה

אֲחַקְטָלָא יִתְקַטֵּיל אֲרִי כָּל דִּיעֲבִיד בָּהּ בֵּיה עֲבִידְתָּא עִיבִידְתָּא וְיִשְׁתִּיצִי

אֲנָשָׁא הַהוּא מִגּוֹ עַמִּיהָ:

31:14 "Therefore you are to observe the sabbath, for it is holy to you. Everyone who profanes it shall surely be put to death; for whoever does any work on it, that person shall be cut off from among his people.

31:15 שֵׁשֶׁת יָמִים יַעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת שַׁבְּתוֹן קֹדֶשׁ לַיהוָה

כָּל־הָעֹשֶׂה מְלָאכָה בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת מוֹת יוֹמָת:

31:15 שִׁיתָה יוֹמִין יִתְעַבֵּיד עֲבִידְתָּא עִיבִידְתָּא וּבִיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה שַׁבָּא שַׁבְּתָא

שַׁבְּתָא קֹדֶשָׁא קֹדֶם יוֹי כָּל דִּיעֲבִיד עֲבִידְתָּא בִּיּוֹמָא דְשַׁבְּתָא אֲחַקְטָלָא

יִתְקַטֵּיל:

31:15 'For six days work may be done, but on the seventh day there is a sabbath of complete rest, holy to the LORD; whoever does any work on the sabbath day shall surely be put to death.

31:16 וּשְׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם:

31:16 וְיִטְרוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יֵת שַׁבְּתָא לְמַעַבְד יֵת שַׁבְּתָא לְדֹרֵיהוֹן לְדֹרֹתֵיהוֹן קָנָם

קָנָם עוֹלָם:

31:16 'So the sons of Israel shall observe the sabbath, to celebrate the sabbath throughout their generations as a perpetual covenant.'

31:17 בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הוּא לְעֹלָם כִּי־שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה

אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנְפָּשׁ: ס

31:17 בֵּין מִימְרֵי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת הִיא לְעֹלָם אֲרִי שִׁיתָה יוֹמִין עֲבִיד יוֹי יֵת

שְׂמִיָּא וְיֵת אַרְעָא וּבִיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה שַׁבָּת וְנָח:

31:17 "It is a sign between Me and the sons of Israel forever; for in six days the LORD made heaven and earth, but on the seventh day He ceased *from labor*, and was refreshed."

31:18 וַיֵּתֶן אֶל-מֹשֶׁה כָּל־תּוֹרַת כְּתוּבֵי הַבְּרִית בְּיַד יְהוָה
כְּתוּבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים:

31:18 וַיְהִי כִּדְבַר יְהוָה כִּדְבַר מֹשֶׁה לְמֹלֵא עַמּוּיָה בְּטוֹרָא דְּסִינַי תְּרִין לִוְיֵי סְהָדוּתָא
לִוְיֵי אֲבָנָא כְּתִיבִין בְּאֶצְבָּעָא דִּיּוֹ:

31:18 When He had finished speaking with him upon Mount Sinai, He gave Moses the two tablets of the testimony, tablets of stone, written by the finger of God.

32:1 וַיֵּרָא הָעָם כִּי-בָשַׁשׁ מֹשֶׁה לָרֶדֶת מִן-הָהָר וַיִּקְהַל הָעָם עַל-אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ
אֵלָיו קוּם עֲשֵׂה-לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לִפְנֵינוּ כִּי-זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הָעֵלָנוּ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יָדַעְנוּ מַה-הָיָה לוֹ:

32:1 וַחֲזָא עָמָא אַרִי אוּחַר מֹשֶׁה לְמִיחַת מִן טוֹרָא וְאַתְכַּנִּישׁ עָמָא עַל אַהֲרֹן
וַאֲמָרוּ לֵיהּ קוּם עֵיבִיד לָנָא דְחָלָן דִּיהֲכֹן דִּיהֲכֹן קְדַמְנָא אַרִי דִּין מֹשֶׁה
גְּבָרָא דְאַסְקָנָא מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם לֹא יָדַעְנָא מָא הָוָה לֵיהּ:

32:1 Now when the people saw that Moses delayed to come down from the mountain, the people assembled about Aaron and said to him, "Come, make us a god who will go before us; as for this Moses, the man who brought us up from the land of Egypt, we do not know what has become of him."

32:2 וַיֹּאמֶר אֶל־הֶם אַהֲרֹן פָּרְקוּ נְזֻמֵּי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאַזְנֵי נְשֵׁיכֶם בְּנִיכֶם וּבְנִתֵיכֶם
וְהָבִיאוּ אֵלָי:

32:2 וַאֲמָר לַהּוֹן אַהֲרֹן פָּרִיקוּ קֳדָשִׁי דְדִהֲבָא דְבִאֻדְנִי נְשִׁיכֹן בְּנִיכֹן וְאִיתוּ
וְאִיתִיאוּ לִי לִוְיֵי:

32:2 Aaron said to them, "Tear off the gold rings which are in the ears of your wives, your sons, and your daughters, and bring *them* to me."

32:3 וַיִּתְּפְּרוּ כָל-הָעָם אֶת-נְזֻמֵּי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאַזְנֵיהֶם וַיָּבִיאוּ אֶל-אַהֲרֹן:

32:3 וּפְרִיקוּ וְאַתְפְּרִיקוּ כָל עָמָא יֵת קֳדָשִׁי דְדִהֲבָא דְבִאֻדְנִיהוֹן וְאִיתִיו לְאַהֲרֹן:

32:3 Then all the people tore off the gold rings which were in their ears and brought *them* to Aaron.

32:4 וַיִּקַּח מִיָּדָם וַיַּצַּר אֹתוֹ בַּחֲרֹט וַיַּעֲשֶׂהוּ עֵגֶל מִסַּכָּה וַיֹּאמְרוּ אֵלָה אֱלֹהֵינוּ
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָעֵלָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

32:4 וְנָסִיב מִיִּדְהוֹן וְצָר יִתִּיה בְּזִיפָא בְּזִיפָא וְעַבְדִּיה עֵיגֶל מִתְכָּא וַאֲמָרוּ אֵלָיו
דְחָלְתָךְ יִשְׂרָאֵל דְאַסְקֹךְ מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם:

32:4 He took *this* from their hand, and fashioned it with a graving tool and made it into a molten calf; and they said, "This is your god, O Israel, who brought you up from the land of Egypt."

32:5 וַיֵּרָא אַהֲרֹן וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ לִפְנֵי וַיִּקְרָא אַהֲרֹן וַיֹּאמֶר חַג לַיהוָה מָחָר:

32:5 וַחֲזָא אַהֲרֹן וּבְנָא מְדַבְחָא קְדַמוּהִי וּקְרָא וּכְרַז אַהֲרֹן וַאֲמָר חַגָּא קְדָם יוֹ
מָחָר:

32:5 Now when Aaron saw *this*, he built an altar before it; and Aaron made a proclamation and said, "Tomorrow *shall be* a feast to the LORD."

32:6 וַיִּשְׁפְּימוּ מִמִּנְחָת וַיַּעֲלוּ עֹלֹת וַיִּגָּשׁוּ שְׁלָמִים וַיֵּשֶׁב הָעָם לֶאֱכֹל וּשְׂתוֹ וַיִּקְמוּ
לְצַחֵק: פ

32:6 וַאֲקֻדִּימוּ בִיּוֹמָא דְבִתְרוּהִי וַאֲסִיקוּ עֲלוֹן וּקְרִיבוּ נִכְסָן נִיכְסִין וְאַסְחָר
וְאַסְתַּחֲר עָמָא לְמִיכָל וּלְמִשְׁתֵּי וּקְמוּ לְחִיּוּכָא:

32:6 So the next day they rose early and offered burnt offerings, and brought peace offerings; and the people sat down to eat and to drink, and rose up to play.

32:7 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּךְ-רָד כִּי שַׁחַת עָמֹךְ אֲשֶׁר הָעֵלִיתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

32:7 וּמִלִּיל יוֹי עִם מֹשֶׁה אֵיזִיל חוֹת אַרִי חֲבִיל עָמֹךְ דְאַסִּיקְתָּא מֵאַרְעָא

דמצרים:

32:7 Then the LORD spoke to Moses, "Go down at once, for your people, whom you brought up from the land of Egypt, have corrupted *themselves*.

32:8 סָרוּ מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתָם עֲשׂוּ לָהֶם עֵגֶל מִסֶּכֶה וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ וַיִּזְבְּחוּ־לוֹ וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵעֲלֹךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:
32:8 סָטוּ בַּפְּרִיעַ מִן אֹרֶחָא דְּפִקִּידִיתִּינוּן עֲבָדוּ לָהוֹן עֵיגֵל עֵגֶל מִתְכָּא וּסְגִידוּ לִיה וַדְּבַחוּ לִיה וַאֲמָרוּ אֵלֵין דְּחִלְתָךְ יִשְׂרָאֵל דְּאַסְקוֹךְ מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם:

32:8 "They have quickly turned aside from the way which I commanded them. They have made for themselves a molten calf, and have worshiped it and have sacrificed to it and said, 'This is your god, O Israel, who brought you up from the land of Egypt!'"

32:9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רְאִיתִי אֶת־הָעָם הַזֶּה וְהִנֵּה עִם־קִשָּׁה־עָרָף הוּא:

32:9 וַאֲמַר יוֹי לְמֹשֶׁה גְּלִי קִדְמִי עֲמָא דְּרִין וְהָא עִם קָשִׁי קָדָל הוּא:

32:9 The LORD said to Moses, "I have seen this people, and behold, they are an obstinate people.

32:10 וְעַתָּה הִנֵּיחָה לִי וַיִּחַר־אַפִּי בָהֶם וְאֶכְלָם וְאַעֲשֶׂה אוֹתָךְ לְגוֹי גָּדוֹל:

32:10 וּכְעַן אֲנִיחָא בְּעוֹתָךְ מִן־קִדְמִי וַיִּתְקַף וַיִּתְקוֹף רוּגְזִי בְּהוֹן וְאַשִׁיצִינוּן וְאַעֲבִיד יָתְךָ לְעַם סְגִי:

32:10 "Now then let Me alone, that My anger may burn against them and that I may destroy them; and I will make of you a great nation."

32:11 וַיַּחַל מֹשֶׁה אֶת־פָּנָיו יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמֶר לָמָּה יְהוָה יִחַרָּה אַפְּךָ בְּעַמֶּךָ

אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּכַח גָּדוֹל וּבִיד חֲזָקָה:

32:11 וַצִּלִּי מֹשֶׁה קִדְּם יוֹי אֱלֹהֵיהּ וַאֲמַר לָמָּא יוֹי יִתְקַף יִתְקוֹף רוּגְזְךָ בְּעַמֶּךָ

דְּאַפִּיקְתָּא מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם בְּחִיל רַב וּבִיד תְּקִיפָא:

32:11 Then Moses entreated the LORD his God, and said, "O LORD, why does Your anger burn against Your people whom You have brought out from the land of Egypt with great power and with a mighty hand?

32:12 לָמָּה יֹאמְרוּ מִצְרַיִם לֵאמֹר בָּרַעַה הוֹצִיאָם לְהָרִג אֹתָם בְּהָרִים וּלְכַלֵּתָם

מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה שׁוּב מִחֲרוֹן אַפְּךָ וְהִנָּחָם עַל־הָרָעָה לַעֲמֹךְ:

32:12 לָמָּא יִימְרוּן מִצְרָאִי לְמִימַר בְּבִישָׁא אַפִּיקִינוּן לְקַטְלָא יְתַהוֹן בִּינִי בְּגוֹ

טוּרִיא וּלְשִׁיצִיּוֹתֵהוֹן מֵעַל־אַפִּי אַרְעָא תוּב מִתְקוֹף רוּגְזְךָ וְאַתִּיב מִן

בְּשִׁתָּא דְּמִלִּילְתָּא דְּחִשְׁבַּתָּא לְמַעַבְד לַעֲמֹךְ:

32:12 "Why should the Egyptians speak, saying, 'With evil *intent* He brought them out to kill them in the mountains and to destroy them from the face of the earth'? Turn from Your burning anger and change Your mind about *doing* harm to Your people.

32:13 זָכֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ וַתְּדַבֵּר

אֱלֹהִים אַרְבָּה אֶת־זַרְעֲכֶם כְּכּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֲתָן

לְזַרְעֲכֶם וְנָחֳלוּ לָעָלָם:

32:13 אִידְכֹּר הוּי דְּכִיר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדְךָ דְּקִימְתָּא לָהוֹן

בְּמִימְרְךָ וּמִלִּילְתָּא עֲמַהוֹן אֲסִגִּי יִת בְּנִיכּוֹן כְּכּוֹכְבֵי שָׁמַיָא וְכָל אַרְעָא הָדָא

דְּאַמְרִית אֲתִין לְבְּנִיכּוֹן וַיַּחֲסִנוּן לָעָלָם:

32:13 "Remember Abraham, Isaac, and Israel, Your servants to whom You swore by Yourself, and said to them, 'I will multiply your descendants as the stars of the heavens, and all this land of which I have spoken I will give to your descendants, and they shall inherit *it* forever.'"

32:14 וַיִּנָּחֶם יְהוָה עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ: פ

32:14 וַתֵּב יוֹי מִן בְּשִׁתָּא דְּמִלִּיל דְּחִשְׁבִּיב לְמַעַבְד לַעֲמִיָּה:

32:14 So the LORD changed His mind about the harm which He said He would do to His people.

32:15 וַיִּפֹּן וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן־הָהָר וּשְׁנֵי לַחַת הָעֵדֻת בְּיָדוֹ לַחַת כְּתָבִים מִשְׁנֵי עֲבָרֵיהֶם מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתָבִים:

32:15 וַאֲתַפְּנִי וּנְחַת מֹשֶׁה מִן טוֹרָא וּתְרִין לוֹחֵי סְהֻדָּא בְיָדֵיהּ לוֹחֵי כְתִיבִין מִתְרִין עֲבָרֵיהוֹן סִטְרֵיהוֹן מִיכָא וּמִיכָא אִינוֹן כְּתִיבִין:

32:15 Then Moses turned and went down from the mountain with the two tablets of the testimony in his hand, tablets which were written on both sides; they were written on one *side* and the other.

32:16 וְהַלַּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה וְהַמִּכְתָּב מִכְתָּב אֱלֹהִים הוּא חֲרוּת עַל־הַלַּחַת:

32:16 וְלוֹחֵיָא עוּבְדָא דִּיּוּי אֲנוֹן אֲנוֹן וּכְתָבָא כְתָבָא דִּיּוּי הוּא מְפָרֵשׁ רִשָּׁם עַל לוֹחֵיָא:

32:16 The tablets were God's work, and the writing was God's writing engraved on the tablets.

32:17 וַיִּשְׁמַע יְהוֹשֻׁעַ אֶת־קוֹל הָעָם בִּרְעָה וַיֹּאמֶר אֶל־מֹשֶׁה קוֹל מִלְחָמָה בַּמַּחֲנֶה:

32:17 וַשְׁמַע יְהוֹשֻׁעַ ית קל עמא כד מיבבין ואמר למשה קל קרבא במשריתא:

32:17 Now when Joshua heard the sound of the people as they shouted, he said to Moses, "There is a sound of war in the camp."

32:18 וַיֹּאמֶר אֵין קוֹל עֲנוֹת גְּבוּרָה וְאֵין קוֹל עֲנוֹת חַלוּשָׁה קוֹל עֲנוֹת אֲנָכִי שְׁמַע:

32:18 וַאֲמַר לֹא קל גִּיבְרִין דְּנִצְחִין בְּקִרְבָא וְאִף לֹא קל חֲלָשִׁין דְּמִתְבָּרִין קל דְּמַחֲיָכִין אֲנָא שְׁמַע:

32:18 But he said, "It is not the sound of the cry of triumph, Nor is it the sound of the cry of defeat; But the sound of singing I hear."

32:19 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר קָרַב אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיֵּרָא אֶת־הָעֵגֶל וּמַחֲלַת וַיַּחַר־אַף מֹשֶׁה וַיִּשְׁלַךְ (מִידוֹ) [מִיָּדָיו] אֶת־הַלַּחַת וַיִּשְׂבֵּר אֹתָם תַּחַת הָהָר:

32:19 וַהֲוֶה כְד קָרִיב לְמִשְׁרִיתָא וַחֲזָא ית עגלא וַחֲנָנִין וַתְּקִיף רֹגְזָא דְּמֹשֶׁה וּרְמָא מִידוֹהֵי ית לוֹחֵיָא וַתְּבַר יתְהוֹן בְּשַׁפּוּלֵי טוֹרָא:

32:19 It came about, as soon as Moses came near the camp, that he saw the calf and *the* dancing; and Moses' anger burned, and he threw the tablets from his hands and shattered them at the foot of the mountain.

32:20 וַיִּקַּח אֶת־הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשׂוּ וַיִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ וַיִּטְחֵן עַד אֲשֶׁר־דָּק וַיִּזֶר עַל־פְּנֵי הַמַּיִם וַיִּשָּׂק אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

32:20 וַנְּסִיב ית עגלא דְּעִבְדוּ וַאֲקִיד בְּנוֹרָא וְשָׂף עַד דַּהֲוֶה דְּקִיק וּרְמָא וּדְרָא וּזְרָא עַל־אַפֵּי מִיָּא וְאַשְׁקֵי ית בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

32:20 He took the calf which they had made and burned *it* with fire, and ground it to powder, and scattered it over the surface of the water and made the sons of Israel drink *it*.

32:21 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן מַה־עָשָׂה לָךְ הָעָם הַזֶּה כִּי־הִבֵּאתָ עָלָיו חַטָּאת גְּדֹלָה:

32:21 וַאֲמַר מֹשֶׁה לֵאחֶרֶן מָא עֲבַד לָךְ עֲמָא הָדִין אֲרִי אִיתִיתָא אִיתִיתָא עֲלוֹהֵי חוּבָא רַבָּא:

32:21 Then Moses said to Aaron, "What did this people do to you, that you have brought *such* great sin upon them?"

32:22 וַיֹּאמֶר אַהֲרֹן אֶל־יִחִיר אֵף אֲדִנִּי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־הָעָם כִּי בִרְעָה הוּא:

32:22 וַאֲמַר אַהֲרֹן לֹא יתקף יתקוף רֹגְזָא דְּרִיבּוֹנִי אַת יָדַעְתָּ ית עֲמָא אֲרִי בְּבִישׁ הוּא:

32:22 Aaron said, "Do not let the anger of my lord burn; you know the people yourself, that they are prone to evil."

32:23 וַיֹּאמְרוּ לִי עֲשֵׂה-לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לִפְנֵינוּ כִּי-זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֵעֲלָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יָדַעְנוּ מַה-הָיָה לוֹ:

32:23 וַיֹּאמְרוּ לִי עֵיבִיד לָנָא דַחֲלָן דִּיהֲכָן קְדָמָנָא אַרִי דִּין מֹשֶׁה גִבְרָא דְאַסְקָנָא מֵאֲרַעא דְּמִצְרַיִם לֹא יָדַעְנָא מָא הָוָה לִיהָ:

32:23 "For they said to me, 'Make a god for us who will go before us; for this Moses, the man who brought us up from the land of Egypt, we do not know what has become of him.'

32:24 וַאֲמַר לָהֶם לְמִי זֶהָב הַתִּפְרָקוּ וַיִּתְּנוּ-לִי וְאַשְׁלַכְהוּ בָאֵשׁ וַיֵּצֵא הָעֵגֶל הַזֶּה:

32:24 וַאֲמַרִית לְהוֹן לְמִן דְּהִבָּא פְרִיקוּ אִיתְפְּרִיקוּ וַיְהִי לִי וּרְמִיתִיה בְּנוֹרָא וַנִּפֹּק עֵגֶלָא הַדִּין:

32:24 "I said to them, 'Whoever has any gold, let them tear it off.' So they gave it to me, and I threw it into the fire, and out came this calf."

32:25 וַיֵּרָא מֹשֶׁה אֶת-הָעָם כִּי פָרַע הוּא כִּי-פָרַעָה אֶהְיֶן לְשִׁמְצָה בְּקִמְיָהֶם:

32:25 וַחֲזָא מֹשֶׁה יֵת עֲמָא אַרִי בְטִיל הוּא אַרִי בְטִילִינוּן אֶהְיֶן לְאַסְבוֹתֵהוֹן לֹא־פִקָּא שׁוּם שׁוּם בִּישׁ לְדִרְיֵהוֹן לְדִרְתִּיהוֹן:

32:25 Now when Moses saw that the people were out of control-- for Aaron had let them get out of control to be a derision among their enemies--

32:26 וַיַּעֲמֹד מֹשֶׁה בְּשַׁעַר הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר מִי לַיהוָה אֵלָי וַיֹּאסְפוּ אֵלָיו כָּל-בְּנֵי לֵוִי:

32:26 וְקָם מֹשֶׁה בַּתְּרַע מִשְׁרִיתָא מִשְׁכַּנָּא וַאֲמַר מִן דַּחֲלִיא דְּחִילִיא דִּיּוּ יִיתוּן לִוְתִּי וְאַתְכְּנִישׁוּ לִוְתִּיהָ כָּל בְּנֵי לֵוִי:

32:26 then Moses stood in the gate of the camp, and said, "Whoever is for the LORD, come to me!" And all the sons of Levi gathered together to him.

32:27 וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה-אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שִׁימוּ אִישׁ-חֶרְבּוֹ עַל-יָרְכוֹ עֲבְרוּ וּשְׁבוּ מִשְׁעַר לְשַׁעַר בְּמַחֲנֶה וְהִרְגּוּ אִישׁ-אֶת-אָחִיו וְאִישׁ אֶת-רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת-קָרְבּוֹ:

32:27 וַאֲמַר לְהוֹן כְּדָנָן אָמַר יְיָ אֱלֹהֵא דִּישְׂרָאֵל שׁוּוּ גִבְרַ חֲרִבִּיהָ עַל יִרְכִּיהָ עֵיבְרוּ וְתוּבוּ מִתְּרַע לְתִרַע בְּמִשְׁרִיתָא וְקִטְלוּ גִבְרַ יֵת אָחוּהִי וְגִבְרַ יֵת חֲבֵרִיהָ וְאָנֹשׁ וְגִבְרַ יֵת קְרִיבִיהָ:

32:27 He said to them, "Thus says the LORD, the God of Israel, 'Every man of you put his sword upon his thigh, and go back and forth from gate to gate in the camp, and kill every man his brother, and every man his friend, and every man his neighbor.'"

32:28 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי-לֵוִי כְּדִבְרַ מֹשֶׁה וַיִּפֹּל מִן-הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא כֶּשֶׁלֶשֶׁת אֲלָפֵי אִישׁ:

32:28 וַעֲבְדוּ בְנֵי לֵוִי כְּפִתְגָמָא דְּמֹשֶׁה וַנִּפֹּל מִן עֲמָא בִּיּוֹמָא הַהוּא כְּתִלְתָּא אֲלָפִין גִּבְרָא:

32:28 So the sons of Levi did as Moses instructed, and about three thousand men of the people fell that day.

32:29 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מִלְּאוּ יְדֵכֶם הַיּוֹם לַיהוָה כִּי אִישׁ בָּבְנוּ וּבְאָחִיו וְלַתַּח עֲלֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה:

32:29 וַאֲמַר מֹשֶׁה קְרִיבָא יְדִיכוּן יוֹמָא דִּין קְוֹרְבָנָא קְדָם יְיָ אַרִי גִבְרַ בְּבִרְיָהּ וּבְאָחוּהִי וּלְאִיתָאָה וּלְמִיתָן עֲלֵיכוּן יוֹמָא דִּין בְּרָכָן:

32:29 Then Moses said, "Dedicate yourselves today to the LORD-- for every man has been against his son and against his brother-- in order that He may bestow a blessing upon you today."

32:30 וַיְהִי מִמַּחֲרַת וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָעָם אַתֶּם חֲטָאתֶם חֲטָאָה גְדֹלָה וַעֲתָה אֵעֲלֶה אֶל-יְהוָה אוֹלִי אֲכַפְּרָה בְּעֵד חֲטָאתְכֶם:

32:30 וַהֲיָה בַּיּוֹמָא דְּבִתְרוּהִי וַאֲמַר מֹשֶׁה לְעַמָּא אַתּוּן חֲבַתוּן חוּבָא רַבָּא וּכְעַן
אִיִּסַּק לְקַדְּם קַדְּם יוּי מָא אִם אֶכְפֹּר יִתְכַפֵּר עַל חוּבִיכוּן:

32:30 On the next day Moses said to the people, "You yourselves have committed a great sin; and now I am going up to the LORD, perhaps I can make atonement for your sin."

32:31 וַיָּשָׁב מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי חָטָא הָעָם הַזֶּה חַטָּאתָה גְּדֹלָה וַיַּעֲשׂוּ
לָהֶם אֱלֹהִי זָהָב:

32:31 וְתָב מֹשֶׁה לְקַדְּם קַדְּם יוּי וַאֲמַר בְּבָעוּ חָב עִמָּא הָרִין חוּבָא רַבָּא וַעֲבָדוּ
לָהוֹן דְּחָלָן דְּרַהָב:

32:31 Then Moses returned to the LORD, and said, "Alas, this people has committed a great sin, and they have made a god of gold for themselves."

32:32 וְעַתָּה אִם־תִּשָּׂא חַטָּאתָם וְאִם־אֵין מַחְנִי נָא מִסְפָּרְךָ אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ:

32:32 וּכְעַן אִם שְׁבַקְתָּ לְחוּבֵיהוֹן וְאִם לֹא מַחְנִי כְעַן מִסְפָּרְךָ דְּכַתְבַּתָּא:

32:32 "But now, if You will, forgive their sin-- and if not, please blot me out from Your book which You have written!"

32:33 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה מִי אֲשֶׁר חָטָא־לִי אֶמְחֶנּוּ מִסְפָּרִי:

32:33 וַאֲמַר יוּי לְמֹשֶׁה מִן דְּחָב קְדָמִי אֶמְחִינִיה מִסְפָּרִי:

32:33 The LORD said to Moses, "Whoever has sinned against Me, I will blot him out of My book."

32:34 וְעַתָּה לֵךְ נַחֵה אֶת־הָעָם אֶל אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לָךְ הִנֵּה מַלְאָכִי יֵלֵךְ לִפְנֶיךָ
וּבְיוֹם פְּקֻדֵי וּפְקֻדָּתִי עֲלֵיהֶם חַטָּאתָם:

32:34 וּכְעַן אֵיזִיל דְּבַר דְּבַר יֵת עִמָּא לְאַתֵּר לְאַתֵּר דְּמַלְלִית לָךְ הָא מַלְאָכִי
יֵהָךְ קְדָמְךָ וּבְיוֹם אִסְעֻרוֹתִי וְאִסְעַר עֲלֵיהוֹן חוּבֵיהוֹן:

32:34 "But go now, lead the people where I told you. Behold, My angel shall go before you; nevertheless in the day when I punish, I will punish them for their sin."

32:35 וַיִּנָּף יְהוָה אֶת־הָעָם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הָעֵגֹל אֲשֶׁר עָשָׂה אַהֲרֹן: ס

32:35 וּמָחָא יוּי יֵת עִמָּא עַל דְּאִשְׁתַּעֲבָדוּ לְעֵגֹל דְּעָבַד אַהֲרֹן:

32:35 Then the LORD smote the people, because of what they did with the calf which Aaron had made.

33:1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵךְ עֲלֵה מִזֶּה אַתָּה וְהָעָם אֲשֶׁר הֵעֵלִיתָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלִיעֲקֹב לֵאמֹר לְזֶרְעֶךָ
אֶתְנַנָּה:

33:1 וּמַלְּיָל יוּי עִם מֹשֶׁה אֵיזִיל סָק מִיכָא אַתָּה וְעַמָּא דְּאִסִּיקְתָּא מֵאֶרֶעֱא

דְּמִצְרַיִם לְאֶרֶעֱא דְקִימִית לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלִיעֲקֹב לְמִימֵר לְבָנְךָ אֵיתִנֵּנָה:

33:1 Then the LORD spoke to Moses, "Depart, go up from here, you and the people whom you have brought up from the land of Egypt, to the land of which I swore to Abraham, Isaac, and Jacob, saying, 'To your descendants I will give it.'"

33:2 וְשַׁלַּחְתִּי לִפְנֶיךָ מַלְאָךְ וְגִרְשָׁתִּי אֶת־הַכְּנַעֲנִי הָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי הַחִוִּי
וְהַיְבוּסִי:

33:2 וְאִשְׁלַח קְדָמְךָ מַלְאָכָא וְאַתְרִיד יֵת כְּנַעֲנָאִי אֱמֹרִאִי וְחִיתָאִי וּפְרִזָּאִי וְחִוִּיאִי
וַיְבוּסָאִי:

33:2 "I will send an angel before you and I will drive out the Canaanite, the Amorite, the Hittite, the Perizzite, the Hivite and the Jebusite."

33:3 אֶל־אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וּדְבָשׁ כִּי לֹא אֶעֱלֶה בְּקֶרְבְּךָ כִּי עִם־קִשָּׁה־עֶרְף־ אֶתָּה
פֶּן־אֶכְלָךְ בְּדֶרֶךְ:

33:3 לְאֶרֶע עֲבָדָא חֶלֶב וּדְבָשׁ אֲרִי לֹא אֶסְלִיק אִסִּיק שְׂכִינִתִּי מִבֵּינְךָ אֲרִי עִם
קָשִׁי קָדַל אַתָּה דְּלִמָּא אֲשִׁיצִינְךָ בְּאֹרְחָא:

33:3 "Go up to a land flowing with milk and honey; for I will not go up in your midst, because you are an obstinate people, and I might destroy you on the way."

33:4 וַיִּשְׁמַע הָעָם אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה וַיִּתְאַבְּלוּ וְלֹא־שָׁתוּ אִישׁ עֲדָיו עָלָיו:
33:4 וַשְּׁמַע עָמָא ית פתגמא בישא הדין ואתאבלו ולא שוו שויאו גבר תיקון
זיניה עלוהי:

33:4 When the people heard this sad word, they went into mourning, and none of them put on his ornaments.

33:5 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֹמַר אֶל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אַתֶּם עַם־קָשֶׁה־עֹרֹף רַגַּע אֶחָד
אֶעֱלֶה בְּקֶרְבְּךָ וְכִלְיִתִּיךָ וְעַתָּה הֲוֹרֵד עֲדִיךָ מֵעֲלֶיךָ וְאַדְעָה מָה אֶעֱשֶׂה־לָּךְ:
33:5 וַאֲמַר יוי למשה אימר לבני ישראל אתון עם קשי קדל שעא חדא
אסליק שכינתי מבינך ואשיצינך וכען אעד אעדי אחית תיקון זינך מינך גלי
קדמי מא אעביר לך:

33:5 For the LORD had said to Moses, "Say to the sons of Israel, 'You are an obstinate people; should I go up in your midst for one moment, I would destroy you. Now therefore, put off your ornaments from you, that I may know what I shall do with you.'"

33:6 וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֲדִידֵם מִהָר חֹרֵב:
33:6 וַאֲעֲדוּ וַאֲעֲדוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל ית תיקון זינהון משורא דחורב:

33:6 So the sons of Israel stripped themselves of their ornaments, from Mount Horeb onward.

33:7 וּמֹשֶׁה יָקַח אֶת־הָאֹהֶל וּנְטָה־לוֹ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה הַרְחֵק מִן־הַמַּחֲנֶה וַקְרָא לוֹ
אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה כָּל־מִבְקֵשׁ יְהוָה יֵצֵא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר מִחוּץ לַמַּחֲנֶה:
33:7 וּמֹשֶׁה נָסִיב ית משכנא ופרסיה ליה מיברא למשריתא ארחיק מן
משריתא וקרי ויהא קרי ליה משכן בית אולפנא והוי כל דתבע אולפן
מן־קדם יוי נפיק למשכן בית אולפנא דמברא למשריתא:

33:7 Now Moses used to take the tent and pitch it outside the camp, a good distance from the camp, and he called it the tent of meeting. And everyone who sought the LORD would go out to the tent of meeting which was outside the camp.

33:8 וְהָיָה כַּצֵּאת מֹשֶׁה אֶל־הָאֹהֶל יִקְוּמוּ כָּל־הָעָם וּנִצְבּוּ אִישׁ פֶּתַח אֹהֶלוֹ
וְהָבִיטוּ אַחֲרֵי מֹשֶׁה עַד־בָּאוּ הָאֹהֳלָה:
33:8 וְהָוִי כד נפיק משה למשכנא קימין כל עמא ומתעתדין גבר בתרע
משכניה ומסתכלין אחורי משה עד דעליל מעליה למשכנא:

33:8 And it came about, whenever Moses went out to the tent, that all the people would arise and stand, each at the entrance of his tent, and gaze after Moses until he entered the tent.

33:9 וְהָיָה כַּבֹּא מֹשֶׁה הָאֹהֳלָה יֵרֵד עַמּוּד הָעָנָן וְעַמּוּד פֶּתַח הָאֹהֶל וְדָבַר
עִם־מֹשֶׁה:

33:9 וְהָוִי כד עליל משה למשכנא למשריתא נחית עמודא דעננא וקאים
בתרע משכנא ומתמלל ומליל עם משה:

33:9 Whenever Moses entered the tent, the pillar of cloud would descend and stand at the entrance of the tent; and the LORD would speak with Moses.

33:10 וַרְאֵה כָּל־הָעָם אֶת־עַמּוּד הָעָנָן עֹמֵד פֶּתַח הָאֹהֶל וְקָם כָּל־הָעָם וַהֲשִׁתַּחוּוּ
אִישׁ פֶּתַח אֹהֶלוֹ:

33:10 וְחָזַן כל עמא ית עמודא דעננא קאים בתרע משכנא וקימין כל עמא
וסגדין גבר בתרע משכניה:

33:10 When all the people saw the pillar of cloud standing at the entrance of the tent, all the people would arise and worship, each at the entrance of his tent.

33:11 וְדָבַר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פָּנִים אֶל־פָּנִים כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וְשָׁב

אֶל־הַמִּחֲנֶה וּמִשְׁרָתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נֹון נָעַר לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֹהֶל: ס
33:11 וּמִמֶּלֶל וּמִלֵּיל יוֹי עִם מֹשֶׁה מִמֶּלֶל עִם כָּמָא דִּימֶלֶל גְּבָרָא עִם
חֲבֵרִיה וְתָאִיב לְמִשְׁרִיתָא וּמִשׁוּמִּשְׁנִיה יְהוֹשֻׁעַ בֶּר נֹון עֲוִלִּימָא לֹא עָרִי עָדוּ מְגוּ
מִשְׁכָּנָא:

33:11 Thus the LORD used to speak to Moses face to face, just as a man speaks to his friend. When Moses returned to the camp, his servant Joshua, the son of Nun, a young man, would not depart from the tent.

33:12 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה רְאֵה אֶתָּה אָמַר אֵלַי הֲעַל אֶת־הָעָם הַזֶּה וְאֶתָּה
לֹא הוֹדַעְתָּנִי אֵת אֲשֶׁר־תִּשְׁלַח עִמִּי וְאֶתָּה אָמַרְתָּ יִדְעִיתִיךָ בְּשֵׁם וְגַם־מִצָּאתָ חֵן
בְּעֵינַי:

33:12 וַאֲמַר מֹשֶׁה קִדְּם יוֹי חֲזִי דָּאת אָמַר לִי אֲסִיק יִת עָמָא הָדִין וְאֵת לֹא
הוֹדַעְתָּנִי אוֹדַעַת לִי יִת דְּתִשְׁלַח עִמִּי וְאֵת אָמַרְתָּ רַבִּיתְךָ בְּשׁוּם בְּשׁוּם וְאַף
אֲשַׁכְחָתָא רַחֲמִין קְדָמִי:

33:12 Then Moses said to the LORD, "See, You say to me, 'Bring up this people!' But You Yourself have not let me know whom You will send with me. Moreover, You have said, 'I have known you by name, and you have also found favor in My sight.'

33:13 וְעַתָּה אִם־נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ הוֹדַעְנִי נָא אֶת־דְּרָכְךָ וְאֶדְעֶךָ לְמַעַן
אֲמַצְאֲחֵן בְּעֵינֶיךָ וְרְאֵה כִּי עֲמָךְ תְּגוֹי הַזֶּה:

33:13 וּכְעַן אִם כְּעַן אֲשַׁכְחִית רַחֲמִין קְדָמְךָ הוֹדַעְנִי אוֹדַעְנִי כְּעַן יִת אוֹרְחַ
טוֹבְךָ וְאִידַע רַחֲמֶךָ בְּדִיל דְּאֲשַׁכַּח רַחֲמִין קְדָמְךָ וּגְלִי קְדָמְךָ אֲרִי עֲמָךְ עָמָא
הָדִין:

33:13 "Now therefore, I pray You, if I have found favor in Your sight, let me know Your ways that I may know You, so that I may find favor in Your sight. Consider too, that this nation is Your people."

33:14 וַיֹּאמֶר פָּנֵי יֵלְכוּ וְהִנַּחְתִּי לָךְ:

33:14 וַאֲמַר שְׁכִינָתִי תִהְיֶה וְאֶנִּיחַ לָךְ:

33:14 And He said, "My presence shall go *with you*, and I will give you rest."

33:15 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אִם־אֵין פָּנֶיךָ הַלְכִים אֶל־תַּעֲלֵנוּ מִזֶּה:

33:15 וַאֲמַר קְדַמּוּהִי אִם לִית שְׁכִינָתְךָ מְהֻלְכָא בִּינָנָא לֹא תִסְקִינָנָא מִיכָא:

33:15 Then he said to Him, "If Your presence does not go *with us*, do not lead us up from here."

33:16 וּבִמָּה יוֹדַע אִפּוּא כִּי־מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲנִי וְעַמָּךְ הֲלֹוא בְּלִכְתָּךְ עִמָּנוּ
וְנִפְלִינוּ אֲנִי וְעַמָּךְ מִכָּל־הָעָם אֲשֶׁר עַל־פָּנֵי הָאֲדָמָה: פ

33:16 וּבִמָּה יוֹדַע הָכָא אֲרִי אֲשַׁכְחִית רַחֲמִין קְדָמְךָ אָנָּא וְעַמָּךְ הֲלֹא בְּמַהְךָ
שְׁכִינָתְךָ עִמָּנָא בִּינָנָא וְיִתְעַבְדֵּן לָנָא פְּרִישָׁן לִי וְלַעַמָּךְ מִשְׁנֵי מִשְׁנֵי מִכָּל עָמָא
דְּעַל־אֲפִי אֲרַעָא:

33:16 "For how then can it be known that I have found favor in Your sight, I and Your people? Is it not by Your going with us, so that we, I and Your people, may be distinguished from all the *other* people who are upon the face of the earth?"

33:17 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה גַּם אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֲעֲשֶׂה כִּי־מִצָּאתָ
חֵן בְּעֵינַי וְאֶדְעֶךָ בְּשֵׁם:

33:17 וַאֲמַר יוֹי לְמֹשֶׁה אַף בְּרַם יִת פִּתְגָמָא הָדִין דְּמִלִּילְתָּא אַעֲבִיד אֲרִי
אֲשַׁכְחָתָא רַחֲמִין קְדָמִי וְרַבִּיתְךָ וְאֲרַבִּיתְךָ בְּשׁוּם:

33:17 The LORD said to Moses, "I will also do this thing of which you have spoken; for you have found favor in My sight and I have known you by name."

33:18 וַיֹּאמֶר הֲרָאִנִי נָא אֶת־כְּבוֹדְךָ:

33:18 וַיֹּאמֶר אֲחֻזֵּי כֶּעַן יְתִי יְקָרְךָ:

33:18 Then Moses said, "I pray You, show me Your glory!"

33:19 וַיֹּאמֶר אֲנִי אֶעֱבִיר כָּל־טוֹבִי עַל־פָּנֶיךָ וְקִרְאתִי בְּשֵׁם יְהוָה לְפָנֶיךָ וַיְחַנְתִּי אֶת־אֲשֶׁר אֲחִן וְרַחֲמֹתַי אֶת־אֲשֶׁר אֲרַחֵם:

33:19 וַיֹּאמֶר אָנָּה אֶעֱבֹר כָּל טוֹבִי יְקָרִי עַל־אַפְךָ וְאֶקְרִי בְּשֵׁמָא דִּיּוּי קְדָמְךָ וַאֲיַחְוֹן לְמִן דְּאִיַּחְוֹן וְאַרְחִים עַל מִן דְּאַרְחִים:

33:19 And He said, "I Myself will make all My goodness pass before you, and will proclaim the name of the LORD before you; and I will be gracious to whom I will be gracious, and will show compassion on whom I will show compassion."

33:20 וַיֹּאמֶר לֹא תוּכַל לִרְאֹת אֶת־פָּנַי כִּי לֹא־יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחַי:

33:20 וַיֹּאמֶר לֹא תִיכּוֹל לְמַחְזִי יְתִי אִפִּי שְׂכִינָתִי יְקָרִי אֲרִי לֹא יַחְזִינִי אִנְשָׁא גְבֵרָא וַיִּתְקַיֵּים:

33:20 But He said, "You cannot see My face, for no man can see Me and live!"

33:21 וַיֹּאמֶר יְהוָה הִנֵּה מָקוֹם אֲתִי וְנִצַּבְתָּ עַל־הַצּוּר:

33:21 וַיֹּאמֶר יוּי הָאֵל אֲתֵר מִתְקַן מִתְקַן קְדָמִי וְתַתְּעִיד עַל טִינָרָא:

33:21 Then the LORD said, "Behold, there is a place by Me, and you shall stand *there* on the rock;

33:22 וְהָיָה בְּעֹבֵר כְּבִדִּי וְשִׁמְתִּיךָ בְּנִקְרַת הַצּוּר וְשִׁפְתִּי כַּפִּי עָלֶיךָ עַד־עֲבָרִי:

33:22 וַיְהִי בְּמִיעֵבֶר יְקָרִי וְאֲשׁוּיֶנְךָ בְּמַעֲרַת טִינָרָא וְאֲנִין בְּמִימְרִי עָלֶיךָ עַד דְּאִיעֲבֹר:

33:22 and it will come about, while My glory is passing by, that I will put you in the cleft of the rock and cover you with My hand until I have passed by.

33:23 וְהִסְרֹתִי אֶת־כַּפִּי וְרָאִיתָ אֶת־אַחֲרִי וּפָנַי לֹא יִרְאוּ: ס

33:23 וְאֶעֱדִי יְתִי דְּבֵרֶת יְקָרִי וְתַחֲזִי יְתִי דְּבֵרֶתִי וְדְקָדְמִי לֹא יִתְחַזּוּן:

33:23 "Then I will take My hand away and you shall see My back, but My face shall not be seen."

34:1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פֶּסֶל־לֶךְ שְׁנֵי־לַחַת אֲבָנִים כְּרָאשְׁנִים וְכָתַבְתִּי

עַל־הַלַּחַת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַלַּחַת הָרָאשְׁנִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ:

34:1 וַיֹּאמֶר יוּי לְמֹשֶׁה פְּסוּל לֶךְ תְּרִין לֹחֵי אֲבָנִיָּא כְּקִדְמָאִי וְאִכְתּוּב וְאִכְתּוּב

עַל לֹחֵיָא יְתִי פִתְגָמָא דְּהוּוּ עַל לֹחֵיָא קְדָמָאִי דְּתִבְרַתָּא:

34:1 Now the LORD said to Moses, "Cut out for yourself two stone tablets like the former ones, and I will write on the tablets the words that were on the former tablets which you shattered."

34:2 וְהָיָה נָכוֹן לִבְקָר וְעֹלִית בְּבֹקֶר אֶל־הָרִי סִינַי וְנִצַּבְתָּ לִּי שָׁם עַל־רֹאשׁ הָהָר:

34:2 וְהָיוּ זְמִין לְצַפְרָא וְתַסְק בְּצַפְרָא לְטוּרָא דְּסִינַי וְתַתְּעִיד קְדָמִי תַּמָּן עַל רִישׁ טוּרָא:

34:2 "So be ready by morning, and come up in the morning to Mount Sinai, and present yourself there to Me on the top of the mountain."

34:3 וְאִישׁ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּךְ וְגַם־אִישׁ אֶל־יִרְאָ בְּכָל־הָהָר גַּם־הַצֹּאן וְהַבָּקָר

אֶל־יִרְעֹו אֶל־מֹוֹל הָהָר הַהוּא:

34:3 וְאִנְשׁ לֹא יִסַּק עִמָּךְ וְאִף אִנְשׁ גְּבֵרָא לֹא יִתְחַזִּי בְּכָל טוּרָא אִף עָנָא

וְתוֹרִי לֹא יִרְעוּן לִקְבִיל לִקְבִיל טוּרָא הַהוּא:

34:3 "No man is to come up with you, nor let any man be seen anywhere on the mountain; even the flocks and the herds may not graze in front of that mountain."

34:4 וַיִּפְּסֹל שְׁנֵי־לַחַת אֲבָנִים כְּרָאשְׁנִים וַיִּשְׁכֵּם מֹשֶׁה בְּבֹקֶר וַיַּעֲלֵ אֶל־הָרִי סִינַי

כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ שְׁנֵי לַחֹת אֲבָנִים:
34:4 וּפָסַל תְּרִין לֹחֵי אֲבָנִיָּא כְּקִדְמָאִי וְאַקְדִּים מֹשֶׁה בְּצַפְרָא וּסְלִיק לְטוֹרָא
דְּסִינֵי כְּמָא דְּפִקִּיד יוֹי יְתִיה וְנָסִיב בִּידֵיה תְּרִין לֹחֵי אֲבָנִיָּא:

34:4 So he cut out two stone tablets like the former ones, and Moses rose up early in the morning and went up to Mount Sinai, as the LORD had commanded him, and he took two stone tablets in his hand.

34:5 וַיֵּרֶד יְהוָה בְּעָנָן וַיִּתְּצַב עִמּוֹ שֵׁם וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה:
34:5 וְאַתְנָלִי יוֹי בְּעֵנְנָא וְאַתְעַתֵּד עִמִּיה תָּמָן וַקְרָא בְּשֵׁמָא דִּיוֹי:

34:5 The LORD descended in the cloud and stood there with him as he called upon the name of the LORD.

34:6 וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל-פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אַרְךָ אַפִּים
וְרַב-חֶסֶד וְאֱמֶת:
34:6 וְאַעֲבֹר יוֹי שְׁכִינְתִּיה עַל-אַפּוּהִי וַקְרָא וְאָמַר יוֹי יוֹי אֱלֹהָא רַחֲמָנָא וְחַנּוּנָא
מְרַחֵק רָגַז וּמְסַנֵּי לְמַעַבְד טָבוֹן וּקְשׁוּט:

34:6 Then the LORD passed by in front of him and proclaimed, "The LORD, the LORD God, compassionate and gracious, slow to anger, and abounding in lovingkindness and truth;

34:7 נֹצֵר חֶסֶד לְאַלְפִים נֶשֶׂא עֹון וּפֹשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקָּה לֹא יִנְקָה פֶקֶד עֹון אָבוֹת
עַל-בָּנִים וְעַל-בְּנֵי בָנִים עַל-שְׁלֹשִׁים וְעַל-רִבְעִים:
34:7 נִטֵּר טִיבוֹ לְאַלְפֵי דְרִין שְׁבִיק לַעֲוֹן וְלַמְרֹד וּלְחֹבִין סָלַח לְדַתְיָבִין
לְאוֹרִיתִיה וְלִדְלָא תִיבִין לֹא מְזַכִּי מִסַּעַר חֹבֵי אֲבָהֶן עַל בָּנִין וְעַל בְּנֵי בָנִין
מְרַדִּין עַל דֵּר תְּלִיתִי וְעַל דֵּר רַבִּיעִי:

34:7 who keeps lovingkindness for thousands, who forgives iniquity, transgression and sin; yet He will by no means leave the guilty unpunished, visiting the iniquity of fathers on the children and on the grandchildren to the third and fourth generations."

34:8 וַיַּמְהֵר מֹשֶׁה וַיִּקַּד אֶרְצָה וַיִּשְׁתַּחֲוֶה:
34:8 וְאוֹחֵי מֹשֶׁה וּכְרַע עַל אֶרְעָא וּסְגִיד:

34:8 Moses made haste to bow low toward the earth and worship.

34:9 וַיֹּאמֶר אִם-נָא מְצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יִלְדֶּ-נָּא אֲדֹנָי בְּקִרְבְּנוּ כִּי
עִם-קִשְׁתֵּה-עֶרְף הוּא וְסָלַחַת לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וְנִחַלְתָּנוּ:
34:9 וְאָמַר אִם כֵּעַן אֲשַׁכַּחִית רַחֲמִין קְדָמְךָ יוֹי תִּהְדֵּךְ כֵּעַן שְׁכִינְתָּא דִּיוֹי בֵּינָא
אַרִי עִם קָשִׁי קִדָּל הוּא וְתִשְׁבּוּק לְחֹבִבָּנָא וְלְחַטָּאָנָא לַעֲוִינָא וּלְחֹבִבָּנָא
וְתַחֲסִינָנָא:

34:9 He said, "If now I have found favor in Your sight, O Lord, I pray, let the Lord go along in our midst, even though the people are so obstinate, and pardon our iniquity and our sin, and take us as Your own possession."

34:10 וַיֹּאמֶר ה' אֲנֹכִי כֹרֶת בְּרִית נֹגֵד כָּל-עַמּוֹךְ אֲעֲשֶׂה נִפְלְאוֹת אֲשֶׁר
לֹא-נִבְרָאוּ בְּכָל-הָאָרֶץ וּבְכָל-הַגּוֹיִם וְרָאָה כָּל-הָעָם אֲשֶׁר-אַתָּה בְּקִרְבּוֹ
אֶת-מַעֲשֶׂה יְהוָה כִּי-נִוְרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ:
34:10 וְאָמַר הָא אֲנָא גִזֵּר קִים קָדָם כָּל עַמּוֹךְ אֲעֲבִיד פְּרִישָׁן דְּלֹא אֶתְבְּרִיאָה
בְּכָל אֶרְעָא וּבְכָל עַמּוּמָא וְיַחְזִי כָל עַמָּא דָּאֵת בִּינִיהוֹן יָת עֹבְדָא עֹבְדָא
דִּיוֹי אַרִי דְּחִיל דְּחִיל הוּא דָּאֲנָא עֲבִיד עִימָךְ:

34:10 Then God said, "Behold, I am going to make a covenant. Before all your people I will perform miracles which have not been produced in all the earth nor among any of the nations; and all the people among whom you live will see the working of the LORD, for it is a fearful thing that I am going to perform with you.

34:11 שְׁמַר-לָךְ אֶת אֲשֶׁר אֲנֹכִי מַצְוֶה הַיּוֹם הַנִּנִּי גִרְשׁ מִפְּנֶיךָ אֶת-הָאֱמֹרִי
וְהַפְּנֵעֵי וְהַחֲתִי וְהַפְּרִי וְהַחֲזִי וְהַיְּבוּסִי:

34:11 טר איסטמר לך ית דאנא מפקיד לך יומא דין האנא מתריך מן-קדמך
ית אמוראי וכנענאי וחיתאי ופריזאי וחיואי ויבוסאי:

34:11 "Be sure to observe what I am commanding you this day: behold, I am going to drive out the Amorite before you, and the Canaanite, the Hittite, the Perizzite, the Hivite and the Jebusite.

34:12 השמר לך פן-תכרת ברית ליושב הארץ אשר אתה בא עליה פן-יהיה
למוקש בקרבך:

34:12 אסתמר אסתמר לך דלמא תגזר קים ליתבי ארעא דאת עליל יתיב
עלה דלמא יהי לתקלא בינך:

34:12 "Watch yourself that you make no covenant with the inhabitants of the land into which you are going, or it will become a snare in your midst.

34:13 כי את-מזבחתם תהצון ואת-מצבתם תשברון ואת-אשרי תכרתון:

34:13 ארי ית איגוריהון תתרעון וית קמתהון תתברון וית אשרייהון אשרייהון
תקצצון תקוצצון:

34:13 "But *rather*, you are to tear down their altars and smash their *sacred* pillars and cut down their Asherim

34:14 כי לא תשתחוה לאל אחר כי יהוה קנא שמו אל קנא הוא:

34:14 ארי לא תסגוד לטעות עממיא ארי יי קנא שמו שמיא אל קנא הוא:

34:14 -- for you shall not worship any other god, for the LORD, whose name is Jealous, is a jealous God--

34:15 פן-תכרת ברית ליושב הארץ וזנו אחרי אלהיהם וזבחו לאלהיהם וקרא
לך ואכלת מזבחן:

34:15 דלמא תגזר קים ליתבי ארעא ויטעון בתר טעותהון וידבחו לטעותהון
ויקרון לך ותיכול מדבחיהון:

34:15 otherwise you might make a covenant with the inhabitants of the land and they would play the harlot with their gods and sacrifice to their gods, and someone might invite you to eat of his sacrifice,

34:16 ולקחת מבנותיו לבניך וזנו בנותיו אחרי אלהיהן והזנו את-בניך אחרי
אלהיהן:

34:16 ותסב מבנותהון לבנך ויטעון בנותהון בתר טעותהון ויטעין ית בנך בתר
טעותהון:

34:16 and you might take some of his daughters for your sons, and his daughters might play the harlot with their gods and cause your sons *also* to play the harlot with their gods.

34:17 אלהי מסכה לא תעשה-לך:

34:17 דחלן דמתכא לא תעביר לך:

34:17 "You shall make for yourself no molten gods.

34:18 את-חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות אשר צויתך למועד
חדש האביב כי בחדש האביב יצאת ממצרים:

34:18 ית חגא דפטיריא תיטר שבעה יומין תוכלי תיכול פטירא דפקידתך
לזמן ירחא דאביבא ארי בירחא דאביבא נפקתא ממצרים:

34:18 "You shall observe the Feast of Unleavened Bread. For seven days you are to eat unleavened bread, as I commanded you, at the appointed time in the month of Abib, for in the month of Abib you came out of Egypt.

34:19 כל-פטר רחם לי וכל-מקנה תזכר פטר שור ושה:

34:19 כל פתח ולדא דילי הוא וכל בעירך תקדיש דכרין בכור תור ואימר:

34:19 "The first offspring from every womb belongs to Me, and all your male livestock, the first offspring from cattle and sheep.

34:20 וּפְטָר חֲמוֹר תְּפִדָּה בֶּשֶׂה וְאִם-לֹא תְּפִדָּה וְעֵרְפָתוֹ כָּל בְּכוֹר בְּנֵיךָ תְּפִדָּה
וְלֹא-יֵרָאוּ פָנַי רִיקִים:

34:20 וּבֹכֶרָא דְחֲמֹרָא תְּפָרוֹק בְּאִמְרָא וְאִם לֹא תְּפָרוֹק וְתִקְפִּיה וְתִנְקַפִּיה כָּל
בֹּכֶרָא דְבִנְךָ תְּפָרוֹק וְלֹא יִתְחַזֵּן קֳדָמִי רִיקָנִין:

34:20 "You shall redeem with a lamb the first offspring from a donkey; and if you do not redeem it, then you shall break its neck. You shall redeem all the firstborn of your sons. None shall appear before Me empty-handed.

34:21 שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִשָּׁבֵת בְּחֹרֶיֶשׁ וּבִקְצִיר תִּשָּׁבֵת:

34:21 שִׁיתָה יוֹמִין תַּפְלַח וּבִיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה תְּנוּחַ בְּזֹרְעָא וּבְחֻצָּא תְּנוּחַ:

34:21 "You shall work six days, but on the seventh day you shall rest; even during plowing time and harvest you shall rest.

34:22 וְחַג שָׁבֻעַת תַּעֲשֶׂה לָּךְ בְּכוֹרֵי קִצִּיר חֲטִיִּם וְחַג הָאָסִיף תִּקְוַפַת הַשָּׁנָה:

34:22 וְחַגָּא דְשָׁבוּעִיא תַעֲבִיד לָךְ בְּכוֹרֵי חֻצַּר חֲטִין וְחַגָּא דְכִנְשָׂא בְּמִפְקָה

דְּשַׁתָּא:

34:22 "You shall celebrate the Feast of Weeks, that is, the first fruits of the wheat harvest, and the Feast of Ingathering at the turn of the year.

34:23 שְׁלֹשׁ פַּעַמִּים בַּשָּׁנָה יֵרָאָה כָּל-זְכוֹרְךָ אֶת-פָּנָי הָאֵדֶן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

34:23 תְּלַת זְמַנִּין בְּשַׁתָּא יִתְחַזֵּן כָּל דְּכוֹרְךָ קֳדָם רַבּוֹן עָלְמָא יְיָ אֱלֹהֵא

דִּישְׂרָאֵל:

34:23 "Three times a year all your males are to appear before the Lord GOD, the God of Israel.

34:24 כִּי-אוֹרִישׁ גּוֹיִם מִפָּנֶיךָ וְהִרְחַבְתִּי אֶת-גְּבוּלְךָ וְלֹא-יִחְמַד אִישׁ אֶת-אַרְצְךָ

בְּעִלְתָּךְ לִרְאוֹת אֶת-פָּנָי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שְׁלֹשׁ פַּעַמִּים בַּשָּׁנָה:

34:24 אֲרִי אֶתְרִיד עַמּוּיִן מִן-קֳדָמְךָ וְאֶפְתִּי יָת תְּחוּמְךָ וְלֹא יִחְמִיד יִחְמִיד אִנְשׁ

גִּבְרַת יָת אֶרֶץ בְּמִיֶּסְקָךְ לְאַתְחַזָּא קֳדָם יְיָ אֱלֹהֶיךָ תְּלַת זְמַנִּין בְּשַׁתָּא:

34:24 "For I will drive out nations before you and enlarge your borders, and no man shall covet your land when you go up three times a year to appear before the LORD your God.

34:25 לֹא-תִשְׁחַט עַל-חֲמִיץ דָּם-זִבְחִי וְלֹא-יָלִין לִבְקָר זֶבַח חַג הַפֶּסַח:

34:25 לֹא תִיכּוֹס עַל חֲמִיעַ דָּם פִּסְחִי וְלֹא יִבִּיתוּן לְצַפְרָא בָּר מִמִּדְבָּחָא תִּרְבִּי

נִכְסַת חַגָּא דְּפֶסְחָא עַד צַפְרָא:

34:25 "You shall not offer the blood of My sacrifice with leavened bread, nor is the sacrifice of the Feast of the Passover to be left over until morning.

34:26 רִאשִׁית בְּכוֹרֵי אֲדָמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא-תִבְשֹׁל גְּדִי בַחֲלָב

אִמּוֹ: פ

34:26 רִישׁ בְּכוֹרֵי אֶרֶץ תִּיתִי תִיתִי תַעֲלִל לְבֵית-מִקְדָּשָׁא דִּיּוּי אֱלֹהֶיךָ לֹא

תִּיכְלֹן בְּסַר בַּחֲלָב:

34:26 "You shall bring the very first of the first fruits of your soil into the house of the LORD your God. "You shall not boil a young goat in its mother's milk."

34:27 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה כְּתֹב-לָךְ אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה פִּי עַל-פִּי הַדְּבָרִים

הָאֵלֶּה כָּרַתִּי אִתְּךָ בְּרִית וְאֶת-יִשְׂרָאֵל:

34:27 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה כָּתוּב לָךְ יָת פִּיתְגֻמְיָא הָאֵלִין אֲרִי עַל מִימַר פִּתְגֻמְיָא

הָאֵלִין גְּזִרִית עֵימָךְ קָיָם קָיָם וְאִם יִשְׂרָאֵל:

34:27 Then the LORD said to Moses, "Write down these words, for in accordance with these words I have made a covenant with you and with Israel."

34:28 וַיְהִי-שֵׁם עִם-יְהוָה אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַל וַיָּמִים לֹא

שָׁתָה ויִכְתֹּב עַל־הַלָּחֹת אֶת דְּבָרֵי הַבְּרִית עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים:

34:28 וַהֲוָה תָּמֹן קֶדֶם עִם יְיָ אַרְבָּעִין יָמִין וְאַרְבָּעִין לַיְלֹת לֶחֱמָא לֹא אָכַל וּמִיָּא לֹא שָׁתָי אֲשֶׁתִּי וּכְתַב עַל לֻחֵיָא יֵת פִּתְנָמָא קִנְמָא קִנְמָא עֲסָרָא פִתְנָמִין:

34:28 So he was there with the LORD forty days and forty nights; he did not eat bread or drink water. And he wrote on the tablets the words of the covenant, the Ten Commandments.

34:29 וַיְהִי בִּרְדַּת מֹשֶׁה מִהָר סִינַי וּשְׁנֵי לַחַת הָעֵדֻת בְּיַד־מֹשֶׁה בִּרְדָּתוֹ מִן־הָהָר וּמֹשֶׁה לֹא־יָדַע כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו בְּדַבְּרוֹ אֹתוֹ:

34:29 וַהֲוָה כֹּד נָחַת נַחִית מֹשֶׁה מִטּוֹרָא דְּסִינַי וּתְרִין לֻחֵי סְהָדוּתָא בִּידָא דְּמֹשֶׁה בְּמִיחֻתִּיה מִן טּוֹרָא וּמֹשֶׁה לֹא יָדַע אֲרִי סְנִי זִי וְקָרָא דְּאַפּוּהִי בְּמַלְלוּתִיה עֲמִיה:

34:29 It came about when Moses was coming down from Mount Sinai (and the two tablets of the testimony were in Moses' hand as he was coming down from the mountain), that Moses did not know that the skin of his face shone because of his speaking with Him.

34:30 וַיֵּרָא אֶהָרֹן וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מֹשֶׁה וַהֲנֶה קָרַן עוֹר פָּנָיו וַיִּירָאוּ מִגִּשְׁתֹּ אֱלֹוִי:

34:30 וַחֲזָא אֶהָרֹן וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יֵת מֹשֶׁה וַהֲא סְנִי זִי וְקָרָא דְּאַפּוּהִי וּדְחִילוּ מִלְּאַתְקָרְבָא לֻחֻתִיה:

34:30 So when Aaron and all the sons of Israel saw Moses, behold, the skin of his face shone, and they were afraid to come near him.

34:31 וַיִּקְרָא אֲלֵהֶם מֹשֶׁה וַיֵּשְׁבוּ אֵלָיו אֶהָרֹן וְכָל־הַנְּשָׂאִים בְּעֵדָה וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם:

34:31 וְקָרָא לְהוֹן מֹשֶׁה וַתָּבוּ לֻחֻתִיה אֶהָרֹן וְכָל רַב־רִבִּיָּא בְּכַנְשֵׁתָא וּמַלִּיל מֹשֶׁה עֲמֵהוֹן:

34:31 Then Moses called to them, and Aaron and all the rulers in the congregation returned to him; and Moses spoke to them.

34:32 וְאַחֲרֵי־כֵן נִגְשׂוּ כָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּצְוֶם אֹתָם כָּל־אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֹתוֹ בְּהָר סִינַי:

34:32 וּבְתַר כֵּן אֶתְקָרְבוּ אֶתְקָרְבוּ כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּפְקִידֵינוֹן יֵת כָּל דְּמַלִּיל יְיָ עֲמִיה בְּטוֹרָא דְּסִינַי דְּסִינַי:

34:32 Afterward all the sons of Israel came near, and he commanded them to do everything that the LORD had spoken to him on Mount Sinai.

34:33 וַיִּכַּל מֹשֶׁה מִדְּבַר אֹתָם וַיִּתֵּן עַל־פָּנָיו מַסּוּהָ:

34:33 וַיִּשְׁיִצִי מֹשֶׁה מִלְּמַלְלָא עֲמֵהוֹן וַיִּהַב עַל אַפּוּהִי בֵּית־אַפִּי:

34:33 When Moses had finished speaking with them, he put a veil over his face.

34:34 וּבִבְאָ מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה לְדַבֵּר אִתּוֹ יָסִיר אֶת־הַמַּסּוּהָ עַד־צֵאתוֹ וַיִּצָּא וְדַבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת אֲשֶׁר יִצְוָה:

34:34 וְכֹד עָלִיל מֹשֶׁה לְקֶדֶם קֶדֶם יְיָ לְמַלְלָא עֲמִיה מִעֲדֵי יֵת בֵּית־אַפִּי עַד מִפְּקִיָּה וְנִפְיָק וּמַמְלִיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יֵת דְּמַתְּפָקֵר:

34:34 But whenever Moses went in before the LORD to speak with Him, he would take off the veil until he came out; and whenever he came out and spoke to the sons of Israel what he had been commanded,

34:35 וַרְאוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־פָּנֵי מֹשֶׁה כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו מֹשֶׁה וַהֲשִׁיב מֹשֶׁה אֶת־הַמַּסּוּהָ עַל־פָּנָיו עַד־בְּאוֹ לְדַבֵּר אִתּוֹ: ס

34:35 וַחֲזָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יֵת אִפִּי מֹשֶׁה אֲרִי וַהֲא סְנִי זִי וְקָרָא דְּאַפִּי מֹשֶׁה וּמַתִּיב

מֹשֶׁה יָת בֵּית־אָפִי עַל אַפּוֹהִי עַד דַּעֲלִיל מַעֲלִיָּה לְמַלְלָא עֲמִיָּה:

34:35 the sons of Israel would see the face of Moses, that the skin of Moses' face shone. So Moses would replace the veil over his face until he went in to speak with Him.

35:1 וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת־כָּל־עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת אַתֶּם:

35:1 וּכְנָשׁ וְאֶכְנִישׁ מֹשֶׁה יָת כָּל כְּנִשְׁתָּא דְּבִנֵּי יִשְׂרָאֵל וַאֲמַר לְהוֹן אֱלִין
פְּתַנְמִיָּא דְּפָקִיד יוּי לְמַעַבְדַּ יְתֵהוּן:

35:1 Then Moses assembled all the congregation of the sons of Israel, and said to them, "These are the things that the LORD has commanded *you* to do:

35:2 שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָכֶם קָדֵשׁ שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן
לַיהוָה כָּל־הָעֲשֶׂה בּוֹ מְלָאכָה יוּמָת:

35:2 שִׁיתָה יוֹמִין תַּתְּעִבִיד עֲבִידָתָא עִבִּידָתָא וּבִיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה יְהִי לְכוֹן קָדְשָׁא
שְׂבָא שַׁבְּתָא קָדִם יוּי כָּל דִּיעֲבִיד בִּיה עֲבִידָתָא עִבִּידָתָא יִתְקַטִּיל:

35:2 "For six days work may be done, but on the seventh day you shall have a holy *day*, a sabbath of complete rest to the LORD; whoever does any work on it shall be put to death.

35:3 לֹא־תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁכְּתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת: פ

35:3 לֹא תִבְעֲרוֹן אִישְׁתָּא בְּכָל מוֹתְבִנִּיכוֹן בְּיוֹמָא דְּשַׁבְּתָא דְּשַׁבְּתָא:

35:3 "You shall not kindle a fire in any of your dwellings on the sabbath day."

35:4 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־כָּל־עֵדֶת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה
לֵאמֹר:

35:4 וַאֲמַר מֹשֶׁה לְכָל כְּנִשְׁתָּא דְּבִנֵּי יִשְׂרָאֵל לְמִימַר דִּין פְּתַנְמִיָּא דְּפָקִיד יוּי
לְמִימַר:

35:4 Moses spoke to all the congregation of the sons of Israel, saying, "This is the thing which the LORD has commanded, saying,

35:5 קָחוּ מֵאִתְּכֶם תְּרוּמָה לַיהוָה כָּל נָדִיב לְבָו יְבִיאָה אֶת תְּרוּמַת יְהוָה זָהָב
וְכֶסֶף וְנַחֲשָׁת:

35:5 סְבוּ סִיבוּ מִנְכוֹן אֶפְרָשׁוּתָא קָדִם לְקָדִם יוּי כָּל דִּיתְרַעִי לְבִיה יִיתִי יָת
אֶפְרָשׁוּתָא קָדִם יוּי דְּהָבָא וְכֶסֶף וְנַחֲשָׁא:

35:5 'Take from among you a contribution to the LORD; whoever is of a willing heart, let him bring it as the LORD'S contribution: gold, silver, and bronze,

35:6 וְתַכְלֵת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים:

35:6 וְתַכְלָא וְתִיכְלָא וְאַרְגָּמָנָא וְצִבְע זְהוּרִי וְזְהוּרִין וְבוּץ וְמַעֲזִי:

35:6 and blue, purple and scarlet *material*, fine linen, goats' *hair*,

35:7 וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תַּחֲשִׁים וְעִצֵּי שִׁטִּים:

35:7 וּמִשְׁכֵּי דְּדַכְרֵי מִסְמָקִי מִסְמָקִי וּמִשְׁכֵּי סִסְגוֹנָא וְאַעִי שִׁטִּין:

35:7 and rams' skins dyed red, and porpoise skins, and acacia wood,

35:8 וְשֶׁמֶן לְמָאֹר וּבִשְׁמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים:

35:8 וּמִשְׁחָא לְאַנְהָרוּתָא וּבּוֹסְמִיָּא לְמִשְׁחָ רַבּוּתָא וְלִקְטֹרֶת בּוֹסְמִיָּא:

35:8 and oil for lighting, and spices for the anointing oil, and for the fragrant incense,

35:9 וְאַבְנֵי־שֹׁהַם וְאַבְנֵי מְלֵאִים לְאַפֹּד וְלַחֹשֶׁן:

35:9 וְאַבְנֵי בּוֹרְלָא וְאַבְנֵי אֶשְׁלָמוּתָא לְשַׁקְעָה בְּאַיְפוּדָא וּבַחוּשָׁנָא:

35:9 and onyx stones and setting stones for the ephod and for the breastpiece.

35:10 וְכָל־חֶכֶם־לֵב בָּכֶם יָבֹאוּ וַיַּעֲשׂוּ אֶת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה:
 35:10 וְכָל חֲכִימֵי לֵיבָא דְבִכּוֹן יִיתּוֹן וַיַּעֲבְדּוּן יָת כָּל דְּפִקִּיד יוּי:
 35:10 'Let every skillful man among you come, and make all that the LORD has commanded:

35:11 אֶת־הַמִּשְׁכָּן אֶת־אֹהֶלוֹ וְאֶת־מִכְסֵּהוּ אֶת־קַרְסָיו וְאֶת־קַרְשָׁיו אֶת־בְּרִיחֹו
 אֶת־עַמֻּדָיו וְאֶת־אֲדָנָיו:
 35:11 יָת מִשְׁכָּנָא יָת פְּרִסִּיה וְיָת חוּפְאִיה פּוֹרְפוּהִי דְפוּהִי עֲבֹרוּהִי עֲמֹודוּהִי
 וְסִמְכוּהִי:
 35:11 the tabernacle, its tent and its covering, its hooks and its boards, its bars, its pillars, and its sockets;

35:12 אֶת־הָאָרֶן וְאֶת־בָּדָיו אֶת־הַכַּפֹּרֶת וְאֶת פֶּרֶכֶת הַמָּסָךְ:
 35:12 יָת אֲרוֹנָא וְיָת אֲרִיחֹוהִי יָת כְּפֹורְתָא וְיָת פְּרוּכְתָא דְפֶרְסָא:
 35:12 the ark and its poles, the mercy seat, and the curtain of the screen;

35:13 אֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־בָּדָיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת לֶחֶם הַפָּנִים:
 35:13 יָת פִּתּוּרָא וְיָת אֲרִיחֹוהִי וְיָת כָּל מְנוּהִי וְיָת לֶחִים אֲפִיא:
 35:13 the table and its poles, and all its utensils, and the bread of the Presence;

35:14 וְאֶת־מִנְרַת הַמָּאֹר וְאֶת־כָּלֶיהָ וְאֶת־נֵרֹתֶיהָ וְאֶת שֶׁמֶן הַמָּאֹר:
 35:14 וְיָת מִנְרֶתָא דְאִנְהוּרִי וְיָת מְנָהָא וְיָת בּוֹצִינְהָא וְיָת מִשְׁחָא דְאִנְהוּרֶתָא:
 35:14 the lampstand also for the light and its utensils and its lamps and the oil for the light;

35:15 וְאֶת־מִזְבֵּחַ הַקְטֹרֶת וְאֶת־בָּדָיו וְאֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים
 וְאֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח לַפֶּתַח הַמִּשְׁכָּן:
 35:15 וְיָת מִדְבָּחָא דְקִטּוֹרֶת בּוֹסְמִיא וְיָת אֲרִיחֹוהִי וְיָת מִשְׁחָא דְרִבּוּתָא וְיָת
 קְטֹרֶת בּוֹסְמִיא וְיָת פֶּרְסָא דְתִרְעָא לְתִרְעָא מִשְׁכָּנָא:
 35:15 and the altar of incense and its poles, and the anointing oil and the fragrant incense, and the screen for the doorway
 at the entrance of the tabernacle;

35:16 אֶת מִזְבֵּחַ הָעֹלָה וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לֹו אֶת־בָּדָיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו
 אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כְּנֹו:
 35:16 יָת מִדְבָּחָא דְעֹלְתָא וְיָת סְרָדָא דְנִחְשָׁא דִילִיָּה יָת אֲרִיחֹוהִי וְיָת כָּל
 מְנוּהִי יָת כִּיּוֹרָא וְיָת בְּסִיסִיהָ:
 35:16 the altar of burnt offering with its bronze grating, its poles, and all its utensils, the basin and its stand;

35:17 אֶת קַלְעֵי הַחֹצֵר אֶת־עַמֻּדָיו וְאֶת־אֲדָנֶיהָ וְאֶת מָסַךְ שַׁעַר הַחֹצֵר:
 35:17 יָת סְרָדֵי דִרְתָא יָת עֲמֹודוּהִי וְיָת סִמְכָהָא וְיָת פֶּרְסָא דְתִרְעָא דִרְתָא:
 35:17 the hangings of the court, its pillars and its sockets, and the screen for the gate of the court;

35:18 אֶת־יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־יִתְדֹת הַחֹצֵר וְאֶת־מִיתְרֵיהֶם:
 35:18 יָת סִיכֵי מִשְׁכָּנָא וְיָת סִיכֵי דִרְתָא וְיָת אֲטוּנֵיהוֹן:
 35:18 the pegs of the tabernacle and the pegs of the court and their cords;

35:19 אֶת־בְּגָדֵי הַשָּׂרָד לְשָׂרֵת בְּקֹדֶשׁ אֶת־בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בְּגָדֵי
 בָּנָיו לְכַהֵן:
 35:19 יָת לְבוּשֵׁי שְׁמוּשָׂא לְשִׁמְשָׂא בְּקוֹדֶשׁ יָת לְבוּשֵׁי קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן כֹּהֵנָא וְיָת
 לְבוּשֵׁי בָנוּהִי לְשִׁמְשָׂא:
 35:19 the woven garments for ministering in the holy place, the holy garments for Aaron the priest and the garments of
 his sons, to minister as priests."

35:20 וַיֵּצְאוּ כָּל-עֵדֶת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה:

35:20 וַנִּפְקֹן כָּל כְּנֻשְׁתָּא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן-קֳדָם מֹשֶׁה:

35:20 Then all the congregation of the sons of Israel departed from Moses' presence.

35:21 וַיָּבֹאוּ כָּל-אִישׁ אֲשֶׁר-נִשְׁאוֹ לְבֹו וְכָל אִשֶּׁר נָדְבָה רוּחוֹ אֹתוֹ הֵבִיאוּ

אֶת-תְּרוּמַת יְהוָה לַמִּלֻּאכֶת אֹהֶל מוֹעֵד וְלִכְל-עֲבֹדָתוֹ וְלַבְגְּדֵי הַקֹּדֶשׁ:

35:21 וְאֹתוֹ כָּל גִּבֹּר דְּאֶתְרֵי לִיבִיה וְכָל דְּאֶשְׁלִימַת רוּחִיה עָמִיה יִתִּיה אִיתִיו
אִיתִיאוּ יָת אִפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ לְעִיבִידַת מִשְׁכָּן זְמָנָא וְלִכְל פּוֹלְחָנִיה וְלַלְבוּשֵׁי
קוֹדֶשׁ:

35:21 Everyone whose heart stirred him and everyone whose spirit moved him came and brought the LORD'S contribution for the work of the tent of meeting and for all its service and for the holy garments.

35:22 וַיָּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים עַל-הַנָּשִׁים כָּל נָדִיב לֵב הֵבִיאוּ חָח וְנָזָם וְטַבַּעַת וְכוּמָז

כָּל-כְּלִי זָהָב וְכָל-אִישׁ אֲשֶׁר הֵנִיף תְּנוּפֶת זָהָב לַיהוָה:

35:22 וּמִיתָן וּמִיתָן גְּבִרָא עַל עַם נִשְׂיָא כָּל דְּאֶתְרֵי לִבִּיה אִיתִיו אִיתִיו
שִׁירִין וְשִׁבְבִין וְשִׁיבְבִין וְעִזְקָן וּמַחוּךְ כָּל מִן דְּדֶהָב וְכָל גִּבֹּר דְּאָרִים אֲרָמוֹת
דְּהָבָא קֳדָם יְיָ:

35:22 Then all whose hearts moved them, both men and women, came and brought brooches and earrings and signet rings and bracelets, all articles of gold; so did every man who presented an offering of gold to the LORD.

35:23 וְכָל-אִישׁ אֲשֶׁר-נִמְצָא אֹתוֹ תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים וְעֹרֹת

אֵילָם מְאֻדָּמִים וְעֹרֹת תַּחֲשִׁים הֵבִיאוּ:

35:23 וְכָל גִּבֹּר דְּאֶשְׁתַּכַּח עָמִיה תְּכֵלָא תִּיכְלָא וְאַרְגָּמָנָא וְצַבַּע זָהָרִי וְבוּץ

וּמַעְזֵי וּמִשְׁכֵּי דְּדִכְרֵי מִסְמָקִי מִסְמָקִי וּמִשְׁכֵּי סִסְגוֹנָא אִיתִיו אִיתִיו:

35:23 Every man, who had in his possession blue and purple and scarlet material and fine linen and goats' hair and rams' skins dyed red and porpoise skins, brought them.

35:24 כָּל-מְרִים תְּרוּמַת כֶּסֶף וְנִחֲשֶׁת הֵבִיאוּ אֶת תְּרוּמַת יְהוָה וְכָל אִשֶּׁר נִמְצָא

אֹתוֹ עֲצֵי שֹׁטִים לְכָל-מִלֻּאכֶת הָעֲבֹדָה הֵבִיאוּ:

35:24 כָּל דְּאָרִים אֲרָמוֹת אִפְרָשׁוֹת כֶּסֶף וְנִחֲשֶׁת אִיתִיאוּ יָת אִפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ

וְכָל דְּאֶשְׁתַּכַּח עָמִיה אֲעִי שֹׁטִין לְכָל עֲבִידַת פּוֹלְחָנָא אִיתִיו:

35:24 Everyone who could make a contribution of silver and bronze brought the LORD'S contribution; and every man who had in his possession acacia wood for any work of the service brought it.

35:25 וְכָל-אִשָּׁה חַכְמַת-לֵב בִּידְיָה טָווּ וַיָּבִיאוּ מִטָּוָה אֶת-הַתְּכֵלֶת וְאֶת-הָאַרְגָּמָן

אֶת-תוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֶת-הַשֵּׁשׁ:

35:25 וְכָל אִיתְתָּא חַכְמַת לִיבָא בִּידְהָא עָזְלָן מַעֲזָלָן וּמִיתָנָן וּמִיתָנָן כִּיד עֲזִיל

עֲזִיל יָת תְּכֵלָא תִּיכְלָא וְיָת אֲרָגְמָנָא וְיָת צַבַּע זָהָרִי וְיָת בּוּצָא:

35:25 All the skilled women spun with their hands, and brought what they had spun, in blue and purple and scarlet material and in fine linen.

35:26 וְכָל-הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נָשָׂא לִבָּן אֶתְנָה בְּחֻכְמָה טָווּ אֶת-הָעִזִּים:

35:26 וְכָל נִשְׂיָא דְּאֶתְרֵי לִבְהוֹן לִיבְהוֹן עִמְהוֹן עִמְהוֹן בְּחֻכְמָא בְּחֻכְמָא עָזְלָן

מַעֲזָלָן יָת מַעֲזָא:

35:26 All the women whose heart stirred with a skill spun the goats' hair.

35:27 וְהַנָּשָׂאִם הֵבִיאוּ אֶת אַבְנֵי הַשֹּׁהַם וְאֶת אַבְנֵי הַמִּלֻּאִים לְאַפּוֹד וְלַחֹשֶׁן:

35:27 וְרַבְרִבָּא אִיתִיו יָת אַבְנֵי בּוֹרְלָא וְיָת אַבְנֵי אֶשְׁלָמוּתָא לְשִׁקְעָא בְּאִיפּוֹדָא

35:27 The rulers brought the onyx stones and the stones for setting for the ephod and for the breastpiece;

35:28 וְאֶת־הַבָּשֶׂם וְאֶת־הַשֶּׁמֶן לְמָאֹר וְלִשְׁמֹן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים:

35:28 וְיֵת בֹּסֶמֶא וְיֵת מִשְׁחָא לְאַנְהָרוֹתָא וְלַמִּשְׁחָה רַבּוּתָא וְלִקְטוֹרֶת בֹּסֶמֶא:

35:28 and the spice and the oil for the light and for the anointing oil and for the fragrant incense.

35:29 כָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר נָדַב לִבָּם אָתָּם לְהָבִיא לְכָל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר צִוָּה

יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּיַד־מֹשֶׁה הִבִּיאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל נִדְבָה לַיהוָה: פ

35:29 כָּל גִּבּוֹר וְאִיתָתָא דְאַתְרֵיעִי לִיבְהוֹן עֲמַהוֹן יִתְהוֹן לְאִיתָתָה לְכָל עֲבִידָתָא

עִבִּידָתָא דְפָקִיד יְיָ לְמַעַבְדּ בְּיָדָא דְמֹשֶׁה אִיתִיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נִדְבָתָא קֳדָם יְיָ:

35:29 The Israelites, all the men and women, whose heart moved them to bring *material* for all the work, which the LORD had commanded through Moses to be done, brought a freewill offering to the LORD.

35:30 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּ קָרָא יְהוָה בְּשֵׁם בְּצַלָּאֵל בֶּן־אֹוֹרִי

בֶּן־חֹור לְמִטָּה יְהוּדָה:

35:30 וַאֲמַר מֹשֶׁה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל חֲזוּ דְרַבִּי יְיָ בְּשׁוֹם בְּשׁוֹם בְּצַלָּאֵל בֶּר אֹוֹרִי בֶר

חֹור לְשִׁבְטָא דִּיהוּדָה:

35:30 Then Moses said to the sons of Israel, "See, the LORD has called by name Bezalel the son of Uri, the son of Hur, of the tribe of Judah.

35:31 וַיִּמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחָכְמָה בְּתְבוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל־מְלָאכָה:

35:31 וְאֲשֵׁלִים עֲמִיה רוּחַ נְבוּאָה מִן־קֳדָם יְיָ בְּחֹכְמָא בְּחָכְמָא וּבְסוּכְלָתָנוּ

וּבְמַדַּע וּבְכָל עֲבִידָא:

35:31 "And He has filled him with the Spirit of God, in wisdom, in understanding and in knowledge and in all craftsmanship;

35:32 וְלַחֲשֹׁב מַחֲשָׁבֹת לַעֲשׂוֹת בְּזָהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת:

35:32 וּלְאַלְפָּא אֹמֶנּוֹן אֹמֶנּוֹן לְמַעַבְדּ בְּדַהָבָא וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשָׁא:

35:32 to make designs for working in gold and in silver and in bronze,

35:33 וּבַחֲרָשֶׁת אֲבֵן לְמִלָּאֵת וּבַחֲרָשֶׁת עֵץ לַעֲשׂוֹת בְּכָל־מְלָאכָת מַחֲשָׁבֹת:

35:33 וּבְאוֹמְנוֹת אֲבֵן טָבָא לְאַשְׁלָמָא וּבַנְּגִירוֹת אָעָא לְמַעַבְדּ בְּכָל עֲבִידַת אֹמֶנּוֹן

אֹמֶנּוֹן:

35:33 and in the cutting of stones for settings and in the carving of wood, so as to perform in every inventive work.

35:34 וּלְהוֹרֹת נָתַן בְּלִבּוֹ הוּא וְאַהֲלִיאֵב בֶּן־אֲחִיסָמָךְ לְמִטָּה־דָּן:

35:34 וּלְאַלְפָּא יֵהָב בְּלִבִּיה הוּא וְאַהֲלִיאֵב בֶּר אֲחִיסָמָךְ לְשִׁבְטָא דָּן:

35:34 "He also has put in his heart to teach, both he and Oholiab, the son of Ahisamach, of the tribe of Dan.

35:35 מִלָּא אָתָּם חֲכָמַת־לֵב לַעֲשׂוֹת כָּל־מְלָאכָת חֲרָשׁ וְחָשֵׁב וְרָקֵם בְּתַכְלִת

וּבְאַרְגָּמָן בְּתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ וְאַרְגָּ עֲשִׂי כָל־מְלָאכָה וְחָשְׁבִי מַחֲשָׁבֹת:

35:35 אֲשֵׁלִים עֲמַהוֹן חֲכִימוֹת חֲכִימָת לִיבָא לְמַעַבְדּ כָּל עֲבִידַת נָגֵר וְאוֹמֶן

וְצִיִּיר וְצִיּוֹר בְּתַכְלָא בְּתִיכְלָא וּבְאַרְגָּנָא בְּצַבַּע וְהוֹרִי וּבְבוּצָא וּמַחִי עֲבָדִי כָל

עֲבִידָתָא וּמַלְפִי וּמַלְפִי אֹמֶנּוֹן אֹמֶנּוֹן:

35:35 "He has filled them with skill to perform every work of an engraver and of a designer and of an embroiderer, in blue and in purple and in scarlet *material*, and in fine linen, and of a weaver, as performers of every work and makers of designs.

36:1 וַעֲשֵׂה בְצַלָּאֵל וְאַהֲלִיאֵב וְכָל אִישׁ חֲכָם־לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חָכְמָה וְתְבוּנָה

בְּהִמָּה לְדַעַת לַעֲשֹׂת אֶת־כָּל־מְלָאכַת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְכָל אִשְׁר־צִוָּה יְהוָה:
 36:1 וַעֲבַד בְּצִלָּאֵל וְאֶהֱלִיאָב וְכָל גִּבֹּר חֲכִים לִיבָא דִּיהֵב יוֹי חֹכְמָתָא חֲכָמָתָא
 וְסוֹכְלָתְנוּתָא בְּהוֹן לְמִידַע לְמַעֲבַד יֵת כָּל עֲבִידַת פּוֹלְחֵן קוֹדֶשָׁא לְכָל דְּפָקִיד
 יוֹי:

36:1 "Now Bezalel and Oholiab, and every skillful person in whom the LORD has put skill and understanding to know how to perform all the work in the construction of the sanctuary, shall perform in accordance with all that the LORD has commanded."

36:2 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־בְּצִלָּאֵל וְאֶל־אֶהֱלִיאָב וְאֶל כָּל־אִישׁ חֲכָם־לֵב אֲשֶׁר נָתַן
 יְהוָה חֲכָמָה בְּלִבּוֹ כָּל אֲשֶׁר נִשְׁאָו לְבֹו לְקַרְבָּה אֶל־הַמְּלָאכָה לַעֲשֹׂת אֹתָהּ:
 36:2 וַקְרָא מֹשֶׁה לְבְצִלָּאֵל וּלְאֹהֵלִיאָב וּלְכָל גִּבֹּר חֲכִים לִיבָא דִּיהֵב יוֹי
 חֹכְמָתָא חֲכָמָתָא בְּלִבִּיהָ כָּל דְּאֹתְרַעִי לְבִיהָ לְמַקְרַב לְעִבְדֵּיתָא לְמַעֲבַד יֵתָה:
 36:2 Then Moses called Bezalel and Oholiab and every skillful person in whom the LORD had put skill, everyone whose heart stirred him, to come to the work to perform it.

36:3 וַיִּקְחוּ מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה אֶת כָּל־הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הֵבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַלְאכַת
 עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לַעֲשֹׂת אֹתָהּ וְהֵם הֵבִיאוּ אֵלָיו עוֹד נְדָבָה בְּבִקְרָא בְּבִקְרָא:
 36:3 וּנְסִיבּוּ מִן־קֶדֶם מֹשֶׁה יֵת כָּל אֲפֻרְשׁוּתָא דְּאִיתִיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְעִבְדֵּיתָא
 פּוֹלְחֵן קוֹדֶשָׁא לְמַעֲבַד יֵתָה וְאֲנוּן מִיתָן לִיהָ עוֹד נְדָבָתָא בְּצַפֵּר בְּצַפֵּר:
 36:3 They received from Moses all the contributions which the sons of Israel had brought to perform the work in the construction of the sanctuary. And they still *continued* bringing to him freewill offerings every morning.

36:4 וַיָּבִיאוּ כָּל־הַחֲכָמִים הָעֹשִׂים אֶת כָּל־מְלָאכַת הַקֹּדֶשׁ אִישׁ־אִישׁ מִמְּלָאכְתּוֹ
 אִשְׁר־הִמָּה עֹשִׂים:
 36:4 וְאֹתוֹ כָּל חֲכִימָא דְּעֲבָדִין יֵת כָּל עֲבִידַת קוֹדֶשָׁא גִבֹּר גִּבֹּר מַעֲבִידֵיתָהּ
 דְּאֲנוּן עֲבָדִין:
 36:4 And all the skillful men who were performing all the work of the sanctuary came, each from the work which he was performing,

36:5 וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר מְרִבִּים הָעָם לְהֵבִיא מוֹדֵי הָעֲבֹדָה לְמַלְאכָה
 אִשְׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשֹׂת אֹתָהּ:
 36:5 וְאָמְרוּ לְמֹשֶׁה לְמִימַר מִסְגֵּן עָמָא לְאִיתָאָה מִיסַת פּוֹלְחָנָא לְעִבְדֵּיתָא
 דְּפָקִיד יוֹי לְמַעֲבַד יֵתָה:
 36:5 and they said to Moses, "The people are bringing much more than enough for the construction work which the LORD commanded *us* to perform."

36:6 וַיִּצַּן מֹשֶׁה וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בְּמַחֲנֶה לֵאמֹר אִישׁ וְאִשָּׁה אֲל־יַעֲשׂוּ־עוֹד מְלָאכָה
 לְתִרְוּמַת הַקֹּדֶשׁ וַיִּפְּלָא הָעָם מִהֵבִיא:
 36:6 וּפָקִיד מֹשֶׁה וַאֲעִבְרוּ כְרוֹז בְּמִשְׁרִיתָא לְמִימַר גִּבֹּר וְאִיתָא לָא יַעֲבִדוּן עוֹד
 עֲבִידֵיתָא לְאֲפֻרְשׁוּת קוֹדֶשָׁא וּפִסְק עָמָא מִלְּאִיתָאָה:
 36:6 So Moses issued a command, and a proclamation was circulated throughout the camp, saying, "Let no man or woman any longer perform work for the contributions of the sanctuary." Thus the people were restrained from bringing *any more*.

36:7 וְהַמְּלָאכָה הֵייתָה דִּים לְכָל־הַמְּלָאכָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ וְהוֹתָר: ס
 36:7 וְעִבְדֵּיתָא הָוֹת מִיסַת מִיסַת לְכָל עֲבִידֵיתָא לְמַעֲבַד יֵתָה וְיִתְרַת אִיתוֹתֵר
 וְאִשְׁתָּאָר:

36:7 For the material they had was sufficient and more than enough for all the work, to perform it.

36:8 וַיַּעֲשׂוּ כָּל־חֲכָם־לֵב בְּעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֶת־הַמִּשְׁכָּן עֲשָׂר יְרִיעֹת שֶׁשׁ מִשְׁזָר

וּתְכַלֵּת וְאֶרְגְּמוֹן וְתוֹלַעַת שָׁנִי כְּרֵבִים מַעֲשֵׂה חֹשֶׁב עָשָׂה אֹתָם:
 36:8 וַעֲבָדוּ כָל חֲכִימֵי לֵיבָא בְּעַבְדֵי עֲבִידָתָא יֵת מִשְׁכָּנָא עֶסֶר יָרִיעַן
 דְּבוּץ שְׁזִיר וְתִכְלָא וְתִכְלָא וְאֶרְגְּמוֹן וְצִבְעֵי זְהוּרֵי צוֹרֶת כְּרוּבִין עוֹבֵד אוֹמֵן
 עֲבָד יִתְהוֹן יִתְהוֹן:

36:8 All the skillful men among those who were performing the work made the tabernacle with ten curtains; of fine twisted linen and blue and purple and scarlet *material*, with cherubim, the work of a skillful workman, Bezalel made them.

36:9 אֶרֶךְ הִירִיעָה הָאֶחָת שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים בָּאֲמָה וְרֹחַב אַרְבַּע בָּאֲמָה הִירִיעָה
 הָאֶחָת מִדָּה אֶחָת לְכָל־הִירִיעֹת:

36:9 אֹרְכָא דִירִיעָתָא חָדָא עֶסְרִין וְתַמְנִי וְתַמְנִי אַמִּין וְפוֹתִיא אַרְבַּע אַמִּין
 דִירִיעָתָא חָדָא מִישְׁחָתָא חָדָא לְכָל יִרִיעָתָא:

36:9 The length of each curtain was twenty-eight cubits and the width of each curtain four cubits; all the curtains had the same measurements.

36:10 וַיַּחְבֵּר אֶת־חֲמִשׁ הִירִיעֹת אֶחָת אֶל־אֶחָת וְחֲמִשׁ יִרִיעֹת חֵבֶר אֶחָת
 אֶל־אֶחָת:

36:10 וְלַפִּיף יֵת חֲמִישׁ חֲמִישׁ יִרִיעַן חָדָא עִם חָדָא וְחֲמִישׁ יִרִיעַן לַפִּיף חָדָא עִם
 חָדָא:

36:10 He joined five curtains to one another and the other five curtains he joined to one another.

36:11 וַיַּעַשׂ לִלְאֵת תְּכַלֵּת עַל שְׂפַת הִירִיעָה הָאֶחָת מִקְצֵה בְּמַחְבֶּרֶת פֶּן עָשָׂה
 בְּשִׂפְת הִירִיעָה הַקִּיצוֹנָה בְּמַחְבֶּרֶת הַשְּׁנִית:

36:11 וַעֲבָד עֲנוּבִין דְּתִכְלָא דְּתִכְלָא עַל סַפְתָּא דִירִיעָתָא חָדָא מִסְטָרָא
 בֵּית־לוּפִי כִין עֲבָד עֲבָד בְּסַפְתָּא דִירִיעָתָא בְּסַטְרָא בֵּית־לוּפִי תַנִּינָא תַנִּינָא:

36:11 He made loops of blue on the edge of the outermost curtain in the first set; he did likewise on the edge of the curtain that was outermost in the second set.

36:12 חֲמִשִּׁים לִלְאֵת עָשָׂה בִירִיעָה הָאֶחָת וְחֲמִשִּׁים לִלְאֵת עָשָׂה בְּקִצֵּה הִירִיעָה
 אֲשֶׁר בְּמַחְבֶּרֶת הַשְּׁנִית מִקְבִּילַת הַלִּלְאֵת אֶחָת אֶל־אֶחָת:

36:12 חֲמִשִּׁין עֲנוּבִין עֲבָד בִירִיעָתָא חָדָא וְחֲמִשִּׁין עֲנוּבִין עֲבָד בְּסַטְרָא דִירִיעָתָא
 דְּבֵית־לוּפִי תַנִּינָא תַנִּינָא מִכּוֹנֵן עֲנוּבִיא חָדָא לְקַבִּיל לְקַבִּיל חָדָא:

36:12 He made fifty loops in the one curtain and he made fifty loops on the edge of the curtain that was in the second set; the loops were opposite each other.

36:13 וַיַּעַשׂ חֲמִשִּׁים קְרָסֵי זָהָב וַיַּחְבֵּר אֶת־הִירֵעֹת אֶחָת אֶל־אֶחָת בְּקְרָסִים וַיְהִי
 הַמִּשְׁכָּן אֶחָד: ס

36:13 וַעֲבָד חֲמִשִּׁין פּוֹרְפִין דְּדָהָב וְלַפִּיף יֵת יִרִיעִיתָא יִרִיעָתָא חָדָא עִם חָדָא
 בְּפוֹרְפִיא וְהָוָה מִשְׁכָּנָא חָד:

36:13 He made fifty clasps of gold and joined the curtains to one another with the clasps, so the tabernacle was a unit.

36:14 וַיַּעַשׂ יִרִיעֹת עֲזִים לְאֹהֶל עַל־הַמִּשְׁכָּן עֶשְׂתֵּי־עֶשְׂרֵה יִרִיעֹת עָשָׂה אֹתָם:

36:14 וַעֲבָד יִרִיעַן דְּמַעְזֵי לְפָרְסָא עַל מִשְׁכָּנָא חָדָא־עֶסְרֵי יִרִיעַן עֲבָד יִתְהוֹן
 יִתְהוֹן:

36:14 Then he made curtains of goats' hair for a tent over the tabernacle; he made eleven curtains in all.

36:15 אֶרֶךְ הִירִיעָה הָאֶחָת שְׁלֹשִׁים בָּאֲמָה וְאֶרְבַּע אַמּוֹת רֹחַב הִירִיעָה הָאֶחָת
 מִדָּה אֶחָת לַעֲשֵׂתִי עֲשָׂה יִרִיעֹת:

36:15 אֹרְכָא דִירִיעָתָא חָדָא תְּלָתִין אַמִּין וְאַרְבַּע אַמִּין פּוֹתִיא דִירִיעָתָא חָדָא

מִישַׁחְתָּא מִשַׁחְתָּא חֶדָּא לַחֲדָא-עֶסְרִי יָרִיעָן:

36:15 The length of each curtain was thirty cubits and four cubits the width of each curtain; the eleven curtains had the same measurements.

36:16 וַיַּחְבֵּר אֶת-חֲמֵשׁ הַיָּרִיעֹת לְבָד וְאֶת-שֵׁשׁ הַיָּרִיעֹת לְבָד:

36:16 וְלִפְיָהּ יָת חֲמִישׁ חֲמִישׁ יָרִיעָן לַחֹד וְיָת שֵׁשׁ יָרִיעָן לַחֹד:

36:16 He joined five curtains by themselves and the other six curtains by themselves.

36:17 וַיַּעַשׂ לַלָּאֵת חֲמִשִּׁים עַל שְׂפַת הַיָּרִיעָה הַקִּיצָנָה בַּמַּחְבֶּרֶת וְחֲמִשִּׁים לַלָּאֵת עָשָׂה עַל-שְׂפַת הַיָּרִיעָה הַחֲבֵרֶת הַשְּׁנִית:

36:17 וַעֲבַד עֲנוּבִין חֲמִשִּׁין עַל סַפְתָּא דִּירִיעָתָא בְּסַטְרָא בֵּית-לוּפִי וְחֲמִשִּׁין עֲנוּבִין עַבְד עַל סַפְתָּא דִּירִיעָתָא דְּבֵית-לוּפִי תַנּוּנָא תַנִּיתָא:

36:17 Moreover, he made fifty loops on the edge of the curtain that was outermost in the first set, and he made fifty loops on the edge of the curtain that was outermost in the second set.

36:18 וַיַּעַשׂ קָרְסֵי נְחֹשֶׁת חֲמִשִּׁים לַחְבֵּר אֶת-הָאֹהֶל לְהִיָּת אֶחָד:

36:18 וַעֲבַד פּוֹרְפִין דְּנַחֲשׁ חֲמִשִּׁין לְלַפְפָּא יָת מִשְׁכָּנָא לְמַהוּי חָד:

36:18 He made fifty clasps of bronze to join the tent together so that it would be a unit.

36:19 וַיַּעַשׂ מִכְסֵּה לְאֹהֶל עֶרְת אֵלִים מֵאֲדָמִים וּמִכְסֵּה עֶרְת תַּחָּשִׁים מִלְּמַעְלָה:

ס

36:19 וַעֲבַד חוּפָאָה לְמִשְׁכָּנָא דְּמִשְׁכֵּי דְּכָרִי מִסְּמָקִי מִסְּמָקִי וְחוּפָאָה דְּמִשְׁכֵּי סִסְגוֹנָא מִלְּעִילָא:

36:19 He made a covering for the tent of rams' skins dyed red, and a covering of porpoise skins above.

36:20 וַיַּעַשׂ אֶת-הַקְּרָשִׁים לְמִשְׁכָּן עֲצֵי שִׁטִּים עֹמְדִים:

36:20 וַעֲבַד יָת דְּפִיָּא לְמִשְׁכָּנָא דְּאֻעֵי שִׁטִּין קִיּוּמִין:

36:20 Then he made the boards for the tabernacle of acacia wood, standing upright.

36:21 עֶשֶׂר אַמָּת אַרְבַּע הַקְּרָשׁ וְאַמָּה וַחֲצִי הָאֹמָה רֹחַב הַקְּרָשׁ הָאֶחָד:

36:21 עֶסֶר עֶסֶר אַמִּין אֹרְכָא דְּרַפָּא וְאַמָּתָא וּפְלָגוֹת אַמָּתָא פּוֹתִיא דְּרַפָּא חָד:

36:21 Ten cubits was the length of each board and one and a half cubits the width of each board.

36:22 שְׁתֵּי יָדָת לְקָרֶשׁ הָאֶחָד מִשְׁלַבֶּת אַחַת אֶל-אַחַת בֵּין עָשָׂה לְכָל קָרֶשֶׁי הַמִּשְׁכָּן:

36:22 תְּרִין תַּרְתִּין צִירִין לְדַפָּא חָד מִשְׁלָבִין מִשְׁלָבִין חָד לְקַבִּיל לְקַבִּיל חָד כִּין עַבְד לְכָל דְּפִי מִשְׁכָּנָא:

36:22 There were two tenons for each board, fitted to one another; thus he did for all the boards of the tabernacle.

36:23 וַיַּעַשׂ אֶת-הַקְּרָשִׁים לְמִשְׁכָּן עֶשְׂרִים קָרָשִׁים לַפָּאָת נֹגַב תִּימָנָה:

36:23 וַעֲבַד יָת דְּפִיָּא לְמִשְׁכָּנָא עֶסְרִין דְּפִין לְרוּחַ עֵיבַר דְּרוּמָא:

36:23 He made the boards for the tabernacle: twenty boards for the south side;

36:24 וְאַרְבָּעִים אֲדָנִי-כֶסֶף עָשָׂה תַּחַת עֶשְׂרִים הַקְּרָשִׁים שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת-הַקְּרָשׁ הָאֶחָד לְשְׁתֵּי יָדָתָיו וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת-הַקְּרָשׁ הָאֶחָד לְשְׁתֵּי יָדָתָיו:

36:24 וְאַרְבָּעִין סְמָכִיהוּן דְּכֶסֶף עַבְד תַּחַת עֶסְרִין דְּפִין תְּרִין סְמָכִין תַּחַת דְּפָא חָד לְתַרְתִּין צִירוּהִי: דְּפָא חָד לְתַרְתִּין לְתַרְתִּין וּתְרִין סְמָכִין תַּחַת דְּפָא חָד לְתַרְתִּין צִירוּהִי:

36:24 and he made forty sockets of silver under the twenty boards; two sockets under one board for its two tenons and two sockets under another board for its two tenons.

36:25 וְלַצֵּלַע הַמִּשְׁכָּן הַשְּׁנִית לַפָּאֵת צָפוֹן עָשָׂה עֲשָׂרִים קָרָשִׁים:
 36:25 וְלִסְטֵר מִשְׁכָּנָא תַּנִּינָא תִּינִיִּתָא לְרוּחַ צְפוֹנָא עֶבֶד עֶסְרִין דְּפִין:
 36:25 Then for the second side of the tabernacle, on the north side, he made twenty boards,

36:26 וְאַרְבָּעִים אֲדָנִיהֶם כֶּסֶף שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת
 הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד:
 36:26 וְאַרְבָּעִין סְמָכִיהוֹן דְּכֶסֶף תְּרִין סְמָכִין תַּחוֹת דְּפָא חָד וּתְרִין סְמָכִין תַּחוֹת
 דְּפָא חָד:
 36:26 and their forty sockets of silver; two sockets under one board and two sockets under another board.

36:27 וְלִירְכַתִּי הַמִּשְׁכָּן יָמָה עָשָׂה שֵׁשָׁה קָרָשִׁים:
 36:27 וְלִסִּיפֵי מִשְׁכָּנָא מַעֲרָבָא מַעֲרָבָא עֶבֶד שִׁתָּה דְּפִין:
 36:27 For the rear of the tabernacle, to the west, he made six boards.

36:28 וּשְׁנֵי קָרָשִׁים עָשָׂה לְמִקְצַעַת הַמִּשְׁכָּן בִּירְכַתָּיִם:
 36:28 וּתְרִין דְּפִין עֶבֶד לְזוּיַת מִשְׁכָּנָא בְּסוּפְהוֹן:
 36:28 He made two boards for the corners of the tabernacle at the rear.

36:29 וְהָיוּ תּוֹאֲמִם מְלֻמָּטָה וַיַּחֲדּוּ יִהְיוּ תַּמִּים אֶל-רֹאשׁוֹ אֶל-הַטֹּבַעַת הָאֶחָת כֵּן
 עָשָׂה לְשֵׁנֵיהֶם לְשֵׁנֵי הַמִּקְצַעַת:
 36:29 וַהּוּ מְכֻנֵּין מְכֻנֵּין מְלָרַע וּבְחָדָא הָווּ מְכֻנֵּין מְכֻנֵּין בְּרִישִׁיהוֹן בְּעֻקְתָּא
 חָדָא כִּין עֶבֶד לְתַרוּיָהוֹן לְתַרְתִּין זֵיוֹן:
 36:29 They were double beneath, and together they were complete to its top to the first ring; thus he did with both of
 them for the two corners.

36:30 וְהָיוּ שְׁמֹנֶה קָרָשִׁים וְאַדְנִיָּהֶם כֶּסֶף שֵׁשָׁה עָשָׂר אֲדָנִים שְׁנֵי אֲדָנִים שְׁנֵי
 אֲדָנִים תַּחַת הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד:
 36:30 וַהּוּ תַּמְנֵיָא דְּפִין וְסְמָכִיהוֹן דְּכֶסֶף שִׁתַּת-עֶסֶר סְמָכִין תְּרִין סְמָכִין תְּרִין
 סְמָכִין תַּחוֹת דְּפָא חָד:
 36:30 There were eight boards with their sockets of silver, sixteen sockets, two under every board.

36:31 וַיַּעַשׂ בְּרִיחֵי עֲצֵי שִׁטִּים חֲמִשָּׁה לְקָרְשֵׁי צֵלַע-הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָת:
 36:31 וְעֶבֶד עֲבָרֵי דְּאֵעִי שִׁטִּין חֲמִשָּׁה לְדְּפִי סְטֵר מִשְׁכָּנָא חָד:
 36:31 Then he made bars of acacia wood, five for the boards of one side of the tabernacle,

36:32 וְחֲמִשָּׁה בְּרִיחִם לְקָרְשֵׁי צֵלַע-הַמִּשְׁכָּן הַשְּׁנִית וְחֲמִשָּׁה בְּרִיחִם לְקָרְשֵׁי
 הַמִּשְׁכָּן לִירְכַתִּים יָמָה:
 36:32 וְחֲמִשָּׁה עֲבָרִין לְדְּפִי סְטֵר מִשְׁכָּנָא תַּנִּינָא תִּינִיִּתָא וְחֲמִשָּׁה עֲבָרִין לְדְּפִי
 מִשְׁכָּנָא לְסוּפְהוֹן מַעֲרָבָא מַעֲרָבָא:
 36:32 and five bars for the boards of the other side of the tabernacle, and five bars for the boards of the tabernacle for the
 rear side to the west.

36:33 וַיַּעַשׂ אֶת-הַבְּרִיחַ הַתִּיכָן לְבָרַח בְּתוֹךְ הַקָּרָשִׁים מִן-הַקְּצָה אֶל-הַקְּצָה:
 36:33 וְעֶבֶד יֵת עֲבָרָא מְצִיעָאָה לְאֶעְבְּרָא בְּגוֹ דְּפִיא מִן סִיפֵי סִיפֵי לְסִיפֵי:
 36:33 He made the middle bar to pass through in the center of the boards from end to end.

36:34 וְאֶת-הַקָּרָשִׁים צָפָה זָהָב וְאֶת-טֹבַעַתָּם עָשָׂה זָהָב בָּתִּים לְבְּרִיחִם וַיִּצָּף
 אֶת-הַבְּרִיחִם זָהָב:
 36:34 וַיֵּת דְּפִיא חָפָא דְּהָבָא וַיֵּת עֻקְתָּהוֹן עֶבֶד דְּהָב אֶתְרָא לְעֶבְרִיאָא לְעִיבְרִיאָא

לְאַרְיֵחָא וַחֲפָא יֵת עֲבָרִיא עִיבְרִיא דְּהָבָא:

36:34 He overlaid the boards with gold and made their rings of gold as holders for the bars, and overlaid the bars with gold.

36:35 וַיַּעַשׂ אֶת־הַפְּרָכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֶׁב עָשָׂה אֹתָהּ כְּרֻבִים:

36:35 וַעֲבַד יֵת פְּרוּכְתָא דְּתַכְלָא וְאַרְגָּמָנָא וְצִבְעֵ זְהוּרִי וְבוּץ שְׁזִיר עוֹבֵד אֹמֶן עֲבַד יֵתָה צוֹרֶת כְּרוּבִין:

36:35 Moreover, he made the veil of blue and purple and scarlet material, and fine twisted linen; he made it with cherubim, the work of a skillful workman.

36:36 וַיַּעַשׂ לָהּ אַרְבַּעַה עֲמוּדֵי שִׁטִּים וַיַּצְפֵּם זָהָב וַיִּצַּק לָהֶם אַרְבַּעַה אֲדִנֵּי־כֶסֶף:

36:36 וַעֲבַד לָהּ אַרְבַּעַה עֲמוּדֵי שִׁטִּין וַחֲפָנִין דְּהָבָא וַוִיהוֹן דְּהָבָא וְאַתִּיךְ לַהוֹן אַרְבַּעַה סְמִכִין דְּכֶסֶף:

36:36 He made four pillars of acacia for it, and overlaid them with gold, with their hooks of gold; and he cast four sockets of silver for them.

36:37 וַיַּעַשׂ מִסְךְ לַפֶּתַח הָאֹהֶל תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזָר מַעֲשֵׂה רִקְם:

36:37 וַעֲבַד פְּרָסָא לְתַרְע מִשְׁכָּנָא דְּתַכְלָא וְאַרְגָּמָנָא וְצִבְעֵ זְהוּרִי וְבוּץ שְׁזִיר עוֹבֵד צִיּוֹר צִיּוֹר:

36:37 He made a screen for the doorway of the tent, of blue and purple and scarlet material, and fine twisted linen, the work of a weaver;

36:38 וְאֶת־עֲמוּדָיו חֲמֹשֶׁה וְאֶת־וִוִּיהֶם וְצִפָּה רָאשֵׁיהֶם וַחֲשָׁקֵיהֶם זָהָב וְאֲדִנֵּיהֶם חֲמֹשֶׁה נְחֹשֶׁת: פ

36:38 וַיֵּת עֲמוּדוֹהֵי חֲמֹשֶׁה וַיֵּת וַוִּיהוֹן וַחֲפִי וַחֲפִי רִישֵׁיהוֹן וְכַבּוּשִׁיהוֹן דְּהָבָא וְסִמְכֵיהוֹן חֲמֹשֶׁה דְּנְחָשָׁא:

36:38 and he made its five pillars with their hooks, and he overlaid their tops and their bands with gold; but their five sockets were of bronze.

37:1 וַיַּעַשׂ בְּצִלְאֵל אֶת־הָאֹרֶן עֲצֵי שִׁטִּים אֲמָתִים וַחֲצִי אַרְכּוֹ וְאִמָּהּ וַחֲצִי רָחְבּוֹ וְאִמָּהּ וַחֲצִי קָמְחוֹ:

37:1 וַעֲבַד בְּצִלְאֵל יֵת אֹרֹנָא דְּאֵעִי שִׁטִּין תְּרִיתִין אַמִּין וּפְלָגָא אֹרְכִיהּ וְאִמָּתָא וּפְלָגָא פּוֹתִייהּ וְאִמָּתָא וּפְלָגָא רּוֹמִיָּה:

37:1 Now Bezalel made the ark of acacia wood; its length was two and a half cubits, and its width one and a half cubits, and its height one and a half cubits;

37:2 וַיַּצְפֵּהוּ זָהָב טָהוֹר מִבֵּית וּמִחוּץ וַיַּעַשׂ לוֹ זֶרֶזָהָב סָבִיב:

37:2 וַחֲפָהִי דְּהָב דְּכִי מְגִיּוֹ וּמִבְּרָא וַעֲבַד לִיהּ זִיר דְּדֶהָב סַחֹר־סַחֹר:

37:2 and he overlaid it with pure gold inside and out, and made a gold molding for it all around.

37:3 וַיִּצַּק לוֹ אַרְבַּע טַבַּעֹת זָהָב עַל אַרְבַּע פַּעֲמָתָיו וּשְׁתֵּי טַבַּעֹת עַל־צִלְעוֹ הָאַחַת וּשְׁתֵּי טַבַּעֹת עַל־צִלְעוֹ הַשְּׁנִית:

37:3 וְאַתִּיךְ לִיהּ אַרְבַּע עֲזָקוֹן דְּדֶהָב עַל אַרְבַּע זְוִיָּתֶיהּ וְתִרְתִּין עֲזָקוֹן עַל סַטְרִיהּ חַד וְתִרְתִּין עֲזָקוֹן עַל סַטְרִיהּ תְּנִינָא:

37:3 He cast four rings of gold for it on its four feet; even two rings on one side of it, and two rings on the other side of it.

37:4 וַיַּעַשׂ בְּדֵי עֲצֵי שִׁטִּים וַיִּצַּף אֹתָם זָהָב:

- 37:4 וַעֲבַד אֶרִיחֵי דָאֲעִי שְׁטִין וַחֲפָא יְתֹהוּן דְּהָבָא:
37:4 He made poles of acacia wood and overlaid them with gold.
- 37:5 וַיָּבֵא אֶת־הַבָּדִים בְּטַבְעֹת עַל צִלְעֹת הָאָרֹן לְשֹׂאת אֶת־הָאָרֹן:
37:5 וַאֲעִיל יָת אֶרִיחֵיָא בְּעֻזְקָתָא עַל סְטְרֵי אֲרוֹנָא לְמִיטַל יָת אֲרוֹנָא:
37:5 He put the poles into the rings on the sides of the ark, to carry it.
- 37:6 וַיַּעַשׂ כַּפֹּרֶת זָהָב טָהוֹר אֲמָתִים וַחֲצִי אַרְכָּהּ וְאַמָּה וַחֲצִי רָחְבָּהּ:
37:6 וַעֲבַד כְּפֹרֶתָא דְּדֶהָב דְּכִי תִרְתִּין אֲמִין וּפְלָגָא אֹרְכָהּ וְאַמָּתָא וּפְלָגָא פּוֹתִיָּה:
37:6 He made a mercy seat of pure gold, two and a half cubits long and one and a half cubits wide.
- 37:7 וַיַּעַשׂ שְׁנֵי כְּרֻבִים זָהָב מִקְשֵׁה עָשָׂה אֹתָם מִשְׁנֵי קְצוֹת הַכַּפֹּרֶת:
37:7 וַעֲבַד תְּרִין כְּרוּבִין דְּדֶהָב נְגִיד עֲבַד יְתֹהוּן מִתְרִין סְטְרֵי כְּפֹרֶתָא:
37:7 He made two cherubim of gold; he made them of hammered work at the two ends of the mercy seat;
- 37:8 כְּרוּב־אֶחָד מִקְצֵה מִזֶּה וְכְרוּב־אֶחָד מִקְצֵה מִזֶּה מִן־הַכַּפֹּרֶת עָשָׂה
אֶת־הַכְּרֻבִים מִשְׁנֵי (קְצוֹתָיו) [קְצוֹתָיו]:
37:8 כְּרוּבָא חַד מִסְטֵרָה מִיכָא וְכְרוּבָא חַד מִסְטֵרָה מִיכָא מִן כְּפֹרֶתָא עֲבַד
יָת כְּרוּבֵיָא מִתְרִין סְטְרוֹהֵי:
37:8 one cherub at the one end and one cherub at the other end; he made the cherubim of one piece with the mercy seat at the two ends.
- 37:9 וַיְהִיו הַכְּרֻבִים פְּרָשֵׁי כְּנָפֵיהֶם לְמַעַלָּה סֹכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל־הַכַּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם
אִישׁ אֶל־אָחִיו אֶל־הַכַּפֹּרֶת הָיוּ פְּנֵי הַכְּרֻבִים: פ
37:9 וְהָיוּ כְּרוּבֵיָא פְּרִיסִין גְּדַפְיָהוּן לְעִילָא מְטָלִין בְּגַדְפִּיָּהוּן עַל כְּפֹרֶתָא
וְאַפִּיָּהוּן חַד לְקַבִּיל חַד לְקַבִּיל כְּפֹרֶתָא הָיוּ אִפִּי כְּרוּבֵיָא:
37:9 The cherubim had their wings spread upward, covering the mercy seat with their wings, with their faces toward each other; the faces of the cherubim were toward the mercy seat.
- 37:10 וַיַּעַשׂ אֶת־הַשֻּׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים אֲמָתִים אַרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ וְאַמָּה וַחֲצִי קַמָּתּוֹ:
37:10 וַעֲבַד יָת פְּתוּרָא דָאֲעִי שְׁטִין תִּרְתִּין אֲמִין אֹרְכִיָּהּ וְאַמָּתָא פּוֹתִיָּהּ
וְאַמָּתָא וּפְלָגָא רֹמִיָּה:
37:10 Then he made the table of acacia wood, two cubits long and a cubit wide and one and a half cubits high.
- 37:11 וַיִּצֹף אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר וַיַּעַשׂ לוֹ זֶר זָהָב סָבִיב:
37:11 וַחֲפָא יְתִיָּה דְּהָב דְּכִי וַעֲבַד לִיָּה זִיר דְּדֶהָב סַחֹר־סַחֹר:
37:11 He overlaid it with pure gold, and made a gold molding for it all around.
- 37:12 וַיַּעַשׂ לוֹ מִסְגֶּרֶת טַפַּח סָבִיב וַיַּעַשׂ זֶר־זָהָב לְמִסְגֶּרֶתּוֹ סָבִיב:
37:12 וַעֲבַד לִיָּה גְּדַנְפָא רֹמִיָּה פּוֹשְׁקָא פּוֹשְׁקָא סַחֹר־סַחֹר וַעֲבַד זִיר דְּדֶהָב
לְגְּדַנְפִּיָּה סַחֹר־סַחֹר:
37:12 He made a rim for it of a handbreadth all around, and made a gold molding for its rim all around.
- 37:13 וַיִּצֹק לוֹ אַרְבַּע טַבְעֹת זָהָב וַיִּתֵּן אֶת־הַטַּבְעֹת עַל אַרְבַּע הַפְּאֹת אֲשֶׁר
לְאַרְבַּע רַגְלָיו:
37:13 וְאַחֲדִי לִיָּה אַרְבַּע עֻזְקָן דְּדֶהָב וַיְהִי יָת עֻזְקָתָא עַל אַרְבַּע זְוִיָּתָא
דְּלְאַרְבַּע רַגְלוֹהֵי:
37:13 He cast four gold rings for it and put the rings on the four corners that were on its four feet.

37:14 לַעֲמֹת הַמִּסְגֵּרֶת הָיוּ הַטְּבָעֹת בְּתִים לַבָּדִים לִשְׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן:

37:14 לִקְבִיל גְּדִנְפָא הוּאָה עֲזָקְתָא אַתְרָא לְאַרְיִחְיָא לְמִיטֵל יֵת פְּתוּרָא:

37:14 Close by the rim were the rings, the holders for the poles to carry the table.

37:15 וַיַּעַשׂ אֶת־הַבָּדִים עֲצֵי שִׁטִּים וַיִּצָּף אֹתָם זָהָב לִשְׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן:

37:15 וַעֲבַד יֵת אַרְיִחְיָא דְאֵעֵי שִׁטִּין וַחֲפָא יִתְהוֹן דְּהָבָא לְמִיטֵל יֵת פְּתוּרָא:

37:15 He made the poles of acacia wood and overlaid them with gold, to carry the table.

37:16 וַיַּעַשׂ אֶת־הַכֵּלִים אֲשֶׁר עַל־הַשֻּׁלְחָן אֶת־קַעֲרָתָיו וְאֶת־כַּפְתָּיו וְאֵת מִנְקִיתָיו
וְאֶת־הַקְּשֻׁת אֲשֶׁר יִסֹּף בָּהֶן זָהָב טָהוֹר: פ

37:16 וַעֲבַד יֵת מִנְיָא דְעַל פְּתוּרָא יֵת מְגִסוּהֵי וְיֵת בְּזִיכּוּהֵי וְיֵת מְכִילְתֵּיהּ וְיֵת
קְסוּתָא דְמִנְסַכִּין בְּהוֹן דְּדָהָב דְכִי:

37:16 He made the utensils which were on the table, its dishes and its pans and its bowls and its jars, with which to pour out drink offerings, of pure gold.

37:17 וַיַּעַשׂ אֶת־הַמִּנְרָה זָהָב טָהוֹר מְקֻשָּׁה עָשָׂה אֶת־הַמִּנְרָה יִרְכָּה וּקְנָה גְּבִיעֶיהָ
כַּפְתָּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמִּנָּה הָיוּ:

37:17 וַעֲבַד יֵת מִנְרָתָא דְהָב דְכִי נָגִיד עָבַד יֵת מִנְרָתָא שִׁידָה וּקְנָה כְּלִידָהָ
חֲזוּרָהָ וְשׁוֹשְׁנָהָ מִינָה הוּא:

37:17 Then he made the lampstand of pure gold. He made the lampstand of hammered work, its base and its shaft; its cups, its bulbs and its flowers were of *one piece* with it.

37:18 וְשֵׁשֶׁה קָנִים יֵצְאִים מִצִּדֶּיהָ שְׁלֹשָׁה קָנֵי מִנְרָהּ מִצִּדָּהּ הָאֶחָד וְשְׁלֹשָׁה קָנֵי
מִנְרָהּ מִצִּדָּהּ הַשֵּׁנִי:

37:18 וְשֵׁתָה קָנִין נִפְקִין מִסְטֵרָהָ תִּלְתָּה קָנֵי מִנְרָתָא מִסְטֵרָה חַד וּתִלְתָּה קָנֵי
מִנְרָתָא מִסְטֵרָה תְּנִינָא:

37:18 There were six branches going out of its sides; three branches of the lampstand from the one side of it and three branches of the lampstand from the other side of it;

37:19 שְׁלֹשָׁה גְּבִעִים מְשֻׁקָּדִים בְּקָנָהּ הָאֶחָד כַּפְתָּר וּפְרָח וְשְׁלֹשָׁה גְּבִעִים
מְשֻׁקָּדִים בְּקָנָהּ אֶחָד כַּפְתָּר וּפְרָח כֵּן לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיֵּצְאִים מִן־הַמִּנְרָה:

37:19 תִּלְתָּה כְּלִידִין מִצִּדִּין בְּקָנָא חַד חֲזוּר וְשׁוֹשֵׁן וּתִלְתָּה כְּלִידִין מִצִּדִּין מִצִּדִּין
בְּקָנָא חַד חֲזוּר וְשׁוֹשֵׁן כֵּין לְשִׁיתָא קָנִין דְּנִפְקִין מִן מִנְרָתָא:

37:19 three cups shaped like almond blossoms, a bulb and a flower in one branch, and three cups shaped like almond blossoms, a bulb and a flower in the other branch-- so for the six branches going out of the lampstand.

37:20 וּבַמִּנְרָה אַרְבַּעָה גְּבִעִים מְשֻׁקָּדִים כַּפְתָּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ:

37:20 וּבַמִּנְרָתָא אַרְבַּעָה כְּלִידִין מִצִּדִּין חֲזוּרָהָ וְשׁוֹשְׁנָהָ:

37:20 In the lampstand *there were* four cups shaped like almond blossoms, its bulbs and its flowers;

37:21 וְכַפְתָּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמִּנָּה וְכַפְתָּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמִּנָּה וְכַפְתָּר
תַּחַת־שְׁנֵי הַקָּנִים מִמִּנָּה לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיֵּצְאִים מִמִּנָּה:

37:21 וְחֲזוּר תַּחֲתֵי תְּרִין קָנִין דְּמִינָה וְחֲזוּר תַּחֲתֵי תְּרִין קָנִין דְּמִינָה וְחֲזוּר תַּחֲתֵי
תְּרִין קָנִין דְּמִינָה לְשִׁיתָה קָנִין דְּנִפְקִין מִינָה:

37:21 and a bulb was under the *first* pair of branches *coming* out of it, and a bulb under the *second* pair of branches *coming* out of it, and a bulb under the *third* pair of branches *coming* out of it, for the six branches coming out of the lampstand.

37:22 כַּפְתָּרֶיהֶם וּקְנֵתָם מִמִּנָּה הָיוּ כֻּלָּה מְקֻשָּׁה אַחַת זָהָב טָהוֹר:

37:22 חֲזוּרֵיהוֹן וּקְנֵיהוֹן מִינָה הוּא כּוּלָּה נָגִידָא חֲדָא דְדָהָב דְכִי:

37:22 Their bulbs and their branches were of *one piece* with it; the whole of it was a single hammered work of pure gold.

37:23 וַיַּעַשׂ אֶת־נֵרֹתָיָהּ שִׁבְעָה וּמִלְקָחֶיהָ וּמַחְתֵּיתֶיהָ זָהָב טָהוֹר:
37:23 וְעִבְדֵּי יָת בּוֹצִינָהָא שִׁבְעָה וְצִיבְתָּהָא וּמַחְתֵּיתָהָא דְדִהָב דְּכִי:
37:23 He made its seven lamps with its snuffers and its trays of pure gold.

37:24 כָּכָר זָהָב טָהוֹר עָשָׂה אֹתָהּ וְאֵת כָּל־כְּלֵיהָ: פ
37:24 כִּכְרָא דְדִהָבָא דְכִיָּא עִבְדֵּי יָתָהּ וְיָת כָּל מְנָהָא:
37:24 He made it and all its utensils from a talent of pure gold.

37:25 וַיַּעַשׂ אֶת־מִזְבַּח הַקְטֹרֶת עֲצֵי שִׁטִּים אֹמֶה אֲרָכּוֹ וְאֹמֶה רָחְבּוֹ רִבּוּעַ
וְאַמֹּתָיִם קָמָתוֹ מִמֶּנּוּ הָיוּ קַרְנֵתָיו:
37:25 וְעִבְדֵּי יָת מִדְּבָחָא דְקִטּוֹרֶת בּוֹסְמִיָּא דְאַעִי שְׁטִין אֹמֶתָא אֹרְכִיהָ וְאַמֶּתָא
פְּתִייה מְרַבַּע וְתִרְתִּין אֲמִין רֹמִיָּה מִינִיהָ הִנָּאָה קַרְנוֹהִי:
37:25 Then he made the altar of incense of acacia wood: a cubit long and a cubit wide, square, and two cubits high; its
horns were of one piece with it.

37:26 וַיִּצָּף אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר אֶת־גֻּגְלוֹ וְאֶת־קִירְתָּיו סָבִיב וְאֶת־קַרְנֵתָיו וַיַּעַשׂ לוֹ זֶר
זָהָב סָבִיב:
37:26 וַחֲפָא יָתִיהָ דְדִהָב דְּכִי יָת אֵיגְרִיָּה וְיָת כּוֹתְלוֹהִי סְחוֹר־סְחוֹר וְיָת קַרְנוֹהִי
וְעִבְדֵּי לִיהָ זֶר דְדִהָב סְחוֹר־סְחוֹר:
37:26 He overlaid it with pure gold, its top and its sides all around, and its horns; and he made a gold molding for it all
around.

37:27 וּשְׁתֵּי טַבַּעֲתֵי זָהָב עָשָׂה־לוֹ מִתַּחַת לְזָרוֹ עַל שְׁתֵּי צַלְעֵתָיו עַל שְׁנֵי צַדָּיו
לְבָתִּים לְבָדִּים לְשֹׂאת אֹתוֹ בָּהֶם:
37:27 וְתִרְתִּין עֲזָקִין דְדִהָב עִבְדֵּי לִיהָ מְלָרַע לְזִירִיָּה עַל תִּרְתִּין זְוִיָּתִיהָ עַל תִּרְיָן
סְטֹרוֹהִי לְאַתְרָא לְאַרְיִחְיָא לְמִיטַל יָתִיהָ בְּהוֹן:
37:27 He made two golden rings for it under its molding, on its two sides-- on opposite sides-- as holders for poles with
which to carry it.

37:28 וַיַּעַשׂ אֶת־הַבָּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים וַיִּצָּף אֹתָם זָהָב:
37:28 וְעִבְדֵּי יָת אֲרִיחְיָא דְאַעִי שְׁטִין וַחֲפָא יָתֵהוֹן דְדִהָבָא:
37:28 He made the poles of acacia wood and overlaid them with gold.

37:29 וַיַּעַשׂ אֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה קָדֹשׁ וְאֶת־קְטֹרֶת הַפְּסָמִים טָהוֹר מַעֲשֵׂה רֶקֶח: פ
37:29 וְעִבְדֵּי יָת מִשְׁחָא דְרִבּוּתָא קְדוּשָׁא וְיָת קִטּוֹרֶת בּוֹסְמִיָּא דְכִי עוֹבְדֵי בּוֹסְמָנוּ:
37:29 And he made the holy anointing oil and the pure, fragrant incense of spices, the work of a perfumer.

38:1 וַיַּעַשׂ אֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה עֲצֵי שִׁטִּים חֲמִשָּׁ אַמּוֹת אֲרָכּוֹ וְחֲמִשָּׁ־אַמּוֹת רָחְבּוֹ
רִבּוּעַ וּשְׁלֹשׁ אַמּוֹת קָמָתוֹ:
38:1 וְעִבְדֵּי יָת מִדְּבָחָא דְעֹלָתָא דְאַעִי שְׁטִין חֲמִישׁ חֲמִישׁ אֲמִין אֹרְכִיהָ וְחֲמִישׁ
וְחֲמִישׁ אֲמִין פְּתִיָּה מְרַבַּע מְרַבַּע וְתִלְתָּ אֲמִין רֹמִיָּה:
38:1 Then he made the altar of burnt offering of acacia wood, five cubits long, and five cubits wide, square, and three
cubits high.

38:2 וַיַּעַשׂ קַרְנֵתָיו עַל אַרְבַּע פְּנֵתָיו מִמֶּנּוּ הָיוּ קַרְנֵתָיו וַיִּצָּף אֹתוֹ נְחֹשֶׁת:
38:2 וְעִבְדֵּי קַרְנוֹהִי עַל אַרְבַּע זְוִיָּתִיהָ מִנִּיהָ הִנָּאָה קַרְנוֹהִי וַחֲפָא יָתִיהָ נְחֹשָׁא:
38:2 He made its horns on its four corners, its horns being of one piece with it, and he overlaid it with bronze.

38:3 וַיַּעַשׂ אֶת־כָּל־כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ אֶת־הַסִּירֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקֹת

אֶת־הַמִּזְלָגֹת וְאֶת־הַמַּחְתֹּת כָּל־כְּלֵי עֹשֶׂה נְחֹשֶׁת:

38:3 וַעֲבַד יֵת כָּל מְנֵי מִדְבַּחַּא יֵת פִּסְכִּתִּירוּתָא פִּסְכִּתִּירוּתָא וְיֵת מְגִרּוּפִיתָא וְיֵת מִזְרְקָנָא מִזְרִיקָא יֵת צְנוּרִיתָא וְיֵת מַחְתִּיתָא מַחְתִּיתָא כָּל מְנוּהֵי עֶבֶד נְחֹשָׁא:

38:3 He made all the utensils of the altar, the pails and the shovels and the basins, the flesh hooks and the firepans; he made all its utensils of bronze.

38:4 וַיַּעַשׂ לַמִּזְבֵּחַ מִכְבָּר מַעֲשֵׂה רֶשֶׁת נְחֹשֶׁת תַּחַת כַּרְכַּבּוֹ מִלְמַטָּה עַד־חֲצִי:

38:4 וַעֲבַד לַמִּדְבַּחַּא סֶרְדָּא עוֹבֵד מִצְדָּתָא דְנְחֹשָׁא תַּחוֹת סוּבִיבִיָּה מִלְרַע עַד פְּלָגִיָּה פִלְגוּתִיָּה:

38:4 He made for the altar a grating of bronze network beneath, under its ledge, reaching halfway up.

38:5 וַיִּצֹק אַרְבַּע טַבַּעֹת בְּאַרְבַּע הַקְּצוֹת לַמִּכְבָּר הַנְּחֹשֶׁת בָּתִּים לַבָּדִים:

38:5 וְאַחֲרַיִךְ אַרְבַּע עֲזָקָתָא בְּאַרְבַּע זְוִיָּתָא לְסֶרְדָּא דְנְחֹשָׁא אֲתָרָא לְאַרְיָחָא:

38:5 He cast four rings on the four ends of the bronze grating as holders for the poles.

38:6 וַיַּעַשׂ אֶת־הַבָּדִים עֲצֵי שִׁטִּים וַיִּצֹף אֹתָם נְחֹשֶׁת:

38:6 וַעֲבַד יֵת אַרְיָחָא דְאֻעֵי שִׁטִּין וַחֲפָא יֵתְהוֹן נְחֹשָׁא:

38:6 He made the poles of acacia wood and overlaid them with bronze.

38:7 וַיִּבֵּא אֶת־הַבָּדִים בַּטַּבַּעֹת עַל צִלְעֹת הַמִּזְבֵּחַ לִשְׂאת אוֹתוֹ בָּהֶם נְבוּב לַחַת עֹשֶׂה אוֹתוֹ: ס

38:7 וַאֲעִיל יֵת אַרְיָחָא בְּעֲזָקָתָא עַל סַטְרֵי מִדְבַּחַּא לְמִיטֵל יֵתִיָּה בְּהוֹן חֲלִיל חֲלִיל לֹחוּיִן עֶבֶד יֵתִיָּה:

38:7 He inserted the poles into the rings on the sides of the altar, with which to carry it. He made it hollow with planks.

38:8 וַיַּעַשׂ אֶת הַכִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְאֵת כַּנּוֹ נְחֹשֶׁת בְּמִרְאֹת הַצַּבָּאוֹת אֲשֶׁר צָבָאוּ פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד: ס

38:8 וַעֲבַד יֵת כִּיּוֹרָא דְנְחֹשָׁא וְיֵת כְּסִיסִיָּה דְנְחֹשָׁא בְּמַחְזִית בְּמַחְזִית נְשִׂיא דְאֲתִין לְצִלָּאָה בְּתַרְע מִשְׁכָּן זְמָנָא:

38:8 Moreover, he made the laver of bronze with its base of bronze, from the mirrors of the serving women who served at the doorway of the tent of meeting.

38:9 וַיַּעַשׂ אֶת־הַחֲצֵר לַפֶּאֱת נֹגַב תִּימְנָה קִלְעֵי הַחֲצֵר שֵׁשׁ מִשְׁזָר מֵאָה בְּאַמָּה:

38:9 וַעֲבַד יֵת דִּרְתָּא לְרוּחַ עֵיבֵר דְּרוּמָא סֶרְדֵי דִּרְתָּא דְבוּיִן שְׁזִיר מֵאָה אַמִּין:

38:9 Then he made the court: for the south side the hangings of the court were of fine twisted linen, one hundred cubits;

38:10 עַמּוּדֵיהֶם עֲשָׂרִים וְאַדְנִיָּהֶם עֲשָׂרִים נְחֹשֶׁת וְיֵת הָעַמּוּדִים וַחֲשֻׁקֵיהֶם כֶּסֶף:

38:10 עַמּוּדֵיהוֹן עַסְרִין וְסַמְכֵיהוֹן עַסְרִין דְנְחֹשָׁא וְיֵת עַמּוּדֵיָא וְכִיבוּשִׁיהוֹן כֶּסֶף:

38:10 their twenty pillars, and their twenty sockets, made of bronze; the hooks of the pillars and their bands were of silver.

38:11 וּלְפֶאֱת צָפוֹן מֵאָה בְּאַמָּה עַמּוּדֵיהֶם עֲשָׂרִים וְאַדְנִיָּהֶם עֲשָׂרִים נְחֹשֶׁת וְיֵת הָעַמּוּדִים וַחֲשֻׁקֵיהֶם כֶּסֶף:

38:11 וּלְרוּחַ צָפוֹנָא מֵאָה אַמִּין עַמּוּדֵיהוֹן עַסְרִין עִיסְרִין וְסַמְכֵיהוֹן עַסְרִין דְנְחֹשָׁא וְיֵת עַמּוּדֵיָא וְכִבוּשִׁיהוֹן כֶּסֶף:

38:11 For the north side there were one hundred cubits; their twenty pillars and their twenty sockets were of bronze, the hooks of the pillars and their bands were of silver.

38:12 וּלְפֶאֱתֵי קִלְעִים חֲמִשִּׁים בְּאַמָּה עַמּוּדֵיהֶם עֲשָׂרָה וְאַדְנִיָּהֶם עֲשָׂרָה וְיֵת הָעַמּוּדִים וַחֲשֻׁקֵיהֶם כֶּסֶף:

הָעַמּוּדִים וַחֲשֻׁקֵיהֶם כֶּסֶף:

38:12 וּלְרוּחַ מַעֲרָבָא מַעֲרָבָא סָרְדֵי חֲמִשִּׁין אַמִּין עֲמוּדֵיהֶון עֶסְרָה וְסִמְכֵיהֶון
עֶסְרָה וְוִי עֲמוּדֵיָא וְכִיבוּשֵׁיהֶון כֶּסֶף:

38:12 For the west side *there were* hangings of fifty cubits *with* their ten pillars and their ten sockets; the hooks of the pillars and their bands *were* of silver.

38:13 וּלְפָאֵת קִדְמָה מְזֻרְחָה חֲמִשִּׁים אַמָּה:
38:13 וּלְרוּחַ קִדְמוֹא מִדְּנַחָא מִדְּנַחָא חֲמִשִּׁין אַמִּין:

38:13 For the east side fifty cubits.

38:14 קָלָעִים חֲמִשֶּׁ-עֶשְׂרֵה אַמָּה אֶל־הַפֶּתַח עֲמוּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַדְנִיָּהֶם שְׁלֹשָׁה:

38:14 סָרְדֵי חֲמִישֶׁ-עֶסְרֵי אַמִּין לְעֵבְרָא עֲמוּדֵיהֶון תְּלָתָה וְסִמְכֵיהֶון תְּלָתָה:

38:14 The hangings for the *one* side of the gate were fifteen cubits, *with* their three pillars and their three sockets,

38:15 וּלְפֶתַח הַשְּׁנִית מִזֶּה וּמִזֶּה לְשַׁעַר הַחֲצָר קָלָעִים חֲמִשֶּׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה
עֲמוּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַדְנִיָּהֶם שְׁלֹשָׁה:

38:15 וּלְעֵבְרָא תַנִּינָא תַנִּיתָא מִכָּא וּמִכָּא לְתַרְע דְּרִתָּא סָרְדֵי חֲמִישֶׁ-עֶסְרֵי

אַמִּין עֲמוּדֵיהֶון תְּלָתָה וְסִמְכֵיהֶון תְּלָתָה:

38:15 and so for the other side. On both sides of the gate of the court *were* hangings of fifteen cubits, *with* their three pillars and their three sockets.

38:16 כָּל-קָלָעֵי הַחֲצָר סָבִיב שֵׁשׁ מְשֻׁזָּר:

38:16 כָּל סָרְדֵי דְּרִתָּא סַחֹר-סַחֹר דְּבוּץ שְׁזִיר:

38:16 All the hangings of the court all around *were* of fine twisted linen.

38:17 וְהָאֲדָנִים לְעֲמֻדִים נְחֹשֶׁת וְוִי הָעֲמוּדִים וְחֲשׂוּקֵיהֶם כֶּסֶף וְצָפוֹי רְאִשֵׁיהֶם

כֶּסֶף וְהֶם מְחַשְׁקִים כֶּסֶף כָּל עֲמוּדֵי הַחֲצָר:

38:17 וְסִמְכֵיָא לְעֲמוּדֵיָא דְּנַחֲשָׂא וְוִי עֲמוּדֵיָא וְכִיבוּשֵׁיהֶון כֶּסֶף וְחָפוֹי וְחָפָא

רִישֵׁיהֶון כֶּסֶף וְאִינוּן מְכַבְּשִׁין מְכַבְּשִׁין כֶּסֶף כָּל עֲמוּדֵי דְּרִתָּא:

38:17 The sockets for the pillars *were* of bronze, the hooks of the pillars and their bands, of silver; and the overlaying of their tops, of silver, and all the pillars of the court were furnished with silver bands.

38:18 וּמִסָּךְ שַׁעַר הַחֲצָר מַעֲשֵׂה רָקִים תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשֻׁזָּר

וְעֶשְׂרִים אַמָּה אָרְךְ וְקוּמָה בְּרָחֵב חֲמִשָּׁה אַמּוֹת לַעֲמֻת קָלָעֵי הַחֲצָר:

38:18 וּפְרָסָא דְּתַרְע דְּרִתָּא עוֹבֵד צִיּוֹר צִיּוֹר דְּתַכְלָא וְאַרְגָּמָן וְצַבֵּעַ זָהוּרִי וְבוּץ

שְׁזִיר וְעֶסְרִין אַמִּין אֹרְכָא וְרוּמָא בְּפוּתָא חֲמִישׁ חֲמִישׁ אַמִּין לְקַבִּיל לְקַבִּיל

סָרְדֵי דְּרִתָּא:

38:18 The screen of the gate of the court was the work of the weaver, of blue and purple and scarlet *material* and fine twisted linen. And the length *was* twenty cubits and the height *was* five cubits, corresponding to the hangings of the court.

38:19 וְעֲמוּדֵיהֶם אַרְבַּעָה וְאַדְנִיָּהֶם אַרְבַּעָה נְחֹשֶׁת וְוִיָּהֶם כֶּסֶף וְצָפוֹי רְאִשֵׁיהֶם

וְחֲשִׁיקֵיהֶם כֶּסֶף:

38:19 וְעֲמוּדֵיהֶון אַרְבַּעָה וְסִמְכֵיהֶון אַרְבַּעָה דְּנַחֲשָׂא וְוִיָּהֶון כֶּסֶף וְחָפוֹי וְחָפָא

רִישֵׁיהֶון וְכִיבוּשֵׁיהֶון כֶּסֶף:

38:19 Their four pillars and their four sockets *were* of bronze; their hooks *were* of silver, and the overlaying of their tops and their bands *were* of silver.

38:20 וְכָל-הִיתָדֹת לְמִשְׁכָּן וּלְחֲצָר סָבִיב נְחֹשֶׁת: ס

38:20 וְכָל סִיכָּא לְמִשְׁכָּנָא וּלְדְּרִתָּא סַחֹר-סַחֹר דְּנַחֲשָׂא:

38:20 All the pegs of the tabernacle and of the court all around *were* of bronze.

38:21 אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן הַמִּשְׁכַּן הָעֹדֶת אֲשֶׁר פָּקַד עַל־פִּי מֹשֶׁה עֲבֹדַת הַלְוִיִּם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן:

38:21 אֵלֶּין מִנִּינִי מִשְׁכָּנָא מִשְׁכָּנָא דְסִהְדוּתָא דְאַתְמִנִי עַל מִימְרָא דְמֹשֶׁה פּוֹלְחֵן לִיִּוָּאֵי בִידָא דְאִיתָמָר בֶּר אֶהֱרֹן כֹּהֵנָא:

38:21 This is the number of the things for the tabernacle, the tabernacle of the testimony, as they were numbered according to the command of Moses, for the service of the Levites, by the hand of Ithamar the son of Aaron the priest.

38:22 וּבְצִלְאֵל בֶּן־אֹוֹרִי בֶן־חֹור לְמִטֵּה יְהוּדָה עָשָׂה אֶת כָּל־אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

38:22 וּבְצִלְאֵל בֶּר אֹוֹרִי בֶר חֹור לְשִׁבְטָא דִיהוּדָה עֶבֶד יְת כָּל דְּפָקִיד יוֹי יְת מֹשֶׁה:

38:22 Now Bezalel the son of Uri, the son of Hur, of the tribe of Judah, made all that the LORD had commanded Moses.

38:23 וְאִתּוֹ אֹהֲלִיאָב בֶּן־אֲחִיסָמָךְ לְמִטֵּה־דָן חָרָשׁ וְחָשֵׁב וְרָקֵם בְּתַכְלֵת וּבְאַרְגָּמָן וּבְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבִשְׁשׁ: ס

38:23 וְעִמִּיה אֹהֲלִיאָב בֶּר אֲחִיסָמָךְ לְשִׁבְטָא דָּדָן נָגֵד וְאוֹמֵן וְצִיִּיר בְּתַכְלָא בְּתִיכְלָא וּבְאַרְגָּמָנָא וּבְצַבֵּעַ זְהוּרִי וּבְבוֹצָא:

38:23 With him was Oholiab the son of Ahisamach, of the tribe of Dan, an engraver and a skillful workman and a weaver in blue and in purple and in scarlet material, and fine linen.

38:24 כָּל־הַזָּהָב הָעָשׂוּי לַמִּלְאכָה בְּכָל מְלָאכַת הַקֹּדֶשׁ וַיְהִי זָהָב הַתְּנוּפָה תִּשְׁעָ וְעֶשְׂרִים כֹּפֶר וּשְׁבַע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ:

38:24 כָּל דְּהָבָא דְאַתְעֵבִיד לְעִיבִידָתָא בְּכָל עֲבִידַת עִיבִידַת קוּדְשָׁא וְהוּא דְהָב אֲרָמוּתָא אֲפִרְשׁוּתָא עֲסָרִין וְתִישַׁע כִּכְרִין וּשְׁבַע מָאָה וְתַלְתִּין סָלַעִין בְּסָלַעִי קוּדְשָׁא:

38:24 All the gold that was used for the work, in all the work of the sanctuary, even the gold of the wave offering, was 29 talents and 730 shekels, according to the shekel of the sanctuary.

38:25 וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הָעֵדָה מֵאֹת כֹּפֶר וְאַלְף וּשְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשָּׁה וּשְׁבַעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ:

38:25 וְכֶסֶף מִנִּינִי כְנִשְׁתָּא מָאָה כִּכְרִין כֹּכֶר וְאַלְף וּשְׁבַע מָאָה וּשְׁבַעִין וַחֲמִישׁ סָלַעִין בְּסָלַעִי קוּדְשָׁא:

38:25 The silver of those of the congregation who were numbered was 100 talents and 1,775 shekels, according to the shekel of the sanctuary;

38:26 בָּקַע לְגִלְגָּלַת מַחְצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְכָל הָעֹבֵר עַל־הַפְּקָדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְיָמָעְלָה לְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלְף וּשְׁלֹשָׁת אֲלָפִים וַחֲמִשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים:

38:26 תִּקְלָא לְגִלְגָּלַתָּא פְּלִגּוּת סָלַעִא בְּסָלַעִי קוּדְשָׁא לְכָל דְּעֹבֵר עַל מִנִּינִיא מִבֶּר עֲסָרִין שָׁנִין וְלַעִילָא לְשִׁית מָאָה וְתַלְתָּה אֲלָפִין וַחֲמִישׁ מָאָה וַחֲמִשִּׁין:

38:26 a beka a head (that is, half a shekel according to the shekel of the sanctuary), for each one who passed over to those who were numbered, from twenty years old and upward, for 603,550 men.

38:27 וַיְהִי מֵאֹת כֹּפֶר הַכֶּסֶף לְצִקְתָּא אֶת אֲדָנֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֶת אֲדָנֵי הַפְּרָכֶת מֵאֹת אֲדָנִים לְמֵאֹת הַכֶּסֶף כֹּכֶר לְאָדָן:

38:27 וְהוּאָה מָאָה כִּכְרִי כֶסֶף לְאַתְכָּא יְת סָמְכִי קֹדְשָׁא וְיְת סָמְכִי פְּרוּכְתָּא מָאָה סָמְכִין לְמָאָה כִּכְרִין כֹּכֶרָא לְסָמְכָא:

38:27 The hundred talents of silver were for casting the sockets of the sanctuary and the sockets of the veil; one hundred sockets for the hundred talents, a talent for a socket.

38:28 וְאֶת־הָאֵלֶף וּשְׁבַע הַמָּאוֹת וַחֲמִשָּׁה וּשְׁבַעִים עָשָׂה וַיּוּם לַעֲמוּדִים וְצִפָּה רָאשֵׁיהֶם וַחֲשֵׁק אֹתָם:

38:28 וַיֵּת אֵלֶף וּשְׁבַע מָאָה וּשְׁבַעִין וַחֲמִישׁ עֶבֶד וַיּוּן לַעֲמוּדָיָא וַחֲפֵי רִישֵׁיהוֹן וְכַבִּישׁ יִתְהוֹן:

38:28 Of the 1,775 *shekels*, he made hooks for the pillars and overlaid their tops and made bands for them.

38:29 וַנְּחַשֵׁת הַתְּנוּפָה שְׁבַעִים כֶּכֶר וְאַלְפִים וָאַרְבַּע־מֵאוֹת שֶׁקֶל:

38:29 וַנְּחַשׁ אֲרָמוֹתָא שְׁבַעִין כֶּכֶרִין וַתְּרִין אֲלָפִין וָאַרְבַּע מָאָה סֵלַעִין:

38:29 The bronze of the wave offering was 70 talents and 2,400 shekels.

38:30 וַיַּעַשׂ בָּהּ אֶת־אֲדָנִי פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת מִזְבֵּחַ הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ וְאֵת כָּל־כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ:

38:30 וַעֲבַד בָּהּ יֵת סְמָכִי תֹרַע מִשְׁכָּן זִמְנָא וַיֵּת מִדְּבָחָא דְנִחָשָׂא וַיֵּת סִרְדָּא דְנִחָשָׂא דִילִיָּה וַיֵּת כָּל מְנֵי מִדְּבָחָא:

38:30 With it he made the sockets to the doorway of the tent of meeting, and the bronze altar and its bronze grating, and all the utensils of the altar,

38:31 וְאֶת־אֲדָנִי הַחֲצֵר סָבִיב וְאֶת־אֲדָנִי שַׁעַר הַחֲצֵר וְאֵת כָּל־יִתְדֵת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־יִתְדֵת הַחֲצֵר סָבִיב:

38:31 וַיֵּת סְמָכִי דִרְתָּא סְחֹר־סְחֹר וַיֵּת סְמָכִי תֹרַע דִרְתָּא וַיֵּת כָּל סִיכֵי מִשְׁכָּנָא וַיֵּת כָּל סִיכֵי דִרְתָּא סְחֹר־סְחֹר:

38:31 and the sockets of the court all around and the sockets of the gate of the court, and all the pegs of the tabernacle and all the pegs of the court all around.

39:1 וּמִן־הַתְּכֵלֶת וְהָאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי עָשׂוּ בְגָדֵי־שָׂרָד לְשָׂרֵת בִּקְדָשׁ וַיַּעֲשׂוּ אֶת־בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: פ

39:1 וּמִן תְּכֵלֶא תִיכְלָא וָאַרְגָּמָנָא וְצִבְעֵ זָהוּרִי עֲבָדוּ לְבוּשֵׁי שְׁמוּשָׂא לְשִׁמְשָׂא בְּקוֹדֶשָׁא וַעֲבָדוּ יֵת לְבוּשֵׁי קוֹדֶשָׁא לְאַהֲרֹן כְּמָא דְּפָקִיד יוּי יֵת מֹשֶׁה:

39:1 Moreover, from the blue and purple and scarlet *material*, they made finely woven garments for ministering in the holy place as well as the holy garments which were for Aaron, just as the LORD had commanded Moses.

39:2 וַיַּעַשׂ אֶת־הָאֵפֹד זָהָב תְּכֵלֶת וָאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזָר:

39:2 וַעֲבַד יֵת אֵיפֹדָא דְּדֵהָבָא תְּכֵלֶא תִיכְלָא וָאַרְגָּמָנָא וְצִבְעֵ זָהוּרִי וּבוּץ שִׁזִּיר:

39:2 He made the ephod of gold, and of blue and purple and scarlet *material*, and fine twisted linen.

39:3 וַיִּרְקְעוּ אֶת־פָּחִי הַזָּהָב וְקָצְצוּ פְתִילִם לַעֲשׂוֹת בְּתוֹךְ הַתְּכֵלֶת וּבְתוֹךְ הָאַרְגָּמָן וּבְתוֹךְ תוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבְתוֹךְ הַשֵּׁשׁ מַעֲשֵׂה חֹשֶׁב:

39:3 וַיִּרְדִּידוּ וַיִּרְדְּדוּ יֵת טְסִי דֵהָבָא וְקָצְצוּ וְקָצְצוּ חוּטִין לְמַעֲבַד בְּגוֹ תְּכֵלֶא תִיכְלָא וּבְגוֹ אֲרָגְמָנָא וּבְגוֹ צִבְעֵ זָהוּרִי וּבְגוֹ בּוּצָא עוֹבֵד אוֹמֵן:

39:3 Then they hammered out gold sheets and cut *them* into threads to be woven in *with* the blue and the purple and the scarlet *material*, and the fine linen, the work of a skillful workman.

39:4 כְּתִפֹּת עָשׂוּ־לוֹ חֲבֵרֹת עַל־שְׁנֵי (קִצְוֹתָיו) [קִצְוֹתָיו] חֶבֶר:

39:4 כְּתָפִין כְּתָפִין עֲבָדוּ לִיָּה מְלָפְפִין עַל תְּרִין סְטְרוֹהֵי מְלָפָף מִתְּלוּפִיָּף:

39:4 They made attaching shoulder pieces for the ephod; it was attached at its two *upper* ends.

39:5 וַחֲשָׁב אֶפְדָּתוֹ אֲשֶׁר עָלָיו מִמֶּנּוּ הוּא כְּמַעֲשֵׂהוּ זָהָב תְּכֵלֶת וָאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזָר כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

39:5 וְהִמְנִן תְּקוּנִיָּה דְּעִלוּהֵי מְנִיָּה הוּא כְּעוֹבְדִיָּה דְּדֵהָבָא תְּכֵלֶא תִיכְלָא

39:5 The skillfully woven band which was on it was like its workmanship, of the same material: of gold *and* of blue and purple and scarlet *material*, and fine twisted linen, just as the LORD had commanded Moses.

39:6 וַיַּעֲשׂוּ אֶת־אֲבְנֵי הַשֹּׁהַם מִסֵּבֶת מִשְׁבָּצָה זָהָב מִפְתָּחַת פְּתוּחֵי חֻתָּם
עַל־שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

39:6 וַעֲבֹדוּ יָת אֲבוֹנֵי בֹרָא מִשְׁקָעַן מִרְמָצֵן מִרְמָצֵן בְּדַהַב גְּלִיפֹן כְּתָב מִפְּרֶשׁ
עַל שְׁמַהַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

39:6 They made the onyx stones, set in gold filigree *settings*; they were engraved *like* the engravings of a signet, according to the names of the sons of Israel.

39:7 וַיִּשָּׂם אֹתָם עַל כְּתֻפֹת הָאֶפֶד אֲבִי זִכְרֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: פ

39:7 וְשׁוּי יִתְּהוֹן יִתְּהִין עַל כְּתָפֵי אִיפֹדָא אַבְנֵי דּוּכְרָנָא לְבַנֵּי יִשְׂרָאֵל כְּמָא דְּפִקִּיד יְיָ יִתְּ מֹשֶׁה:

39:7 And he placed them on the shoulder pieces of the ephod, *as* memorial stones for the sons of Israel, just as the LORD had commanded Moses.

39:8 וַיַּעַשׂ אֶת־הַחֲשִׁין מַעֲשֵׂה חָשִׁב כְּמַעֲשֵׂה אֶפֶד זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְחוֹלֵעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזָר:

39:8 וְעָבַד יְתָ חֹשֶׁנָּא עוֹבֵד אֱוֹמָן כְּעוֹבֵד אֵיפוּדָא דְדַהֲבָא תַּכְלָא תִּיכְלָא וְאַרְגָּמָנָא וְצַבֵּעַ זָהָרִי וּבוּץ שְׂזִיר:

39:8 He made the breastpiece, the work of a skillful workman, like the workmanship of the ephod: of gold *and* of blue and purple and scarlet *material* and fine twisted linen.

39:9 רבוֹעַ הָיָה כְּפֹל עָשׂוּ אֶת־הַחֹשֶׁן זֶרֶת אֲרָכּוֹ וּזְרֵת רַחְבּוֹ כְּפֹל:

39:9 מִרְבַּע מִרְבַּע הוּא עֵץ עֲבָדוֹ יֵת חֹשֶׁנָּא זֶרְתָּא אֹרְכִיה זֶרְתָּא פּוֹתִייה עֵץ:

39:9 It was square; they made the breastpiece folded double, a span long and a span wide when folded double.

39:10 וַיִּמְלֹאֵם-כּוֹ אֲרֻבַּעַּה טוֹרֵי אֶבֶן שׁוֹר אָדָם פִּטְמָה וּבִרְקַת הַטּוֹר הָאֶחָד:

39:10 וְאַשְׁלִימוּ בֵּיה אַרְבַּעַה סְדְרִין דְּאֵבִן טָבָא סְדְרָא קְדָמָאָה סְמָקוֹן יִרְקוֹן
וּבִרְקוֹן סְדְרָא חֲדָ:

39:10 And they mounted four rows of stones on it. The first row *was* a row of ruby, topaz, and emerald;

39:11 וְהַטּוֹר הַשֵּׁנִי נִפְךָ סָפִיר וַיִּהְיֶה:

39:11 וסדרא תנינא אזמרגדי שבזיז וסבהלום וסבהלום:

39:11 and the second row, a turquoise, a sapphire and a diamond;

39:12 וְהַטּוֹר הַשְּׁלִישִׁי לָשֵׁם שָׁבוּ וְאַחֲלָמָה:

39:12 וּסְדֵרָא תְּלִיתָא קְנִכִּירִי כְּנִקְרִי טְרִקְנָא תְּרִקְנָא וְעֵין־עֵגְלָא:

39:12 and the third row, a jacinth, an agate, and an amethyst;

39:13 וְהַטּוֹר הָרְבִיעִי תִרְשִׁישׁ שֵׁהֶם וַיִּשְׁפָּה מוֹסֶכֶת מִשְׁבָּצוֹת זָהָב בְּמִלְאָתָם:

39:13 וְסִדְרָא רַבִּיעָאָה כְּרוֹם יָמָא וְבוֹרְלָא וּפְנִתִירִי וּפְנִתִירִי מִשְׁקָעֵן מִשְׁקָעֵן
מִרְמָצֵן מִרְמָצֵן בְּרַהֵב בְּאַשְׁלֻמוֹתֵהוּ:

39:13 and the fourth row, a beryl, an onyx, and a jasper. They were set in gold filigree *settings* when they were mounted.

39:14 וְהָאֲבָנִים עַל־שְׁמוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הָיָה שְׁתֵּים עָשָׂרָה עַל־שְׁמוֹתָם פְּתוּחֵי חֹתָם אִישׁ עַל־שְׁמוֹ לְשָׁנִים עֶשֶׂר שִׁבְעִים:

39:14 **וַאֲבִינָא** **עַל שְׁמַהַת** **בְּנֵי יִשְׂרָאֵל** **אֵינִין** **תְּרַחֲא-עֲסָרֵי** **עַל שְׁמַהַתְהוֹן**

כָּתַב מִפָּרֶשׁ כְּגֹלָף כְּגֹלֹף דְּעֻזָּקָא גָבַר עַל שְׁמֵיהּ לְתַרְי־עֶסֶר שְׁבַטִין:

39:14 The stones were corresponding to the names of the sons of Israel; they were twelve, corresponding to their names, engraved with the engravings of a signet, each with its name for the twelve tribes.

39:15 וַיַּעֲשׂוּ עַל־הַחֹשֶׁן שְׁרָשְׁרֹת גְּבֻלַת מַעֲשֵׂה עֶבֶת זָהָב טָהוֹר:

39:15 וַעֲבָדוּ עַל חוֹשְׁנָא תְּכִין מִתְחַמֵּן עוֹבֵד גְּדִילוֹ דְּדֶהָב דְּכִי:

39:15 They made on the breastpiece chains like cords, of twisted cordage work in pure gold.

39:16 וַיַּעֲשׂוּ שְׁתֵּי מִשְׁבָּצַת זָהָב וּשְׁתֵּי טַבַּעַת זָהָב וַיִּתְּנוּ אֶת־שְׁתֵּי הַטַּבָּעֹת עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן:

39:16 וַעֲבָדוּ תְּרֵתִין מְרֻמָּצִין מְרֻמָּצִין דְּדֶהָב וְתְּרֵתִין עֻזָּקִין דְּדֶהָב וַיִּהְיוּ יָת תְּרֵתִין עֻזָּקְתָא עַל תְּרִין סְטְרֵי חוֹשְׁנָא:

39:16 They made two gold filigree settings and two gold rings, and put the two rings on the two ends of the breastpiece.

39:17 וַיִּתְּנוּ שְׁתֵּי הָעֵבֶתֹת הַזֶּהָב עַל־שְׁתֵּי הַטַּבָּעֹת עַל־קְצוֹת הַחֹשֶׁן:

39:17 וַיִּהְיוּ תְּרֵתִין גְּדִילִין דְּדֶהָב עַל תְּרֵתִין עֻזָּקְתָא עַל סְטְרֵי חוֹשְׁנָא:

39:17 Then they put the two gold cords in the two rings at the ends of the breastpiece.

39:18 וְאֵת שְׁתֵּי קְצוֹת שְׁתֵּי הָעֵבֶתֹת נָתַנוּ עַל־שְׁתֵּי הַמִּשְׁבָּצַת וַיִּתְּנֵם עַל־כְּתֹפֶת הָאֶפֶד אֶל־מֹול פָּנָיו:

39:18 וַיִּתְּ תְּרֵתִין גְּדִילִין דְּעַל תְּרִין סְטְרוֹהֵי יִהְיוּ עַל תְּרֵתִין מְרֻמָּצָא מְרֻמָּצָא וַיִּהְיוּנִין עַל כְּתָפֵי אֵיפֻדָא לְקַבִּיל לְקַבִּיל אֶפֻּדָּהּ:

39:18 They put the other two ends of the two cords on the two filigree settings, and put them on the shoulder pieces of the ephod at the front of it.

39:19 וַיַּעֲשׂוּ שְׁתֵּי טַבַּעַת זָהָב וַיִּשְׁיִמוּ עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן עַל־שְׁפָתוֹ אֲשֶׁר אֶל־עֵבֶר הָאֶפֶד בֵּיתָהּ:

39:19 וַעֲבָדוּ תְּרֵתִין עֻזָּקִין דְּדֶהָב וְשְׁנֵי עַל תְּרֵתִין סְטְרֵי חוֹשְׁנָא עַל סַפְתִּיה דְּלַעֲבָרָא דְּאֵיפֻדָא לְגִין מַלְגִּין:

39:19 They made two gold rings and placed them on the two ends of the breastpiece, on its inner edge which was next to the ephod.

39:20 וַיַּעֲשׂוּ שְׁתֵּי טַבַּעַת זָהָב וַיִּתְּנֵם עַל־שְׁתֵּי כְּתֹפֶת הָאֶפֶד מִלְּמַטָּה מִמֹּול פָּנָיו לְעַמֻּת מַחְבְּרָתוֹ מִמַּעַל לְחֻשָּׁב הָאֶפֶד:

39:20 וַעֲבָדוּ תְּרֵתִין עֻזָּקִין דְּדֶהָב וַיִּהְיוּנִין עַל תְּרִין תְּרֵתִין כְּתָפֵי אֵיפֻדָא מְלַרְע מְלַקְבִּיל מְלַקְבִּיל אֶפֻּדָּהּ לְקַבִּיל בֵּית־לֹפִי מַעֲיָלוֹי מַלְעִיל הַמִּין אֵיפֻדָּא:

39:20 Furthermore, they made two gold rings and placed them on the bottom of the two shoulder pieces of the ephod, on the front of it, close to the place where it joined, above the woven band of the ephod.

39:21 וַיִּרְכְּסוּ אֶת־הַחֹשֶׁן מִטַּבָּעָתוֹ אֶל־טַבָּעַת הָאֶפֶד בְּפִתִּיל תְּכֵלֶת לִהְיוֹת עַל־חֻשָּׁב הָאֶפֶד וְלֹא־יִזַּח הַחֹשֶׁן מִעַל הָאֶפֶד כַּאֲשֶׁר צֻוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

39:21 וְאַחֲדוּ יָת חוֹשְׁנָא מִעֻזָּקְתִּיה לְעֻזָּקַת אֵיפֻדָא בְּחוּטָא דְּתַכְיִלְתָּא לְמַהֲוִי עַל הַמִּין אֵיפֻדָא וְלֹא יִתְפָּרַק חוֹשְׁנָא מִעֻלּוֹי אֵיפֻדָא כְּמָא דְּפָקִיד יוֹ יָת מֹשֶׁה:

39:21 They bound the breastpiece by its rings to the rings of the ephod with a blue cord, so that it would be on the woven band of the ephod, and that the breastpiece would not come loose from the ephod, just as the LORD had commanded Moses.

39:22 וַיַּעַשׂ אֶת־מַעֲיֵל הָאֶפֶד מַעֲשֵׂה אָרֶג פְּלִיל תְּכֵלֶת:

39:22 וַעֲבָדוּ יָת מַעֲיֵל אֵיפֻדָא עוֹבֵד מְחִי גְמִיר תְּכֵלֶת תִּיכְלָא:

39:22 Then he made the robe of the ephod of woven work, all of blue;

39:23 וַיַּעֲשׂוּ הַמַּעִיל בְּתוֹכּוֹ כָּפִי תַּחְרָא שְׁפָה לְפָיו סָבִיב לֹא יִקְרַע:
 39:23 וּפּוּמִיָּה דְּמַעִילָא כָּפִיל לְגוּיָהּ בְּגוּיָהּ כָּפּוּם שְׂרִין תּוֹרָא מִקַּף לְפּוּמִיָּה
 סחור-סחור לא יתבזע:

39:23 and the opening of the robe was *at the top* in the center, as the opening of a coat of mail, with a binding all around its opening, so that it would not be torn.

39:24 וַיַּעֲשׂוּ עַל-שׁוּלֵי הַמַּעִיל רִמּוֹנֵי תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי מִשְׁזָר:
 39:24 וַעֲבָדוּ עַל שְׁפּוּלֵי מַעִילָא רִמּוֹנֵי תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְצַבֵּעַ זְהוּרֵי שְׁזִיר:
 39:24 They made pomegranates of blue and purple and scarlet *material and twisted linen* on the hem of the robe.

39:25 וַיַּעֲשׂוּ פַעֲמֻנֵי זָהָב טָהוֹר וַיִּתְּנוּ אֶת-הַפַּעֲמֻנִים בְּתוֹךְ הָרִמּוֹנִים עַל-שׁוּלֵי
 הַמַּעִיל סָבִיב בְּתוֹךְ הָרִמּוֹנִים:
 39:25 וַעֲבָדוּ זָגִין דְּדָהָב דְּכִי וַיִּהְיוּ יָת זָגִיא בְּגוֹ רִמּוֹנֵיא:
 39:25 They also made bells of pure gold, and put the bells between the pomegranates all around on the hem of the robe,

39:26 פַּעֲמֻן וְרִמֹן פַּעֲמֻן וְרִמֹן עַל-שׁוּלֵי הַמַּעִיל סָבִיב לְשָׂרֵת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
 אֶת-מֹשֶׁה: ס
 39:26 זָגִא וְרִמּוֹנָא זָגִא וְרִמּוֹנָא עַל שְׁפּוּלֵי מַעִילָא סחור-סחור לְשִׁמְשָׁא כְּמָא
 דְּפָקִיד יוּי יָת מֹשֶׁה:
 39:26 alternating a bell and a pomegranate all around on the hem of the robe for the service, just as the LORD had
 commanded Moses.

39:27 וַיַּעֲשׂוּ אֶת-הַכֹּתֶנֶת שֵׁשׁ מַעֲשֵׂה אֲרָג לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו:
 39:27 וַעֲבָדוּ יָת כִּיתוּנִין דְּבוּץ עוֹבֵד מַחֵי לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו:
 39:27 They made the tunics of finely woven linen for Aaron and his sons,

39:28 וְאֵת הַמִּצְנֶפֶת שֵׁשׁ וְאֶת-פָּאֲרִי הַמִּגְבָּעֹת שֵׁשׁ וְאֶת-מִכְנְסֵי הַבָּד שֵׁשׁ מִשְׁזָר:
 39:28 וַיִּתְּ מִצְנֶפֶתָא דְּבוּצָא וַיִּתְּ שִׁבַּח קוֹבְעִיא כוֹבְעִיא דְּבוּצָא וַיִּתְּ מִכְנְסֵי בּוּצָא
 דְּבוּץ שְׁזִיר:
 39:28 and the turban of fine linen, and the decorated caps of fine linen, and the linen breeches of fine twisted linen,

39:29 וְאֶת-הָאֲבִנֹט שֵׁשׁ מִשְׁזָר וְתַכְלֵת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי מַעֲשֵׂה רֶקֶם כַּאֲשֶׁר
 צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה: ס
 39:29 וַיִּתְּ הַמִּינָא דְּבוּץ שְׁזִיר וְתַכְלָא וְתִיכְלָא וְאַרְגָּמָן וְצַבֵּעַ זְהוּרֵי עוֹבֵד צִיּוֹר
 צִיּוֹר כְּמָא דְּפָקִיד יוּי יָת מֹשֶׁה:
 39:29 and the sash of fine twisted linen, and blue and purple and scarlet *material*, the work of the weaver, just as the
 LORD had commanded Moses.

39:30 וַיַּעֲשׂוּ אֶת-צִיץ נֹזֶר-הַקֹּדֶשׁ זָהָב טָהוֹר וַיִּכְתְּבוּ עָלָיו מִכְתָּב פְּתוּחֵי חוֹתָם
 קֹדֶשׁ לַיהוָה:
 39:30 וַעֲבָדוּ יָת צִיצָא כְּלִילָא דְּקוֹדֶשָׁא דְּדָהָב דְּכִי וַיִּכְתְּבוּ עָלּוּהִי כְּתָב מִפְּרָשׁ
 קֹדֶשׁ לַיהוָה:
 39:30 They made the plate of the holy crown of pure gold, and inscribed it like the engravings of a signet, "Holy to the
 LORD."

39:31 וַיִּתְּנוּ עָלָיו פְּתִיל תְּכֵלֶת לְתַת עַל-הַמִּצְנֶפֶת מִלְּמַעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
 אֶת-מֹשֶׁה: ס
 39:31 וַיִּהְיוּ עָלּוּהִי חוּטָא דְּתַכִּילְתָּא דְּתַכִּילְתָּא לְמִיתָן עַל מִצְנֶפֶתָא מִלְּעִילָא

כָּמָא דְּפָקִיד יוֹי יֵת מֹשֶׁה:

39:31 They fastened a blue cord to it, to fasten it on the turban above, just as the LORD had commanded Moses.

39:32 וַתֵּכֶל כָּל-עֲבֹדַת מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה בֶּן עֲשׂוֹ: פ

39:32 וּשְׁלִימַת כָּל עֲבֹדַת פּוֹלְחַן מִשְׁכָּנָא מִשְׁכַּן זִמְנָא וַעֲבָדוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל כָּמָא דְּפָקִיד יוֹי יֵת מֹשֶׁה כִּין עֲבָדוּ:

39:32 Thus all the work of the tabernacle of the tent of meeting was completed; and the sons of Israel did according to all that the LORD had commanded Moses; so they did.

39:33 וַיָּבִיאוּ אֶת-הַמִּשְׁכָּן אֶל-מֹשֶׁה אֶת-הָאֹהֶל וְאֶת-כָּל-כֵּלָיו קְרָסָיו קְרָשָׁיו (בְּרִיחוֹ) [בְּרִיחִיו] וְעַמֻּדָיו וְאַדְנָיו:

39:33 וְאִיתֵּיּוּ יֵת מִשְׁכָּנָא לֹת מֹשֶׁה יֵת מִשְׁכָּנָא וְיֵת כָּל מְנוּהֵי פּוֹרְפוּהֵי דְּפוּהֵי עֲבָרוּהֵי וְעַמֻּדוּהֵי וְסִמְכוּהֵי:

39:33 They brought the tabernacle to Moses, the tent and all its furnishings: its clasps, its boards, its bars, and its pillars and its sockets;

39:34 וְאֶת-מִכְסֵּה עוֹרֹת הָאֵילָם הַמֵּאֲדָמִים וְאֶת-מִכְסֵּה עֹרֹת הַתַּחָּשִׁים וְאֵת פֶּרֶכֶת הַמָּסָךְ:

39:34 וְיֵת חוּפָאָה דְּמִשְׁכֵּי דְּסַסְגוֹנָא דְּכָרִי מְסֻמְקִי מְסֻמְקִי וְיֵת חוּפָאָה דְּמִשְׁכֵּי סִסְגוֹנָא וְיֵת פְּרוּכְתָא כְּפוּרְתָא דְּפָרְסָא:

39:34 and the covering of rams' skins dyed red, and the covering of porpoise skins, and the screening veil;

39:35 אֶת-אָרְן הָעֵדֻת וְאֶת-בַּדָּיו וְאֵת הַכַּפֹּרֶת:

39:35 יֵת אֲרוֹנָא דְּסִהְדוּתָא וְיֵת אֲרִיחוּהֵי וְיֵת כְּפוּרְתָא:

39:35 the ark of the testimony and its poles and the mercy seat;

39:36 אֶת-הַשְּׁלַחַן אֶת-כָּל-כֵּלָיו וְאֵת לֶחֶם הַפָּנִים:

39:36 יֵת פִּתּוּרָא יֵת כָּל מְנוּהֵי וְיֵת לַחִים אֲפִיא:

39:36 the table, all its utensils, and the bread of the Presence;

39:37 אֶת-הַמִּנְרָה הַטְּהֹרָה אֶת-נִרְתִּיהָ נֹרֹת הַמַּעֲרֵכָה וְאֶת-כָּל-כֵּלָיהָ וְאֵת שֶׁמֶן הַמָּאֹר:

39:37 יֵת מְנִרְתָּא דְּכִיתָא יֵת בּוֹצִינָהָא בּוֹצִינֵי סִדְרָא וְיֵת כָּל מְנָהָא וְיֵת מִשְׁחָא דְּאִנְהִירוּתָא:

39:37 the pure gold lampstand, with its arrangement of lamps and all its utensils, and the oil for the light;

39:38 וְאֵת מִזְבֵּחַ הַזָּהָב וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֵת קְטֹרֶת הַסַּמִּים וְאֵת מָסַךְ פֶּתַח הָאֹהֶל:

39:38 וְיֵת מִדְּבָחָא דְּדִהָבָא וְיֵת מִשְׁחָא דְּרִבּוּתָא וְיֵת קְטוֹרֶת בּוֹסְמִיא וְיֵת פָּרְסָא דְּתַרְע מִשְׁכָּנָא:

39:38 and the gold altar, and the anointing oil and the fragrant incense, and the veil for the doorway of the tent;

39:39 אֵת מִזְבֵּחַ הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת-מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר-לוֹ אֶת-בַּדָּיו וְאֶת-כָּל-כֵּלָיו אֶת-הַכִּיּוֹר וְאֶת-כִּנּוֹ:

39:39 יֵת מִדְּבָחָא דְּנְחָשָׁא וְיֵת סִדְרָא דְּנְחָשָׁא דִּילִיָּה יֵת אֲרִיחוּהֵי וְיֵת כָּל מְנוּהֵי יֵת כִּיּוֹרָא וְיֵת בְּסִיסָיָה:

39:39 the bronze altar and its bronze grating, its poles and all its utensils, the laver and its stand;

39:40 אֶת קַלְעֵי הַחֹצֵר אֶת־עַמֻּדֶיהָ וְאֶת־הַמָּסָךְ לְשַׁעַר הַחֹצֵר
 אֶת־מִיתְרֶיהָ וְיִתְדֶיהָ וְאֶת כָּל־כְּלֵי עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן לְאַהֲל מוֹעֵד:
 39:40 יֵת סְרִדֵּי דִרְתָּא יֵת עַמֻּדָהָ וְיֵת סְמִכָהָ וְיֵת פָּרֹסָא לְתַרְע דִּרְתָּא וְיֵת
 אֲטוּנוּהֵי וְסִיכָהָ וְיֵת כָּל מְנֵי פּוֹלְחָן מִשְׁכָּנָא לְמִשְׁכֵּן זְמָנָא:

39:40 the hangings for the court, its pillars and its sockets, and the screen for the gate of the court, its cords and its pegs and all the equipment for the service of the tabernacle, for the tent of meeting;

39:41 אֶת־בְּגָדֵי הַשָּׂרָד לְשָׂרֵת בְּקֹדֶשׁ אֶת־בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בְּגָדֵי
 בָּנָיו לְכַהֵן:

39:41 יֵת לְבוּשֵׁי שְׂמוּשָׂא לְשִׁמְשָׂא בְּקֹדֶשׁ יֵת לְבוּשֵׁי קוֹדֶשׁא לְאַהֲרֹן כֹּהֵנָא יֵת
 לְבוּשֵׁי בְנוּהֵי לְשִׁמְשָׂא:

39:41 the woven garments for ministering in the holy place and the holy garments for Aaron the priest and the garments of his sons, to minister as priests.

39:42 כָּכָל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בֶּן עָשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל־הָעֲבֹדָה:

39:42 כָּכָל דְּפָקִיד יְיָ יֵת מֹשֶׁה כִּין עֲבָדוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל יֵת כָּל פּוֹלְחָנָא:

39:42 So the sons of Israel did all the work according to all that the LORD had commanded Moses.

39:43 וַיִּרְא מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הַמְּלָאכָה וְהִנֵּה עָשׂוּ אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בֶּן עָשׂוּ
 וַיְבָרֶךְ אֹתָם מֹשֶׁה: פ

39:43 וַחֲזָא מֹשֶׁה יֵת כָּל עֲבִידָתָא וְהָא עֲבָדוּ יֵתָּה כְּמָא דְּפָקִיד יְיָ כִּין עֲבָדוּ
 וַיְבָרִיךְ יִתְהוֹן מֹשֶׁה:

39:43 And Moses examined all the work and behold, they had done it; just as the LORD had commanded, this they had done. So Moses blessed them.

40:1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

40:1 וּמַלִּיל יְיָ עִם אֵל מֹשֶׁה לְמִימֹר:

40:1 Then the LORD spoke to Moses, saying,

40:2 בְּיוֹם־הַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ תִּקְּיִם אֶת־מִשְׁכָּן אֹהֶל מוֹעֵד:

40:2 בְּיוֹם יִרְחָא קֳדָמָהּ בְּחַד לִירְחָא תִקְּיִם יֵת מִשְׁכָּנָא מִשְׁכֵּן זְמָנָא:

40:2 "On the first day of the first month you shall set up the tabernacle of the tent of meeting.

40:3 וְשִׁמַּתָּ שָׁם אֶת אֲרוֹן הָעֵדוּת וְסִכַּתָּ עַל־הָאָרֶן אֶת־הַפָּרֹכֶת:

40:3 וַתְּשִׁי תַּמָּן יֵת אֲרוֹנָא דְּסִדְּוֹתָא וַתְּשִׁיל וַתַּחֲפִי עַל אֲרוֹנָא יֵת פְּרוּכְתָּא:

40:3 "You shall place the ark of the testimony there, and you shall screen the ark with the veil.

40:4 וְהִבֵּאתָ אֶת־הַשֻּׁלְחָן וְעִרְכָתָּ אֶת־עֲרֹכּוֹ וְהִבֵּאתָ אֶת־הַמִּנְחָה וְהַעֲלִיתָ
 אֶת־נִרְתְּיָהּ:

40:4 וַתְּעִיל יֵת פְּתוּרָא וַתְּסַדֵּר וַתְּסַדֵּר יֵת סְרוּהֵי וַתְּעִיל יֵת מִנְרֶתָא וַתְּדַלִּיק
 יֵת בּוֹצִינְהָא:

40:4 "You shall bring in the table and arrange what belongs on it; and you shall bring in the lampstand and mount its lamps.

40:5 וְנִתְּתָה אֶת־מִזְבֵּחַ הַזֹּהֵב לְקִטְרֵת לִפְנֵי אֲרוֹן הָעֵדוּת וְשִׁמַּתָּ אֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח
 לְמִשְׁכָּן:

40:5 וַתִּתֵּן יֵת מִדְּבָחָא דְּדִהָבָא לְקִטוּרַת בּוֹסְמִיָּא קֶדָם לְקֶדָם אֲרוֹנָא דְּסִדְּוֹתָא
 וַתְּשִׁי יֵת פָּרֹסָא דְּתַרְעָא לְמִשְׁכָּנָא:

40:5 "Moreover, you shall set the gold altar of incense before the ark of the testimony, and set up the veil for the doorway to the tabernacle.

40:6 וְנָתַתָּה אֶת מִזְבֵּחַ הָעֹלָה לִפְנֵי פֶתַח מִשְׁכַּן אֹהֶל-מוֹעֵד:

40:6 וְתָתִין יָת מִדְבַּחַא דְּעֹלָתָא קֳדָם לְקֹדֶם תִּרְע מִשְׁכָּנָא מִשְׁכַּן זִמְנָא:

40:6 "You shall set the altar of burnt offering in front of the doorway of the tabernacle of the tent of meeting.

40:7 וְנָתַתָּ אֶת-הַכִּיֹּר בֵּין-אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁם מַיִם:

40:7 וְתָתִין יָת כִּיּוֹרָא בֵּין מִשְׁכַּן זִמְנָא וּבֵין מִדְבַּחַא וְתָתִין תַּמָּן יִמָּא:

40:7 "You shall set the laver between the tent of meeting and the altar and put water in it.

40:8 וְשַׁמַּתָּ אֶת-הַחֹצֵר סָבִיב וְנָתַתָּ אֶת-מִסְדָּ שַׁעַר הַחֹצֵר:

40:8 וְתַשְׁוִי יָת דְּרֵתָא סְחוּר-סְחוּר וְתָתִין יָת פִּרְסָא דְּתִרְע דְּרֵתָא:

40:8 "You shall set up the court all around and hang up the veil for the gateway of the court.

40:9 וְלָקַחְתָּ אֶת-שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִשַּׁחְתָּ אֶת-הַמִּשְׁכָּן וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר-בּוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְאֶת-כָּל-כֵּלָיו וְהָיָה קֹדֶשׁ:

40:9 וְתַסֵּב יָת מִשְׁחָא דְּרַבּוּתָא וְתַרְבִּי יָת מִשְׁכָּנָא וְיָת כָּל דְּבִיָּה וְתַקְדִּישׁ יְתִיה וְיָת כָּל מְנוּהֵי וְיִהְיִי קֹדֶשׁ־א:

40:9 "Then you shall take the anointing oil and anoint the tabernacle and all that is in it, and shall consecrate it and all its furnishings; and it shall be holy.

40:10 וּמִשַּׁחְתָּ אֶת-מִזְבֵּחַ הָעֹלָה וְאֶת-כָּל-כֵּלָיו וְקִדַּשְׁתָּ אֶת-הַמִּזְבֵּחַ וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ קֳדָשִׁים:

40:10 וְתַרְבִּי יָת מִדְבַּחַא דְּעֹלָתָא וְיָת כָּל מְנוּהֵי וְתַקְדִּישׁ יָת מִדְבַּחַא וְיִהְיִי מִדְבַּחַא קוֹדֶשׁ קוֹדֶשִׁין:

40:10 "You shall anoint the altar of burnt offering and all its utensils, and consecrate the altar, and the altar shall be most holy.

40:11 וּמִשַּׁחְתָּ אֶת-הַכִּיֹּר וְאֶת-כֶּנּוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ:

40:11 וְתַרְבִּי יָת כִּיּוֹרָא וְיָת בְּסִיסָיָהּ וְתַקְדִּישׁ יְתִיהָ:

40:11 "You shall anoint the laver and its stand, and consecrate it.

40:12 וְהִקְרַבְתָּ אֶת-אַהֲרֹן וְאֶת-בָּנָיו אֶל-פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וּרְחַצְתָּ אֹתָם בַּמַּיִם:

40:12 וְתַקְרִיב יָת אַהֲרֹן וְיָת בְּנוֹהֵי לְתִרְע מִשְׁכַּן זִמְנָא וְתַסְחִי יְתַהוֹן בְּמֵיָא:

40:12 "Then you shall bring Aaron and his sons to the doorway of the tent of meeting and wash them with water.

40:13 וְהַלְבַּשְׁתָּ אֶת-אַהֲרֹן אֶת בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ וּמִשַּׁחְתָּ אֹתוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְכָהֵן לִי:

40:13 וְתַלְבִּישׁ יָת אַהֲרֹן יָת לְבוּשֵׁי קוֹדֶשׁ־א וְתַרְבִּי יְתִיה וְתַקְדִּישׁ וְתַקְרִיב יְתִיה וְיִשְׁמִישׁ קְדָמִי:

40:13 "You shall put the holy garments on Aaron and anoint him and consecrate him, that he may minister as a priest to Me.

40:14 וְאֶת-בָּנָיו תַּקְרִיב וְהַלְבַּשְׁתָּ אֹתָם כִּתְנֹת:

40:14 וְיָת בְּנוֹהֵי תַּקְרִיב וְתַלְבִּישׁ יְתַהוֹן כִּתְוִנִין:

40:14 "You shall bring his sons and put tunics on them;

40:15 וּמִשַּׁחְתָּ אֹתָם כַּאֲשֶׁר מִשַּׁחְתָּ אֶת-אַבְיָהֶם וְכַהֲנוּ לִי וְהָיְתָה לְהֵיִת לָהֶם מִשַּׁחְתָּם לְכַהֲנַת עוֹלָם לְדֹרֹתָם:

40:15 וְתַרְבִּי יְתַהוֹן כַּמָּא דְּרַבִּיתָא יָת אַבּוּהוֹן וְיִשְׁמִשּׁוּן קְדָמִי וְתִהְיִי לְמַהוּי לְהוֹן רַבּוּתְהוֹן לְכַהֲנֹת לְכַהֲנוֹת לְשִׁמוּשֵׁת עָלֵם לְדֹרֵיהוֹן:

40:15 and you shall anoint them even as you have anointed their father, that they may minister as priests to Me; and their anointing will qualify them for a perpetual priesthood throughout their generations."

40:16 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ בֵּן עֲשֵׂה: ס

40:16 וַעֲבַד מֹשֶׁה כָּל כֹּמֶא דְּפִקִּיד יוּי יִתִּיה כִּין עֲבַד:

40:16 Thus Moses did; according to all that the LORD had commanded him, so he did.

40:17 וַיְהִי בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִיָּת בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ הוּקָם הַמִּשְׁכָּן:

40:17 וַהֲוֶה בִּירְחָא קִדְמָאָה בְּשִׁתָּא תַנִּייתָא בְּחֹד לִירְחָא אֲתָקָם מִשְׁכָּנָא:

40:17 Now in the first month of the second year, on the first day of the month, the tabernacle was erected.

40:18 וַיָּקָם מֹשֶׁה אֶת־הַמִּשְׁכָּן וַיִּתֵּן אֶת־אֲדָנָיו וַיִּשֶׂם אֶת־קַרְשָׁיו וַיִּתֵּן אֶת־בְּרִיחָיו וַיָּקָם אֶת־עַמֻּדָיו:

40:18 וְאָקִים מֹשֶׁה יֵת מִשְׁכָּנָא וַיְהִי יֵת סְמֻכּוֹהִי וְשׁוּי יֵת דְּפּוֹהִי וַיְהִי יֵת עֲבֻדּוֹהִי וְאָקִים יֵת עַמֻּדּוֹהִי:

40:18 Moses erected the tabernacle and laid its sockets, and set up its boards, and inserted its bars and erected its pillars.

40:19 וַיִּפְרֹשׂ אֶת־הָאֹהֶל עַל־הַמִּשְׁכָּן וַיִּשֶׂם אֶת־מִכְסֵּה הָאֹהֶל עָלָיו מִלְמַעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: ס

40:19 וּפְרָס יֵת פְּרָסָא עַל מִשְׁכָּנָא וְשׁוּי יֵת חּוּפָאָה פְּרָסָא דְּמִשְׁכָּנָא עָלוֹהִי מַלְעִילָא כֹמֶא דְּפִקִּיד יוּי יֵת מֹשֶׁה:

40:19 He spread the tent over the tabernacle and put the covering of the tent on top of it, just as the LORD had commanded Moses.

40:20 וַיִּקַּח וַיִּתֵּן אֶת־הָעֵדֻת אֶל־הָאָרֹן וַיִּשֶׂם אֶת־הַבָּדִים עַל־הָאָרֹן וַיִּתֵּן אֶת־הַכַּפֹּרֶת עַל־הָאָרֹן מִלְמַעְלָה:

40:20 וּנְסִיב וַיְהִי יֵת סְהָדוּתָא בְּאֲרֹנָא וְשׁוּי יֵת אֲרִיחָא עַל אֲרֹנָא וַיְהִי יֵת כְּפֻרְתָּא עַל אֲרֹנָא מַלְעִילָא:

40:20 Then he took the testimony and put it into the ark, and attached the poles to the ark, and put the mercy seat on top of the ark.

40:21 וַיָּבֵא אֶת־הָאָרֹן אֶל־הַמִּשְׁכָּן וַיִּשֶׂם אֶת פְּרֻכַּת הַמָּסָךְ וַיִּסֹּךְ עַל אֲרֹן הָעֵדוּת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: ס

40:21 וְאַעִּיל וְאַעִּיל יֵת אֲרֹנָא לְמִשְׁכָּנָא וְשׁוּי יֵת פְּרוּכְתָּא דְּפְרָסָא וְאַטִּיל עַל אֲרֹנָא דְּסְהָדוּתָא כֹמֶא דְּפִקִּיד יוּי יֵת מֹשֶׁה:

40:21 He brought the ark into the tabernacle, and set up a veil for the screen, and screened off the ark of the testimony, just as the LORD had commanded Moses.

40:22 וַיִּתֵּן אֶת־הַשֻּׁלְחָן בְּאֹהֶל מוֹעֵד עַל יְרֵךְ הַמִּשְׁכָּן צִפְנָה מִחוּץ לַפְּרֻכַּת:

40:22 וַיְהִי יֵת פְּתוּרָא בְּמִשְׁכָּן זִמְנָא עַל שִׁידָא צִידָא דְּמִשְׁכָּנָא צִפּוֹנָא מְבָרָא לְפְרוּכְתָּא:

40:22 Then he put the table in the tent of meeting on the north side of the tabernacle, outside the veil.

40:23 וַיַּעֲרֹךְ עָלָיו עֲרֹךְ לֶחֶם לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: ס

40:23 וְסִדֵּר וְאַסְדֵּר עָלוֹהִי סְדְרִין סִידוֹר דְּלַחִים קִדָּם יוּי כֹמֶא דְּפִקִּיד יוּי יֵת מֹשֶׁה:

40:23 He set the arrangement of bread in order on it before the LORD, just as the LORD had commanded Moses.

40:24 וַיִּשֶׂם אֶת־הַמִּנְחָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד נֹכַח הַשֻּׁלְחָן עַל יְרֵךְ הַמִּשְׁכָּן נִגְבָּה:

40:24 וְשׁוּי יֵת מִנְרְתָא בְּמִשְׁכָּן זִמְנָא לְקַבִּיל לְקַבִּיל פְּתוּרָא עַל שִׁידָא צִידָא דְּמִשְׁכָּנָא דְּרוֹמָא:

40:24 Then he placed the lampstand in the tent of meeting, opposite the table, on the south side of the tabernacle.

40:25 וַיַּעַל הַנֵּרֹת לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: ס

40:25 וַאֲדַלִּיק בּוֹצִינָא קָדָם יוֹי כָּמָא דְּפָקִיד יוֹי יְת מֹשֶׁה:

40:25 He lighted the lamps before the LORD, just as the LORD had commanded Moses.

40:26 וַיִּשֶׂם אֶת־מִזְבֵּחַ הַזָּהָב בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי הַפְּרֹכֶת:

40:26 וַשׁוּי יְת מִדְּבָחָא דְּדַהֲבָא בְּמִשְׁכַּן זִמְנָא קָדָם לְקָדָם פְּרוּכְתָּא:

40:26 Then he placed the gold altar in the tent of meeting in front of the veil;

40:27 וַיִּקְטֹר עָלָיו קְטֹרֶת סַמִּים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: פ

40:27 וַאֲקֹטֵר וְאִסִּיק עָלוּהִי קְטֹרֶת בּוֹסְמִין כָּמָא דְּפָקִיד יוֹי יְת מֹשֶׁה:

40:27 and he burned fragrant incense on it, just as the LORD had commanded Moses.

40:28 וַיִּשֶׂם אֶת־מִסְדָּה הַפֶּתַח לַמִּשְׁכָּן:

40:28 וַשׁוּי יְת פֶּרֶסָא דְּתַרְעָא לַמִּשְׁכָּנָא:

40:28 Then he set up the veil for the doorway of the tabernacle.

40:29 וְאֵת מִזְבֵּחַ הָעֹלָה שָׂם פֶּתַח מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו אֶת־הָעֹלָה

וְאֶת־הַמִּנְחָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: ס

40:29 וַיִּת מִדְּבָחָא דְּעֹלָתָא שׁוּי בְּתַרְעָא מִשְׁכָּנָא מִשְׁכַּן זִמְנָא וְאִסִּיק עָלוּהִי יְת

עֹלָתָא וַיִּת מִנְחָתָא כָּמָא דְּפָקִיד יוֹי יְת מֹשֶׁה:

40:29 He set the altar of burnt offering *before* the doorway of the tabernacle of the tent of meeting, and offered on it the burnt offering and the meal offering, just as the LORD had commanded Moses.

40:30 וַיִּשֶׂם אֶת־הַפִּיֹר בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן שָׁמָּה מַיִם לְרִחֻצָּה:

40:30 וַשׁוּי יְת כִּיּוֹרָא בֵּין מִשְׁכַּן זִמְנָא וּבֵין מִדְּבָחָא וַיִּהַב תַּמָּן מַיָּא לְקִידּוּשׁ:

40:30 He placed the laver between the tent of meeting and the altar and put water in it for washing.

40:31 וּרְחִצּוּ מִמֶּנּוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם:

40:31 וּמִקְדָּשֵׁין מִנִּיה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבְנוֹהֵי יְת יְדֵיהוֹן וַיִּת רַגְלֵיהוֹן רִיגְלִיהוֹן:

40:31 From it Moses and Aaron and his sons washed their hands and their feet.

40:32 בְּבֹאֵם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וּבִקְרִבְתֶּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ יִרְחֲצוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה

אֶת־מֹשֶׁה: ס

40:32 בְּמִיעֲלֵהוֹן לַמִּשְׁכָּן זִמְנָא וּבִמְקַרְבֵּהוֹן לְמִדְּבָחָא מְקַדָּשֵׁין כָּמָא דְּפָקִיד יוֹי

יְת מֹשֶׁה:

40:32 When they entered the tent of meeting, and when they approached the altar, they washed, just as the LORD had commanded Moses.

40:33 וַיִּקֶּם אֶת־הַחָצֵר סָבִיב לַמִּשְׁכָּן וְלַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן אֶת־מִסְדָּה שַׁעַר הַחָצֵר וַיִּכַּל

מֹשֶׁה אֶת־הַמְּלָאכָה: פ

40:33 וְאִקִּים יְת דְּרֹתָא סְחוּר־סְחוּר לַמִּשְׁכָּנָא וּלְמִדְּבָחָא וַיִּהַב יְת פֶּרֶסָא דְּתַרְעָא

דְּרֹתָא וַשִּׁיצִי מֹשֶׁה יְת עֲבִידְתָּא עִיבִידְתָּא:

40:33 He erected the court all around the tabernacle and the altar, and hung up the veil for the gateway of the court. Thus Moses finished the work.

40:34 וַיִּכֶס הָעָנָן אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּכְבֹּד יְהוָה מְלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן:

40:34 וַחֲפָא עָנָנָא יְת מִשְׁכָּן זִמְנָא וַיִּקְרָא דִּיוֹי אִיתְמַלִּי מִשְׁכָּנָא:

40:34 Then the cloud covered the tent of meeting, and the glory of the LORD filled the tabernacle.

40:35 וְלֹא־יָכַל מֹשֶׁה לָּבוֹא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד כִּי־שָׁכַן עָלָיו הָעָנָן וַכְּבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן:

40:35 וְלֹא יָכִיל יָכִיל מֹשֶׁה לְמִיעַל לְמִשְׁכַּן זִמְנָא אֲרִי שָׂרָא עֲלוּהִי עֲנָנָא וַיִּקְרָא דִּיּוּי אִיתְּמַלִּי ית מִשְׁכָּנָא:

40:35 Moses was not able to enter the tent of meeting because the cloud had settled on it, and the glory of the LORD filled the tabernacle.

40:36 וּבְהֶעָלוֹת הָעָנָן מֵעַל הַמִּשְׁכָּן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל מַסְעֵיהֶם:

40:36 וּבִאֲסַתְּלָקוֹת עֲנָנָא מֵעָלָיו מִשְׁכָּנָא נִטְלִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל מַטְלִיָּהוֹן:

40:36 Throughout all their journeys whenever the cloud was taken up from over the tabernacle, the sons of Israel would set out;

40:37 וְאִם־לֹא יַעֲלֶה הָעָנָן וְלֹא יִסְעוּ עַד־יוֹם הָעֹלָתוֹ:

40:37 וְאִם לֹא מִסְתַּלֵּק עֲנָנָא וְלֹא נִטְלִין עַד יוֹם אֲסַתְּלָקוֹתֶיהָ:

40:37 but if the cloud was not taken up, then they did not set out until the day when it was taken up.

40:38 כִּי עָנָן יְהוָה עַל־הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם וְאֵשׁ תִּהְיֶה לַיְלָה בּוֹ לְעֵינֵי

כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־מַסְעֵיהֶם:

40:38 For throughout all their journeys, the cloud of the LORD was on the tabernacle by day, and there was fire in it by night, in the sight of all the house of Israel.